

Genealogie VAN PAENDEREN, van Haarlem

H. & A.B. de Vries-Doyle
Cuijk, 16 dec. 2013.

I. **Geryt van PAENDEREN**, alleen bekend van een zoon Dirck,
tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

1. **Dirck Gerytsz**, [volgt II](#).

II. ([van I](#)) **Dirck Gerytsz van PAENDEREN**, begr. Haarlem 1500 (over Diric van Paenderen alle klokken geluid, testament betaald 3 Rijnse gld¹),

Op 10 oktober 1468 verkoopt Jan die Verwer enige renten binnen Haarlem aan heer Claes Martijnssoen, rector van het convent der Regularissen te Zijl, o.a. 14 schellingen Hollands 's jaars op het huis en erf van Dirck van Paenre in de Damstraet, tussem Guyrtruyt de weduwe van Dirc Soijerssoen met haar kinderen en de Appelaersstege, achterwaarts strekkende aan Jacop van der Delle (met als opgegeven bron het Cartularium van het Zijklooster)².

In Haarlem verkoopt in april 1485 Dirck van Paneren aan Wouter Claeszoen een huis met erf in de Soeyerstraet over de Voldersgraft, tussen Claes van Alphen en Ewent[?] Gerytsz, achterwaarts strekkende aan de voorschreven Claes, [belast] met 13½ st 's jaars in poortrecht, nog zal hij [kennelijk de koper] hem geven tot zijn lijve 50 st 's jaars, met als onderpand 't huis³.

In Haarlem verkoopt in mei 1486 Dirck Gerytsz van Paneren aan Lysbet, de weduwe van Symen Wyntgensz, een huis met erf in de Coninckstraet, tussen de Panerstege en Thomas Zegersz, achterwaarts strekkende aan Jan Boudynz metselair, [belast] met 25 st 's jaars, voor 89 Rijnsugd, te betalen op 6 meien, verkoopt in april 1487 Jan Henricxz aan Dirck van Paneren een huis met erf aan de Stedemuyr tussen de Cleynehoutpoirt en die Camnp, tussen Dirck Jansz en Aechte de weduwe van Claes Kuys, achterwaarts strekkende aan de Stedemuyr, met 17 st 's jaars, en verkoopt in april 1489 Lysbet, de weduwe van Bartout Jacobsz, met Garbrant Baerthoutsz haar gecoren voogd, aan Dirck Geritz van Paenderen de helft van een erf[?], in de Sint Jacobsstraet, tussen [?], strekkende aan de Voldersgraft, met de helft van 22 st 6 penn 's jaars, voor 24 Rijnsugd, te betalen op 6 meien⁴.

In Haarlem verkoopt in oktober 1491 Margriete, de weduwe van Allart Jansz, met Jan Allartsz haar zoon als voogd, aan Dirck van Paenderen de helft van een huis met erf buiten de Scalwyckerpoirte, tussen Pieter Rembrantsz en Jan Danser, achterwaarts strekkende aan Dirck Claesz, al vrij, voor 15 gouden Rijnsugd tot 22 stuivers het stuk of 20 karolusstuivers een Rijns gulden gerekend, ter lossing tot zijn wille en zo lang hij niet lost zal hij geven 20 karolusstuivers 's jaars, belijdt in november 1491 Rem Jansz schuldig te wezen Dirck Gerytsz van Paenderen 42 Rijnsugd, een gouden Rijns gulden 23 stuivers gerekend, een Damts gulden 20 stuivers en 20 karolusstuivers van een Rijns gulden, en belijdt in februari 1492 Willem Arentsz calbarnder schuldig te wezen Dirck Gerytsz van Paenderen een somme van 48 gouden Rijns gulden (met enkele

omrekenigen in andere munten)⁵.

In Haarlem belijdt op 7 april 1492 Jan Henricx schuldig te wezen Dirck Gerytsz van Paenderen 14½ Rijns gld, te weten de gouden Rijns gulden 23 stuivers en 23 halve „vierysers” van een gouden Rijns gulden gerekend, te betalen huur of de brief bij zijn wil, de ene helft wanneer hij de reis in Engeland gedaan heeft met Martyn Symon Buurmansz[?] en de andere helft te Allerheiligen naastkomende, met als onderpand 't rijnschip met gewant en zeilen⁶.

In Haarlem verkoopt in november 1492 Claes Eylantsz[?] aan Dirck Gerytsz van Paenderen de helft van een huis met erf, voor 55 gld 6 st, op 't Spaerne, tussen Claes Outgers en Nanninc Ockers, achterwaarts strekkende aan Pouwels Jansz, met 14 schellingen 's jaars, verkoopt in april 1493 Dirck van Paenderen, uit naam van Jan Philipsz zijn zwager [vermoedelijk schoonzoon], aan Wouter Claesz Valcken een schuur met erf op de Voldersgraft, met 7 schellingen 6 penn 's jaars, voor 25 Rijns gld, te betalen een vierendeel gereed, het ander 3 meien naastkomende, en belijdt in juli 1494 Duve, weduwe van Jan de Witten, met Pieter Jansz Witten haar zoon en voogd, schuldig te wezen Dirck Gerytsz van Paenderen 15 „micle”[?] gouden Rijns gld of 12 vierysers van elke gulden, die de voorschreven Dirck ontvangen zal uit de allergereedste goederen die zij achtergelaten en geruimd zal hebben met de dood⁷.

tr. **Guerte**, begr. Haarlem 1502 (Dyrick van Panneren wyf, over haar alle klokken geluid, opdoen en haar testament 6 Rijnse gld⁸).

In Haarlem wordt in december 1500 door Pieter Jacobsz Roeper een huis verkocht aan Jan Heertgensz, in de Voircamp tussen Alyt Meynarts's weduwe en Guerte, Dirc van Paenderen's weduwe⁹.

Uit dit huwelijk:

1. Mr **Dirck Dircxz**, in 1486 vermeld als deken van het St. Cuijpersgilde¹⁰, begr. Haarlem 1488 of 1489 (Heer Dirck van Paenre, testament betaald 30 schellingen, alle klokken geluid¹¹).

2. **Claes Dircxz**, geb. ca. 1466, [volgt IIIa](#).

3. **Willem Dircxz**, [volgt IIIb](#).

4. verm. **Alyt**, [volgt IIIc](#).

5. verm. **Margryet**, begr. Haarlem 26 maart 1506 (Op 26 maart begraven Margryet van Paneren, en over haar geluid alle klokken, ontvangen tot testament 11 Rijnse gld¹²).

6. verm. **Reymburch**, begr. Haarlem 1510 (Reymburch van Paneren begraven bij de Barnaditen, over haar geluid alle klokken een lange poos, heeft betaald haar testament 6 Rijnse gld¹³).

IIIa. ([van II](#)) **Claes Dircxz van PAENDEREN**, geb. ca. 1466, vermeld als schepen van Haarlem vanaf 1510 tot 1523 (in de 'Informacie' van 1514, onder „Haerlem”: schepen Claes Dircxzoon van Paenderen oud 48 jaar¹⁴), burgemeester aldaar (na diens dood wordt in 1524 zijn zwager Jan Jansz Duven raad en vanaf die tijd herhaaldelijk schepen van Haarlem¹⁵), deken van 't Heylich Cruysgilde¹⁶, begr. Haarlem 1526 (Claes Dirckz van Paenderen, begraven in de kerk, over hem geluid alle de klokken¹⁷),

In Haarlem verkopen Claes Dircxz van Paenderen en Willem Dircxz van Paenderen, gebroeders, in augustus 1496 aan Auwel Lourysz een huis met erf op de Bakenessergraft, tussen Dirck Cuymesz en Pieter Jansz smit, achterwaarts strekkende

aan Claes Dircxz de snyder, [belast] met 16 st 's jaars, voor 42 Rijnsghd, te betalen op 6 „heyligemissen” naastkomende, en in maart 1497 aan Willem Bertelmeesz een huis met erf in de St. Jacobsstraet, tussen Pouwels Jansz en Heyntgen Wragge, achterwaarts strekkende aan de Voldersgraft, met 22 st 6 penn 's jaars, voor 50 Rijnsghd, te betalen op 5 meien naastkomende¹⁸.

In Haarlem verkoopt in april 1497 Claes Dircxz van Paenderen aan Pieter Jansz een huis met erf over't Sperne, tussen Jan Jacobsz en Marten Claesz, achterwaarts strekkende aan de Dyckstraet, al vrij, voor 160 Rijnsghd, te betalen een achtstedeel gereed en dat ander op 7 meien naastkomende¹⁹.

In Haarlem belijdt in maart 1501 Jan Gerytsz de snyder wonende te Wijk op Zee schuldig te wezen Claes Dircsz van Paenderen 26 Rijnsghd, bekennen in februari 1503 de gasthuismeesteren van het Sint Lysbethgasthuys dat Claes Dircxz van Paenderen tegen henluiden afgelost heeft 30 schellingen pacht die hetzelfde gasthuis staande had op het huis met erf dat de voorschreven Claes nutertijd bewoont, in de Damstraet op de hoek van de Appelpersstege, en belijdt in februari 1503 Dirck Spycker, als vader en voogd van Symon als possesseur van een „cappelrye” op 't Hoghe Outair in het Sint Gangolfgasthuys, dat Claes Diricx van Paenderen tegen hem afgelost heeft 15 schellingen Hollands pacht (de ene helft staande in „rechte poirtrecht” als de voorschreven Symon zijn zoon als possesseur van dezelve cappelrye staande halve had op het huis met erf de voorschreven Claes toebehorende in de Damstraet op de hoek van de Appelpersstege²⁰.

In Haarlem belijdt in november 1506 Jan Jelysz schuldig te wezen Claes Dircxz van Paenderen 12 Rijnsghd, te betalen tot zijn wille zonder pandkenning, en verkoopt in april 1507 Claes Dircxz van Paenderen aan Dirck Gerytsz de Cuyper een huis met erf over het Spaerne, tussen Martyn Claesz en Jan Jacobsz van Scalwyck, strekkende voor van 't Spaerne achter aan de Dyckstraet, al vrij, voor 140 Rijnsghd, te betalen op 8 meien naastkomende²¹.

In Haarlem verkoopt in maart 1509 Katryn, de weduwe van Jan Spycker, met Dirc Spiker haar voogd, aan Claes Dircxz van Paenderen een huis op de Bakenergraft, belend ten noorden Jan Simensz Sint[?], ten zuiden Garbert Jacopsz, achterwaarts strekkende aan dezelfde Jan Simonsz, al vrij [verder onduidelijk]²².

In Haarlem in juli 1512 verkoopt Jan Aryssoon snyder aan Claes Diricxz van Paenderen een huis met erf waar hij nutertijd in woont in de Lange Voirstraet, tussen Jacob Tuyninck en Pieter Symonsz metselair, achterwaarts strekkende aan dezelve Pieter Symonsz, met 28 schellingen 's jaars „in allen schyne”, en verkoopt Martyn Pietersz aan Claes Diericxz van Paenderen een brief van custing inhoudende 33 Rijnsghd 6 st en een halve braspenning die Jan Aerntszoon hem schuldig is van een molen met werf en molenhuis aan de westzijde van het Spaerne genaamd 't Bardeeltgen²³.

In Haarlem belijdt Jacob Jansz Visscher schuldig te zijn Claes Dircxz van Paenderen 33 Rijnsghd die de voorschreven Jacob Jansz onderhouden zal zo lang dat hem belieft, om 2 Rijnsghd 's jaars, met als onderpand het tweededeel van 21 morgen land over de meer in de ban van Aalsmeer, belend ten zuiden Symon Pietersz²⁴.

In Haarlem verkoopt in juli 1521 Jan Dircxz metselaer in de Zwan aan Claes Dircxz van Paenderen een huis met erf geheten In den Zwan op 't Spaerne, tussen Jasper Willemsz en Gysbrecht Fredricxz, achterwaarts strekkende aan Claes Jansz Oly en 't waaghuis dezer stede, al vrij, en verkoopt in mei 1522 Claes Dircxz van Paenderen aan Martyn Dircxz een huis met erf in de Cleyne Houtstraet, tussen dezelve Claes Diricxz en Coenraet Arntsz, achterwaarts strekkende aan nu Jacob Diricxz, met 6

schellingen 6 penn, voor 45 Rijns gld, te betalen op 6 meiendagen, de eerste anno 1523²⁵.

tr. 1° **Kathrijn Jansdr DUVEN**, dr van Jan Jansz DUVEN, koopman, schepen van Assendelft in 1483, en N.N. Jans WISSE,

Op 29 december 1524 zijn voor Lambertus filius Jacobi, klerk van het Utrechtse diocees en notaris publiek, daarover geroepen en gebeden, gekomen de meesters Symon Jacobsz en Ghysbrecht Jansz, priesters, Claes van Paendren en Jan Duvesz, en hebben geaffirmeerd en verklaard dat zij daar bij aan en over zijn geweest waar Katryn Jan Duve zoons dochter, in haar leven geëchte huisvrouw van de voorschreven Claes van Paendren en zuster van de voorschreven Jan Duvezoon, haar testament en uiterste wil genaakt en besproken heeft hetgeen hierna volgt. Ten eerste heeft zij besproken en gelegateerd het Sinte Lysbette Gasthuys binnen Haarlem een stuk land te Graft gebruikt door Oet Pieters om 13 Rijns gld, belend ten oosten de Tochsloet, ten zuiden de Reguliers buiten Amsterdam, ten westen de Lutke Meer, ten noorden Geryt Jacobs Balts, des zullen de gasthuismeesters gehouden wezen eeuwelijk elk jaar op beloken Paaszondag te geven elk arm mens in het gasthuis gebraden vlees, elk een wittebrood van een duit en elk een vierendeel van een pint Rijns wijn of Romeins, nog zullen de gasthuismeesterd eeuwelijk uitreiken elk jaar elk arm mens in 't gasthuis op de 6 lieve-vrouwendagen als purificatio, annunciatio, visitatio, assumptio, nativitas en conceptio een vierendeel Rijns wijn of Romeins. Item heeft de voornoemde Katryn nog besproken de fabriekmeesters van de Sinte Baven prochykercke een stuk land binnen de vrijheid der voornoemde stede buiten aan de boom naar Sparendam, nu gebruikt door Dircik smit 's jaars om 18 Rijns gld, belend ten oosten Jan van Foreest, ten noorden Janne Louff Geryts zoons weduwe, ten westen 't Spaern, ten zuiden de vesten, en zullen de voorschreven kerkmeesters elk jaar hiervan uitreiken eeuwelijk de Heyligegeestmeesteren binnen de voorschreven stede 9 Rijns gld 's jaars om daarmee te kopen uit laken doen maken sokken en kinderkousen en die te geven aan de armen omtrent Allerheiligen elk jaar om Gods wil, item zullen nog de kerkmeesters daarvan uitreiken 't Heylichcruysgilde binnen de voorschreven kerk 5 Rijns gld 's jaars tot het houden van de mis, 't lof en de antifoon „dum savricator”[?], hetwelk men zingt en doet alle weken op de vrijdag, met de voorwaarde dat de fabriekmeesters nimmermeer dit stuk land zullen mogen verkopen, belasten, verzetten of vervreemden, en was er iemand van den bloede van de voornoemde Katryn die dit land begeert te hebben in huurwaar, die zal 't vóór een ander hebben en gebruiken. Item heeft nog de voorschreven Katryn Jan Duve zoons dochter besproken de Heyligengeest binnen Haarlem een stuk land te Uitgeest nu gebruikt door Pieter Coman voor 13 Rijns gld 's jaars, en is genoemd Blauwe Ven, belend ten oosten Aemmerken Oech, ten zuiden Zwarte ven, ten westen de Middelwech, ten noorden de Croft, des zullen zij elk jaar eeuwelijk daarvan uitreiken alle zondagen van Pasen tot Allerheiligen elk arm mens een roggenbol een pond wegende, tot 40 bollen elke zondag, en zij zullen daarenboven nog gehouden wezen de arbeid te doen van sokken en kinderkousen te doen maken en die de armen te geven op de tijd voornoemd van de 9 Rijns gld die zij jaarlijks geven zullen als voorschreven. Behouden zal de voorschreven Claes van Paendren de bruikwaar van de voorschreven 3 stukken land zo lang hij leven zal en niet langer, achtervolgende de uiterste wil van de voornoemde Katryn.²⁶

heeft niet-huwelijkse relatie 2° met **Katheryna DIRICSDR**.

Uit de eerste verbintenis:

1. **Agnies Claesdr**, begr. Haarlem 29 april 1535 (Agnies van Paenderen op 19 april begraven in de kerk en beluid met alle klokken²⁷).

In Haarlem verkoopt in juli 1526 Agnies Claesdr van Paenderen aan Martyn Diricxz een huis en erf in de Cleyne Houtstraet, tussen Martyn Diricxz en Aelbert Adriaensz, achter strekkende aan Symon Auwelsz, met 3 schellingen 6 penn 's jaars die daarop te huur staan, voor 36 Rijnsgld, te betalen op 6 „heyliгерmissen” elk na andere eerstkomende, en belijdt in april 1527 Jan Diricxz metselaer dat Agnies Claes van Paenderens dochter hem al voldaan en wel betaald heeft van de huizinge met erf genaamd de Zwan op 't Spaern en voor van alle andere questiën en zaken die hij tegen de voorschreven Agnies als enige erfgenaam van haar vader tot dezen dage toe uitstaande heeft gehad, hoe en waaruit die gesproten mogen wezen, geen uitgezonderd²⁸.

In het kohier van de 10e penning van Haarlem in 1543: in homanschap H 't huis toebehorende de erfgenamen van wijlen Agniese van Paenderen heeft Henrick Jan Mathijsz' zoon in huur voor 24 lb 's jaars.

Op 10 september 1535 testeert Agnies Claesdochter van Paenderen, inwonende poortersse van Haarlem, ongezonderd van lichaam, met Jan die Oesterling, poorter van Haarlem, haar gecoren voogd in dezen. waarbij zij een tevoren opgestelde tekst aan de notaris overhandigt. Zij testeert overleggende dat zij geen kinderen, noch ouders, getrouwe broer noch zuster heeft. Zij wil begraven worden in de Sinte Bave te Haarlem, in het graf van haar zal. vader in de kapel voor het altaar van de Zeven Weeën, begerende dat haar executeurs zullen doen maken ten behoeve van 't voornoemde altaar een nieuwe kazuifel van goed zwart „woesset” [= zekere gladde stof, Eng. 'worsted'] met fluwelen boorden, waarin dagelijks een priester op 't voorschreven altaar zal celebreren, dat haar executeurs insgelijks zullen kopen en over mijn graf doen leggen een Haarlem zwart bezegeld laken en dat laken na mijn „maenstont” [= de dertigste dag na haar dood] te delen onder haar arme vrienden, als Maritgen haar nicht wonende in 't Heyligheesthuys binnen Haarlem 4 ellen tot een huik, Jannetgen te Amsterdam wonende 3 ellen tot een „koers” [= onderrok], Kersgen van Aalsmeer wonende in 't klooster van de Barnardyten te Heemstede 5 ellen tot een tabberd en „hoessen”, en Machtelt Dircxdochter te Schoten 4 ellen tot een tabberd. Verder vermaakt zij allerlei legaten. o.a. aan de armen in de Appelaersstege achter haar huis, aan 't klooster van de Barnardyten (aan welk legaat veel verplichtingen verbonden zijn, o.a. het dagelijks doen celebreren een lezende mis in de kapel en op 't altaar van de Zeven Weeën, een maaltijd voor het klooster op de dag van het jaargetijde van haar oom Pieter Thiemansz in het klooster overleden), aan de Heyligheestmeesteren, aan de zieckmeester buiten Haarlem, aan de gasthuismeesteren binnen Haarlem, aan de Minrebroeders en Clarissen binnen Haarlem, Jacopinen, Augustinen en Witte Heeren, Cellebroeders, het zusterhuis van de Broerissen, de Ste Bavenkerck. Verder bespreekt zij Willem Dircksz van Paenderen haar oom de landen die zij heeft in Spaarnwouderliede verpacht voor 16 gld 's jaars en een jaarlijkse rente van 6 gld 's jaars, en nog land in Akersloot verhuurd voor 6 gld 's jaars, met de voorwaarde dat na diens dood de eerste 2 partijen zullen succederen op Claesgen Symonsz, zoon van Anna Willemsdochter haar nicht, indien hij alsdan leeft en anders op Anna zijn moeder of haar naaste bloed, niet op Alydt de huisvrouw van Willem Dircxz, en 't perceel land in Akersloot op Jan Wiggersz, zoontje van Wigger van Paenderen haar neef, of ware hij dood Wigger zijn vader of op zijn naaste bloed maar niet op zijn [bedoeld is „zijn vaders”] moeder Alydt voorschreven, en insgelijks bespreekt zij Jan Raedt haar neef haar landen in Limmercoge

verhuurd voor 14 gld 's jaars en nog een rente van 6 gld 5 st 's jaars, na wiens dood deze 2 partijen zullen succederen op Agnies Wiggersdochter van Paenderen haar nicht of ware zij dood op diens vader Wigger of zijn naaste bloed maar niet zijn voorschreven moeder (met bepalingen bij niet-acceptatie). Zij bespreekt voorts Wigger van Paenderen haar neef haar 6 kleinste dagelijkse zilveren kroezen, na zijn dood te gaan naar zijn dochter Agnies. Zij bespreekt Dirck Willemsz van Paenderen 6 „anderbeter” zilveren kroezen die na zijn dood zullen gaan naar een getrouwde zoon van hem die hij moet noemen naar haar zal. vader Claes van Paenderen, of bij gebreke vandien aan Wigger zijn broer of diens naaste bloed maar niet aan zijn moeder Alydt. Zij bespreekt Mechtelt Willemsdochter van Paenderen haar nicht haar beste ring met de robijn, Anna Willemsdochter haar nicht voorschreven haar ring met de 2 gesteenten als een turkoois en een diamant, met haar gouden rode riem alom met zilveren spangen en daartoe haar kleinste zilveren overdekte kroes, met 12 rode zitkussens in 't voorhuis. Zij bespreekt Joffrou Janna van Schagen Willemsdochter haar nicht haar gouden ring met de punt van diamant en Joffrou Aechte van Schagen diens zuster, haar nicht, haar „tanneten” tabberd met „camelet gedobbleert”, heer Aelbert Bol priester 3 gld. Zij bespreekt nog Maritgen Claesdochter haar bastaardzuster 500 gld en daartoe haar gouden riem van rood „cramoesye”, de wijngaardrank met haar beste zilveren paternoster naast een met de „bosse”, en Claesgen Claesdochter, ook haar bastaardzuster, 200 gld met een gouden ring ook van „craemesye” en rondom met spangen en met haar paternoster de beste na het voorschreven paternoster. Zij vermaakt nog Cornelia Dammasdochter haar nicht een gitten „crammen” paternoster met de zilveren tekens en „bosse”, als zij hetzelfde van Machtelt Dammasdochter diens zuster in testament gehad heeft. Verder bespreekt zij o.a. nog Willem Dircxz haar neef te Schoten wonende de landen die hij nutertijd van haar in huur heeft 's jaars voor 21 gld, heer Ghysbert Jansz Koedyck priester haar landen in Schalkwijk nutertijd in huur gebruikt door Dirck Roeck voor 11 gld 's jaars, en nog de helft van het land dat zij gemeen heeft met Duyffgen Gerrit van Zaennens weduwe, liggende onder Haarlemmerhout en gebruikt nutertijd 't gehele voorschreven land door Joost van Hillegom 's jaars voor 16 gld. Tenslotte bespreekt zij nog o.a. meester Gerrit van der Laen een rente van 7 gld 's jaars staande op wijlen Geryt van Adrichem of zijn kinderen en op hun woning, landen en goederen te Voorhout, en daartoe haar beste dozijn zilveren kroezen. Al haar andere goederen, als huizingen, huisraad, landen, renten, klederen, kleinodiën, geld, zilverwerk en alle andere roerende en onroerende goederen die zij met de dood zal ontruimen en achterlaten en hiervoor niet vermeld zijn, vermaakt zij aan de armen (na te gelde gemaakt zijn). Tot executeurs van haar testament benoemt zij meesters Geleyn Zeghers, raad in het Hof van Holland, Adriaen Stalpert, rentmeester van Kennemerland, Geryt van der Laen, licentiaat in de rechten, en heer Ghysbert Koedyck, priester. Gedaan ten huize van Agnies voorschreven in de Damstraet op de hoek van de Appelaersstege, in presentie van heer Rembrandt Jansz, heer Symon Jacopsz en heer Zierick Jansz priester, Aelbrecht Jacopsz van Voorhout, Jan Jansz Koedyck en Cornelis Fransz Leycken (notaris is Andreas filius Bartholomei Oel).²⁹

Op 23 juli 1544 wordt door het Hof van Holland een uitspraak gedaan over een request van Mr Geryt van de Laen die te kennen gaf dat hij als executeur van het testament van wijlen Agnies van Paenderen tot zijn grote kosten en

moeite diverse processen gesustineerd heeft, zo voor dit Hof als voor de Grote Raad des keizers te Mechelen, op en tegen Mr Galeyn Zegers, raad ordinaris van dit Hof, en heer Ghysbrecht Koedyck, priester te Haarlem, ook executeurs van het voorschreven testament, en dat in die zaak zover geprocedeerd is dat door dit Hof de voornoemde Zegers en Koedyck gecondemneerd zijn hem, suppliant, ter presentie van commissarissen van dit Hof, te tonen suffisant bescheid dat 't voorschreven testament ten rechte door hen volbracht was en suppliant betaald de legaten mitsgaders de penningen van het sterfhuis en zijn vacatiën en de proceskosten, ter presentie van de commissarissen als heer Abel van Colster, ridder, en Mr Cornelis Zuys, waarna op 20 december 1542 door dit Hof verklaard is dat Zegers en Koedyck in gebreke gebleven zijn en gecondemneerd werden in de kosten, waarop zij geappelleerd hebben bij de Grote Raad te Mechelen die de sententie van dit Hof geaprobeerd heeft. weshalve suppliant verzoekt 't testament alsnog te mogen executeren, waarbij hij nochtans, vanwege de omvang van de goederen die verkocht moeten worden om boven de legaten aan de rechte armen Christi gedistribueerd te worden, om alle sinistere suspiciën te evacueren, assistentie verleend zal worden door de commissarissen Colster en Zuys, gevolgd door een opsomming van de goederen voor openbare verkoop en uitvoerige aanwijzingen. Op 24 augustus 1544 heeft Claes Claeszoen, gezworen „exploictier” van het Hof van Holland, zich ten verzoeke van Mr Geryt van der Laen zich begeven naar Haarlem waar hij binnen de parochiekerk zondag des morgens omstreeks 9 uren ten tijde van de Hoogmis, met herhaling op nog 3 zondagen, de openbare verkoop heeft aangekondigd op 16 september omtrent 11 uren ten huize van Dirick Spycker in De Witte Valck, nr 1 een huis en erf (en huisraad) binnen Haarlem in de Damstraet op de hoek van de Appelaersstege waar Agnes voorschreven in gestorven is (verkocht voor 500 gld aan Jacob Ghysbrechtszoen), nr 2 de woning met 16 morgen land in de parochie van Haarlem in de ban van Haarlemmerliede of Schalkwijk, die Floris Symonsz huurt en gebruikt voor 90 gld 's jaars (verkocht voor 1000 gld aan Mr Geryt van der Laen) , nr 3 zeker land in de voorschreven ban in gebruik door Derick Ronck voor 11 gld 's jaars (verkocht voor 250 gld aan Dirick van Paenderen), nr 4 zeker land in de voorschreven ban gebruikt door Maerten Geritsz voor 9 gld 's jaars (verkocht voor 160 gld aan Claes van der Laen), nr 5 de helft van zekere landen gemeen met Duyfgen van Zanen over de Haarlemmerhout, gebruikt de hoop door Joost van Hillegom voor 16 gld 's jaars (verkocht voor 220 gld aan Joost van Hillegom en Dirick van Paenderen tezamen). Voor diezelfde dag (vermoedelijk van de veiling) zijn gedagvaard Wigger en Dirick van Paenderen, vervangende hun andere broers en zusters, als naaste erfgenamen van Agnes van Paenderen, hun nicht, als henluiden opposerende op en tegen het mandement geïmpetreerd door Mr Geryt van der Laen roerende zekere verkoping van een huis en huisraad in de Damstraet en een woning met 16 morgen land in Schalkwijk, met meer andere landen gelegen te Akersloot, Uitgeest en elders, want hun moeder Alyt van Paenderen had diezelfde goederen uit hun hoofde gekocht van Mr Geleyn Zegers en heer Ghysbert Koedyck, en betaald. Ghysbert Janssoen Koedyck opposeert jegens het mandement van decreet verkregen door Mr Geryt van der Laen en het veilen daaruit volgende van 2 stukken land (nl. nrs 3 en 5) die door Agnes besproken zijn en hij ontvangen heeft. Katheryn Diricsdr opposeert omdat zij 6 Rinse gld 's jaars heeft staan op een stuk land gekomen van Agnies van

Paenderen te Spaarnwoude, groot 2 maden, belend Willem Dammasz ten zuiden, Floris Claeszoen ten noorden, de Liede ten westen. Geryt Willemszoen ten oosten, vanwege een akkoord met Agnies, breder blijkende bij een bezegelde schepenbrief van Haarlem d.d. 12 december 1526, hetwelk Kateryn geeft te kennen aan Claes Claesz deurwaarder om dit in zijn relaas te stellen (oorkonde van 22 september 1544). Op 3 oktober 1544 heeft Mr Frans van den Geertsbarghe als procureur van Mr Geryt van der Laen degenen doen dagvaarden die enig recht als kopers van de 5 verkochte percelen hebben en verder Wigger en Dirick van Paenderen vervangende hun broers en zusters, en heer Ghysbrecht Koedyck, opposanten, en Jan Paets, als procureur van Wigger en Dirick van Paenderen, meester Ghysbrecht van Koedyck en Katharina Diricsdr, nam dag van beraad te 14 dagen eerstkomende. Op 3 december 1544 compareerde Jan Paets, als procureur van opposanten, die dag had om te antwoorden. Hij zegt dat de opposanten zijn naaste erfgenamen van Agniese van Paenderen en mitsdien competeert hun 't recht van naasting, wat betreft Kathryn Diricsdr vermeldt hij de hypotheek voor de lijfrente van 6 gld 's jaars, en aangaande Ghysbrecht Koedyck dat Agnes de percelen nrs 3 en 6 aan hem gelegateerd heeft. Om te repliceren heeft Frans van Geertbreghe dag genomen te 14 dagen naastkomende. Op 16 december 1544 worden opposanten gemaand memoriën ter zake op te schrijven, en daarbij te voegen zulke brieven en munimenten als elk van hen believe zal te exhiberen, op 14 dagen eerstkomende. Door de voorschreven Katherina is o.a. geëxhibeerd een kopie van een schepenakte van Haarlem d.d. 12 december 1526 waarin staat dat Agnes Claes van Paenderens dochter, met Frans de Wit haar gekoren voogd in deze zaak, bekende volgens een akkoord gemaakt tussen Agnies en Kathryn Diricsdr met haar kinderen geprocreëerd bij de voorschreven Claes van Paenderen, schuldig te wezen 6 Rinse gld 's jaars lijfrente, te betalen alle jaren in 4 termijnen, beginnende 10 maart eerstkomende, waarvoor zij als onderpand heeft gesteld een stuk land groot 2 maden in de ban van Spaarnwoude waarvan belenders zijn Willem Dammasz ten zuiden, Floris Claeszoen ten noorden, de Liede ten westen, en Geryt Willemszoen ten oosten, en daartoe alle andere haar goederen, roerende en onroerende. Op 20 juli 1545 verklaart in de griffie van het Hof van Holland Mr Frans Geertbarghe, procureur van Mr Geryt van der Laen, dat de de hypotheek van de 6 gld jaarlijkse lijfrente van Katharyna Dirics dochter gelegd is onder de ban van Spaarnwoude.³⁰

Op 22 maart 1546 [als hiervóór voor het Hof van Holland] volgt eerst een lang relaas, waarin o.a. gereleveerd wordt dat de oorspronkelijke co-executeurs van Geryt van der Laen waren Mr Galeyn Zegers, heer te Wassenthove, raad ordinaris, heer Ghysbrecht Koedyck, en Adriaen Stalpaert, rentmeester van Kennemerland, van wie de laatste het executeurschap heeft gerepudieerd, en verder dat een procureur van Wigger en Dirck van Paenderen geprefigeerd is geweest zekere tijd om te exhiberen brieven van titel en kosten door de voorschreven opposanten geallegeerd, welke tijd die procureur heeft laten overstrijken, waarna het Hof na rijpe deliberatie verklaart de voorschreven Katharyna goed opposant, en dat het land gelegen in Spaarnwoude hetwelk Maerten Gerytszoen gebruikt voor 6 gld 's jaars verkocht zal worden met een pond groot 's jaars lijfrente die de voorschreven Katharyna daarop heeft, maar verklaart de voorschreven Dirick en Wigger van Paenderen mitsgaders Ghysbrecht van Koedyck kwaad opposant, hen condemnerende in de kosten van dit proces. Het Hof verklaart voorts dat de exploitier van het Hof nog een

veiling zal houden. Claes Claesz, exploitier van het Hof van Holland, heeft op 31 maart 1546 zich getransporteerd naar Haarlem en daaromtrent, overal waar de goederen van Agniese van Paenderen gelegen zijn, om de limieten en de grootten te verkrijgen van de verkochte goederen, heeft voorts op 3 en 4 april een biljet verkondigd binnen de stad Haarlem om te laten weten de dag van de verzegeldheid als op 12 april naastkomende, en ook een kopie geslagen aan de deuren van de kerk en van het stadhuis. Op die dag heeft hij de brieven gebracht naar de raadkamer ten burele met was en zegel daarbij, en is door de griffier in 't openbaar verhaald de verkoping van de percelen met de gealtereerde conditiën en limieten, behalve 't land gebruikt door Joost van Hillegom dat vanwege de appellatie van heer Ghysbrecht Koedyck opgehouden en onverkocht gebleven was. Voor nr 1 heeft Dirick van Paenderen wonende te Haarlem 580 gld geboden, voor nr 2 door de voorschreven Dirick van Paenderen 2600 gld, voor nr 4 in de ban van Spaarnwoude gebruikt door Maerten Gerytsz heeft Mr Cornelis van Alckmaer 160 gld geboden. In welke manieren de voorschreven personen kopers gebleven zijn van de voorschreven percelen.³¹

2. **Derck Claesz**, begr. Haarlem 1518 (Derck Claes van Paneren's zoon, begraven in de kerk, over hem geluid alle de klokken³²).

Uit de tweede verbintenis:

1. **Maritgen CLAESDR.**

2. **Claesgen CLAESDR.**

IIIb. ([van II](#)) **Willem Dircxz van PAENDEREN**, kerkmeester van St. Bavo in Haarlem³³, (geestelijke) vader (en voogd) van de Minrebroeders³⁴, voogd van de Clarissen³⁵, begr. Haarlem 1535 of 1536 (Willem van Paenderen is begraven in de kerk en beluid met alle klokken²⁷),

In Haarlem belijdt in januari 1495 Willem Dircxz van Paenderen dat Adriaen Jansz ketelboeter hem al voldaan en betaald heeft van al zulke medegave als hij [Adriaen] hem bij het huwelijk van zijn dochter Cornelis, in haar leven des voorschreven Willems geëchte wijf, beloofd had, en Adriaen Jansz belijdt dat Willem Dircxz van Paenderen hem al voldaan en betaald heeft van alle erfenis en goederen die hem aanbestorven waren bij dode van Cornelis zijn dochter die in haar leven de voorschreven Willems geëchte wijf was³⁶.

In Haarlem verkoopt in maart 1500 Pouwels Jansz aan Willem Dircxz van Paenderen een huis met erf in de St. Jansstraet, tussen de kinderen van Claes Jansz Wolwyn aan de ene zijde en Alyt de weduwe van Jan Dircxz[?], Jan Harmensz, Geryt de Grebber en Katryn de weduwe van Pieter Thonisz tezamen aan de andere zijde, achterwaarts strekkende aan de Scoelstege, al vrij, ter lossing als 't Pouwels gelieft met 35 Rijnsfld, des zal hij [de koper] van huur geven 2 Rijnsfld 's jaars, en belijdt in juli 1500 Geryt IJsbrantsz schuldig te wezen Willem Dircxz van Paenderen 46 Rijnsfld, te betalen 30 Rijnsfld op Lucasmarkt naastkomende en de andere 16 Rijnsfld op St. Jacobsz dan naastelijk³⁷.

In Haarlem belijdt in juli 1501 Beerte Claesdochter, met Arent Willemsz haar voogd gecoren van recht, schuldig te wezen Willem Dircxz van Paenderen cum[?] Geertruyt weduwe van Geryt Mathysz, 9 rijnsfld en 8 st, en belijdt in augustus 1501 Geryt Gael schuldig te wezen Willem Dircxz van Paenderen 104 Rijnsfld, aan „paymente” gouden Phillipsguldens van 25 stuivers, die de voornoemde Geryt onderhouden zal zo lang hem dat belieft om 8 Rijnsfld 's jaars, met als onderpand zijn huis met erf dat hij

thans bewoont in de Grote Houtstraet, met als borgen Jan Henricxz Scatter en Willem Huyge³⁸.

In Haarlem verkoopt in april 1503 Willem Dircxz van Paenderen aan Hillegont Allartsdochter een huis met erf, in de Crayenhorststege, tussen Brecht de weduwe van Pieter Pratsz Cuyper en Claes Verpoirt, achterwaarts strekkende aan Guert de weduwe van meester Geryt, [belast] met 15 schellingen 3 penningen 's jaars, voor 20 Rijnsugd, te betalen op 4 meien eerstkomende, verkoopt in november 1503 Geryt van Aemstel aan Willem Dircxz van Paenderen een huis met erf geheten De Wolsack in de Grote Houtstraet, tussen de Rooze en Gerrit Pieter Geerwers, achterwaarts strekkende aan Geryt van Noirtich en Jan van Barry, met de eigendom van de gehele steeg bezijden het huis, met 7 schellingen 's jaars, voor 550 Rijnsugd, te betalen 100 Rijnsugd op kerstavond naastkomende en dat ander op 5 meien elk na ander volgende, deze brief te maken op Claes Pietersz Hals, en verkoopt in januari 1504 Willem Dircxz van Paenderen aan Maritgen Claisdochter, weduwe van Jan Woutersz, een huis met erf in de Voircamp, tussen Aelbert Soutmans en Neel Potters, achterwaarts strekkende aan de Molenstege, met 16 schellingen 3 penningen 's jaars, voor 56 Rijnsugd, te betalen op 7 meien eerstkomende, aan Pieter Symonsz een huis met erf buiten de Scalwyckerpoirt, tussen Jan Henricxz en Claes Gerytsz Wittebol, achter strekkende aan de Zonnewech, al vrij, voor 55 Rijnsugd, te betalen op 7 meien naastkomende³⁹.

In Haarlem verkopen in januari 1504 Jan Aerntsz, Cornelis Symonsz en Jan Diricxz van Rooswyck, aan Willem Diricxz van Paenderen, te weten Jan Aerntsz de helft, Cornelis Symonsz en Jan Diricxz elk een zestiendedeel, van de porties land hierna geschreven, eerst van een zate land met de huizinge daarop staande, groot 12 maden, geheten 't Huysweer, in de banne van Spaarnwoude, belend ten zuiden Reyer Reyersz, ten noorden Louris Claisz, ten oosten Reyer Reyersz voornoemd, ten westen de Lyede, nog van 6 maden land onderdeel in een stuk van 12 maden geheten Gerytsweer, in dezelve ban, belend ten zuiden Louris Claisz, ten noorden Geryt Claisz, ten oosten Reyer Reyersz voorschreven, ten zuiden de Lyede, en nog van een stuk land groot 4 maden in dezelve ban, belend ten oosten Dirck Claisz, ten westen Geryt Adriaensz, ten zuiden Jacop Gerytsz, ten noorden Spaernwoudermeer; Jan van de Bouchorst, schout van Spaarnwooude, zal 't bezegelen⁴⁰.

In Haarlem verkoopt in april 1505 Huyge Symonsz Suyter aan Willem Dircxz van Paenderen de helft van een huis met de helft van het erf waar het op staat, in de Grote Houtstraet, geheten de Rose, tussen Geryt van Noirtich en de voorschreven Willem Dircxz, achter strekkende aan dezelve Willem Dircxz, al vrij, voor 125 Rijnsugd, te betalen op 5 meien naastkomende⁴¹.

In Haarlem verkoopt in april 1508 Willem Dircxz van Paenderen aan Jan Faesz de bontwercker de helft van het huis geheten de Rooze in de Grote Houtstraet, tussen de steeg van de voorschreven Willem en Geryt van Noirtich, achterwaarts strekkende aan de plaats van de voorschreven Willem, al vrij, met de voorwaarde dat de voorschreven Jan, alzo hem 't huis voorschreven nu geheel toebehoort, de voorschreven Willems helft van zijn huis niet verder betimmeren zal dan het nu betimmerd is, voor 119 Rijnsugd, te betalen op 5 meien, en verkoopt in mei 1509 Jan Heinricz Scatter aan Willem Dircxz van Paenderen een vierendeel van een huis met erf op de Croft op de hoek van de Zylstraet, tussen dezelve straat en het klooster van Sinte Kartryne met haar huis, achterwaarts strekkende aan het Sine Katrynehuys voorschreven, met een vordering van 11 schellingen 's jaars⁴².

In Haarlem verkoopt in augustus 1511 Cornelis Adriaensz aan Willem Dircxz van Paenderen een huis met erf op de Bakenessegraft, tussen Steven Mathysz en Merselis[?] Pieter van Eynchuysen en zijn kinderen, achterwaarts strekkende aan

Garbrant Claesz, met 40 schellingen 's jaars in poirtrecht, verkoopt in januari 1516 Jan Dircxz Calcbarnder aan Willem Dircxz van Paenderen een huis met erf zo dat nutertijd betimmerd staat in de Cleyne Houtstraet, tussen Alyt van Bakenesse en 't St. Remynsgasthuys, strekkende voor van de straat achter aan de Barvoetebroeders, met 14 schellingen 3 penn 's jaars, en verkoopt in februari 1516 Jacob Garbrantsz aan Willem Dircxz van Paenderen een huis met erf in de Pairdestege, tussen Cornelis Jansz en [leeg], achterwaarts strekkende aan dezelve Cornelis en Willem, al vrij, voor 77 Rijnsghd, te betalen op 6 meien naastkomende⁴³.

In Haarlem verkoopt in mei 1516 Maritgen Meynertsdochter, weduwe van Geryt van Noirtich, met Geryt van Warmont haar voogd, aan Willem Dircxz van Paenderen en Cornelis Jan Louwenz een huis met erf in de Grote Houtstraet, zo groot en zo klein en zo belend als de voorschreven Maritgen met de voorschreven Geryt van Noirtich dat bezeten en gebruikt hebben en dezelve Geryt haar man geruimd heeft metterdood, met 6 schellingen 's jaars in alle schijn als die daarop te huur staan, voor 253 nobelen tot 100 groten 't stuk, te betalen een zevendedeel gereed en 't ander op 6 meien elk na de andere eerstkomende⁴⁴.

In Haarlem verkopen in augustus 1516 Willem Dircxz van Paenderen en Cornelis Jan Louwenz aan Jan Faesz een huis met erf en de halve put in de Grote Houtstraet, tussen de voorschreven Cornelis Jan Louwenz en Jan Jacobsz Fabry, achterwaarts strekkende aan de voornoemde Willem van Paenderen en Cornelis Jan Louwersz aan wie de andere helft van de put toebehoort mitsgaders de scheimuur achter, met 6 schellingen 's jaars, also hij, Cornelis, die alleen bekostigd en op zichzelfs erf gemaakt heeft, voor 387½ Rijnsghd, te betalen een zevendedeel gereed, en dat ander op 6 meien elk na ander eerstkomende⁴⁵.

In Haarlem belijdt in februari 1518 Daniel van Alphen schuldig te wezen Willem van Paenderen 3 Rijnsghd 's jaars pacht die staan zullen op een stuk weiland en geestland, tezamen groot omtrent 3 morgen, in de ban van Lisse, belend ten noorden Daniel voorschreven, ten zuidoosten „het wech”, ten westen de wildernis, [?] erfgenamen, te lossen met 48 Rijnsghd als hoofdgeld⁴⁶.

In Haarlem verkoopt in mei 1520 Jan Faesz aan Willem van Paenderen de helft van het huis met erf en met de halve put in de Grote Houtstraet, tussen Cornelis Jansz en de Rooze, achterwaarts strekkende aan de voornoemde Willem en Cornelis met „loedge” bezijden aan Willems zomerkeuken en de Rozen, met voorwaarden over 't licht van dit halve huis gesteld aan Cornelis en de eigenaar van de Roze die 't licht van deze keuken niet mag benemen, met de helft van 6 schellingen 's jaars⁴⁷.

Op 31 oktober 1522 verkopen burgemeesteren en schepenen van Haarlem, om renten van 1482 af te lossen, aan Willem Diricz van Paenderen een losrente van 30 schellingen 's jaars, te lossen elke penning met 18 penningen, en bekend op 5 juni 1564 voor schepenen van Haarlem Dirick van Heussen opgedragen te hebben de getijdemeesteren van de parochiekerk te Haarlem ten behoeve van de zeven getijden een jaarlijkse losrente van 30 schellingen sprekende op de stad Haarlem op de naam van Willem Diricz van Paenderen, zijn grootvader van zijns moeders wegen, losbaar wezende elke penning met 18 penningen, waarvoor de voorschreven Dirck van Heussen verklaart voldaan en wel betaald te wezen⁴⁸.

(2 januari 1530) Lambertus, filius Jacob, notaris te Haarlem, instrumenteert, dat Wilhelmus de Paendren als vader en voogd van Gherardus, Franciscus en Margareths de Paendren, alsmede zijn kinderen Wiggerus de Paendren, Theodricus de Paenderen, Geertruydis de Paendren met als echtgenoot Nicolaus Velserman alsmede Anne de Paendren met als echtgenoot Simon Martini, allen erfgenamen van magister Petrus Wiggerus, deken van Sint Pancratius te Leiden, aangesteld hebben tot hun

gevolmachtigde en zaakwaarnemer Nicolaus de Huessen, echtgenoot van Machtildis de Paendren⁴⁹.

(30 oktober 1536) Thomas Laurencyus, notaris, instrumenteert, dat Wigger van Paenderen, mede voor zijn broers Gherryt van Paenderen en Frans van Paenderen, Dyrck van Paenderen en Claes Fransz als echtgenoot en voogd van Ghuert van Paenderen, volmacht verlenen aan Claes van Heussen als procurator met betrekking tot hun rechten op de nagelaten goederen van hun oom meester Pieter Wyggers, deken van Sint Pancras te Leiden, tegenover hun heerroom Claes van Berckel, alsmede tot betrekking tot de nagelaten goederen van hun tante Agnes van Paenderen⁵⁰. Op 2 november 1536 verleent Symon Martynszoon, poorter van Amsterdam, als echtgenoot en voogd van Anna van Paenderen, een dergelijke volmacht⁵¹.

tr. 1° **Cornelis ADRIAENSDR**, overl. kort vóór jan. 1495, dr van Adriaen JANSZ, ketelboeter,

tr. 2° **Alyt CLAESDR**.

Regest (30 januari 1539). Alyt Claesdochter, weduwe van Willem Diricxsoon van Paenderen, met als voogd haar zoon Wigger van Paenderen, oorkondt, dat zij haar zwager Claes van Huessen schadeloos zal houden voor bewezen diensten in het proces over de nagelaten goederen van meester Pieter Wiggersz tussen haar kinderen en de kinderen van Leeuwen van haar zuster Margriete, alsmede voor de arbitrage inzake het testament van Agniese van Paenderen⁵². In de originele akte hebben tot meerder zekerheid Wigger van Paenderen, Dirick van Paenderen, Claes Franszoon Velserman en Symon Maertensz, ter bede van hun moeder, eronder hun handschrift gesteld (de laatste tekent als Symon Martyn Dijricksz)⁵³.

(10 december 1540) Alyt van Paenderen Claesdochter, weduwe van Willem Diricxsoon van Paenderen, oorkondt met als voogd haar oudste zoon Wigger van Paenderen alsmede met haar kinderen Dirick van Paenderen, Geryt van Paenderen, Claes Franszoon Velserman als man en voogd van Geertruyt van Paenderen en Symon Maertynsz als man en voogd van Anna van Paenderen, allen mede namens Frans van Paenderen verblijvende te Leuven, dat zij volmacht verleent aan haar zwager Claes van Huessen vanwege verleende en nog te verlenen bijstand inzake hun rechten op de nagelaten goederen van mr. Pieter Wiggersz tegen de kinderen van Leeuwen alsmede inzake de nagelaten goederen van hun nicht Agniese van Paenderen om zijn gemaakte onkosten te verhalen op percelen land gelegen buiten de Schalcwijcer poort, losrenten uitstaande op de „presse” van de Haarlemse lakens of op andere familiegoederen⁵⁴.

Uit onbekende relatie:

1. **Machtelt**, [volgt IVa](#).

Uit het tweede huwelijk:

1. **Wigger Willemsz**, [volgt IVb](#).

2. **Dirck**, [volgt IVc](#).

3. **Guerte Willemsdr**, [volgt IVd](#).

4. **Anna Willemsdr**, [volgt IVe](#).

5. **Gerrit Willemsz**.

In Haarlem verkoopt in februari 1552 Gerryt Willemsz van Paenderen aan Dirick Theusz een huis met erf in de Dampstraet op de hoek van de Cleyne Appelersstege, dezelve steeg onder het huis gaande aan de ene zijde, Mr Quiryndirck aan de andere zijde, achter strekkende aan Mr Quiryndirck voorschreven, al vrij, voor 1218 carolusgld, te betalen een achtstedeel gereed en de rest op 7 eerstkomende meiendagen⁵⁵.

In Amsterdam verkoopt op 13 juli 1564 Claes Pietersz koehouwer aan

Sybrant Symons Appelmanszoon en Geryt van Paenderen tezamen, een ledig erf gelegen bij Ossenburgssluis, belend ten zuiden Beyer Gerytsz olyslager, ten noorden de voornoemde Sybrant Symonsz en Geryt van Paenderen, strekkende voor van de Amstel tot achter aan de osendrop van het loodsje van de voorschreven Claes Pieterszoon toe, onder conditiën dat de kopers gehouden worden in 't voorschreven erf te leggen een stenen verwulfd privaatrijp strekkende tot aan de Amstel toe en dezelve pijp ten eeuwigden dage te onderhouden, dewelke pijp 't voorhuis toebehorende Claes Pietersz zal mogen gebruiken tot een privaat en waterlozing, en zullen voorts de kopers gehouden wezen de voorschreven Claes Pietersz tot behoef van voorhuis te leveren een overgang van 4 „roedenvoeten” wijd en 7½ voet hoog uit de aarde over 't voorschreven erf of door de gang van Beyer Gerytsz voornoemd, mits dat dezelve gang zal moeten wezen 4 roedenvoeten wijd en 7½ voet hoog uit de aarde, met als waarborgen Claes Evertsz goutsmit en Geryt Vredericxz koehouwer voor de vrijwaring, en de voorschreven Claes Pietersz beloofde de waarborgen van deze borgtocht te vrijen en schadeloos te houden⁵⁶.

In Haarlem verkoopt op 4 februari 1566 Henrick Willemsz de Roode aan Gerrit van Paenderen oom van zijn huisvrouw, Adriaen Fransz en Gerrit Hudde, allen van Amsterdam, Floris Hugeszoon, Willem Joostenzoon, Barthout Henricxz, Garbrant Dobbeszoon en Cornelia Cornelisdr weduwe van Henrick Pieterszoon, allen poorteren dezer stede, mitsgaders Annetgen van Schoten met haar consorten, gezamenlijk zijn crediteuren, een huis met erf op 't Spaerne op de hoek van de Damstraete, tussen de straat onder het huis gaande en Fredrick Ghysbrechtsz, achter strekkende aan Adriaen Pieter Niclaesz, met de last van 37 gld 17½ st 's jaars daarop te huur staande, welke losbaar is met 606 gld. Losbaar met 2400 gld die Henrick Willemsz gehouden wordt te betalen op 6 eerstkomende Lichtmissen, telkens een zesdedeel, om onder de voorschreven crediteuren gelijkelijk geparticipeerd te worden naar advenant van hun achterwezen aan dezelve Henrick, volgens acoord tussen henluiden en de voorschreven Henrick daarvan gemaakt op 29 januari 1566.⁵⁷ (Op 2 januari 1566 was al een akte opgemaakt voor de verkoop van dit huis door Henrick Willemsz de Roode aan Gerrit oom van Paenderen, burger der stad Amsterdam, zijn oom, welke akte geroyeerd is als niet te zijn gepasseerd⁵⁸.)

In Haarlem constitueren de gezamenlijke crediteuren van Henrick Willemsz de Roode, onder wie Gerrit oom van Paenderen wonende te Amsterdam, Louff [Gerytsz] en Auwel [Fredricxz] als hun gemachtigden contra Cornelis Lambrechtsz, waard in de Eenhoorn, en alle anderen⁵⁹.

6. Frans.

7. Margaretha.

IIIc. ([van II](#)) Alyt van PAENDEREN,

In december 1500 wordt in Haarlem een huis verkocht in de Voircamp, tussen Alyt Meynart's weduwe en Guerte Dirc van Paenderen's weduwe⁶⁰.

tr. **Meynert van HUESSEN**, overl. vóór dec. 1500, zn van Jacob MEYNAERTSZ en Marie Claesdr van HUESSEN.

Uit dit huwelijk:

1. **Gillis/Jelis Meynertsz van HUESSEN**, vermeld als schepen van Haarlem 1518, overl. vóór 26 sept. 1542, tr. N.N.

Beleend met 2 morgen land te Alphen: op 21 maart 1510 Gillis van Huessen Meynertsz bij dode van Jacob van Huessen Claisz, op 26 september 1542 Meynaert van Huessen Gillisz bij dode van zijn vader Gillis van Huessen, op 15 februari 1549 Cornelis Luytgenz te Alphen na overdracht door Meynaert van Huessen⁶¹.

2. Claes Meynertsz van HUESSEN, burgemeester van Haarlem, vermeld als schepen ald. vanaf 1536 tot 1545 (in homanschap D te Haarlem wordt omstreeks 1555 de huizinge van wijlen Claes van Huessen aangeslagen voor 13 haardsteden⁶²), overl. Haarlem 15 aug. 1551, begr. (Groote Kerk of St. Bavokerk⁶³, tr. 1° **Machtelt van PAENDEREN**, overl. 7 nov. 1536 (in de periode 1535-1536 kort na elkaar: zowel een kind van Claes van Huessen als zijn huisvrouw begraven in de kerk, beluid met alle klokken⁶⁴), begr. ald. (Groote Kerk of St. Bavokerk⁶³), dr van Willem Dircxz van PAENDEREN, kerkmeester van St. Bavo in Haarlem³³, (geestelijke) vader (en voogd) van de Minrebroeders³⁴, voogd van de Clarissen³⁵, tr. 2° **Margaretha van BEKESTEYN**.

In Haarlem verkoopt op 6 oktober 1531 Florys van Steenevelt, als man en momber van Cornelia Gheryt van Zaendensdochter, aan Claes van Huessen Meynertszoon een boomgaard met het geboomte en met 2 camers daarin, achter 't gasthuis in de Bervoetesusteren Steghe, belend ten westen de cameran van Jan van Loen, ten noorden de Cloeveniers Doelen waar dezelve boomgaard een uitgang heeft maar de cameran niet welke cameran aan deze zijde geheel blind zullen zijn, ten oosten Claes de Cock en Griet Diricxdochter Lourys Pieterszoons weduwe, met 14 schellingen goed gelds 's jaars daarop staande⁶⁵.

In het kohier van de 10e penning van Haarlem in 1543: in homanschap D de huizinge die Claes van Huessen bewoont hem toebehorende getaxeerd op 40 lb 's jaars, in homanschap T 't huis van Claes van Huessen verhuurd voor 8 lb 's jaars.

In Haarlem verklaart op 8 november 1548 Claes van Huessen, liggende op zijn bedde, ziek van lijve, dat hij achter Sinte Gangeloffskerck in de Bervoetezustersstege getimmerd heeft 13 cameran voor arme personen, elke camer begiftigd met 3 carolusguldens 's jaars, waarop hij specialijk hypothekeert een hofstede met de landen daartoe behorende in de ban van Tetrode die hij zekere tijd geleden gekocht heeft van Dieuwer Claes Aerianszoonsdochter en Jeuris Bitter, aan de westzijde van de Grietebregge. Gedaan ten woonstede van de voornoemde Claes van Heussen aan de noordzijde van de parochiekerk op de hoek van de St. Jansstraet.⁶⁶

Op 12 juli 1552 hebben voor weesmeesters van Haarlem Dirick van Huessen voor hemzelf, Marcus Maertens als vader en voogd van Jan Marcus die hij gewonnen heeft bij wijlen Margriete van Huessen zijn huisvrouw, en Andries Gerrytz als vader en voogd van Machtelt die hij gewonnen heeft bij wijlen Aechte van Huessen zijn huisvrouw, de goederen achtergelaten door wijlen Claes van Huessen hun zalige vader ten overstaan van diens vrunden en magen in drie cedullen verdeeld en verloot als volgt.

De voornoemde Marcus Maertens heeft de cedulle A, te weten, de halve hofstede te Schalwyck groot volgens de laatste meting ruim 9 morgen, gebruikt door Florys Symonsz voor 55 gld 's jaars en getaxeerd op 1700 gld, nog een groot morgen in Uitgeest gebruikt door Willem Claesz voor 13 gld 's

jaars, getaxeerd op 400 gld, nog een stuk weiland in Oesdom, is leengoed, gebruikt door Aechte Wollebrandts voor 22 gld 's jaars, getaxeerd op 600 gld, nog 2½ morgen kleine maat bij de Voscuyl in de banne van Oegstgeest door ene Willem Cornelisz gebruikt voor 25 gld 's jaars, getaxeerd op 700 gld, nog een vijfde deel van 2½ morgen en een vijfde part van 7 morgen gemeen met Joffr. van der Does en heer Gerryt van Lochorst gelegen te Zoeterwoude, gebruikt door de weduwe of kinderen van Jan Henricxz achter Roemburch 's jaars voor 7 gld 10 st, getaxeerd op 230 gld, nog de helft van 4 mad land in de banscheiding van Castricum gebruikt door ene Maerten Gerrits voor 5 gld 's jaars en is gemeen met Focken kinderen, getaxeerd op 200 gld, item een losrente op Symon Martsz te Amsterdam van 50 gld 's jaars ter losse met 1000 gld, item een losrente op de Jouffrow van Levesteyn van 9 gld 's jaars ter losse met 162 gld, nog op dezelve Joffrow van Levesteyn een losrente van 37 gld 10 st 's jaars ter losse met 660 gld, nog een losrente op Zeger de goutsmits huis van 13 gld 19 st 1 oortje 's jaars ter losse met 224 gld, nog 12 gld 10 st 's jaars op Cornelis Jansz te Schoten ter losse met 200 gld, nog 13 gld 's jaars op Cornelis en Jan Wulmszoon te Overveen ter losse met 208 gld, nog een losrente van 16 gld 13½ st op Cornelis Jansz te Schoten ter losse met 300 gld, nog 3 gld 's jaars op Symon Keyser binnen Haarlem ter losse met 66 gld, nog een pachtbrief van 3 gld 15 st 's jaars op het huis van Huych van Houtten te Haarlem, nu toebehorende Jan van der Bouchorst, getaxeerd op 75 gld, op de stad Haarlem 3 gld 's jaars ter losse met 48 gld, item een pachtbrief van 7 st in recht poortrecht op het huis van Floris Jansz brouwer, getaxeerd op 6 gld 6 st, een huur tot 3 morgen land in Tetrode geldende 's jaars 20 gld, geëstimeerd op 400 gld.

De voornoemde Dirck van Huessen is te lote gevallen cedulle B, eerst de hofstede te Lisse groot 12 morgen gebruikt door Jan Claesz schout te Lisse voor 78 gld 's jaars, getaxeerd op 23 gld, item 7 hond weiland te Lisse gebruikt door IJsbrant Diricxz Duynmeyer voor 10 gld 's jaars, getaxeerd op 200 gld, nog een vierde deel van een hofstede in de ban van Castricum groot 9 morgen, gebruikt dezelve vierde part door ene Jan de Jonge voor 8 gld 2½ st 's jaars, getaxeerd op 700 gld. item 3½ morgen te Leiderdorp gemeen met de kinderen van Guerte van Wielandt[?], Dirick van Paenderen en Claes Alewynsz, gebruikt door Claes voorschreven dezelve 3½ morgen voor 18 gld 's jaars, getaxeerd op 700 gld, item 1917 roeden land in de ban van Heemskerk of Castricum gebruikt door Jacob Allartsz voor 8 gld 's jaars, getaxeerd op 250 gld, item een losrente van 30 gld 's jaars op meester Pieter Bicker te Heemstede ter losse met 600 gld, nog een losrente van 50 gld op Jacob Willemsz Ouwelant te Leiden ter losse met 800 gld, nog een losrente van 55 gld 's jaars op Dirick Willemszoon ....[?]zoon te Lisse ter losse met 990 gld, nog 6 gld 's jaars op Jan Keyser ter losse met 100 gld, nog 6 gld 's jaars op het huis naast Dirick van Paenderen ter losse met 100 gld, nog 3 gld 's jaars op het huis van coman Claes Jansz alias Neesgen ter losse met 15 gld, item 14 st erfhuur op Matthys Dammasz van Alphen getaxeerd op 12 gld 7 st, item een losrente van 8 gld 15 st op Claes Willemsz te Weesp ter losse met 175 gld, nog een losrente van 14 st 's jaars op Jan van der Loot te Alphen ter losse met 11 gld, nog een losrente van 2 gld 7½ st 's jaars op de stad Haarlem op naam van Vechter Gerritsz Rogge[?], geëstimeerd op 20 gld 18½ st, nog een pacht op Jan Evertsz schipper op Bakenes van 10 st ter losse met 9 gld, en hiertoe een stuk land aan Wyckerduyn, is leengoed van de graaf van Holland, geldende 's jaars

20 gld, geëstimeert op 400 gld.

En zal Machtelt Andries Gerytsoons dochter hebben cedulle C, eerst een stuk land te Oegstgeest groot 4 morgen, gebruikt door Jan van der Speck voor 38 gld 's jaars, getaxeerd op 1120 gld, item een stuk land groot 4 morgen in Velserbruick gebruikt door Claes Symonsz te Velsen voor 29 gld 's jaars, getaxeerd op 1000 gld, nog een stuk land op 't Vlielant genaamd de Biesweyde, groot 4 morgen ½ hond, gebruikt door Outger Symonsz voor 30 gld 's jaars, getaxeerd op 1000 gld, nog een zesdepart van 7½ morgen te Rijnsburg gemeen met [ ], en wordt gebruikt door Dirick Jacobsz voor 6 gld 15 st 's jaars, getaxeerd op 250 gld, item 5 geerzen en 1 morgen te Castricum gebruikt door Meyns Jansz voor 22 gld 's jaars, getaxeerd op 400 gld, item een losrente van 50 gld 's jaars op Cornelis van der Bouchorst en Louris Cornelisz te Voorhout, ter losse met 900 gld, nog een losrente van 18 gld 's jaars op Geryt van Spaarnwoude ter losse met 300 gld, item een losrente van 18 gld op de kinderen en weduwe van Walich Kerstensz te Overveen ter losse met 288 gld, item een losrente van 16 gld 13 st 's jaars op Florys Jansz te Spaarnwoude ter losse met 300 gld, item op Bertholomeus slotemakers huis in de Aenegang 6 gld 's jaars ter losse met 100 gld, item een losrente van 9 gld 's jaars op Cornelis en Jan Walichsz, gebroeders, en Jacob Pouwelsz te Overveen, ter losse met 144 gld, item een losrente van 13 gld 's jaars op de weduwe van Dirick Willemsz te Limmen ter losse met 208 gld, item een losrente van 18 gld 's jaars op heer Guilliam Zegers in Den Haag ter losse met halve gouden realen in specie te 13 st 't stuk met de somme van 288 gld, item een losrente van 3 gld 's jaars op Claes Outgers ter losse met 50 gld, nog 2 gld 's jaars op Steffen Willemsz te Bakkum ter losse met 32 gld, item 3 gld 's jaars op de stad Haarlem sprekende op Claes van Huessens naam ter losse met 54 gld, item een brief op dezelfde stad van 3 gld 's jaars op naam van Jan van Foreest ter losse met 63 gld, item een losrente van 12 gld 's jaars op de weduwe van Floris van Ryck ter losse met 200 gld, item een pacht van 35 st op Joachim Claesz schippers huis op Bakenessse, en is voor huur na huur ter losse met 31 gld, en hiertoe 1 morgen 2 maden land in de banscheiding van Velsen geldende in huur 15 gld 's jaars, geëstimeert op 400 gld.

Welke loting gedaan zijnde, heeft de voornoemde Marcus van de voornoemde Dirick van Paenderen ontvangen 3 gld 1 st en van Andries Gerytsz 12 gld 16½ st, en dit in supplement en vereffening van hetgeen de kavel van de een meer mocht bedragen dan van de ander. Voorts zullen blijven gemeen en onverdeeld, een partij land in Byvecoge[?] in Vroonermeer gebruikt door ene coman Claes of zijn weduwe voor 115 gld 's jaars, item een vierdepart en 4 vijfdedelen van een losrente op de stad Haarlem van 31½ gld, nog een brief sprekende op dezelfde stad van 20 st 's jaars ter losse de penning 18 waarvan men niet meer heeft dan de helft, item 3 vierendeel van 1 morgen te Alphen gemeen in 8 morgen min 1 hond, geldende dezelve 3 vierendelen 32 st 5 penn 's jaars, en hiertoe nog de helft van de huizinge met erf door de weduwe van Claes van Huessen bezeten tot haar lijve op de hoek van de Sint Jansstraet en de helft van het huis daarachter. Hiervan zijn gemaakt 3 gelijke brieven, op 11 juli 1552.⁶⁷

IVa. ([van IIIb](#)) **Machtelt van PAENDEREN**, overl. 7 nov. 1536 (in de periode 1535-1536 kort na elkaar: zowel een kind van Claes van Huessen als zijn huisvrouw begraven in de kerk, beluid met alle klokken⁶⁴), begr. Haarlem (Grote Kerk of St. Bavokerk⁶³),

tr. **Claes Meynertsz van HUESSEN**, burgemeester van Haarlem, vermeld als schepen ald. vanaf 1536 tot 1545 (in homanschap D te Haarlem wordt omstreeks 1555 de huizinge van wijlen Claes van Huessen aangeslagen voor 13 haardsteden⁶²), overl. Haarlem 15 aug. 1551, begr. (Groote Kerk of St. Bavokerk⁶³, zn van Meynert van HUESSEN en Alyt van PAENDEREN, die hertr. met Margaretha van BEKESTEYN.

In Haarlem verkoopt op 6 oktober 1531 Florys van Steenevelt, als man en momber van Cornelia Gheryt van Zaendensdochter, aan Claes van Huessen Meynertszoon een boomgaard met het geboomte en met 2 camers daarin, achter 't gasthuis in de Bervoetesusteren Steghe, belend ten westen de cameran van Jan van Loen, ten noorden de Cloeveniers Doelen waar dezelve boomgaard een uitgang heeft maar de cameran niet welke cameran aan deze zijde geheel blind zullen zijn, ten oosten Claes de Cock en Griet Diricxdochter Lourys Pieterszoons weduwe, met 14 schellingen goed gelds 's jaars daarop staande⁶⁵.

In het kohier van de 10e penning van Haarlem in 1543: in homanschap D de huizinge die Claes van Huessen bewoont hem toebehorende getaxeerd op 40 lb 's jaars, in homanschap T 't huis van Claes van Huessen verhuurd voor 8 lb 's jaars.

In Haarlem verklaart op 8 november 1548 Claes van Huessen, liggende op zijn bedde, ziek van lijve, dat hij achter Sinte Gangeloffskerck in de Bervoeteszustersstege getimmerd heeft 13 cameran voor arme personen, elke camer begiftigd met 3 carolusguldens 's jaars, waarop hij specialijk hypothekeert een hofstede met de landen daartoe behorende in de ban van Tetrode die hij zekere tijd geleden gekocht heeft van Dieuwer Claes Aerianszoonsochtere en Jeuris Bitter, aan de westzijde van de Grietebregge. Gedaan ten woonstede van de voornoemde Claes van Huessen aan de noordzijde van de parochiekerk op de hoek van de St. Jansstraet.⁶⁶

Op 12 juli 1552 hebben voor weesmeesters van Haarlem Dirick van Huessen voor hemzelf, Marcus Maertens als vader en voogd van Jan Marcus die hij gewonnen heeft bij wijlen Margriete van Huessen zijn huisvrouw, en Andries Gerrytz als vader en voogd van Machtelt die hij gewonnen heeft bij wijlen Aechte van Huessen zijn huisvrouw, de goederen achtergelaten door wijlen Claes van Huessen hun zalige vader ten overstaan van diens vrunden en magen in drie cedullen verdeeld en verloot als volgt.

De voornoemde Marcus Maertens heeft de cedulle A, te weten, de halve hofstede te Schalwyck groot volgens de laatste meting ruim 9 morgen, gebruikt door Florys Symonsz voor 55 gld 's jaars en getaxeerd op 1700 gld, nog een groot morgen in Uitgeest gebruikt door Willem Claesz voor 13 gld 's jaars, getaxeerd op 400 gld, nog een stuk weiland in Oesdom, is leengoed, gebruikt door Aechte Wollebrandts voor 22 gld 's jaars, getaxeerd op 600 gld, nog 2½ morgen kleine maat bij de Voscuyl in de banne van Oegstgeest door ene Willem Cornelisz gebruikt voor 25 gld 's jaars, getaxeerd op 700 gld, nog een vijfde deel van 2½ morgen en een vijfdepart van 7 morgen gemeen met Joffr. van der Does en heer Gerryt van Lochorst gelegen te Zoeterwoude, gebruikt door de weduwe of kinderen van Jan Henricxz achter Roemburch 's jaars voor 7 gld 10 st, getaxeerd op 230 gld, nog de helft van 4 mad land in de banscheiding van Castricum gebruikt door ene Maerten Gerrytz voor 5 gld 's jaars en is gemeen met Focken kinderen, getaxeerd op 200 gld, item een losrente op Symon Martsz te Amsterdam van 50 gld 's jaars ter losse met 1000 gld, item een losrente op de Joffrow van Levesteyn van 9 gld 's jaars ter losse met 162 gld, nog op dezelve Joffrow van Levesteyn een losrente van 37 gld 10 st 's jaars ter losse met 660 gld, nog een losrente op Zeger de goutsmits huis van 13 gld 19 st 1 oortje 's jaars ter

losse met 224 gld, nog 12 gld 10 st 's jaars op Cornelis Jansz te Schoten ter losse met 200 gld, nog 13 gld 's jaars op Cornelis en Jan Wulmszoon te Overveen ter losse met 208 gld, nog een losrente van 16 gld 13½ st op Cornelis Jansz te Schoten ter losse met 300 gld, nog 3 gld 's jaars op Symon Keyser binnen Haarlem ter losse met 66 gld, nog een pachtbrief van 3 gld 15 st 's jaars op het huis van Huych van Houtten te Haarlem, nu toebehorende Jan van der Bouchorst, getaxeerd op 75 gld, op de stad Haarlem 3 gld 's jaars ter losse met 48 gld, item een pachtbrief van 7 st in recht poortrecht op het huis van Floris Jansz brouwer, getaxeerd op 6 gld 6 st, een huur tot 3 morgen land in Tetrode geldende 's jaars 20 gld, geëstimeerd op 400 gld.

De voornoemde Dirck van Huessen is te lote gevallen cedulle B, eerst de hofstede te Lisse groot 12 morgen gebruikt door Jan Claesz schout te Lisse voor 78 gld 's jaars, getaxeerd op 23 gld, item 7 hond weiland te Lisse gebruikt door IJsbrant Diricxz Duynmeyer voor 10 gld 's jaars, getaxeerd op 200 gld, nog een vierendeel van een hofstede in de ban van Castricum groot 9 morgen, gebruikt dezelve vierdepart door ene Jan de Jonge voor 8 gld 2½ st 's jaars, getaxeerd op 700 gld. item 3½ morgen te Leiderdorp gemeen met de kinderen van Guerte van Wielandt[?], Dirick van Paenderen en Claes Alewynsz, gebruikt door Claes voorschreven dezelve 3½ morgen voor 18 gld 's jaars, getaxeerd op 700 gld, item 1917 roeden land in de ban van Heemskerk of Castricum gebruikt door Jacob Allartsz voor 8 gld 's jaars, getaxeerd op 250 gld, item een losrente van 30 gld 's jaars op meester Pieter Bicker te Heemstede ter losse met 600 gld, nog een losrente van 50 gld op Jacob Willemsz Ouwelant te Leiden ter losse met 800 gld, nog een losrente van 55 gld 's jaars op Dirick Willemszoon ....[?]zoon te Lisse ter losse met 990 gld, nog 6 gld 's jaars op Jan Keyser ter losse met 100 gld, nog 6 gld 's jaars op het huis naast Dirick van Paenderen ter losse met 100 gld, nog 3 gld 's jaars op het huis van coman Claes Jansz alias Neesgen ter losse met 15 gld, item 14 st erfhuur op Matthys Dammasz van Alphen getaxeerd op 12 gld 7 st, item een losrente van 8 gld 15 st op Claes Willemsz te Weesp ter losse met 175 gld, nog een losrente van 14 st 's jaars op Jan van der Loot te Alphen ter losse met 11 gld, nog een losrente van 2 gld 7½ st 's jaars op de stad Haarlem op naam van Vechter Gerritsz Rogge[?], geëstimeerd op 20 gld 18½ st, nog een pacht op Jan Evertsz schipper op Bakenes van 10 st ter losse met 9 gld, en hiertoe een stuk land aan Wyckerduyn, is leengoed van de graaf van Holland, geldende 's jaars 20 gld, geëstimeert op 400 gld.

En zal Machtelt Andries Gerytsoons dochter hebben cedulle C, eerst een stuk land te Oegstgeest groot 4 morgen, gebruikt door Jan van der Speck voor 38 gld 's jaars, getaxeerd op 1120 gld, item een stuk land groot 4 morgen in Velsbruick gebruikt door Claes Symonsz te Velsen voor 29 gld 's jaars, getaxeerd op 1000 gld, nog een stuk land op 't Vlielant genaamd de Biesweyde, groot 4 morgen ½ hond, gebruikt door Outger Symonsz voor 30 gld 's jaars, getaxeerd op 1000 gld, nog een zesdepart van 7½ morgen te Rijnsburg gemeen met [ ], en wordt gebruikt door Dirick Jacobsz voor 6 gld 15 st 's jaars, getaxeerd op 250 gld, item 5 geerzen en 1 morgen te Castricum gebruikt door Meyns Jansz voor 22 gld 's jaars, getaxeerd op 400 gld, item een losrente van 50 gld 's jaars op Cornelis van der Bouchorst en Louris Cornelisz te Voorhout, ter losse met 900 gld, nog een losrente van 18 gld 's jaars op Geryt van Spaarnwoude ter losse met 300 gld, item een losrente van 18 gld op de kinderen en weduwe van Walich Kerstensz te Overveen ter losse met 288 gld, item een losrente van 16 gld 13 st 's jaars op Florys Jansz te Spaarnwoude ter losse met 300 gld, item op Bertholomeus slotemakers huis in de Aenegang 6 gld 's jaars ter losse met 100 gld, item een losrente van 9 gld 's jaars op Cornelis en Jan Walichsz, gebroeders, en Jacob Pouwelsz te Overveen, ter losse met 144 gld, item een losrente van 13 gld 's jaars op de weduwe

van Dirick Willemsz te Limmen ter losse met 208 gld, item een losrente van 18 gld 's jaars op heer Guilliam Zegers in Den Haag ter losse met halve gouden realen in specie te 13 st 't stuk met de somme van 288 gld, item een losrente van 3 gld 's jaars op Claes Outgers ter losse met 50 gld, nog 2 gld 's jaars op Steffen Willemsz te Bakkum ter losse met 32 gld, item 3 gld 's jaars op de stad Haarlem sprekende op Claes van Huessens naam ter losse met 54 gld, item een brief op dezelfde stad van 3 gld 's jaars op naam van Jan van Foreest ter losse met 63 gld, item een losrente van 12 gld 's jaars op de weduwe van Floris van Ryck ter losse met 200 gld, item een pacht van 35 st op Joachim Claesz schippers huis op Bakenesse, en is voor huur na huur ter losse met 31 gld, en hiertoe 1 morgen 2 maden land in de banscheiding van Velsen geldende in huur 15 gld 's jaars, geëstimeerd op 400 gld.

Welke loting gedaan zijnde, heeft de voornoemde Marcus van de voornoemde Dirick van Paenderen ontvangen 3 gld 1 st en van Andries Gerytsz 12 gld 16½ st, en dit in supplement en vereffening van hetgeen de kavel van de een meer mocht bedragen dan van de ander. Voorts zullen blijven gemeen en onverdeeld, een partij land in Byvecoge[?] in Vroonermeer gebruikt door ene coman Claes of zijn weduwe voor 115 gld 's jaars, item een vierdepart en 4 vijfdedelen van een losrente op de stad Haarlem van 31½ gld, nog een brief sprekende op dezelfde stad van 20 st 's jaars ter losse de penning 18 waarvan men niet meer heeft dan de helft, item 3 vierendeel van 1 morgen te Alphen gemeen in 8 morgen min 1 hond, geldende dezelve 3 vierendelen 32 st 5 penn 's jaars, en hiertoe nog de helft van de huizinge met erf door de weduwe van Claes van Huessen bezeten tot haar lijve op de hoek van de Sint Jansstraet en de helft van het huis daarachter. Hiervan zijn gemaakt 3 gelijke brieven, op 11 juli 1552.⁶⁷

Uit dit huwelijk:

1. **Meynert Claesz van HUESSEN**, begr. Haarlem 1539 (in 1539 begraven in de kerk Meynert van Huesen, Claes van Huesen's zoon, beluid met alle klokken⁶⁸).

2. **Dirck Claesz van HUESSEN**, vermeld als schepen van Haarlem vanaf 1550 tot 1560, overl. vóór 7 mei 1575, heeft niet-huwelijkse relatie 1° met N.N., maakt huwelijksvoorw. 2° mei 1548 ⁶⁹ met **Jacoba van BERCKENRODE**, dr van Hendrick van BERCKENRODE, heer van Berckenrode en Schoter Vlieland, schepen van Haarlem, tesorier ald. in 1547, en Erckenraet van BEKESTEYN.

In Haarlem verkoopt op 29 mei 1563 Guerte Adriaensdochter, huisvrouw van Claes Ghysen, met Bartholomeus Jacobsz haar gecoren voogd in dezer zake overmits de uitlandigheid van haar man, aan Dirick van Heussen Claeszoon een huis met erf op Crayenhorstergraft, tussen Aechte Pietersdochter en Cornelis Jansz 't Hooft van Velsen, achter strekkende aan Guerte Jansdr en Annetgen Lubberts mitsgaders aan Meeus Jansz tezamen, met 30 schellingen een penning obolus 's jaars daarop te huur staande, met Jan Pietersz scipper als borg voor de waarnis. Losbaar met 100 gld hoofdsom waarvan de voornoemde Guerte jaarlijks 6 gld 5 st te rente staan zal.⁷⁰

In Haarlem verklaart op 7 mei 1575 Louff Gerritsz, taalman [= procureur] voor het gerecht van Haarlem, als gemachtigde van de weduwe van Dirck van Heussen, zich grotelijken te bevoelen bezwaard door zeker vonnis tot zijn achterdeel en voordeel van Anna Henricxdr door schepenen dezer stad op 28 april gewezen, en constitueert zich appellant aan het Hof van Holland⁷¹.

In Haarlem constitueert Cornelis van Berckenrode, tesorier dezer stede, als convicta persona van Jacoba van Berckenrode weduwe van Dirck van

Heussen, zijn zuster, op 31 augustus 1575 Medenblick contra de weduwe van Thaems Engelsz⁷².

3. **Margriete van HUESSEN**, tr. **Marcus MAERTENSZ**.

4. **Aechte van HUESSEN**, tr. **Andries Gerritsz van HOORN**, zn van Gerrit ANDRIESZ.

IVb. (van IIIb) **Wigger Willemsz van PAENDEREN**, brouwer, in 1548 pachter van de 50e penning van 't huisgeld van Haarlem⁷³, accijnsmeester (van de vreemde bieren, in die hoedanigheid vermeld op 30 januari, 2 en 13 februari, 6 en 27 maart en 14 april 1563, op de laatste datum met zijn zoon Willem⁷⁴) te Haarlem, wordt omstreeks 1555 in homanschap L aangeslagen voor 3 haardsteden⁷⁵, overl. tussen 26 april 1572 en 24 april 1574,

In Haarlem verkopen in januari 1530 Wigger van Paenderen als man en voogd van Maritge Jansdr en Jan Harricxz als man en voogd van Agnies Jansdr, Dyric Jansz en August Jansz, en Joost Hugensz als man en voogd van Alyt Jans, aan Jan van Alphen een huis met erf in de Coninckstraet, tussen het huis van Onze Vrouwengilde en Jan Jansz den Oesterling, achter strekkende aan Jan Raveling, met 25 schellingen 9 penn 's jaars, met de eigendom van een kelder onder het huis van Jan Raveling, voor 214 carolusgld, te betalen 163 gld 5 st 1 oort te mei aanstaande, en 't ander op 2 meien daarnaastvolgende⁷⁶.

In Haarlem verkoopt in juli 1534 Jonkvr. Janne van Schagen, weduwe van Ghysbrecht van Scoten, met Jan van Scagen haar neef en voogd, aan Wigger van Paenderen een huis en erf aan 't Zant met een poort bezijden, tussen Jonkvr. Jozyne van Ruyven en Jelys van Huessen, achter strekkende met een uitgang in de Santstraet en Jonkvr. Alyt, tussen Jan Wessels en Pieter Jacobs, al vrij zonder huur, voor 800 carolusgld, te betalen 100 gereed en 't ander op 8 meien⁷⁷.

In Haarlem verkoopt in mei 1538 Wigger van Paenderen aan Pieter Jacobsz een bruikwaar van een steeg bezijden zijn huis uitgaande in de Smeetstraet, tussen Jan Wesselsz en dezelve Pieter Jacobsz, achterwaarts strekkende aan de voorschreven Wigger van Paenderen, in welke steeg Jan Wessels en Jelys van Huessen een medebruikwaar houden, verkoopt in juni 1538 Jasper Willemsz drapenyerder aan Wigger van Paenderen een huis en erf in de Brede Stege, tussen Huych Adriaensz Tromper en meester Pieter Slaper, strekkende achter aan de voornoemde Huych, al vrij, voor 43 carolusgld, te betalen een zesdedeel gereed en 't ander op 5 meien eerstkommende, en verkoopt in maart 1539 Wigger van Paenderen aan Pieter Aerntsz een camer met erf op de Raecx, tussen Claes Dyricxz en Pieter Calckenbarnder, strekkende voor van de graftzijde aan Dirck Herbers, al vrij, voor 65 carolusgld, te betalen op 4 meien naastkommende⁷⁸.

In Haarlem verkoopt Wigger van Paenderen in juni 1539 aan Kristen Dyricxz een huis en erf in de Soyerstraet, tussen Arys Egbertsz en Cornelis Gerits, achter strekkende aan Arys Michielsz, met 19 schellingen 6 penn 's jaars, voor 30 carolusgld, en op 6 maart 1540 aan Jan Jeliz een huis met erf in de Breestege, tussen Huych Adriaensz en dezelve Jan Jeliz, achterwaarts strekkende aan Huych Adriaensz voorschreven, al vrij, voor 36 carolusgld gereed⁷⁹.

Op 31 januari 1541 bekent Wigger van Paenderen ontvangen te hebben al dat pondgeld van een half huis staande aan de Vest „bij” de Minnebroeders van 43 carolusgld⁸⁰.

In Haarlem verkopen in december 1541 Cornelis Claesz Ban en Wigger van Paenderen, persmeesteren van de lakenpers binnen deze stede, voor henzelf en in de

naam van de gemene persmeesteren, een huis met camer en erf⁸¹.

In Haarlem verkopen op 6 november 1542 Gysbrecht Fredericxz drapenyerder en Symon Keyser tezamen aan Wigger van Paenderen en Pieter Jacobsz Visscher zijn zwager tezamen 2 cameran of huizen met erven bezijden elkaar op de Nyeuwe Vaert aan de Raem, tussen de stedelsingel en Willem IJsbrantsz, strekkende achter aan de erfgenamen van Huych Jacobsz, al vrij, voor 29 carolusgld, te betalen een vierdedeel gereed en 't ander op 3 eerstkomende „heyligemissen”⁸².

In het kohier van de 10e penning van Haarlem in 1543: in homanschap A de huizinge van Wigger van Paenderen getaxeerd op 30 lb 's jaars, in homanschap T de camer aan de stedelsingel heeft Wigger van Paenderen verhuurd voor 6 lb 's jaars.

In Haarlem in 1543 verkoopt Wigger van Paenderen aan Willem IJsbrantsz een camer met erf op de Nyeuwe Vaert bij de Ramen, tussen dezelve Willem IJsbrantsz en Wigger voorschreven, strekkende achter aan de erfgenamen van wijlem Huych Jacobsz Volder, al vrij, voor 95 carolusgld, te betalen op 4 meien eerstkomende, en verkopen Wigger van Paenderen en Lysbeth Luyen, weduwe van Gysbrecht Willemsz, met Willem Gysbrechtsz haar zoon en voogd, elk voor de helft, aan Jasper Willemsz een huizinge met erf en „verwere” aan dezer stede singel, tussen de Raecxs en Pieter Gerytsz Velsen, strekkende achter dezelve Pieter, al vrij⁸³.

In Haarlem verkoopt op 10 maart 1544 Dirc Steyn aan Wigger van Paenderen een huis met erf op 't Spaerne op de hoek van des-Gravensteenbrugge, naast Loe Bitter in de straat, strekkende achter en uitgaande in de Achterstraet, nog 2 schuren met erven, met 16 schellingen (in de marge: april 1544 is dezeleve in 't boek ...[?] Alyt verkocht heeft)⁸⁴.

In Haarlem verkoopt in december 1544 Wigger van Paenderen aan Adriaen Claesz een huis met erf aan 't Sant met een poort bezijden, tussen de weduwe van Jelis van Huessen en Cornelis Jan Ghysbrechtsz, achter strekkende met een schuur aan Jvr. Alyt en uitgaande met een steeg in de Smeestrate, tussen Jan Wesselsz en de weduwe van Pieter Jacopsz, al vrij, voor 1750 carolusgld, te betalen 600 carolusgld gereed en meien 1546, 47, en 48 telkens 300 carolusgld en mei 49 250 carolusgld⁸⁵.

In Haarlem verkoopt op 15 juni 1545 Lysbeth Luytgensdr, weuwe van Ghysbrecht Fredericxz, met Frederick Ghysbrechtsz haar zoon en voogd, aan Wigger van Paenderen de helft van een huis met erf in de Coninckstrate aan 't Gasthuysbregje waarvan de wederhelft de voorschreven Wigger toebehoord hebbende, belend de Oudegraft en de huizen aan de ene zijde en de Gasthuysstraet aan de andere zijde, strekkende achter aan de weduwe van Claes Jansz Naeyenoot, met de helft van een oude gouden Frankrijkse kroon 's jaars erop te zuiveren staande en nog met de helft van 40 schellingen Hollands die erop te zuiveren staan, voor 200 carolusgld, te betalen een vierdedeel gereed en 't ander op 7 meien, waarna in december 1545 Wigger van Paenderen dit huis, (al vrij, de oude gouden Frankrijkse kroon en de 40 schellingen Hollands afgekocht op 4 juli 1546) verkoopt aan Henrick Jansz timmerman, voor 450 gld, te betalen een vijfdedeel gereed en 't ander op 9 meien eerstkomende⁸⁶.

In Haarlem verkoopt op 7 januari 1546 Erm Claesdochter, huisvrouw van Pieter Haecx, met Jan Raet Pietersz als haar gecoren voogd in dezen en te dezen gemachtigd van dezelve Pieter, aan Wigger van Paendern een huis met erf op Bakensse op het Spaerne, als dat tegenwoordig betimmerd staat, tussen de weduwe van Joost Jan Eeffsz en de weduwe van Floris Claesz, strekkende achter aan de weduwe van Joost Jansz voornoemd, met 3 st 's jaars erop te zuiveren, voor 820 carolusgld, te betalen op 8 meien eerstkomende⁸⁷. In mei 1548 verkoopt Wigger van Paenderen dit huis en erf, al vrij, aan Cornelis Joosten drapenyerder voor 940 carolusgld, te betalen een achtstedeel gereed en 't ander op zeven meien na de eerste⁸⁸.

In Haarlem verkoopt in april 1551 Wigger van Paenderen aan Mr Quiryndiricxz, schepen, 2 morgen land gelegen achter 't Blockhuys binnen de vrijheid van Haarlem, belend ten westen Cornelis Claesz pater van 't St. Margrietenconvent bij Haarlem, ten oosten de kinderen van wijlen Claes Lee, ten noorden Floris Jansz, ten zuiden Lysbeth Jacob Vechters, al vrij, voor 900 carolusgld, te betalen 400 gered en de 500 carolusgld te behouden op rente de penning 20, te weten 25 gld 's jaars⁸⁹.

In Haarlem in mei 1555, verkoopt Toman[?] Hendrick Jansz aan Wigger van Paenderen, brouwer, een huis met erf in 't Sacxsteecgen in de Achterstrate, tussen dezelve Wigger en Dirick Willemsz kistemaker, strekkende achter aan 't erf van Lou backer, met 9 penningen 's jaars te huur staande, voor 50 gld gered geld, en verkopen Lysbeth Wiggersdr van Paenderen, met Stoffel Stoffelsz apteker, haar zwager en gecoren voogd, voor 3 vierendelen, en Griet Pietersdr en Cornelis Pietersdr haar zuster, met Pieter Michiels hun gecoren voogd in dezen, ten overstaan en bij appreciatie van Jacop Claesz weesmeester, voor het vierde vierendeel, aan Wigger van Paenderen een huis met erf en brouwerij over 't Spaerne, tussen Jacop Joostenz hopkoper en 't steegje onder het huis gaande, strekkende achter en uitgaande in de Achterstraet, en nog een schuur met erf in de Achterstraet voorschreven, tussen de erfgenamen en kinderen van Pieter Jacop Hermansz en Steffen Diricxz, strekkende achter aan de Augustijnenmuur, met 28 st 's jaars op 't huis met erf also de schuur vrij is, voor 1400 gld, te betalen op 8 meien waarvan mei 54 de helft was⁹⁰.

In Haarlem verkoopt op 1 juli 1558 Duyff Aertsdochter, weduwe van Jacob Cornelisz molenaer, met Adriaen Jacobsz haar zoon en voogd, aan Wigger van Paenderen de helft van een windmolen met huis en erf buiten de Zylpoort binnen de vrijheid van Haarlem, geheten 't Soechgen, waarvan de wederhelft toebehoort aan Pieter Cornelisz molenaer, belend ten oosten, zuiden en westen 't land van de zusteren van Zyl, ten noorden de Zylwech, met de helft van 4 kapoenen 's jaars daarop staande, te lossen met 88 gld waarvan te geven te huur 5½ gld 's jaars⁹¹.

In Haarlem verkoopt in september 1558 Engbert Diricxz aan Wigger van Paenderen, brouwer, een huizinge met erf met de grote „houtouwe” en met een opkamer en kelder daaronder en een schuur ten einde aan, met een plaats, op Bakenessespaerne, tussen Marytgen Vranckendochter, de weduwe van Joost Jan Eefsz, en de weduwe van Florys Claesz en van Geryt Jan Eefsz tezamen, strekkende achter aan Pieter uten Haghe, al vrij, met voorwaarde dat de voornoemde Marytgen Vranckendr, noch haar nakomelingen, 't licht staande aan de zuidzijde van de voorschreven camer en kelder, mitsgaders ook de „koelveynsteren” staande over de „koeltrogen” van deze voorschreven huizinge niet zullen mogen betimmeren, noch versperren anders dan 't nu staat, maar indien Marytgen Vranckendr voorschreven wilde betimmeren 't licht staande in de gevel van de voorschreven camer met 't keldergat, zo zal de voorschreven Wigger van Paenderen 't licht mogen „wagsoucken” in de noordzijde van de voorschreven camer en kelder (enz., enz.), voor 1350 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien, elk een tiendepart⁹².

In Haarlem verkopen in juni 1559 Wigger van Paenderen en Pouwels Ruychaver tezamen aan Diewer Geryts de weduwe van Melis de Byster een huis met erf in de Houdtcoopersstege, tussen Jan Gerrytz snyder en Fye Olofsdr, achter strekkende aan Barent Jansz, al vrij, voor 44 gld, te betalen 12 gld gered, de rest op 2 meien eerstkomende⁹³.

In Haarlem verkoopt in december 1559 Wigger van Paenderen aan Willem van Paenderen zijn zoon een huis met erf en brouwerij over 't Spaerne, tussen Jacob Joosten hopcooper en 't steegje onder het huis gaande, achter strekkende en uitgaande in de Achterstrate, en nog een schuur met erf in dezelve Achterstraete, tussen Eymbert

Dircxz en Steffen Dirxsz, strekkende achter aan der Augustynen muur, met 28 st 's jaars op 't huis met erf voorschreven te huur staande alzo de schuur vrij is, voor 400 gld, te betalen op 4 naastkomende meien⁹⁴.

In Haarlem verkoopt op 28 februari 1561 Wigger van Paenderen Willemsz aan Lenaert Hobbesz 's Heeren dienaar een huis met erf in de Grootte Houtstraet, tussen 't huis toebehorende 't convent van Sinte Anna en Griete Symonsdr, achter strekkende aan 't erf van 't voorschreven convent, met 7 schellingen 's jaars die daarop te huur staan, met voorwaarde dat men 't licht van 't voorschreven convents huis niet benemen zal noch versperren, en zal de voornoemde Lenaert geen licht mogen scheppen op 't zelve erf noch een oliemolen mogen stellen, en de gang gaande tot het privaat onder de keuken van 't voorschreven convents huis zal aan dezelve huizinge blijven, en zal de voornoemde Lenaert in 't zelve huis geen bordeel of „quaet regiment” mogen houden zulks dat de buren over hem klachtig nemen, in welk geval de koop van dit huis teniet zal zijn indien 't de voorschreven Paenderen belieft, voor 160 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien⁹⁵ Op 4 mei 1562 verkoopt Wigger van Paenderen aan Cornelis Bartholomeeusz een huis met erf in de Grootte Houtstraet [kennelijk hetzelfde huis als in 1561, met dezelfde beschrijving en voorwaarden behalve de bepalingen over bordeel en „quaet regiment”], voor 160 gld, te betalen 2 tiendedelen gereed en de rest op 8 aan deze volgende meien⁹⁶.

In Haarlem verkoopt op 1 april 1563 Wigger van Paenderen, eertijds brouwer, aan Hans Colderman een huis met erf en brouwerij over 't Spaerne op de hoek van des-Gravensteenbrugge naast Louris Bitter en de straat naar het huis, nog 2 schuren met erven in dezelve Achterstraet, naast elkaar, gaande tussen beide een „Sackstege”, belend door Wigger van Paenderen voornoemd en Guerte Dirxdr aan de ene zijde, Louris Bitter voorschreven aan de andere zijde, met 16 schellingen 's jaars die daarop te huur staan, nog een huisje met erf responderende aan de schuren, gelegen aan de zijde van de voorschreven Louris Bitter tussen de voorschreven Sackstege onder 't zelve huisje gaande en het erf van dezelve Louris bitter aan de andere zijde, achter strekkende aan de voorschreven schuren en Lubbert Jansz de cuper, met 9 penningen 's jaars daarop te huur staande, des is voorwaarde dat Neele Joostendr 't voornoemde huisje haar leven lang zal blijven bewonen zonder enige huur daarvan te geven, mitsgaders nog een huis met erf genaamd de Grootte Schoole en het bierhuis daarachteraan, met hun erven in de voornoemde Sackstege, dezelve steeg onder het huis aan de ene zijde, Guerte Dirxdr aan de andere zijde, achter strekkende aan Hillebrant de smit, met 5 schellingen 's jaars op 't bierhuis te huur staande, voor 3700 gld, te betalen op 10 toekomende meien waarvan mei anno 64 de eerste zijn zal⁹⁷.

In Haarlem verkoopt op 24 mei 1563 Adriaen van Mathenesse, voor hemzelf en als vervangende zijn zuster Jonkvr. Marye van Mathenesse, aan Wigger van Paenderen een huis met erf in de Battejorisstrate tussen Pieter Vredericxz en Jacob Heyemansz, achter strekkende en uitgaande in de Bouerystege, met 16 schellingen 's jaars rechte „poertrechte” daarop te huur staande; borg voor de waarnis zal zijn Ghysbrecht van Duvenvoirde, heer van Obdam, met belofte van indemniteit⁹⁸.

In Haarlem verkoopt op 16 augustus 1569 Wigger van Paenderen aan Jan Baertsz scheepmaker een huizinge met erf en mouterij met een opkamer en een kelder daaronder en nog met een schuur aan het einde, met een plaats, op Bakenesser Spaerne, tussen het huis en [?] eertijds toebehoord hebbende Vranck Vrancke aan de ene zijde, Willem Pietersz den Deen en de weduwe van Geryt Jan Eefszoon tezamen aan de andere zijde, achter strekkende aan Aernt Jansz van Dordrecht, oud-burgemeester dezer stede, met 3 schellingen 's jaars daarop te huur staande, (met uitgebreide voorwaarden). De belastbrief is losbaar met hoofdsom 350 gld waarvan

jaarlijkse rente betaald zullen worden 31 gld 17 st.⁹⁹

In Haarlem verkoopt op 14 december 1569 Wigger van Paenderen aan Jacob Foppesz, schout dezer stede, een huis met erf in de Battejorisstrate, tussen Jan Deyman en Jacob Heymansz, achter strekkende en uitgaande met een huisje in de Bouwerystege, met 16 schellingen s jaars daarop te huur staande, des is is bevoorwaard dat de muur tussen dit huis en het huis van Jan Deyman en erven, strekkende van de Bouwerystege naar de huizinge van de voorschreven Deyman (zo lang of breed de gevel van 't achterhuisje van de voorschreven huizinge gemetseld staat) de voorschreven Jacob Foppesz en Deyman half en half zal toebehoren, maar de muur strekkende voorts aan de voorschreven gevel langs het erf van de voorschreven Deyman tot aan zijn principaal grote huis zal Deyman alleen toebehoren, en zal hetgeen in de huizinge van Deyman uit het zomerkeukentje van dit huis geankerd of gevestigd is ter vermaning van dezelve Deyman weder afgebroken en gedemoleerd moeten worden, voor 1950 gld, te betalen een tiendedeel te Lichtmis eerstkomende en de rest op 9 vervolgende meien waarvan mei 1571 de eerste¹⁰⁰.

In Haarlem verkopen op 1 januari 1570 enkele personen, onder wie Wigger van Paenderen, Willem Adriaensz en Duve Jansdr weduwe van Cornelis Thymansz met Pieter van Paenderen haar zwager [= schoonzoon] en gecoren voogd in dezer zake, elk voor een vijftiende deel, een karveelschip genaamd de Haen, groot omtrent 70 lasten, met alle toebehoren, aan Symon Jansz Wagenaer, grootschipper van Enkhuizen¹⁰¹.

In Haarlem constitueert op 16 april 1572 Jannetgen Jacobsdochter, weduwe van Jan Willemsz van Texel, [Adriaen Jansz] Gael als gemachtigde contra Wigger van Paenderen en Willem Wiggers zijn zoon¹⁰².

In Haarlem constitueert Beijer Gerritszoon van Amsterdam, als gevolmachtigde van Lysbeth Wiggersdr van Paenderen, uit naam van haar kinderen geprocreëerd bij wijlen Pieter Vischer en bij Jan Jacobsz Calck haar tegenwoordige man, en Guerte Wiggers, weduwe van Stoffel Stoffelsz, uit naam van haar kinderen bij de voorschreven Stoffel geprocreëerd, tezamen erfgenamen van Wigger van Paenderen, uit macht van procuratie onder 't zegel dezer stede van 24 dezer maand, inhoudende de clauseule van substitutie ad lites, op 24 april 1574 Gael in omnibus ad lites¹⁰³.

In Haarlem stelt op 7 juni 1575 Lucas Diricxz schoemaker zich borg voor Jan Jacobsz Kalck als voogd van zijn kinderen, de weduwe van Stoffel de apotheker en Beyer Gerritsz van Amsterdam, als erfgenamen van wijlen Wigger van Paenderen, ten behoeve van Jan Baertsz scheepmaker, voor 3 vierendelen van de somme van 65 gld 7½ st, te weten voor de 2 vierendelen waarin de voornoemde Jan Jacobsz in de qualiteit voorschreven en Beyer Gerritsz door schepenvonnis gecondemneerd zijn op 27 mei, om dezelve 2 vierendelen voor henluiden aan de voorschreven Jan Baertsz te betalen op 4 vierendelen jaars eerstkomende, en het andere vierendeel voor de voorschreven weduwe uit macht van schepenvonnis op heden gegeven, mede op 4 vierendelen jaars ingaande op huden, elk vierendeel jaars een vierdepart van 3 vierendelen van de voorschreven somme¹⁰⁴.

tr. **Maritgen JANSDR.**

Uit dit huwelijk:

1. **Lysbeth Wiggersdr**, [volgt Va.](#)
2. **Guerte Wiggersdr**, [volgt Vb.](#)
3. **Willem Wiggersz**, [volgt Vc.](#)
4. **Agnies Wiggersdr**, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 2 okt. 1592 (de huisvrouw van Beyer Gerritsz, met de grote klok 10-7-0), tr. **Beyer GERRITSZ**, olieslager, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 20 nov. 1602 (Baijer

Gerritsz op de Oesenmarckt, 4-7-0).

5. Jan Wiggersz.

IVc. ([van IIIb](#)) **Dirck van PAENDEREN**, vermeld als schepen van Haarlem vanaf 1543 tot 1556, burgemeester ald., heiligegeestmeester ald.^{[105](#)}, wordt omstreeks 1555 in homanschap V te Haarlem voor 8 haardsteden aangeslagen^{[106](#)}, overl. tussen 20 jan. 1557 en 17 mei 1557,

In Haarlem verkoopt in februari 1540 Jacob Joosten, voor hemzelve en als voogd over de kinderen van Willem Dyricxz Keyserkint, aan Dyric van Paenderen een huis met erf op de Crayenhorstergraft, tussen Mr Quyrin Dyricxz en [?] Franssen, strekkende voor van de graft achter met twee [?], met 29 schellingen 3 penn 's jaars, voor 255 carolusgld, te betalen op 8 meien eerstkomende, en verkoopt in januari 1541 Dirick van Paenderen aan Joost van Diest een huis met erf op de Crayenhorstergraft, tussen Hillegondt IJsbrantsdr en Mr Wuiryndiricxz, strekkende achter met 2 cameran aan de Witte Heerenstege, met 39 schellingen 3 penningen 's jaars, voor 280 carolusgld, te betalen op 8 eerstkomende meien^{[107](#)}.

In Haarlem verkoopt Dirick van Paenderen op 18 januari 1543 aan Jan Jansz Cartal een huis met erf in de Groote Houtstraet, tussen de weduwe van Frans Adriaensz goutsmit en Jacob Heymansz, strekkende achter aan Cornelis Jansz Lou en aan voornoemde Paenderen, met een halve put, met conditie dat men 't licht van 't achterhuis en van de keuken niet zal mogen betimmeren, des zal ook de voornoemde Jan Jansz 't licht diens en des voornoemde Paenderens zomerkeuken niet mogen betimmeren noch versperren in enige wijs, al vrij, voor 500 carolusgld, te betalen op 8 eerstkomende meien, en in september 1546 aan Cornelis Jansz Wageman een huis met erf in de Achtercamp, tussen Jan Lou en Jacob Diricxz, strekkende achter aan 't steegje, met 3 schellingen 9 penningen 's jaars erop te huur staande, voor 140 carolusgld, te betalen op 10 eerstkomende meien^{[108](#)}.

In het kohier van de 10e penning van Haarlem in 1543: in homanschap V de huizinge van Dirick van Paenderen eigenaar getaxeerd op 24 lb 's jaars.

In Haarlem in oktober 1548 verkoopt Dirick van Paenderen aan Hubrecht Gerytsz snyder een huis met erf in de Paerdestege, tussen de erve Jacop Heymansz aan de ene zijde en de huizingen van de voorschreven Hubrecht en van Guerte Kerstens aan de andere zijde, strekkende achter aan Dirick van Paenderens muur, welverstaande dat dezelve muur dezelve Dirck van Paenderen en Hubrecht zal toebehoren half en half, en zal ook niet hoger getimmerd mogen worden dan nu staat, voor 150 carolusgld, te betalen op 8 eerstkomende meien, en verkoopt Dirick Volckertsz aan Dirck van Paenderen een huis met erf genaamd de Gulden Aernt, op 't Sandt, tussen Kathryn de weduwe van Jan van Berckenroe en Lambrecht Claesz den Houten, strekkende over de Beke met een zomerkeukentje achter aan Dirick van Paenderen voorschreven en Cornelis Claesz backer, al vrij zonder huur, des is 't voorwaarde dat de loods en 't getimmerte dat wijlen Jan van Berckenroe gemaakt heeft tussen zijn en dit huis in de keuken blijven gevestigd en getimmerd zo 't nu staat (Clement Volckertsz zijn broer is waarborg), voor 825 carolusgld, te betalen 325 in handen van Dirck Colckertsz gereed mei eerstkomende, en van de resterende 500 gld zal de brief daarvan gemaakt worden op Tryn van Berckenroe, te betalen op 4 meien eerstkomende^{[109](#)}.

In Haarlem verkoopt op 27 april 1549 heer Dionys van Alphen met Aelbert Claesz zijn gecoren voogd aan Dirick van Paenderen een huis met erf en poort bezijden, in de Sinte Margrietenstraet, tussen Jan Tesselaar en IJsbrant Kerstensz, strekkende achter aan Arys Michielsz, al vrij, waartoe te maken een brief dat hij de koop zal mogen

afdoen en lossen met 70 gld of men zal 't zelve stellen op de rugge¹¹⁰.

In Haarlem verkoopt in juli 1549 Dirick van Paenderen aan Gheryt Henricxz houtsager een huis met erf in de Schachestraet, tussen de weduwe van Ghysbrecht Fredericxz en Jan Claesz, strekkende achter aan de voorschreven weduwe, met 3 schellingen 9 penningen 's jaars erop te huur staande, des zal men 't licht noch de lucht van 't huis van de voorschreven weduwe niet benemen, versperren, noch betimmeren in eniger mate, voor 150 carolusgld, te betalen een tiendedeel gereed en 't ander op 9 meien eerstkomende¹¹¹.

In Haarlem verkoopt in mei 1553 Geryt Diricxz Voller aan Dirick van Paenderen, schepen, een huis met erf in de Gasthuysstrate, tussen Dirick Pietersz en Tryn Cornelisdr weduwe van Aelbert Pietersz, strekkende achter aan Dirick Ban, al vrij, voor 36 carolusgld gereed behalve nog 5 dagen die de voorschreven Paenderen hem nog zegt te nemen vanwege aan de custing en hij transport van heeft en waarvan 3 dagen verstreken zijn, waarna in december 1553 Dirick van Paenderen dit verkoopt aan Reyer Aerntsz voor 158 carolusgld, te betalen op 10 eerstkomende meien¹¹².

In Haarlem verkoopt op 15 juli 1553 Clara Fredericxdr, weduwe van IJsbrant Jaep Vechtersz, met Frederick IJsbrantsz haar zoon en voogd, aan Dirick van Paenderen, schepen, een huis met erf in de Groote Houtstraet, tussen Jan Henricxz Coman en Claes Willemsz, strekkende achter aan Philips Fredricxz, met 32 schellingen 's jaars daarop te huur staande; voor 125 gld hoofdsom waarvan te huur betaald zal worden 's jaars 7 gld (gelost op 6 juni 1584)¹¹³.

In Haarlem verkoopt in december 1553 Dirick van Paenderen aan Frans Jacopsz „wardeynsknecht” een huis met erf in de Stoofstege, tussen de huizingen van wijlem Mr Gerryt Ramp en Dirck van Lis, achter strekkende aan Imme Geryts de weduwe van Steven de wever, met 16 st 's jaars erop staande, voor 153 carolusgld, te betalen op 10 eerstkomende meien¹¹⁴.

In Haarlem verkoopt op 9 juli 1554 Henrick Wesselsz aan Dirick van Paenderen een zesdedeel van een huis en erf in de Groote Houtstraet, tussen de weduwe van Willem de Bault en Jan Diricxz messemacker, strekkende achter aan de weduwe van Cornelis Jan Ghysbrechtszoon, met het zesdedeel van 24 schellingen 's jaars daarop te huur staande en nog een zesdedeel van 6 gld met 100 gld hoofdsom, voor 22 gld 2 st (Paenderen zegt dit een vaste koop te zijn)¹¹⁵.

In Haarlem verkoopt op 12 juli 1554 Kemp Hesselsz aan Dirick van Paenderen een huis met erf in de Groote Houtstraet, tussen de Gulden Wagen en Claes Albertsz Ban, strekkende achter aan Claes Albertsz Ban voorschreven, met 47 schellingen 6 penningen 's jaars daarop te huur staande, voor 75 gld hoofdsom waarvan 's jaars te betalen 3 gld 10 st (gecasseerd op 15 juli 1565)¹¹⁶.

In Haarlem verkoopt op 10 december 1554 Henrick Allertsz ryetdekker aan Dirick van Paenderen 2 huizen met erven op de Ouwe Graft op de hoek van Stoefstege, dezelve steeg onder de huizen gaande aan de ene zijde, Cornelis Allertsz aan de andere zijde, strekkende achter aan Cellebroedersconvent, met 3 schellingen 10 penningen 's jaars daarop te huur staande; voor 64 gld hoofdsom waarvan te betalen 4 gld 's jaars huur. Op 29 januari 1602 heeft Jan de Witte verklaard dat in het sterfhuis van zal. Balich van Paenderen, in haar leven weduwe van Dirick van Paenderen, geen brieven gevonden noch gedeeld zijn ten laste van deze huizen en dat hij daarop geen actie sprekende heeft. Op 27 december 1602 verklaarden Claes Jansz van Paenderen, Jan Pietersz van Paenderen en Hans dasen getrouwd hebbende Quirina van Paenderen, erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen, dat zij geen brieven ten laste van de huizen voornoemd in het sterfhuis gevonden hebben, maar dat de voorschreven rente en hoofdsom met haar eigen hand geschreven staande is doorgehaald als voldaan te

wezen.¹¹⁷

In Haarlem verkoopt in december 1554 Dirick van Paenderen aan Dirick Cornelisz van Lis metselaer een huis met erf in de Stoofstege, tussen de erfgenamen van Mr Geryt Ramp presbyter en Melis Claesz Byster, voor 180 gld, te betalen mei eerstkomende 18 gld, 't ander op 9 St. Jansmissen daaraanvolgende elk een negendedeel, en verkoopt in mei 1555 Pieter Michielsz schoemaecker aan Dirick van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstraet, tussen dezelve Dirick van Paenderen en Maritgen Claesdr de weduwe van Jan Jansz Kartal, voor 600 gld, te betalen 200 gld gereed en de rest op 4 eerstvolgende meien¹¹⁸.

In Haarlem verkoopt op 29 januari 1555 Adriaen van Treslong aan Dirick van Paenderen een huizinge met erf in de Aeneganck, tussen Jan Diricxz clompmaker aan de ene en Claes Jansz mandemaker en Claes Florisz aan de andere zijde, achter uitgaande met een poort en steeg in Schachestraet, met 11½ gld 's jaars; voor 100 gld hoofdgeld te betalen 6 gld 's jaars rente (voldaan op 7 februari 1580)¹¹⁹.

In Haarlem verkoopt op 9 maart 1555 Willem Claesz stoeldrayer aan Dirck van Paenderen, burgemeester, een huis met erf in de Schachestraet, tussen Jacop Berthelsz alias van Vest en Allaert Valcxz, strekkende achter aan dezelve Jacop, met 16½ schellingen 's jaars daarop te huur staande; voor 25 gld hoofdsom waarvan te huur te betalen 30 st 's jaars¹²⁰.

In Haarlem verkoopt op 13 januari 1557 Goelte Willemsdr, weduwe van Henrick Coepal, met Henrick Willemsz de Roo haar broer en voogd, aan Dirick van Paenderen, schepen, een huis met erf aan 't Sant op de hoek van de Groote Houtstraet, tussen de weduwe van Henrick Jansz bouckbinder aan de ene zijde, en de Grote Houtsraet onder het huis gaande aan de andere zijde, strekkende nog met een huis daaraan waar Jan de Wale tegenwoordig in woont, aan de cameran van Geryt Jan Barentsz, al vrij, voor 300 gld hoofdsom waarvan huur zal worden betaald 's jaars 18 gld¹²¹.

In Haarlem verkoopt op 20 januari 1557 Griet Garbrantsdr, huisvrouw van Philips de schoemaker, met Harman Corstensz haar zwager en voogd in dezen vermits de absentie van haar man, aan Dirick van Paenderen, schepen, een huis met erf in de Stoefstege, tussen Aeff van Hoeren en Mr Willem Jacopsz in de Maten, strekkende achter aan Jan Arysz, al vrij¹²².

In Haarlem verkoopt op 17 of 18 mei 1557 Lucas Jansz leertouwer, als man en voogd van Aechte Aelbersdr, aan Balich de weduwe van Dirck van Paenderen een huis met camer en erf in de Jacopynenstege, tussen Pieter Bal en Alyt 't aschwyff, strekkende achter aan Pieter Bal en Alyt voornoemd, met 15 schellingen 's jaars op 't voorschreven huis en camer te huur staande, voor 82 gld waarvan 5 gld jaarlijks huur; Pieter van Paenderen is voogd en zoon van Balich¹²³.

In het kohier van de 10e penning van Koudekerk over 1557 wordt vermeld onder „Dyt es den Hoochgw Waert”: Wyllem Louwens bruikt van de weduwe van Dirck van Paenderen een huis en een kennepwerf met 14 morgen land voor 100 gld. Daaronder staat, als antwoord op een missieve aan die van Coudekerck, dat Dirck van Paenderen wonende te Haarlem dat jaar bruikte van de 21 morgen zelf de 7 morgen die hij gehuurd had, die hij weidde met beesten en 't ander liggen liet tot hooiland, en ons dunkt dat wij 't hoog genoeg geëstimeerd hebben.¹²⁴

Op 17 mei 1558 heeft het Hof van Holland gezien de grieven overgegeven door Balich Pietersdr, weduwe van Dirck van Paenderen, en Pieter van Paenderen, beiden voor henzelf en vervangende de andere kinderen en erfgenamen van de voorschreven Paenderen, appellanten van zeker appointment door dit hof op 31 maart 1556 tot hun achterdeel en ten voordele van Jonkvrouwe Margriete van der Bouchorst weduwe van

Dirck Jacobsz van Ilpendam wonende te Heemstede buiten Haarlem, geappelleerde en gepronuncieerde¹²⁵.

In het kohier van de 10e penning van 1561 van Leiderdorp, onder 'landen in de polder van Achthoven': Claes Aelwijnsz huurt van de weduwe van Dirck van Paenderen wonende te Haarlem 3 morgen¹²⁶.

In Hazerswoude is op 21 april 1563 sprake van zulke huurwaar, actie en aanzeggen toegekomen gecompeteerd hebbende Willem Louwenz aan en tot omtrent 14 morgen land met een huis, barg, schuur en anders daarop staande die gehuurd worden van de erfgenamen van Derck van Paenderen te Haarlem also die gelegen en staande zijn in het ambacht van Koudekerk in de Hogenwaert¹²⁷.

Op 31 december 1586 verklaart, ten verzoeke van Frederick Deyman, Belytgen Philipsdr, oud omtrent 36 jaren, huisvrouw van Jan Maertsz, dat zij, na de troebelen, in 1577 en 1578 omtrent anderhalf jaar gewoond heeft in de huizinge van de Gulden Boom waar de voorschreven Frederick Deyman nu woont, en dat als zij daar metterwoon kwam als „jongwyff” van Cornelis Augustynsz van Delft die daar herberg hield zij gezien en bevonden heeft, dat er een pot- of vatenhorn stond op de plaats van 't voorschreven huis bij de put, dezelve vatenhorn gehecht en gevestigd zijnde in en aan de gevel van 't huis van Dierick van Paenderen, welke voorschreven Cornelis Augustynsz te dier tijd met consent van de eigenaar van 't huis waar hij in woonde afbrak en een paardestal tot zijn gerief ten zelven plaatse maakte, wezende veel groter als de pothorn geweest was, als beslaande genoeg deze hele gevel van Paenderens huis, wezende dezelve stal ook geheel en gevestigd in en aan de voorschreven gevel zonder enige belet of tegenzeggen¹²⁸. (Voorafgaand hiervan en volgend hierop nog een getuigenis over deze toestand.)

tr. vóór 1535 **Balich Pietersdr (van PAENDEREN)**, overl. tussen 28 okt. 1574 en 6 sept. 1575, dr van Pieter Claesz KAN en Trijntje CLAESDR.

Dat Balich Pietersdr vóór 1535 getrouwd is met Dirck van Paenderen en een dochter is van Pieter Claesz Can en Trijntje Claesdr uit haar eerste huwelijk wordt vermeld in een schema in een artikel van de heer S.A.C. Dudok van Heel in het Jaarboek van Centraal Bureau voor Genealogie van 1988¹²⁹ zonder brongegevens.

In Haarlem verkoopt in mei 1557 Jacop Diercxz Verwer aan Balich Pietersdr, weduwe van Dierck van Paenderen, een huis met erf en ververij in de Zylstraet genaamd de Blauwe Hant, tussen de weduwe van Nanninck Symonsz en Griet Jansdr, voor 1102 gld, te betalen op 12 meien, en is voogd van Balich Engbert Jansz haar zwager [= schoonzoon]¹³⁰.

In Haarlem verkoopt op 19 april 1558 Cornelis Jansz sander aan Balich van Paenderen een huis met erf op de Raecx, op de hoek van de Vollersgraft aan de ene zijde en Pieter Willemsz aan de andere zijde, achter strekkende aan Claes Reyersz, al vrij, te lossen met 44 gld 16 st te betalen op 3 naastkomende meien¹³¹.

In Haarlem verkoopt op 12 oktober 1559 Frans Cort Gerrytz aan Balich Pietersdr, weduwe van Dirck van Paenderen, een camer met erf in de Coningstraet, tussen 't Gilthuys en de huizinge van wijlen Mr Gerryt Ramp, achter mede strekkende aan dezelve huizinge van Ramp, al vrij, met voorwaarden dat 't Gilthuys zal mogen helen in en aan dezelve camer, des zal de eigenaar van 't Gilthuys gehouden wezen de goot die hij zou willen leggen goed en dicht te onderhouden tot zijn kosten, en zal Balich voornoemd 't licht dienende in het huis van de voornoemde Mr Gerryt niet mogen versperren noch benemen in eniger wijs. Te lossen met 100 gld hoofdsom waarvan jaarlijks betaald zal worden 6 gld.¹³²

In Haarlem verkoopt op 11 november 1559 Jan Claesz scepmaecker aan Balich van Paenderen, weduwe van Dirck van Paenderen, zijn huis met erf en werf op

Sceepmaeckersdyck, tussen Reyer Cornelisz en Claes Claesz, strekkende voor van de vest achter tot aan 't Spaerne, met 15 schellingen 6 penningen 's jaars daarop te huur staande. Deze koop zal dood en teniet zijn wanneer Jan Claesz of zijn nakomelingen gelost en gevrijd hebben de voornoemde Balich en haar kinderen erfgenamen van de voornoemde Dirck van Paenderen van de borgtocht van 250 gld hoofdsom en jaarlijkse renten vandien waar de voornoemde Dirck zich voor de voorschreven Jan Claesz verobligeerd heeft jegens Katryn van Berckenrode en haar erven. Op 26 juli 1594 heeft Dirck de With, de zoon van Jan de With mede-erfgenaam vanwege zijn huisvrouw van Balich van Paenderen, verzocht dat deze tekst doorgeslagen wordt, wat gedaan is.¹³³

In Haarlem verkoopt op 20 februari 1560 Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen, met Pieter van Paenderen haar zoon en voogd, op 20 februari 1560 aan Cornelis Jansz Volder een huis en erf op de Voldersgraft, tussen Adriaen Adriaensz mede volder en Lenaert Arysz ook volder, voor 200 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien, en op 31 december 1561 aan Pieter Willemsz wollewever een huis met erf in de Gasthuysstraete, tussen Pieter Aelberszoon en Gerrit Oom decker, voor 140 gld, te betalen op 7 eerstkomende meien¹³⁴.

In Haarlem verkoopt op 2 augustus 1560 Claes Cornelisz pottebacker aan Balich van Paenderen een huis met erf op Bakenessergraft, tussen de „testamenteurs” van Pieter vuyten Haege en Huych van Ryck, achter strekkende aan de weduwe van Joost Jan Eeffsz, met 26 schellingen 's jaars daarop te huu staande. Ter losse met 64 gld, waarvan jaarlijks betaald zal worden 4 gld¹³⁵

Voor de 10e penning van renten gevallen binnen 1562: Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen te Haarlem, 6 juli, 6£ 5 sch¹³⁶.

In Haarlem verkoopt op 6 juni 1562 Cornelis Rembrantsz exchysdrager aan Balich Pietersdr van Paenderen een huis met erf op 't Cleyne Heiligelant op de hoek van Sinte Cornelisstege, dezelve steeg onder het huis gaande aan de ene zijde, de weduwe van Jan Romboutsz aan de andere zijde, strekkende achter aan Anthonis Matheusz linnewever, al vrij. Losbaar met 50 gld waarvan jaarlijks in huur gegeven zal worden 3 gld (voldaan op 9 maart 1580).¹³⁷

In Haarlem verkoopt op 16 juli 1562 Aernt Wouter Pietersz aan Balich Pietersdr, weduwe van Dirck van Paenderen, de helft van 2 huizen met hun erven en bruikwaren van de steeg en poort, waarvan Meynaert van Paenderen haar zoon de andere helft toebehoort, op 't Nyewelant bij de Vrouwen Broeriszkercke, tussen Lourys Thoenisz en Garbrant Arysz Roeper, voor 50 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien¹³⁸.

In Haarlem is op 1 april 1563 Balich van Paenderen koopster gebleven van de camer met erf toebehorende Frans Cort, in de Conincxstrate, tussen 't gildehuis en Sinte Pietershofgen, achter strekkende aan 't zelve hofje, al vrij, verkocht met executie, voor 268 gld 7 st, gereed of (met gespecificeerde bedragen) op termijnen⁹⁷.

In Haarlem verkoopt op 8 januari 1564 Thijs Jan Vrederycken aan Balich van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstrate, tussen Claes van Griecken en Cruys de wagener, achter strekkende tot in de Gierstrate, met 3 schellingen 9 penningen en nog 5 gld 5 st 's jaars die dezelve Balich daarop sprekende heeft. Losbaar met 44 gld hoofdsom waarvan men jaarlijks ter huur zal betalen 2 gld 15 st.¹³⁹

In Haarlem verkoopt op 7 september 1564 Symon Loeijsz linnewever aan Balich van Paenderen een huis met erf in de Hellebrekersstege, tussen dezelve Symon Loeysz en Katheryne Jansdochter, achter strekkende aan Aris Garbrantsz kistemaker, met 7 schellingen 's jaars daarop te huur staande. Losbaar met 13½ gld hoofdsom waarvan jaarlijks te huur betaald zal worden 15 st (geroyeerd op 13 maart 1608).¹⁴⁰

In Haarlem verkoopt op 13 december 1564 Willem Henricxz linneweaver aan Balich van Paenderen een huis met erf op 't Groote Heyligelant, tussen Henrick van Waemelen en Tryn Claesdr, achter strekkende aan 't erf van Henrick van Waemelen voornoemd, al vrij, voor 175 gld¹⁴¹.

In Haarlem verkopen op 5 oktober 1565 Aefie en Hillegondt Philipsdochteren, gezusteren, met Kors Harmansz metselaer hun gecoren voogd in dezer zake, aan Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen in zijn leven burgemeester dezer stede, een huis met erf in de Stooffstege, tussen Pieter Wede schipper van Amsterdam en Cornelis Jacobsz in de Matte, achter strekkende aan Adriaen van Steynoort, met 3 ponden 's jaars daarop te huur of rente staande. Losbaar met de hoofdsom van 50 gld waarvan jaarlijks te huur of rente betaald zullen worden 3 gld.¹⁴²

In Haarlem verkoopt op 8 augustus 1566 Claes van Griecken schoemaecker aan Balich van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstraete, tussen Matthys Jan Fredericken en Frans Claesz van Uitgeest, achter strekkende en uitgaande in de Ghierstraete, met 4 ponden 's jaars daarop te huur staande en nog 3 schellingen 9 penningen. Losbaar met 32 gld waarvan men jaarlijks te huur of rente betalen zal 2 gld (geroyeerd op 21 augustus 1610).¹⁴³

In Haarlem verkoopt op 27 februari 1570 Jan Martynsz, doctor in de medicijnen, aan Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen in zijn leven burgemeester dezer stede, een huis met erf in de Smeedstraete, tussen Johan van Duyvenvoorde aan de ene zijde, de poort en steeg toebehorende Sunte Barbarengasthuys aan de andere zijde, achter strekkende met een schuur aan huis en erf van Frans Fransz van der Horst en voorts ter zijde uitgaande in de Schoolstege, met alle inboedel en huisraad daarin wezende, belast met 152 carolusgld die Jan Thaemsz drapenier daarop jaarlijks heeft, en nog belast zijnde met 150 gld die Pieter Claesz van Hoorn daarop sprekende heeft waarvan jaarlijks te huur betaald wordt 9 gld 7½ st, mitsgaders ook 30 gld die Sybrant van Berckenrode [doorgehaald: als man en voogd van Machtelt van Heussen] daarop staande heeft losbaar met 500 gld. De hoofdsom van de belastbrief van de verkoop is losbaar met 436 gld waarvan jaarlijks rente betaald wordt 27 gld.¹⁴⁴

In Haarlem constitueert op 20 juni 1570 Claes Clementszoon Auwel [Fredericz] als zijn gemachtigde, specialijk om in zijn ziel te zweren hem constituent een jaar lang in Spanje gewoond te hebben volgende schepenvonniss tussen hem en Balich van Paenderen op 31 mei 1570¹⁴⁵.

In Haarlem verkoopt op 10 mei 1571 Geryt Diricz schipper aan Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen in zijn leven burgemeester dezer stede, een huis met erf in de Kerkstrate op de hoek van de Bullemansstege, tussen dezelve steeg onder het huis gaande en Claes Willemsz backer, achter strekkende aan Jacoba Pietersdr, weduwe van Pieter Cornelisz scheepmaker, met 4 ponden 2 schellingen 's jaars daarop te huur staande. De belastbrief van de verkoop is losbaar met 100 gld waarvan jaarlijks rente betaald zullen worden 6 gld 5 st.¹⁴⁶

In Haarlem verkoopt op 4 november 1571 Balich Pietersdochter, weduwe van Dirick van Paenderen, met Pieter van Paenderen haar zoon en gecoren voogd in dezer zake, aan Roeloff Jansz timmerman een camer met erf in de Conincxstrate, tussen 't gildehuis en Guirte Pieters' hoffgen, achter strekkende aan 't zelve hoffgen, al vrij, met voorwaarden, voor 300 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien¹⁴⁷.

In Haarlem op 3 maart 1572 verklaart Balich van Paenderen haar grotelijks te bevoelen bezwaard door zeker vonnis door schepenen derzelve stad tot haar achterdeel en voordeel van Matheus Pietersz scrynwercker op 15 februari 1572 gewezen en onlangs geleden thans kennis eerst genomen wezende, en heeft zij zich appellant gesteld aan het Hof van Holland¹⁴⁸.

In Haarlem stelt op 10 mei 1574 Lanchelot Jacobsz zich borg voor Myen Willemdr, weduwe van Cornelis Woutersz, voor de somme van 18 gld, om dezelve somme te betalen aan Balich van Paenderen, te weten de ene helft St. Jansmis en de andere helft St. Jacob, beide eerstkomende, achtervolgende een schepenvonnis dezer stede¹⁴⁹.

(Kopie.)¹⁵⁰ Op 28 oktober 1574 testeert Baelich van Paenderen, weduwe van Dierick van Paenderen in zijn leven burgemeester dezer stad Haarlem, ziekelijk bij het vuur zittende. Zij wil na haar overlijden op haar graf gelegd te worden door haar geïnstitueerde erfgenamen een geheel zwart Haarlems laken om hetzelfde nadat haar „maenstont gehouden zal wesen” onder de armen gedeeld te worden, ordineert mede dat in haar „wtvaerte maenstont jaergetijden” telkens twee zakken tarwe aan wittebrood, hetzij aan oortjesbroden of halfblanksbroden, zowel in de schamele kloosters als onder de arme mensen uitgedeeld zullen worden, en dat na haar overlijden haar maenstond uit gedurende een mis tot lafenis van haar ziel gedaan zal worden ter presentie van haar erfgenamen en dat de priester na de mis haar graf zal visiteren en bidden voor de zielen van haar en haar ouders, beginnende na een jaergetijde tot haar gedachtenis gedaan te worden, en bespreekt de conventualen van het Clarissenconvent binnen Haarlem tot aalmoes de 18 carolusgulden als hetzelfde convent testatrice schuldig is geweest van gehaald laken, des zullen de voorschreven conventualen gehouden wezen daarvan uit te keren de Minnebroeders binnen Haarlem 3 gelijke gulden eens, waarvoor zijluiden binnen haar maenstond doen zullen 32 missen tot lafenis van de zielen van haar en van haar ouders. Testatrice prelegateert Pieter van Paenderen, haar zoon, haar vergulde wijngaardrank en daartoe haar beste gouden ring met een robijn of de keur uit al haar gouden ringen, nog Alijt van Paenderen, haar dochter, al haar dagelijkse kleren inbegrepen haar dagelijkse huik, niet willende dat zij haar mede-erfgenamen iets betalen zal van het kostgeld van haar of haar kind, nog de voorschreven Alijt en Quijrijntgen van Paenderen, haar dochters, tezamen al haar andere kleren, kleinodiën, gouden ringen en anders, al hetgeen tot haar lijve meer behorende is, bespreekt nog de voorschreven Pieter van Paenderen met Quijrijntgen zijn zuster, ook voor een prelefaat, elk 100 carolusgulden eens, mitsgaders alle kinderen van wijlen Kathrijn van Paenderen in 't gemeen mede 100 carolusgulden eens, in compensatie van het prelefaat van 100 gelijke gulden door wijlen Aechte van Paenderen, haar overleden dochter, vooruit besproken Haese van Paenderen en Alijt, haar gezusteren, bespreekt testatrice nog vooruit de voorschreven Pieter, Alijt en Quijrijntgen, haar kinderen, elk een zilveren schaal met 3 zilveren lepels, en Meijnaert, natuurlijke zoon vanwege Meijnaert Diericx van Paenderen haar zoon, boven de 100 carolusgulden hem door voornoemde Aechte van Paenderen gelegateerd een jaarlijkse lijfrente van 25 carolusgulden, ingaande ten dage van het overlijden van testatrice, zijn leven lang. Institueert voorts testatrice in al haar ongedisponeerde goederen die zij met de dood ontruimen en achterlaten zal tot haar erfgenamen, te weten Pieter, Alijt en Quijrijntgen van Paenderen, haar 3 kinderen, een vijfdedeel, Jan en Philips Engbertszonen en Dierickgen Engbertsdr, met Popius Claessen en Katarijn Claesdr, allen kinderen van wijlen Katrijn van Paenderen, ook haar overleden dochter, tezamen in hun moeders plaats, mede voor een vijfdedeel, en Dierck, Jan en Willem de Witte Janszonen mitsgaders Aechgen, Kartrijntgen en Haesgen de Witte Jansdochteren, allen kinderen van wijlen Haese van Paenderen, insgelijks haar aflijvige dochter, gezamenlijk voor het laatste vijfdedeel, behoudelijk dat de kinderen van de voornoemde Katrijn van Paenderen gehouden zullen wezen uit hun deel jaarlijks uit te keren aan broeder Willem Enbertsz, hun broer, religieus in het Regulierenconvent buiten Haarlem, een lijfrente van 24 carolusgulden, telkens een vierendeel van het jaar 6 gulden, ingaande als voren, zijn leven lang, expresselijk

verbiedende bij dezen de pater of overste van het voorschreven convent in der tijd wezende daarvan te hebben enige ontvang of administratie, ondanks hun regels of geestelijke statuten ter contrarie disponerende, op pene dat de voorschreven kinderen anders ongehouden zullen wezen en blijven de voorschreven broer Willem enige verdere uitreiking der voorschreven lijfrente te doen, wel verstaande dat alzulke goederen als de kinderen van de voornoemde Katrijn en Haese van Paenderen van testatrice zullen erven succederen zullen van 't ene kind overlijdende zonder wettige geboorte achter te laten op de andere, tot de laatste toe, en van het laatste kind aan de erfgenamen van testatrice in der tijd wezende, zonder daarvan vervreemd te mogen worden, en willende van gelijke dat de voornoemde Alijt of toekomstige geëchte man en de voornoemde Quirijntgen of Claes Jansz haar geëchte man, niet zullen mogen vervreemden of belasten alzulke goederen als zijluiden van haar, testatrice zullen genieten. maar dat alle dezelve goederen vrij na elks overlijden komen erven aan hun kinderen, en van 't ene kind zonder wettige geboorte achter te laten op de andere [enz. als hiervoor], en als de voornoemde Alijt of Quirijntgen of hun geëchte man zou opposeren, dat in zo'n geval de opposant alleen geïnstitueerd zal zijn in de legitieme portie. Gedaan ten huize van de testatrice in de Grootte Houtstrate, waarbij aan en over waren Mr Arent van Veen, drapenierder, en Roeloff Jansz, schoenmaker, ondertekend door Hadrianus [...?], als notaris, waarnaast een tekst in het Latijn van de notaris. "Lager stond": als gecollationeerd door notaris C. Meurs te Amsterdam op 18 januari 1625.¹⁵¹

Op 28 oktober 1574 heeft Balich Pietersdr van Paenderen, die na het overlijden van haar man Dirck van Paenderen onverdeeld in de boedel was blijven zitten, haar testament gemaakt. Zij institueerde haar kinderen Pieter, Alidt en Quirina van Paenderen elk in een vijfdepart, de kinderen van wijlen Catharina van Paenderen, haar aflijvige dochter, in hun moeders plaats tezamen in een vijfdepart, mitsgaders de kinderen van wijlen Haesie van Paenderen, insgelijks haar overleden dochter, in hun moeders plaats tezamen in het laatste vijfdepart. Bepaald is dat Alidt of haar toekomstige geëchte man, en Quirina of Claes Jansz haar geëchte man, niet mogen vervreemden, belasten of bezwaren de goederen die zij van haar, testatrice, als erfenis zouden genieten, maar dat alle goederen vrij en in 't geheel na elks overlijden komen te erven en devolveren op hun kinderen, komende van het ene kind overlijdende zonder wettige geboorte na te laten op 't andere, tot het laatste kind toe, en als het laatste kind overlijdt zonder wettige kinderen na te laten van de lijve van Alidt of Quirina, zullen de goederen gaan aan de naaste van den bloede van haar, testatrice, in leven zijnde, zonder daarvan vervreemd te mogen worden.¹⁵²

In Haarlem verkopen op 6 september 1575 Guerte Jansdochter de bacxstere, ten overstaan van Cornelis Gerritsz van Schaegen schoemaecker haar gecoren voogd in dezen, aan de kinderen en erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstraet tussen Garbrant Gerritsz Gaeuw en Cornelis Cornelisz Dael, achter strekkende aan 't erf van Aechte Airntsdw weduwe van Jacob Dircxz en voorts uitgaande met een poort op de Oude Graft, met 15 schellingen 's jaars daarop te huur staande, en nog belast wezende met 4 ponden 's jaars te lossen met 66 ponden hoofdsom. De koopsom te betalen mei eerstkomende 30 gld en de rest als 100 gld op rente de penning 16.¹⁵³

In Haarlem stelt op 10 februari 1576 Dirck Floris vuytewaert zich borg voor Tryn Cornelisdr, weduwe en boedelhoudster van Oude Claes Koenesz, ter somme van 3 ponden Vlaams van verlopen renten, waarin dezelve Tryn Claesdr op 26 januari 1576 door schepenen gecondemneerd is ten behoeve van de kinderen en erfgenamen van Balich van Paenderen, om dezelve somme voor haar te betalen op 3 eerstkomende

halve jaren telkens een derdedeel ¹⁵⁴.

In Haarlem verkoopt op 14 juni 1577 Dirck Claesz Roijer, schout van Velsen, als man en voogd van Aeff Fransdochter die enig erfgenaam is van Elisabeth Fransdochter haar zuster in Haarlem huisvrouw van Jan Jansz kistemaker, aan de kinderen en erfgenamen van Balich van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstrate aan de Beeck, tussen Lambert de snyder aan de ene zijde, de poort of steeg van de kinderen van Willem Dircxz schalmenspeelder aan de andere zijde, strekkende aan 't erf van de voorschreven kinderen van Willem Dircxz, al vrij. Losbaar met 72 gld hoofdsom waarvan jaarlijks als rente betaald zal worden 4 gld 10 st; gecasseerd op 8 januari 1590 als voldaan door Jaspas de Vries, een van de erfgenamen vanwege zijn huisvrouw van Balich van Paenderen. ¹⁵⁵

In Haarlem verkoopt op 20 juni 1577 Quiryne Willemsz als man en voogd van Katherina Jacobsdochter, vervangende Andries Jacobsz zijn zwager, kinderen en erfgenamen van wijlen Jacob Pietersz Platvoet, aan de kinderen en erfgenamen van Balich van Paenderen een huis met erf op het Spaerne, tussen de erfgenamen van de voorschreven Jacob Pietersz en Aelbert Hay schipper, achter strekkende aan Pieter Cornelisz glaessemacker, met 4 schellingen 7 penningen 's jaars daarop te huur staande. De belastbrief is losbaar met 100 gld waarvan men jaarlijks rente betalen zal 6 gld. ¹⁵⁶.

Op 26 maart 1580 hebben Jan de Witte als vader en voogd van zijn kinderen geprocreëerd bij wijlen Hase van Paenderen, Katerina Cornelisdr weduwe van Pieter van Paenderen als moeder en voogdesse van haar kinderen bij de voorschreven Pieter van Paenderen geprocreëerd, ten overstaan van de voorschreven Jan de Witte haar zwager en gecoren voogd in dezen, Philip Engbertsz, Hans Pietersz Blaeuw als man en voogd van Dirckgen Engberts, en Claes Jansz van Paenderen als vader en voogd van zijn kind bij wijlen Katerina van Paenderen geprocreëerd, allen met Alydt en Quirina van Paenderen geïnstitueerde erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen Pietersdr hun moeder en grotemoeder, bewilligd dat Jaspas Laurensz de Vries als man en voogd van de voorschreven Alydt van Paenderen tot verzekerdheid en waarnis van ene Mr Valentyn Rusworm wonende te Leiden zal mogen tot onderpand stellen alzulke huizinge als de voorschreven Alydt van Paenderen in de deling aangekaveld is in de Grote Houtstrate genaamd de Wolsack, en voorts alle andere goederen van Alydt van Paenderen en Jaspas, zo ter zake van de koop van zekere huizinge op de Hoygraft binnen Leiden door executie van justitie van ene Joachim Dircxz door de voornoemde Jaspas aan de voorschreven Mr Valentyn verkocht, als anderszins, dit niettegenstaande enige dispositiën die door de voornoemde wijlen Balich van Paenderen gemaakt mogen wezen waarbij de goederen aan de voorschreven Alydt van Paenderen in de deling te beurt gevallen enigszins subject restitutie zouden mogen gemaakt wezen ¹⁵⁷.

Op 12 juli 1580 verklaren Katherina Cornelisdochter weduwe van Pieter van Paenderen, Hans Pietersz Blaeuw en Philips Engebartsz, Jan de Witte, Claes Jansz van Paenderen en Alydt van Paenderen Diricxdr, allen erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen Pietersdr, dat in de tweede deling door hen, comparanten, van rentebrieven en obligatiën, blijkende uit de cedulle daarvan gemaakt gedateerd 22 juni 1577, te zelfder tijd expresselijk wel bevoorwaard was dat iegelijk met zijn aanbedeelde partijen die hem bij dezelve deling te beurt zouden vallen (zulks dezelve scheidcedulle vermeld) zou moeten tevreden zijn, of de hoofdsom en rente suffisant waren of niet, en of er een brief van was of niet, en elk lot tot zijn eigen laste zou moeten gedogen zonder enige vergoeding daarvoor te mogen eisen, ook aangaande de rentebrief van 9 gld 's jaars op Dirck Thonisz sprekende, nu Quirina van Paenderen te beurt gevallen bij dezelve tweede deling, waarbij gezegd werd dat men niet wist of er een brief van

was, staande hetzelfde alleen in een „ceelken” in 't boek van de voorschreven Balich van Paenderen¹⁵⁸.

In Alphen aan den Rijn verkopen op 25 augustus 1583 Claes Jansz wonende te Haarlem als vader en bloedvoogd van Popias van Paenderen, Philips Eijbertsz van Paenderen wonende aldaar en Hans Pietersz als man en voogd van Dirckgen Eijbertsdr wonende te Amsterdam, allen eensdeels erfgenamen van Balich van Paenderen te Haarlem, aan Matheus Cornelisz en Bruijn Jacobsz tezamen 12 morgen land in het ambacht van Oudshoorn in de Gneppick, strekkende van de Rijn tot achter in de Heymansweteringe, belend ten oosten Florys Bruynen, ten westen Jacob IJsbrantsz Verloet, waar Philips van Paenderen op deze 12 morgen en de 8 morgen land aankomende Florijs Brunen daarnaast gelegen sprekende heeft 5 pond 's jaars losrente die nu jaarlijks betaald worden ddor Matheus Cornelisz voornoemd¹⁵⁹.

Uit dit huwelijk:

1. **Pieter Dircxz**, [volgt Vd](#).

2. **Popius**.

In Haarlem bekend op 19 maart 1567 Jacob Cornelisz coorndrager schuldig te wezen Popius van Paenderen een rente van 6 gld 5 st 's jaars, af te lossen met 100 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Voorcamp, tussen de kinderen van Tryn Louris en Anna Poeps, achter strekkende aan Jan Claesz schipper, tevoren belast met 200 gld hoofdsom (geroyeerd ten verzoeke van Thobias Wouters van der Linde op 1 augustus 1640)¹⁶⁰.

3. **Alydt Dircxdr**, [volgt Ve](#).

4. **Catrijn**, [volgt Vf](#).

5. **Quirina**, [volgt Vg](#).

6. **Hase**, [volgt Vh](#).

7. **Meynaert**.

Meynaert van Paenderen wordt in 1563 verschillende malen op de civiele rol van Haarlem vermeld, voornamelijk als gedaagde om betaling van verteerde kosten, op 23 en 30 januari, 2 en 13 februari 1563¹⁶¹.

8. **Aechte Dircxdr**, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 30 juni 1573 (4-7-0, betaald door Symen Martten Dircxz).

In Haarlem verkoopt op 3 januari 1568 Pieter Dircxz van Paenderen als broer en voogd van Aechte van Paenderen aan Willem Jansz lindewever een huis met erf op 't Groote Heyligelant, tussen Katryn Dircxdr en Jan Jorisz metselaer, voor 250 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien waarvan mei 1569 de eerste wezen zal; Jan Willemsz alias Jan Verduyn, vader van de voorschreven Willem Jansz, zal borg zijn voor de eerste custing¹⁶².

IVd. ([van IIIb](#)) **Guerte Willemsdr van PAENDEREN**,

In Haarlem verkoopt in december 1545 Guerte Willemsdr van Paenderen, weduwe van Claes Fransz Velserman, met Geryt Jansz haar zwager [= schoonzoon] en voogd in deze zaken, aan Adriaen Aelbertsz backer een huis met erf in de Damstrate, tussen dezelve Guerte en Cornelis Doorn, achter strekkende aan de Beke, met 4 ponden 5 schellingen 6 penningen 's jaars daarop te huur staande, voor 490 carolusgld, te betalen op 10 meien eerstkomende¹⁶³.

In Haarlem verkopen in maart 1551 Geryt Jansz als man en voogd van Maritgen Claesdr, Heynrick Willemsz als man en voogd van Reymerich Claesdr, en Pieter Cornelisz Ban als man en voogd van Aechte Claesdr, vervangende Frans Claesz, Willem Claesz, Lysbeth Claesdr, Griete Claesdr en Machtelt Claesdr, allen

erfgenamen van wijlen Claes Franz Velserman en Guerte Willemsdr van Paenderen, aan Mr Cornelis Claesz priester een stuk land buiten aan de westzijde dezer stede achter 't Blockhuys binnen de vrijheid van de voorschreven stede van Haarlem, belend ten zuiden Mr Bouwen de Weent, ten oosten Floryn Jansz en Barthelmees van Raephorst, ten noorden Mr Joost Reyersz priester 't cappelrijelant, ten westen de Vaert, al vrij, voor 1050 gld, te betalen de helft gereed en de andere helft op Lucasmarkt anno 1551¹⁶⁴.

tr. **Claes Franz VELSERMAN**, zn van Frans Claesz VELSERMAN en Katharyne CLAESDR.

In Haarlem verkoopt op 14 juli 1541 Katherine Claesdr, weduwe van Frans Velserman, met Claes Franz Velserman haar zoon en voogd, aan Jan Jansz Verwer de helft van een huis en camer met erf in de Appelerstraet, waarvan de andere helft de koper toebehoort¹⁶⁵.

In het kohier van de 10e penning van Haarlem van 1543: onder homanschap H, 't huis van Claes Franz Velserman door hemzelf bezeten getaxeerd op 26 lb 's jaars, 't huis toebehorende Claes Franz Velserman verhuurd voor 18 lb 's jaars.

In Haarlem verkopen in februari 1552 Geryt Jansz als man en voogd van Maertgen Claesdr, Pieter Cornelisz Ban als man en voogd van Aecht Claesdr, en Baerthout Hendricxz als man en voogd van Margriet Claesdr, vervangende mede Willem Claesz, Lysbeth Claesdr en Machtelt Claesdr, hun broer en zusters, allen kinderen en erfgenamen van wijlen Claes Franz Velserman en Geertruydt van Paenderen, aan Hendrick Willemsz de Roo, de 7 achtstedelen van een huis met erf op de Hooft waarvan 't achtste deel dezelve Henrick als man en voogd van Reymbrecht Claesdr toebehoort, de Damstraet onder het huis gaande aan de ene zijde, Fredrick Ghysbrechtsz en Joost Pietersz Hopcooper met de halve [?, deels weg] aan de andere zijde, voor 1440 carolusgld, te betalen een achtstedeel gereed, 't andere op 7 eerstkomende meien⁵⁵.

Uit dit huwelijk:

1. **Frans Claesz VELSERMAN**, brouwer, overl. vóór 13 okt. 1578¹⁶⁶, tr. **Hillegont van der LAEN**, overl. vóór 1578, dr van Claes van der LAEN en Catharina Harmensdr RAMP.

In Haarlem verkoopt op 16 november 1574 Pieter Henricxz als voogd van de weeskinderen van wijlen Frans Velserman en Hillegondt van der Laen aan Henrick Symonsz, poorter van Amsterdam, een huis met erf in de Grote Houtstrate genaamd de Vergulden Fonteyne, tussen de weduwe van Jan Jansz en Wigger Claesz Coussebant, achter strekkende aan Garbrant Gerritsz, al vrij. De gelastbrief is losbaar met 100 gld hoofdsom waarvan jaarlijks rente 6 gld.¹⁶⁷

Jb CBG 22 (168), blz. 102-123, Het Haarlems Geslacht Van der Laen, door M. Thierry de Bye Dólleman.

2. **Maertgen CLAESDR**, tr. **Geryt JANSZ**.

3. **Aecht CLAESDR**, tr. **Pieter Cornelisz BAN**.

4. **Margriet CLAESDR**, tr. **Baerthout HENDRICXZ**.

5. **Willem Claesz VELSERMAN**, tr. **Cornelia FRANSDR**.

In Haarlem verklaart op 20 augustus 1574 Jacob Heymansz op gisteren tot zijn kennis eerst gekomen te zijn zeker vonnis tot zijn achterdeel en voordeel van Cornelis Fransdochter weduwe van Willem Claesz Velserman, door schepenen dezer stad geweest op 31 juli 1574, en stelt hij zich daarvoor appellent aan het Hof van Holland¹⁶⁸.

In Haarlem stelt op 7 september 1576 Claes Claesz Suycker zich borg voor Jacob Hermansz, zijn schoonvader, ter somme van 63 gld 13 st, waarin dezelve Jacob Hermansz op 21 augustus door schepenen dezer stad gecondemneerd is ten behoeve van de weduwe van Willem Velserman, om de voorschreven weduwe te voldoen op 2 eerstkomende vierendelen jaars telkens de helft¹⁶⁹.

6. **Reymbrecht CLAESDR, tr. Hendrick Willemsz de ROO(DE).**

7. **Lysbeth CLAESDR.**

8. **Machtelt CLAESDR.**

IVe. ([van IIIb](#)) **Anna Willemsdr van PAENDEREN,**

(24 mei 1547) Sijmon Marten Dijricxzoone oorkondt onder de getuigenis van zijn echtgenote Anna Willemsdochter van Paenderen, dat hij verschuldigd is aan zijn neef Andries Geritzoone een rente ten bedrage van 24 carolus gulden, te lossen met de penning 18¹⁷⁰.

(24 september 1578) Schepenen van Haarlem oorkonden, dat Anna van Paenderen Willemsdochter, weduwe van Symon Marten Diricx, poorter van Amsterdam, met als voogd Adriaen Gerytsz Gaeuw, bekrachtigd heeft een rentebrief van 24 mei 1547 ten bedrage van 24 carolus gulden per jaar ten behoeve van Sybrant van Berckenroede, echtgenoot van Machtelt, dochter van Andries Gerytzoen¹⁷¹.

In Zoeterwoude verkoopt en is schuldig op 5 juli 1581 Anna Willemsdr van Paenderen, weduwe van Sijmon Maerten Dircxz, poorteresse van Amsterdam, geassisteerd met Willem van Thoornvliet haar gecoren voogd, aan Sijbrant Willemsz Stam, en Pieter Claes en zijn broers en zuster, kinderen van Claes Sijmonsz, een jaarlijkse losrente van 50 carolusgulden uit zake van rentebrieven verleden door Sijmon Maerten Dircxz voornoemd, hoofdgeld 800 Philipsgulden van 50 groten het stuk, waaraan zij verbindt 5½ morgen land, belend ten noorden Dirck Jacopsz gorter, ten oosten Jan Neel corte Willemsz, ten zuiden Vranck Lourisz, ten westen de Meerburgerwetering¹⁷².

tr. **Symon MARTEN DIRCKSZ**, gezegd van de Ruwiel, geb. 1504, koopman in laken, schepen, raad en burgemeester van Amsterdam, weesmeester, kerkmeester van de Oude Kerk, woonde in „de Wijnparse”, overl. Amsterdam 1 april 1574, begr. ald. (Oude Kerk) 3 april 1574 (met de grote klok 10-7-0, betaald door Sybrant Stam), zn van Marten DIRCK MARTENSZ, schepen ald., en Haesgen.

De meeste gegevens over Symon Marten Dircksz gezegd van de Ruwiel en zijn familie zijn overgenomen uit een parenteel in een artikel van de heer S.A.C. Dudok van Heel in het Jaarboek van Centraal Bureau voor Genealogie van 1988, waarnaar ook voor meer informatie verwezen wordt¹²⁹.

Op 26 januari 1581 bekenden Sybrant Willemsz Stam van Amsterdam, thans wonende binnen de stad Haarlem, ter eenre, en Pieter Claesz, zoon van Claes Symonsz in de Kan te Amsterdam, ook voor zijn broers en zusters [alleen zijn broer Lourens bij name genoemd], kinderen en erfgenamen van de voorschreven Claes Symonsz, ter andere zijde, eerst de voorschreven Zybrant, dat hoewel hij omtrent 2 jaar geleden gekocht of genaast had volgens de costumen der stad Amsterdam 2 bij elkaar gelegen huizingen aan 't Nyeuwezydts Kerckhoff allernaast de uitgang van de huizinge van Wyboult de Waele en dat de koopbrieven op zijn naam alleen gemaakt zijn, nochtans de gerechte helft van deze huizingen toekomt de voorschreven Pieter Claesz met zijn broers en zusters als de helft betaald te hebben, welke helft hij, Sybrant Stam, voor het gerecht van Amsterdam zal verlijden wanneer zij dit begeren, die bekenden [in de

persoon van Pieter] dat aan de voorschreven Sybrant Stam competeert de helft van 2 kopen, de ene van een losrentebrief van 50 gld jaarlijks losbaar met 1000 gld en de andere een brief van 62 gld jaarlijks losbaar met 1160 gld, volgens zeker akkoord van de 24e dezer maand januari, belovende hij, Pieter Claesz, ook namens zijn broers en zusters, aan de voorschreven Sybrant de helft van de voorschreven brieven en profijtten daarvan te laten komen¹⁷³.

In Haarlem compareren op 12 oktober 1585 Sybrandt Willemsz Stam en Peter Claesz Kan, beiden als crediteuren van Symon Marten Diricxz en Anna Willemsdr van Paenderen, en dezelve Peter Claesz Kan als gemachtigde en procuratie hebbende van Henrick Heynricxz van Houthoff en Clara Gerritsdr weduwe van Evert Gerritsz te Amsterdam, ook dezelve Pieter Claesz vervangende zijn zuster en broer, ook crediteuren en geïnteresseerde borgen van de voorschreven boedel, en constitueren Mr Jacob van Medenblick ad lites, en specialijk om aan schepenen en gerecht dezer stede Haarlem te verzoeken dat er een curateur gesteld worde over de boedel en goederen van de voorschreven Symon Martyn Diricxz en Anna van Paenderen, om de goederen van dezelve sterfhuis te regeren, administreren en verkopen, alzo niemand van de kinderen erfgenamen zich heeft willen funderen in consueta forma [= als gebruikelijk]¹⁷⁴.

Uit dit huwelijk:

1. **Claes Symonsz RUWIEL**, loodgieter, woonde in „de Gulden Kan”, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 26 jan. 1574 (Claes Symensz in de Can, met de grote klok 10-7-0, betaald door de zoon), tr. 1555 **Wijve PIETERSDR** ¹⁷⁵, begr. ald. (Oude Kerk) 3 mei 1573 (Wyven Pieters in de Kan, 4-7-0, de grote klok 6-0-0, betaald door Sijmon Martsz), dr van Pieter LOUWEN en Hendrickgen CLAESDR.
2. **Lambert SYMONSZ**, brouwer in „de Lely” aan de Nieuwendijk, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 13 aug. 1573 (10-7-0, met de grote klok, betaald door Meynert Symensz), maakt huwelijksvoorw. ald. 21 mei 1565 met **Marijthgen FRANSSENDR**, geb. 1541, begr. ald. (Nieuwe Kerk) 5 okt. 1573, dr van Frans Jansz de HOOCH, brouwer aan de Nieuwendijk, en Lijsbeth JAN PODDENDR, wed. van Jacob Sybrantsz BAM, brouwer aan de Nieuwendam.
3. **Willem Symonsz RUWIEL**, tr. **Trijn THIJMANSDR**, dr van Thijman Gerritsz GARST.
4. **Meynert Symonsz RUWIEL**, loodgieter, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 9 dec. 1574 (4-7-0, nog de grote klok 6-0-0, betaald door Sijbrant Willemszoen Stam), tr. ald. (Oude Kerk) 11 febr. 1572 **Marie ELBERTS**, begr. ald. (Oude Kerk) 14 okt. 1573 (de huisvrouw van Meynert Sijmens Ruwyel, voor de grote klok 6-0-0, betaald door Meinert Simenssoen).
5. **Agnies SYMONSDR**, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 15 sept. 1592, tr. 1° vóór 1566 **Lucas JACOBSZ** ¹⁷⁶, geb. 1540, houtkoper op de Nieuwe Zijds Wester Voorburgwal te Amsterdam, had als enig kind Lijsbeth Lucasdr die in 1569 haar zusterling [in feite vadersneef] Antonis Willemsz Bontekoe tot voogd had, begr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 13 juli 1567, zn van Jacob LUYTSZ en Lijsbeth Jacobsdr BUYCK, tr. 2° ca. 1569 **Claes THONISZ**, zeilenmaker, zn van Anthonis PETERSZ, zeilenmaker, en Mary Jansdr van LIMMEN.

6. **Ael Symonsdr RUWIEL**, overl. Haarlem, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 2 dec. 1593, tr. vóór 1564 **Sijbrant Willemsz STAM**, geb. 1537, lakenkoper, uit Amsterdam verbannen na de alteratie van 26 mei 1578, vestigde zich in Haarlem, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 3 okt. 1608, zn van Willem Jacobsz STAM, zeilenmaker, en Stijn de VRIES.

In Haarlem constitueert Sybrant Willemsz Stam op 12 oktober 1589 [Dirck] de Weent ad lites contra de schout¹⁷⁷.

Willem Sybrantsz Stam, Steven Cornelis bontwercker, Anthoni Rigot en Abraham Thomas backer, verkopen in Haarlem op 16 maart 1605 aan Jan Mathysz een „dwarscamer” met erf in de Schachelstraet, voor 1800 gld boven de lasten, op 29 maart 1605 aan Aelbert Bartelmeusz glasmaecker een huis met erf in de Aneganck op de meest westelijke hoek van de Schachelstraet, voor 3200 gld, en aan Jacob Claerbeeck glazenmaecker van Lier een huis met erf in de Schachelstraet, voor 1600 gld, en kopen in Haarlem op 1 april 1605 van Cornelis Pietersz Buyck, brouwer, een huis met erf in de Aneganck op de meest westelijke hoek van de Schachelstraet waar de Groene Molen uithangt, voor 5800 gld boven de lasten¹⁷⁸.

In Haarlem stelt op 6 december 1614 Willem Sybrantsz Stam zich borg voor 't namptissement van 16 gld door Symon Sybrantsz Stam zijn broer voor schepenen dezer stad op 8 oktober laatstleden geobtineerd tegen Eeuwout Tjalles, om dezelve te allen tijde in 't geheel of deel te restitueren indien bij sententies ten principale bevonden mocht worden zulks te behoren¹⁷⁹.

7. **Aagte SYMONSDR**, tr. N.N.

8. Heer **Dirck SYMONSZ**, priester in diocees Utrecht, prior van het Karthuizerklooster vanaf 1568 tot de verwoesting ervan, vanaf in 1585 in het Karthuizerklooster te Mainz, overleden aldaar in 1589 of 1590.

9. Heer **Pieter Symonsz RUWIEL**, priester, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 24 febr. 1574 (met de grote klok 10-7-0, betaald door Symon Martsz).

Va. ([van IVb](#)) **Lysbeth Wiggersdr van PAENDEREN**,

In Haarlem verkoopt op 22 januari 1558 Jeroen Cornelisz aan Lysbeth Wiggersdr, weduwe van Pieter Jacobsz Visscher, een huis met erf in de Grote Houtstraet tegenover Sinte Michiels, tussen Jan Arysz de Man aan de noordzijde en Barent cammaicker aan de zuidzijde, achter strekkende en uitgaande met 3 cameran op 't Cleyne Heiligelant tussen Pieter Claesz Coman aan de noordzijde en de voornoemde Barent aan de zuidzijde, met 19 schellingen 6 penningen 's jaars op één van de cameran te huur staande. Te lossem met 100 gld waarvan jaarlijks te huur betaald zal wezen 6 gld.¹⁸⁰

In Haarlem verkopen in december 1559 Jan de Wit en Claes Aelbrechtszoon, elk voor de helft, aan Lysbeth Wiggersdochter een huis met erf in de Groote Houtstrate, tussen Steffen Jacobsz en Maerten Symonsz, achter strekkende en uitgaande met een poort in de Gheerstrate, al vrij, voor 803 gld, te betalen op 9 eerstkomende meien (voogd van Lysbeth is Wigger van Paenderen haar vader)¹⁸¹.

In Haarlem verkopen in december 1559 Cornelis Lourysz drapenyerder als man en voogd van Margryete Pietersdr, ook vervangende Cornelia Pietersdochter zijn huisvrouws zuster, en Lysbeth Wiggersdochter, met Wigger van Paenderen haar vader en gecoren voogd voor haarzelf en belovende te waren voor haar kinderen geprocreëerd bij wijlen Pieter Jacobsz Visscher, tezamen aan Cornelia Jacop Visschers dochter de helft van een huis met erf waarvan dezelve Cornelia de wederhelft

toebehoort, in de Grote Houtstraet, tussen de weduwe van Gerryt Doedesz en de weduwe van Oloff Pietersz, achter strekkende aan de weduwe van Oloff Pietersz, al vrij, met conditie dat de weduwe van Oloff Pietersz of haar nakomelingen zullen mogem timmeren en helen in, aan en door de muur van dit huis van verre tot de glazen toe in de keuken, zonder nochtans 't licht vandien te versperren of te beletten, behoudelijk dat hetgeen zij aan dit huis breken, „knoeffen” of openen zullen, 't zelve wederom gehouden zijn te repareren en dicht te maken en in loffelijke staat te restaureren, is voorts ondersproken dat indien 't huis met erf voorschreven kwam te vervreemden van de nakomelingen of bloed van de voornoemde Jacop Vischer, dat men in dat geval afbreken zal de loods gehecht of getimmerd van de weduwe van Gerryt Doedesz voorschreven, voor 187 gld, te betalen op 8 naastkomende meien (Jan Joostensz drapenyerder is voogd van Cornelia Jacops)¹⁸².

In Haarlem verkopen op 17 maart 1578 Willem Wiggersz van Paenderen en Lucas Dircxz, als omen [alleen de eerste was oom, de tweede man van een halfzuster] en voogden van de 2 nagelaten kinderen van Elisabeth Wiggersdr geprocreëerd bij Jan Jacobsz Calck, als nl. Cornelis Jansz en Maertgen Jansdr, mitsgaders de voorschreven Lucas Dircxz als man en voogd van Alydt Pietersdr, aan Thomas Jacobsz van Dalen een huis met erf in de Bartel Jorisstraete, tussen Jan Pietersz Deyman en Jacob Heymansz, achter strekkende en uitgaande met een huisje tot aan de Crommenelleboge- of Bouwerystege, met voorwaarden, voor 1000 gld, te betalen mei 1578 200 gld, Allerheikigen daaraanvolgende nog 200 gld, Allerheiligen anno 79 300 gld, en de rest als nog 300 gld Allerheiligen anno 80¹⁸³.

tr. 1° **Pieter Jacobsz VISSCHER**, wordt omstreeks 1555 in homanschap S te Haarlem voor 3 haardsteden aangeslagen¹⁸⁴, zn van Jacop Pietersz VISSCHER,

In Haarlem verkoopt in januari 1546 Pieter Jacobsz Visscher aan Erm Cornelisz een huis met erf met een steeg en bezijden in welke steeg Jan Eeffsz en de weduwe van Dirck Hoedemaicker een bruikwaar in hebben, in de Groote Houtstraet, tussen Cornelis Ban en de weduwe van Dirck Jansz Hoedemaicker, strekkende achter aan Cornelis Ban voornoemd, met 31 st 's jaars, met voorwaarden, voor 906 carolusgld, te betalen op 8 meien eerstkomende (Pieter Fredericxz Deyman is zwager en voogd)¹⁸⁵.

tr. 2° **Jan Jacobsz CALCK**, knecht van 't comansgilde te Haarlem in 1589¹⁸⁶, overl. vóór 21 maart 1600, die hertr. met Jannetgen CLAESDR.

In de periode 10 september 1567 - 4 juni 1568 'verkoopt' in Haarlem Jan Jacobsz kalckbrander drie keer zijn huis met erf in de Lange Baghynenstraete aan 't Clockhuys met de bruikwaar van de steeg daar bezijden tot de tweede deur toe van dit huis inclus, met de camer en 't erf uitgaande in de voorschreven steeg, mitsgaders al het huisraad en inboedel, tussen 't nieuwe kerkhof en Willem Ghysbertsz Best, achter strekkende aan Adriaen Groeneven, ook met de waterlozing strekkende westwaarts van de voorschreven camer oostwaarts tot aan 't gootgat dat gemaakt is in de steeg van Styntgen Braesmans, met 2 ponden 10 schellingen 's jaars die daarop te huur staan. Nl. (1) op 10 september 1567 aan Willem Wiggersz brouwer, zijn zwager, losbaar met 1400 gld waarvoor Willem Wiggersz borg is voor zijn zwager Jan Jacobsz bij eventuele verkoop (geroyeerd op 17 januari 1568)¹⁸⁷, (2) op 3 februari 1568 aan Louris Wynantsz cramer, losbaar met de hoofdsom van 620 gld, te weten met 150 gld waarvan jaarlijks huur betaald zal worden 9 gld, en de andere 470 gld hoofdsom spruitende is uit een (ingewikkelde) borgtocht door wijlen Wynant Adriaensz, vader van de voorschreven Louris Wynantsz, in zijn leven borg geworden voor Jan Jacobsz¹⁸⁸, (3) op 4 juni 1568 aan Willem Wiggersz van Paenderen zijn zwager, en nog belast wezende met 620 gld die Louris Wynantsz cramer daarop sprekende heeft; losbaar met 800 gld, te betalen tot vermaning van de voorschreven Willem Wiggersz,

zonder rente¹⁸⁹.

In Haarlem constitueert op 1 juni 1568 Jan Jacobsz Kalck, voor hemzelf en vervangende Mr Pieter kalckbrander, Andries Jacobsz kannegieter, zijn broers, mitsgaders Jacob Willemsz enige erfgenaam van wijlen Alydt Jacobsdr, tezamen met de kinderen van wijlen Maritgen Jacobsdr, zijn gezusters, allen erfgenamen van wijlen Belia Pietersdochter, hun grootmoeder en „oude moeder” resp., Auwel [Fredricxz] als hun gemachtigde contra de regeerders van Onse Lieve Vrouwen Capelle aan de Langebrugge¹⁹⁰.

In Haarlem constitueert op 29 juli 1568 Engbrecht Diricxz Deyman, als geordoneerde curateur van de desolate boedel van Jan Jacobsz Calck, Auwel [Fredricxz] als zijn gemachtigde¹⁹¹.

Op 13 september 1569 is voor het Hof van Holland Gerrit van Corsberge als procureur van Jan Jacobsz Calck te Haarlem impetrant van cessie, die had doen dagvaarden Pieter Bal verwer, Jacob Outgersz, Mr Aernt Lubbers barbier, Jacob Foppenz, Louff Baertsz, Willem Wiggersz, Adriaen Pietersz, Clara Willemsdr, Guerte Adriaensdr en Guerte Pouwelsdr, allen te Haarlem, die presenteerde zekere open brieven van cessie door hem van de Kon. Maj. geïmpetreerd (enz), om conclusie als 't voorschreven Hof bevinden zal de voornoemde impetrant oorbaarlijk te wezen¹⁹².

In Haarlem constitueert Jan Jacobsz Kalck op 26 januari 1572 [Adriaen Jansz] Gael contra Claes de Abt¹⁹³.

In Haarlem stelt op 30 september 1575 Jacob van Medenblick, procureur, zich borg voor Jan Jacobsz Calck ter somme van 26 gld, waarin dezelve Jan op 17 september door schepenen dezer stede gecondemneerd is ten behoeve van Pieter Jacobsz backer, te voldoen op 3 eerstkomende vierendelen jaars telkens een derdedeel der voorschreven somme¹⁹⁴.

In Haarlem verkoopt op 31 juli 1577 Jan Jacobsz Calck als man en voogd van Jannetgen Claesdr aan Kathryn Heynricxdochter, weduwe van Louris Claesz lepelmaecker, een huis met erf in de Cleyne Houtstrate op de hoek van de brug, tussen de Oude Gracht onder het huis gaande en Jacob Florisz cleermaecker, achter strekkende aan de weduwe van Louris in de Cat. De gelastbrief is losbaar met 50 gld; gecasseerd op 18 april 1579.¹⁹⁵

In Haarlem constitueren Jan Jacobsz Kalck, voor hemzelf en als voogd van Cornelia Andriesdr zijn broers dochter, Jacob Willemsz, schout van Texel, voor hemzelf, en Willem Cornelisz Gael als vader en voogd van Cornelis en Jacob Willemsz, zijn 2 kinderen, tezamen erfgenamen van wijlen Mr Pieter Calckbrander, op 15 januari 1578 Gael ad lites¹⁹⁶.

In Haarlem verkopen op 16 januari 1578 Claes Claesz Toch, bakker, voor hemzelf, Jan Jacobsz Calck als man en voogd van Jannetgen Claesdr, en Jacob Louffsz Busch als vader en voogd van zijn kind geprocreëerd bij Yde Claesdr, kinderen en erfgenamen van Aechte Dircxdr en in die qualite tezamen erfgenamen voor een derdedeel van wijlen Katryne en Margriete Dircxdochteren hun moeien (en zo ook voor de kinderen van wijlen Floris Dircxz en de kinderen van wijlen Willem Dircxz te Amsterdam), aan Gerrit Wouters Coman en Dirck Jansz crudenier tezamen een huis met erf in de Cleyne Houtstrate op de hoek van de Cleyne Houtbrugge tegenwoordig door de voornoemde Jan Jacobsz Calck bewoond¹⁹⁷.

In Haarlem stelt op 7 december 1582 Jacob Louffsz Bus, procureur voor dezer stads vierschaar, zich borg voor Jan Jacobsz Calck ter somme van 11 gld 10 st, waarin hij op 27 november gecondemneerd is ten behoeve van Claes Willemsz verwer, om de voorschreven somme te voldoen op 2 vierendeel jaars telkens de helft¹⁹⁸.

In Haarlem verkoopt op 27 april 1583 Margriete Lambrechtsdr, weduwe van Dirick

Thonisz, met Anthonis Diricxz haar zoon, aan Jan Jacobsz Calck een huis met erf in de Kerckstraet, belend ten noorden Joachim Jansz van 's-Hertogenbosch, ten zuiden Margriete voornoemd, voor 362 gld 10 st¹⁹⁹.

In Haarlem stelt op 2 augustus 1583 Jacob Louffsz Bus zich borg voor Jan Jacobsz Calck ter somme van 18 gld als rest van een os, waarin dezelve Jan Jacobsz op 26 juli door schepenen dezer stad ten behoeve van Claes Jan Beresz gecondemneerd is, om dezelve somme te betalen te mei eerstkomende²⁰⁰.

In Haarlem constitueren Claes Claesz van Tetroede den Ouden en Jan Jacobsz Calck nomine uxoris, in dezen vervangende zijn mede-erfgenamen van Griete Dircxdr, op 30 mei 1587 Cursor ad lites contra Mr Pieter Hals en alle anderen²⁰¹.

In Haarlem stelt op 9 november 1592 Willem Joosten van Huysduynen, moutmaker, zich borg voor Frans Jansz wielmaker gearresteerd zijnde ter somme van 86 gld 6½ st onder Boryt Willemsz Weyman, om 't gewijsde van schepenen tegen Frans Jansz voorschreven te voldoen, welke penningen de voorschreven Jan Jacobsz toekomen als mede-erfgenaar van Jacob Diricxz zal., des beloofde Jan Jacobsz voornoemd zijn borg wederom te bevrijden en kosteloos en schadeloos te houden²⁰².

In Haarlem heeft op 8 april 1593 Jan Jacobsz Calck man en voogd van Jannetgen Claesdr, ten overstaan van Claes en Meynert Claessoonen van Tetroede, gebroeders, voor henzelf en ook voor hun zuster die uit kracht van zeker testament tot de navolgende hypotheek [= onderpand] gerechtigd is, opgegeven tot een vrij eigen aan Jan Jansz en Maritgen Jans zijn zuster een huis met het erf in de Cleyne Houtstraet op de hoek van de Oudegraft, tussen de Oudegraft en Adriaen Jacobs glaesemaecker, voor 100 gld op rente; op 19 december 1601 heeft Arent Petersz Putman als getrouwd hebbende de weduwe van Jan Jacobsz Calck de originele opdracht vertoond verzoekende dienvolgende te ontslaan²⁰³.

In Haarlem constitueert Fremyn Laurens op 16 februari 1595 Joseph van Trier ad lites contra Jan Jacobsz Calck en alle anderen²⁰⁴.

In Haarlem verkoopt op 20 april 1595 Jan Jacobsz Calck aan Fremijn Laurens cramer een huis met erf in de Kerckstraet, belend ten noorden Fremijn voornoemd, ten zuiden Margriete Lambrechtsdr weduwe van Dirick Thonis, voor 1800 gld²⁰⁵.

In Haarlem verkoopt op 23 maart 1600 Jannitgen Claesdochter, weduwe van Jan Jacobsz Calck, aan Frans Adriaensz Kies een huis met erf in de Coninckstraet, tussen Jannitgen Harmansdr weduwe van Gerrit Jansz en Reynoult Cornelisz schoemaker, achter strekkende aan de voorschreven Jannitgen Harmansdr, al vrij, met vergoeding van het verschil als bij latere verkoop de prijs minder dan 50 gld zou zijn, losbaar met 50 gld waarvan jaarlijks 3 gld st rente betaald zal worden²⁰⁶.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Margryete PIETERSDR**, 15, tr. **Cornelis LOURYSZ**, drapenier.
2. **Cornelia PIETERSDR**.
3. **Alydt PIETERDR**, tr. **Lucas DIRCXZ**.

Uit het tweede huwelijk:

1. **Jacob JANSZ**.
2. **Cornelis JANSZ**.
3. **Maertgen JANSDR**.

Vb. ([van IVb](#)) **Guerte Wiggersdr van PAENDEREN**,
tr. **Stoffel STOFFELSZ**, apotheker.

Uit dit huwelijk:

1. **Claes STOFFELSZ**.

Vc. ([van IVb](#)) **Willem Wiggersz van PAENDEREN**, schepen van Haarlem^{[207](#)}, overl. 25 juni 1586,

In Haarlem verkoopt in februari 1560 Willem van Paenderen Wiggersz, man en voogd van Clara Willemsdr, aan Frans Jansz Kyes ten behoeve van Cornelis Jansz zijn broer een stuk land buiten de Spaernwouderpoirt binnen de vrijheid van Haarlem, groot omtrent 2 morgen, belend ten westen en noorden de Herewech, ten zuiden 't Cappelryelant van Mr Jan Arentsz Petit te Leiden, ten oosten Hubrecht van Vlyet, al vrij, met als waarborg Geryt Claesz Wit, voor 987 gld^{[208](#)}.

In Haarlem op 8 september 1568 constitueert Egbert Douwesz van Sneek uit Friesland Auwel [Fredricxz] als zijn gemachtigde contra Willem Wiggersz van Paenderen, en stelt Mr Cornelis Fransz chirurgijn zich borg voor deze Egbert, gearresteerde, belovende voor hem 't gewijsde van schepenen deze stede te voldoen in de zaak die dezelve Egbert uitstaande heeft jegens Willem Wiggersz van Paenderen brouwer, arrestant^{[209](#)}.

In Haarlem constitueert op 9 november 1569 Engbrecht Douwenz van Sneek uit Friesland [Adriaen Jansz] Gael als zijn gemachtigde contra Willem Wiggersz van Paenderen, speciaal om te eisen specificatie uit zijn register van de geleverde biertonnen, met ratificatie van hetgeen tot deze dag toe in zijn zaken door de voornoemde Gael gedaan is^{[210](#)}.

In Haarlem verkoopt op 9 maart 1570 Engbert Diricxz Deyman aan Willem Wiggersz van Paenderen een huis met erf genaamd de Rooden Leeuw, gelegen op de Beecke op de hoek van de Lange Veerstrate, tussen de Beecke over de [...] aan de ene zijde, Cornelis Jacobsz in de Helm aan de andere zijde, achter strekkende aan Cornelis Jacobsz voorschreven, al vrij. De belastbrief is losbaar met 150 gld (onduidelijke beschrijving van de lossing, met o.m. levering van bier); op 23 februari 1573 [1574] geroyeerd.^{[211](#)}

Uit het pardon dd. 27 juli 1573 uitgevaardigd door Ferdinandus Alvarez van Toledo, hertog van Alva, enz., is op 21 augustus 1573 gehouden om gevangen gehouden te worden o.a. Willem Wiggersz (van Paenderen), brouwer (die in december 1572 tot vroedschap benoemd was), die op 15 augustus 1577 weer benoemd werd tot vroedschap, welke hoedanigheid ook nog had op 21 september 1578^{[212](#)}.

In Haarlem verkoopt op 17 mei 1577 Beyer Gerritsz van Amsterdam aan Willem Wiggersz van Paenderen, zijn zwager, een huis met erf in de Bartel Jorisstraete, tussen Jan Deyman en Jacob Heymansz, achter strekkende en uitgaande met een huisje tot aan de Crommeelleboghe- of Bouwerystege, met 16 schellingen 's jaars daarop te huur staande in recht poortrecht, (enz.) [kennelijk hetzelfde huis als in 1569 door Wigger van Paenderen verkocht aan Jacob Foppesz], voor 102 gld, door Beyer bij decreet van het Hof van „Holle”[?] te Utrecht op 19 april 1574 gekocht; op 22 maart 1584 op verzoek van Willem van Paenderen geroyeerd^{[213](#)}.

In Haarlem constitueert Willem Wiggersz van Paenderen, als oom en voogd van de weeskinderen van Gerrit Claesz Wit, op 25 juni 1577 Louff ad lites contra Claes Thysz van Emden en alle anderen^{[214](#)}.

In Haarlem constitueert Adriana Willemsdr van Haarlem nutertijd wonende te Leeuwarden, ten overstaan van Willem Jelisz haar voogd in dezen overmits de absentie van haar man, op 7 september 1577 Willem Wiggersz van Paenderen haar zwager ad lites contra quoscumque [= tegen een iegelijk]^{[215](#)}.

In Haarlem constitueert Luytgen Pietersz uit de Santpoort op 6 september 1578 Gael ad lites contra Willem van Paenderen Wiggersz^{[216](#)}.

In Haarlem constitueert Willem Wiggersz van Paenderen, ook voor de erfgenamen

van wijlen Wigger van Paenderen, op 21 november 1578 Medenblick ad lites contra quoscumque²¹⁷.

In Haarlem stelt op 23 december 1578 Aelbert Maertsz wonende op de Coudehorn zich borg voor Luyt Pietersz uit de Santpoort om voor hem te voldoen 't gewijsde tegen Willem Wiggersz nopende alzulke actie van schade en interest als dezelve Willem Wiggersz tegen de vornoemde Luyt Pietersz zal willen „intenteren”²¹⁸.

In Haarlem verkoopt op 31 maart 1580 Willem Wiggersz van Paenderen aan Claes Dircxz in Sampson een huis met erf in de Lange Bagynestrate, bij 't Clockhuys, met de bruikwaar van de steeg daar bezijden tot de tweede deur van dat huis inclus, mitsgaders de camer met erf uitgaande in de voorschreven steeg tussen 't nieuwe kerkhof en de erfgenamen van Adriaen van Groeneven, en ook een waterlozing strekkende westwaarts van de voorschreven camer westwaart tot aan 't gootgat dat gemaakt is in de steeg van Styntgen Brasemans, al vrij, voor 514 gld, te betalen mei 1580 150 gld en de rest op 7 daaraanvolgende meiendagen telkens een zevendepart²¹⁹.

In Hofambacht verkopen op 26 juni 1580 Sijmen Jansz en Jan Jansz gebroeders van Spaarnwoude, mitsgaders Engel Jansdr hun zuster ten overstaan van Claes Gerritsz Kantgen haar gecoren voogd in dezer zake, allen kinderen en erfgenamen van Jan Sijmensz van Spaarnwoude zal. ged., aan Willem Wiggersz van Paenderen, poorter te Haarlem, 3 maden land, belend ten noorden Cornelis Claesz Gootgin, ten zuiden Sijmen Jansz vornoemd, strekkende van de Cadijck af tot aan 't land toebehorende de kinderen van Egbert Dirricksz, al vrij zonder enig opstal, voor de waarnis waarvan de comparant Sijmen Jansz zich borg stelt²²⁰.

In Hofambacht verkoopt op 26 juni 1580 Jan Lourisz van Spaarnwoude, geordonneerde voogd door het gerecht van 't Hofambacht van Maritgin Thonisdochter, nagelaten weeskind van wijlen Thonis Lourisz zijn broer, mede als door dit gerecht geautoriseerd tot deze verkoping, aan Willem Wiggersz van Paenderen, poorter te Haarlem, eerst 6 maden land, belend ten oosten Sijmon Jansz Buijs, ten westen Jacop Raewert koopman te Amsterdam, aan de westzijde strekkende van de Houtrickerwech tot in de Braeck toe, welke Braeck even breed is en ook evenzo verkocht wordt bij dezen, nog een worf laatst bewoond door wijlen de vornoemde Thonis Lourisz en nu belend met Claes Cornelisz aan de oost- en westzijde, strekkende van de Hoogendijck af tot in de Braeck voorschreven, en een mad land, belend ten oosten de kinderen van Huijch Willemsz, ten westen Henrick Cornelisz, ten noorden de Heijligeest binnen Haarlem, ten zuiden de Hoogendijck, en bekende de comparant van de 6 maden, werve en een mad land al voldaan en wel betaald te wezen, en beloofde hij de 6 maden en 1 mad te vrijen, met de last van 555 gld hoofdsom op de 6 maden verbindende hiervoor, in naam als voren, specialijk 2 maden land toekomende 't voorschreven weeskind, belend ten noorden Jan Jacobsz, ten zuiden Pieter Jansz Kies, strekkende van Nierte Lourisdochters land oost tot aan de Kadijck toe, en generalijk alle andere landen en goederen van het weeskind; voor de waarnis stelt comparant zich borg, waarvoor hij specialijk verbindt de helft van 3 maden land in de banne van Spaarnwoude waarvan de wederhelft IJsbrant Adriaenzz toebehoort, belend het hele land ten oosten Jan Jacobsz, ten westen Pieter Hals en Willem Wiggersz zelf tezamen, strekkende voorts van de Houtrijckerwech tot aan 't land van de erfgenamen van Gerburch Theusdochter²²⁰.

In Haarlem verkoopt op 31 augustus 1580 Willem Wiggersz van Paenderen aan Meynsen Henricxdr en Elysabeth Jansdr tezamen een camer met erf in de Sackstege, tussen 't ledige erf waar eertijds een schuur op gestaan heeft toekomende Hans Colterman aan de ene zijde, achter strekkende aan de tuin van Jacob Jansz cuper, voor 100 gld, te betalen 10 gld gereed en de rest op 9 eerstkomende meien telkens een

negendedeel; Stoffel Geryts cuper zal hun beider voogd zijn²²¹.

In Haarlem heeft op 13 januari 1581 Willem Wiggersz van Paenderen tot een vrij eigen overgegeven aan Jacob Jansz en Marytgen Jansdr, beiden nagelaten kinderen van Lysbeth Wiggersdr, comparants zuster, geprocreëerd bij Jan Jacobsz Calck, een huis met erf en brouwerij genaamd de Windthondt op 't Spaerne, tussen Jan Claesz Gael schepen dezer stad en het steegje, achter strekkende en uitgaande in de Achterstrate, met een schuur over dezelve straat tussen Romeyn Langedul en de weduwe van Jan Pietersz Hoes, achter strekkende aan de Augustynen, al vrij. De belastbrief is losbaar met 562 gld waarvan jaarlijks rente betaald zal worden 35 gld 2½ st.²²² Op 13 juli 1581 verkoopt Willem Wiggersz van Paenderen aan Beyer Gerytsz, poorter te Amsterdam, een huis met erf en brouwerij genaamd de Windthondt op 't Spaerne (enz., als op 13 januari), belast met 562 gld hoofdsom waarvan jaarlijks rente te betalen 35 gld toekomende de kinderen van Lysbeth Wiggersdochter zijn zuster. De belastbrief is losbaar met 150 gld waarvan rente betaald zal worden 9 gld.²²³

In Hofambacht verkoopt op 14 februari 1581 Jan Fransz van Spaarndam aan Willem van Paenderen Wiggersz, poorter te Haarlem, een stuk land van 4½ mad, als aan hem, comparant, op 9 mei 1580 verkocht door Griete Gerijtsdochter, weduwe van Willem Pieter Cornelisz van Spaarndam, al vrij zonder enige opstal, en verkoopt Willem van Paenderen aan Jan Fransz sluijswachter te Spaardam alzulke 3 maden land als aan hem, comparant, op 26 juni 1580 door Sijmen en Jan Jansz, gebroeders, met Engel Jansdochter hun zuster, opgedragen zijn²²⁴.

In Hofambacht verkoopt op 5 november 1581 Ijsbrant Arnt Jansz van Osdorp aan Willem van Paenderen Wiggersz, poorter te Haarlem, een zesdedeel van 2 maden land waarvan 5 zesdedelen de voorschreven Willem Wiggersz zelf toebehoren, belend het hele land ten oosten Pieter Gerritsz, ten zuiden Claes Gerritsz, ten westen Havick Cornelisz alias Joncker Nout, ten noorden Tyenis Gerritsz, al vrij zonder opstal²²⁵.

In Haarlem belooft op 16 juli 1582 Willem van Paenderen Wiggersz de weduwe en erfgenamen van Claes Diricxz in Sampson te vrijen en te waren alzulke huizinge met erf in de Lange Bagynenstrate tussen de poort van Willem van Sonnenberch en Dirck van Nuysenburch, achter strekkende aan de voorschreven Nuyenburch, als hij, comparant, ettelijke jaren geleden op zijn naam alleen aan de voorschreven Claes Diricxz in Sampson verkocht heeft, waaraan hij speciaal verbindt zijn huizinge, erf en brouwerij genaamd de Windthondt, door hem tegenwoordig bewoond; geroyeerd op 20 september 1597²²⁶.

In Hofambacht verkoopt op 5 oktober 1582 Cornelis Jansz Boff van Spaarnwoude aan Willem Wiggersz van Paenderen, poorter te Haarlem, 1 mad land, belend ten oosten de erfgenamen van Claes Ijsbrantsz van 't Hofambacht, ten zuiden de Heijligegeest te Haarlem, ten westen Crempenwech, al vrij zonder enige opstal, voor de waarnis waarvan Cornelis Cornelisz Schoon(e) van Spaarnwoude zich borg stelt²²⁷.

In Hofambacht verkoopt op 15 november 1582 Willem van Paenderen Wiggersz, poorter te Haarlem, aan de dijkgraaf en hoge heemraden van Rijnland 676 roeden land Rijnlandse maat gelegen aan 2 partijen, belend ten zuidoosten Willem Hugén, ten noordwesten Pieter Michielsz, strekkende van de Hoogendijck af tot aan 't land toebehorende het Heyligengeesthuys binnen Haarlem, al vrij zonder enig opstal; voor de vrijwaring stelt Willem Wiggersz van Paenderen tot een onderpand 1 morgen land gemeen met Engbert Gerytsz de Jonge, groot in 't geheel 3 morgen, belend ten zuiden Dirick Maertsz van Spaarnwoude, ten noorden Barent Claesz van Amsterdam, strekkende van de Hoogewech tot aan achter 't land toebehorende Cornelis Lourisz en Jan Mathysz van Velsen²²⁸.

In Haarlem verkoopt op 31 december 1582 Willem van Paenderen Wiggersz aan Jan

Cornelisz cleermaecker uit de Beverwijk een huizinge met erf en mouterij en een groot erf daarachter, op Bakenesserspaerne, belend ten zuiden Vranck Vranckesz, ten noorden de erfgenamen van Florentia Florisdochter, achter strekkende aan dezelve erfgenamen, Adriaen Pruyz zeylemaker en Maritgen Geryts Koussebants, tot de huizinge door Frederick Koussebant bewoond, en voorts achter noordwaarts strekkende tot aan het huis van Willem Joosten moultmaecker en de huizinge van wijlen Aernt Jansz van Dordrecht in zijn leven schout dezer stad, met een last van 350 gld hoofdsom waarvan jaarlijks de penning 16, met voorwaarde dat men niet zal mogen timmeren op de plaats tussen het middelhuis en het achterhuis waar de put staat, voor 650 gld, te betalen op 8 eerstkomende meidagen, waarna op 25 februari 1584 Mr Jacob van Medenblich zich waarborg heeft gesteld voor Willem van Paenderen voor de voorschreven huizinge en Willem van Paenderen belooft hem weder te indemneren ²²⁹.

In Hofambacht verkoopt op 1 december 1583 Marij Paeuwen, weduwe van Dirick Pieter Maertensz van Spaarnwoude, ten overstaan van Claes Diricxz Paeuw, schout van Spaarnwoude alsmede haar zoon en gecoren voogd in deze zaak, aan Willem Wiggersz van Paenderen, schepen der stad Haarlem, een mad land gemeen liggende in een stuk van 6 maden waarvan de andere delen dezelve Willem voornoemd en Baerent Claes van Amsterdam toebehoren, belend het voorschreven gehele land ten oosten de Wateringe, ten westen Baerent Claes voorschreven, ten zuiden Havick Jansz en Huijbert Cornelisz tezamen, ten noorden de Hoorenwech of de Driestal, al vrij zonder enig opstal, met dijk, dam, weg en watering, als burens en belenders, verbindende voor de waarnis specialijk 3 maden land gelegen op Spaarnwouderliede in de banne van Spaarnwoude, belend ten noorden Bart Claesz van Anstredam c.s., ten zuiden Engel Coenen. strekkende van Dirick Fransz Thiellemans land tot aan 't land toe toebehorende Dirck Diricxz Jonge Dirck Schout c.s. ²³⁰.

In Hofambacht verkopen op 14 juli 1583 Claes IJsbrantsz Mol, voor hemzelf, ook met Pieter Pietersz Enten van Houtrijk als voogden van Paeuw Dirricxz van Polanen, aan Willem Wiggersz van Paenderen, poorter te Haarlem, een stuk land groot omtrent 4 maden min een hond genaamd het Langelant, belend ten oosten Willem Wiggersz voornoemd, ten westen de Hoorenvint, ten zuiden Pieter Ermen en de kinderen van Thonis Lourijsz, ten noorden de erfgenamen van Huijch Willemsz ²³¹.

In Hofambacht verkoopt op 25 mei 1584 Jan Cornelisz van Spaarnwoude, als man en voogd van Susanna Pieters, aan Willem Wiggersz van Paenderen, poorter te Haarlem, 1 mad land, gemeen liggende met Willem voorschreven, groot wezende 't gehele land omtrent 2 maden, belend ten westen Jan Pietersz, ten oosten Thonis Aelbertsz pottebacker te Haarlem, strekkende van de voornoemde Willem zijn land tot aan Sijmens „sluys waeteringe” toe, met alzulke kadijk, weg en watering als 't vanouds gelegen is, vrij als burensland zonder enige opstal, waaraan comparant specialijk verbindt al zijn landen in de ban voorschreven of daarbuiten ²³².

In Hofambacht verkoopt op 26 november 1584 Maertgin Paeuwen, weduwe van Dierck Pieter Maertsz, ten overstaan van Jan Diricxz Paeu haar zoon en gecoren voogd in deze zaak, aan Willem Wiggersz van Paenderen omtrent 4 maden land, wezende de helft van een stuk land genaamd het Langelandt, belend ten westen de voorschreven Willem Wiggersz als eigenaar van de wederhelft, ten noorden Gerrit IJsbrantsz van Assendelft, ten oosten de Wateringe, ten zuiden Aerent Claesz van Spaarnwoude, met alzulke dijk, dam, weg en watering als 't voorschreven land gelegen is, en voorts met de navolgende 3 lasten, eerst de helft van 400 gld hoofdsom waarvoor jaarlijks 24 gld rente betaald wordt aan de erfgenamen van Baertgen coorncoopster te Haarlem, nog de helft van 100 gld hoofdsom waarvoor jaarlijks 6 gld betaald wordt aan de

erfgenamen van Mr Maerten Schilder, en nog de helft van 100 gld hoofdsom met een jaarlijkse rente van 6 gld aan de voorschreven erfgenamen van Baertgin coorncoopster, welke lasten de voorschreven Willem op zich genomen heeft, en opdat Willem Wiggersz hiertegen weze verzekerd van de waarnis, zo heeft Marijtgina Pauwen daarvoor specialijk tot onderpand gesteld een stuk land genaamd de Horn, groot omtrent 3 mad, belend ten noorden, westen en noordoosten de Kadijck, ten zuidoosten en zuidwesten de erfgenamen van Gerburch Theeusdochter van Spaarnwoude²³³.

In Haarlem bekent op 24 mei 1585 Willem van Paenderen Wiggersz schuldig te wezen Jacob Zaewert, koopman te Amsterdam, 900 gld, die hij, comparant, belooft te voldoen mei 1586 en waarvoor hij ten onderpande heeft gesteld zijn huizinge met erf, brouwerij en toebehoren over het Spaerne, tussen het steegje gaande tussen de weduwe van Romeyn Langendul en dit huis aan de ene zijde, Johan Gael Claesz burgemeester aan de andere zijde, achter strekkende en uitgaande tot in de Achterstrate, en nog een schuur met een tuin en zijn toebehoren over de voorschreven Achterstrate aan de ene zijde, Pieter Jansz de Vries met Stoffel Gerritsz Cup aan de andere zijde, achterwaarts strekkende aan 't klooster van de Augustynen²³⁴.

In Hofambacht verkoopt op 27 mei 1585 Willem van Paenderen Wiggersz aan Jacop Raeuwert koopman te Amsterdam, eerst 2 maden land tezamen gemeen liggende, waarvan het ene mad in 1583 [in feite 1580] op 26 juni aan comparant verkocht is door Jan Lourensz buurman te Spaarnwoude, en de andere mad in 1584 op 25 mei door Jan Cornelisz mede buurman te Spaarnwoude, onverdeeld gelegen, belend ten westen Jan Pietersz, ten oosten Anthonis Aelbertsz pottebacker te Haarlem, strekkende van de navolgende 2½ mad, mede comparant toekomende, aan Sijmens „sluys watinge” toe, nog 2½ [in feite 3½] mad opgedragen op 19 februari 1582 [in feite 14 februari 1581], belend ten oosten Anthonis pottebacker te Haarlem, ten westen Jan Seeijs en Marij Jansdochter tezamen, strekkende van de Hoorrenwech tot aan de bovengenoemde 2 maden land toe, welverstaande dat als bevonden wordt het voorzegde land geen 2½ mad groot te zijn, hij, comparant, gehouden zal wezen de voorschreven Jacop Reuvert het verschil te vergoeden; mede voor de waarnis heeft de comparant de oude opdrachtbrieven geleverd²³⁵.

In Hofambacht op 3 maart 1586 verkoopt Claes Gerritsz Can, buurman in 't Hofambacht, aan Willem Wiggers van Paenderen 3½ mad land, belend ten zuiden de vierdel van 't Rige, ten noorden Pieter Gerritsz en de voorschreven Willem zelf, ten westen dezelve Willem Wiggersz, strekkende oostwaarts tot aan de Cadijck en voorts daarbuiten met een rietbosje dat mede tot dat land behoort en ook mede aan de voorschreven Willem Wiggers opgedragen wordt, belovende het land te vrijen als vrij land met dijk, dam weg en wating, stellende tot onderpand 4 maden en 3 hond land mede gelegen in de ban van Hofambacht binnendijks als hij, comparant, van de voorschreven Willem gekocht heeft en op huden opgedragen is, en verkoopt Willem Wiggersz van Paenderen aan Claes Gerritsz Can van 't Hofambacht 4 maden en 3 hond land binnendijks, belend ten oosten Sijmen Jansz Buijs en Allert Adamsz, ten westen Jacop Raeuwert en Willem voorschreven zelf, strekkende van de Houtrijckerwech tot in de Brack, belast met 150 gld hoofdsom tegen een jaarlijkse rente van 9 gld die Borrit Pietersz daarop sprekende heeft, en voorts met dijk, dam, wating en weg, verbindende hij, comparant, specialijk alzulke 3½ mad land mede gelegen in 't Hofambacht als hij van de voorschreven Claes Gerritsz Can gekocht heeft en hem op huden door de voorschreven Claes opgedragen is²³⁶.

Op 26 juni 1586 verklaart Willem Jansz van Langevelt, als man en voogd van Clara Willemsdr mede present zijnde, alzo Willem van Paenderen hun vader zal. op gisteren

vóór de middag overleden en nog boven de aarde staande onbegraven is, dat zijluiden afstand doen van hun deel in de erfenis van deszelfs goederen, ten profijte van degenen die zulks zullen willen aanvaarden²³⁷.

In Haarlem constitueert Adriaen Jansz Gael als curateur en bewindhebber over de boedel van wijlen Willem van Paenderen op 27 januari 1587 Auwel ad lites²³⁸.

Op 27 januari 1587 wordt Adriaen Jansz Gael tot curator aangesteld door crediteuren van de nagelaten boedel van wijlen Willem Wiggersz van Paenderen exhiberende zeker akkoord met diens weduwe, door hen, comparanten, met meer andere crediteuren ondertekend op 21 januari 1587, waarbij de crediteuren en Clara Willemsdochter als weduwe en vanwege haar onmondige kinderen waren overeengekomen dat de crediteuren zullen stellen een curator in wiens handen de weduwe zal leveren een inventaris van de onroerende goederen (uitgezonderd de huizinge in de Achterstraet tegenwoordig door Thymen Jansz schoenmaker en Wouter Michielsz Stopman bewoond) mitsgaders van huisraad, mobiliën, koeien (enz.), waartegen zij gehouden zal wezen te betalen Gerrit Willemsz en de schulden te voldoen waarvoor de voorschreven huizinge 4 jaren in de boedel zal blijven (enz.), met als ondertekenaren o.a. Claes Stoffels vanwege zijn moeder Guerte Wychersdochter voor zoveel aangaat haar obligatie en anders niet, Jan Aelbertsz Ban²³⁹.

In Haarlem verkoopt op 2 maart 1587 Adriaen Jansz Gael, als curateur over de boedel en nagelaten goederen van Willem Wiggersz van Paenderen aan Jan Fransz sluiswachter van Spaarndam een huizinge met erf over 't Spaerne tussen Johan Gael Claesz en het steegje, voor 1985 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien (alhier geroyeerd en op 't achterblad geschreven [alwaar niet gevonden])²⁴⁰.

In Hofambacht worden in maart 1587 de volgende percelen van landerijen verkocht door Adriaen Jansz Gael als curateur van de boedel van wijlen Willem van Paenderen Wiggersz.

Op 9 maart aan Gerard van Middeldonck een erfje met 2 maden 1 hond land gekomen eermaals van Jan Lourisz' broers kinderen, genaamd de Bleecker, belend ten zuidoosten Claes Gerritsz Cantgen, ten noordwesten Willem Joosten moultmaker te Haarlem, ten noordoosten de Morswael, ten zuidwesten Jacob Raeuwert te Amsterdam, voor 253 gld, te betalen op 3 eerstkomende Lucasmakten telkens een derdedeel.

Op 10 maart aan Geraerd van Middeldonck omtrent 9 hond land in de inlaag waarvan 5 hond gekomen zijn van Claes Gerritsz Cantgen en de rest genaamd wordt Vossenmadt, waarvan 5 hond laatst door Jaep Jonge Dirick Wybransz gebruikt zijn, belend ten zuiden de Viertelwateringe, te noorden Pieter Gerritsz met de landerijen van deze boedel, Symon en Henrick Cornelisz, ten westen de Hoornwech, ten oosten de landerijen van deze boedel, voor 315 gld, te betalen op 3 Lucasmakten als boven, aan Ghysbrecht Pieterszoon Crabbemors 9 hond 81 roeden land in de inlaag, mede gekomen van Claes Gerritsz Cantgen en laatst gebruikt door Jan Barbers, belend ten zuiden de Viertelwateringe, ten noorden Pieter Gerritsz, ten westen de 5 hond deze boedel toekomende, gekomen van Claes Cantgen, ten oosten de Cadyck, voor 200 gld, te betalen als boven, aan Ghysbrecht Pietersz Crabbemors als oom en voogd van de kinderen van wijlen Maritgen Pietersdochter zijn overleden zuster, geprocreëerd bij Mr Frans van Nesse, omtrent 8 maden min een hond land in de inlaag waarvan 4 maden gekomen zijn van Mary Paeuwen en de andere 4 maden van Claes Mol, laatst gebruikt door de weduwe van Willem van Paenderen, belend ten zuiden Ryck[I]andt Adriaensdr te Haarlem, Baernt Claesz te Amsterdam en Ghys Jan Louwen, ten noorden Aernt Claesz, Pieter Gerritsz en IJsbrant Adriaensz, strekkende van de

Hoornwech tot aan de Wateringe, voor 1170 gld, te betalen 819 gld 1 st gereed en de rest op Lucasmarkt 1588, aan Jacob Jacobsz 3 smalle maden van Pauw Jansz gekomen en omtrent 5 maden van Jan Fransz sluyswachter gekomen, tezamen groot 7½ mad en 70 roeden, mede in de inlaag, belend de 3 smalle maden ten zuiden Ghys Jan Louwen en de erfgenamen van Baernt Claesz te Amsterdam, strekkende voor van de Hoornwech tot achter aan 't land van Rycklandt Adriaens bacxter, ten noorden IJsbrant Adriaensz en de weduwe van Pieter Gerritsz met het land genaamd 't Moriaenslant en Aernt Claesz te Spaarnwoude, strekkende van de voorschreven Hoornwech tot achter aan de Wateringe, voor 1006 gld, te betalen op 3 eerstkomende Lucasmarkten telkens een derdedeel, aan Symon Baernts Ryck van Amsterdam, uit de naam en ten behoeve van Cathryn Symonsdr weduwe van Baernt Claesz, zijn moeder, 9 hond 36 roeden in de inlaag gekomen van Paeuw Jansz, belend ten noorden en westen Baernt Claesz van Amsterdam, ten oosten de Wateringe, voor 306 gld, te betalen op 3 Lucasmarkten als voren, aan Jan Cornelisz snyder uit Beverwijk 4 maden 1½ hond land ook in de inlaag, gekomen van Aechte Vreecken, belend ten zuiden Anthonis Nebberts pottebacker te Haarlem, ten oosten Cornelis Michielsz, ten westen de Hoornwech, met de voorwaarden volgende het protest door Jacob Rauwert, koopman van Amsterdam, op deze verkoping gedaan beroerende de 2½ mad of andere landen van de voorschreven Aecht Vreecken gekomen, dat de voorschreven Jacob Rauwert en deze boel van Willem van Paenderen gereserveerd wordt al hun recht, actie en toezeggen door henluiden gepretendeerd, en mits dat de custingen komen zullen ten profijte van degene van hen beiden die namaals op de preferentie best bevonden zal worden te behoren, voor 500 gld, te betalen op 3 Lucasmarkten als voren.

Op 11 maart aan Gerrit van Middeldonck omtrent 2 maden min een half hond land in de inlaag waarvan 5 zesdedelen eermaals gekomen zijn van de stad Haarlem en het laatste zesdedeel van IJsbrant Jansz van Osdorp genaamd Claesgenslant, belend ten zuiden 't land van deze boel gekomen van Claes Gerritsz Cantgen, ten noorden Thonis Gerritsz Haen, ten westen Symon en Henrick Corneliszoonen, [ten oosten] Pieter Gerritsz, voor 293 gld, te betalen op 3 Lucasmarkten als voren, aan Jan Adamsz visscher 3 maden 29 roeden land in de inlaag waarin Flooroom Gerryden een portie placht te hebben ligende bij de Dryestal, van welk land 1 morgen gekomen is van de stad Haarlem met wiens waring de koper zal moeten tevreden wezen, en is 't voorschreven land tevoren gemeen geweest met Baernt Claesz van Amsterdam, belend ten zuiden Claes Havicxz te Assendelft, ten noorden Nanninck Deyman, ten westen Baernt Claesz, ten oosten de Wateringe, met alzulke dijk, dam, weg en watering als buurland, voor 300 gld, te betalen op 3 Lucasmarkten als voren.²⁴¹

In Haarlem op 14 december 1587 stelt Adriaen Jansz Gael, als curateur van de boedel van Willem Wiggersz van Paenderen, zich appellant of reformant aan het Hof van Holland nopende 't punt alleen dat Claes Arysz te Schoten is geprefereerd in de sententie van preferentie tussen de crediteuren van de voorschreven boedel door schepenen dezer stad geweest²⁴².

In Haarlem constitueert Jan Cornelisz uit Texel, als zusterling en voogd van de kinderen van Adriana Willemsdochter geprocreëerd bij Hans Versteveren, op 15 november 1588 Jan Dircxz in de Vergulde Druyff specialijk om de penningen, de voorschreven kinderen in de boedel van Willen Wiggersz van Paenderen bij concurrentie toegewezen, te ontvangen²⁴³.

In Haarlem verkopen op 31 december 1591 Magdalena, Agniesgen en Maritgen Willemsdochteren, gezusters, elk voor haarzelf en in dezen vervangende Willem en Wigger Willemszonen hun broers, aan Claes Jansz rietdecker een huis met erf in de Achterstraet tussen Stoffel Gerytsz cuyper aan het zuidoosten en de poort of steeg van

Jan Adamsz vischer aan het noordwesten, voor 800 gld, te betalen op 6 eerstkomende meien ²⁴⁴.

tr. **Clara WILLEMSDR.**

Uit dit huwelijk:

1. **Claertgen Willemsdr (van PAENDEREN)**, [volgt VIa](#).

2. **Magdalena Willemsdr**, overl. vóór 17 okt. 1646, tr. Haarlem 1 febr. 1594

Pieter Cornelisz GOUTSMIT, wedn. van Aechgen CORNELISDR.

In Haarlem op 26 april 1602 constitueert Magdalena Willemsdr Medenblick ad lites in omnibus quoscumque tam agendo quam defendo, en stelt Willem Phillips Schouman, bakker van Brussel, zich borg voor Magdalena Willemsdr zijn schoonzuster, om voor haar 't gewijsde te voldoen tegen de erfgenamen van 't kind van Pieter Cornelisz geprocreëerd bij Aechgen Cornelisdr zijn eerste huisvrouw ²⁴⁵.

Op 29 mei 1635 testeert Magdalena Willems van Paenderen, weduwe van Pieter Cornelis Goutsmid, burgerse van Haarlem. Zij revoceert haar testament van 25 oktober 1615 voor Willem van Triere en begeert dat de kinderen van Clara Willemsdr van Langevelt haar nicht, zijnde de kindskinderen van haar overleden zuster Clara Willems, in haar testament tot haar mede-erfgenamen geïnstitueerd in plaats van hun overleden moeder, instituerende hen bij dezen. Zij begeert dat haar graf in de Groote Kerck niet zal mogen verkocht maar van haar erfgenamen zal blijven. Begeert dat Willem Philipsz Schouman, veerschipper op Amsterdam, pas tot de deling van haar na te laten goederen toegelaten zal worden nadat hij 150 gld en 50 gld verlopen rente, als hij schuldig is aan haar, testatrice, tot haar sterfhuis zal hebben voldaan. ²⁴⁶.

Op 21 januari 1639 verklaart Daniel Adophsz, sluiswachter op Spaarndam, oud omtrent 51 jaren, ten verzoeke van Magdalena Willems van Paenderen weduwe van Pieter Cornelisz Goutsmid, hoe dat hij omtrent 5 jaar geleden, ten verzoeke van Sr Andries Hofmans als last hebbende van de requirante, aan Jacob Gerritsz zijn zwager [= schoonzoon] op rente geteld heeft 300 gld. Op 22 mei 1644 is hierover een verklaring door Jacob Gerritsz wonende te Spaarnwoude en Anna Daniels zijn huisvrouw, ter eenre, en Magdalena Willemsz van Paenderen, weduwe van Pieter Cornelisz Goutsmid, wonende binnen Haarlem, geassisteerd met Willem Philips Schouman en Warnar Carelsz haar neef, ter andere zijde ²⁴⁷.

Op 28 juli 1644 testeert Magdalena Willemsdr van Paenderen, weduwe van Pieter Cornelisz Goutsmid, poorterse van Haarlem, te bedde liggende. Zij legateert aan de kinderen van Neeltgen Willems van Langevelt, haar nicht, te Valkenburg overleden, 50 gld, aan Huijch Jans makelaer, haar zusters zoon, 400 gld, aan Willem Philipsz Schouman, veerman op Amsterdam, mede haar zusters zoon, 300 gld, aan de kinderen van Warnar Carelsz van der Hoef, huikemaker, die hij gewonnen heeft bij Clara Willems van Langevelt geweest zijnde testatrices zusters dochter, 300 gld, en bij vooraflijvigheid van iemand van de voorschreven legatarissen aan hun wettige kinderen en descendentes in de plaats van hun overleden ouders, en daarenboven aan de voorschreven Willem Philips en de kinderen van de voorschreven Warnar Carelsz van der Hoef, elk voor de helft, haar graf onder 't kleine orgel aan de noordzijde van de Groote Kerck binnen deze stad. Wijders verklaart testatrice te legateren aan Engeltgen Paulus een bed met de peluw, 4 oorkussens, nog 6 „fluwijnen totscussens”, een slaaplaken van 7 ellen, de gordijnen met het schoorsteenkleed en valletgen, een beddekleed en 2 dekens, haar beste bonten

manteltje, 3 beste borstlijfjes en mouwen, een manteltje met „bragoenen”, al haar porcelein, een grofgreinen rok met een fluwelen lijf, een rode rok, 3 staande pronkkussens, 4 zitkussens, het contereitsel van haar man, 5 groene stoelen, 4 kragen, item aan Annitgen Pieters, de huisvrouw van de voornoemde Willem Philipsz, een grofgreinen rok met toebehoren, een bontmanteltje van Engels damast, een staand pronkkussen, nog een schilderij zijnde een „kasse”, item aan Dingnum Willems Schoumans een koker met 2 zilveren messen met een kettinkje en zilveren haken, en aan Angnietgen Willems Schouman een zilveren kettinkje met een haakje en een kussenbultje, item aan Jannitgen de dochter van de voorschreven Warnaer Carelsz haar zilveren onderriem, een eiken driebont tresoor, een „borat” bontmanteltje, 2 neusdoeken met kant, 2 witte linnen schorteldoeken, nog een fijn goed slaaplaken en een huik, item aan de voorschreven Warnaer Carelsz zelf haar beste zwarte lakense rok, item aan de dochter van de voorschreven Willem Philipsz genaamd Stijntgen een eiken kist, een „boratse” voorschoot, 2 witte linnen voorschooien, 2 neusdoeken met kant, een slaaplaken, een grofgreinen rok met een koord, een huik, een „heerenfayer” manteltje, haar preekstoel met de neusdoek die daarop hangt, item aan Jannitgen Pieters een spiegel met 2 vergulde albasten „bardekens”, item aan Janneken ..., de gewezen dienstmaagd van Cornelia Jan Goosendr ingeval zij te haren afsterven nog in leven is 25 gld, en in de verdere nalatenschap verklaarde testatrice tot haar enige erfgenamen te stellen de voorschreven Willem Philipsz voor een derdepart, de voornoemde Huijch Jans voor het tweede derdepart, en de voorschreven kinderen van Warnaer Carelsz van der Hoef, benevens en met Anna Daniels de huisvrouw van Jacob Gerritsz wonende te Spaarnwoude, hoofd voor hoofd, voor het laatste derdepart, en bij vooraflijvigheis de wettige kinderen of descendentes op de plaats van hun ouders, en als executeurs van haar testament verzoekt zij de voorschreven Willem Philipsz Schouman haar neef en Warnaer Carelsz van der Hoef.²⁴⁸

Op 10 april 1645 persisteert Maddaleentie Willems van Paenderen, weduwe van Pieter Cornelisz, bij haar dispositie hetwelk zij omtrent St. Jacob laatstleden voor Jacob Steyn verleden heeft, behalve dat zij niet wil dat de helft van 't graf liggende in de Grootte kerck in 't kleine kapel onder het kleine orgel in de noordertrans zal komen aan de kinderen van Warnaer Carelsz, maar dat het hele graf zal komen aan Willem Phillipsz hetwelk zij hem legateert bij dezen; nog heeft zij gelegateerd aan Annetie Pieters, de huisvrouw van Willem Phillipsz, 4 van haar beste hemden, en nog aan voornoemde Annetie en aan de huisvrouw van Huych Jansz een nieuw „webbe van joelle” met al het garen hetwelk zij zal komen na te laten²⁴⁹.

Op 17 oktober 1646 transporteren Willem Philipsz Schouman, veerschipper van deze stad Haarlem op Amsterdam, Huych Jansz Laeckeman, gezworen makelaar van granen binnen deze stad, Warnaer Carelsz huyckemaecker binnen deze stad in huwelijk gehad hebbende Claertgen Willemsdr van Langevelt en zulks als vader en voogd van zijn 4 kinderen bij de voorschreven Claertgen Willems verwekt, tezamen mede-erfgenamen van Magdalena Willems van Paenderen hun moei zal. ged., voor henzelf en de rato caverende voor alle andere mede-erfgenamen van Magdalena Willems, ten behoeve van Jannetgen Hendricxdr zekere obligatie van 200 gld kapitaal, waarvan jaarlijks rente wordt betaald 5 gld ten honderd, gedateerd 31 oktober 1642²⁵⁰.

3. Agniesgen Willemsdr (van PAENDEREN), tr. Willem Philipsz SCHOUMAN, bakker van Brussel, veerschipper van Haarlem op

Amsterdam, die hertr. met Annitgen PIETERS.

4. **Maritgen Willemsdr (van PAENDEREN)**, recht op begr. Haarlem 15 jan. 1606 (1£).

5. **Willem Willemsz.**

6. **Wigger Willemsz.**

7. **Anneken Willemsdr**, [volgt Vlb.](#)

Vd. ([van IVc](#)) **Pieter Dircxz van PAENDEREN**, overl. Haarlem 24 nov. 1574,

In Haarlem verkoopt in oktober 1559 Augustyn Jansz Steyn, brouwer, aan Pieter Dircxz van Paenderen een huis met erf in de Damstraet op de hoek van 't kerkhof, tussen de huizinge van Claes Dircxz van der Laen, met de helft van een privaat zulks die staande is in de gevel en huis van wijlen Claes van der Laen voornoemd aan 't oosten en noorden, en de straat van het kerkhof bezijden het huis gaande aan de westzijde, al vrij zonder huur, met voorwaarde dat de voornoemde Pieter Dircxz of zijn nakomers zullen gehouden wezen ten believe van de huizinge van de voornoemde Claes van der Laen af te breken de „pothoven” die op de plaats aan de huizinge van de voornoemde van der Laen gevestigd staat, zal nog de voornoemde Pieter Dircxz gehouden wezen af te doen de ankering van de schoorsteen in 't dak van het huis van dezelve van der Laen geankerd, en dat tot welke tijd hetzelfde de eigenaar van de huizinge van dezelve van der Laen believen zal, zal voorts mede de voornoemde Pieter ten vermane en bekenne als voren inhalen de muren en daken van dit huis also die overhangend zijn, voor 1100 gld, te betalen op 10 naastkomende meien telkens een tiendepart ²⁵¹.

In Haarlem hebben op 29 juli 1560 de gemene crediteuren van Willem Rycken, achtervolgende voorgaand schepenvonnis dd. 31 mei 1560, verkocht aan Pieter van Paenderen een huis met erf in de Damstraet, tussen Geryt Claesz van der Laen en de weduwe van Heynrick Aertsz, achter strekkende aan Dirck Jacobsz de Vriest, al vrij, (met vele condities), voor 900 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien, al naar uitwijzen van de veilcedulle daarvan wezende ²⁵².

In Haarlem verkoopt op 24 januari 1561 Griete Maertensdr, weduwe van Anthonis Michielsz, met Zyvert Cornelisz smit alias Schagen haar gecoren voogd in dezer zake, aan Pieter van Paenderen een huis met erf in de Cleyne Veerstraet, tussen Barthout Gerritsz en de weduwe van Jacop Symonsz in de Engel, achter strekkende aan dezelve weduwe, al vrij, met conditie dat de voorschreven Barthout zal mogen verlaten en doen ledigen zijn privaat in en door de kelder vna het voorschreven verkochte huis, en zal de voornoemde Pieter van Paenderen 't voorschreven huis niet hoger mogen timmeren dan 't nutertijd getimmerd staat. Losbaar met 56 gld hoofdsom waarvan Griete jaarlijks te rente geven zal 7½ gld (gecasseerd op 13 februari 1607). ²⁵³

In Haarlem verkoopt op 30 december 1563 Pieter Dircxz van Paenderen aan Jacob Pietersz Hoos een huis met erf in de Damstrate, tussen Aernt Pietersz Deyman en Pieter Thymansz timmerman, achter strekkende aan Dirick de Vriese, al vrij, met voorwaarden dat de voornoemde Jacob Pietersz niet zal mogen betimmeren 't licht van de middelcamer van de voorschreven Aernt Pietersz en dat de vensters van dezelve camer zullen opgaan op 't erf van 't voorschreven huis, dat ook 't bovenlicht in de grote keuken aan de oostzijde van het huis van de voornoemde Aernt Pietersz mede door de voorschreven Jacob Pietersz niet zal mogen betimmerd worden, item zal de voornoemde Jacob Pietersz gehouden wezen tot believen van dezelve Jacob Pietersz ontruiming te doen aan de osendrop van 't pothuisje dat bij believen van Willem Ryckensz, eertijds eigenaar van dit huis, met 2 balken in zijn muur gelegd is, en zal

ook de goot komende van achteren tussen de huizen rechtuit gaan door en onder 't kleine huisje van de voorschreven Aernt Pietersz, en zal dezelve Aernt Pietersz, noch zijn nakoemlingen, niet mogen betimmeren noch versperren 't licht van de keuken van dit huis, voor 950 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien²⁵⁴.

In Haarlem verkoopt op 31 januari 1567 Pieter van Paenderen aan Pieter Vlaschman een huis met erf en verwerij met alle toebehoren genaamd de Blauwe Hant in de Zylstrate, tussen Willem Cornelisz Gael verwer en Griete Jansdr, strekkende achter tussen Cornelis van der Wyele, rentmeester van Kennemerland, en 't erf van Claes Fransz tot aan de Beecke, als 't zelve huis hem van zijn zal. vader aangeërfd is, met 2 schellingen 's jaars daarop te huur staande, met voorwaarden dat Pieter Vlaschman en Margriet Jansdr voorschreven tezamen zullen onderhouden de beek van dit huis, en dat ook dit huis heeft een vrije watergang naast en door het erf van dezelve Griete Jans, voor 1175 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien²⁵⁵.

In Haarlem constitueert Aechte Adriaensdochter van Sloterdijk op 17 september 1572 Louff [Gerytsz] contra Pieter van Paenderen²⁵⁶.

Op 19 juli 1573 worden, als vroedschappen en raden der stad Haarlem geweest zijnde, gevangen genomen o.a. Pieter van Panderen, op 24 en 25 oktober 1573 zijn personen gevangen gevoerd naar Amsterdam, waar zij niet binnen kwamen, en weer teruggevoerd, onder wie Pieter Diricksz van Panderen, op 8 oktober 1574 uit de gevangenis gegaan en in eigen huis gebracht waaruit zij niet mochten gaan, o.a. Pieter van Paenderen, op 24 november 1574 is 's morgens voor 6 uren Pieter van Paenderen van de Visbrug af gevallen of gesneuveld en alzo verdronken²⁵⁷.

In Haarlem verkoopt op 29 juli 1577 Catherina Cornelisdochter, weduwe en boedelhoudster van Pieter van Paenderen en als moeder en voogdesse van haar kinderen bij de voorschreven Pieter van Paenderen geprocreëerd, met Thyman Cornelisz haar broer en gecoren voogd in dezer zake, aan Dirck Willemsz Sanger een huis met erf vanouds genaamd de Gulden Aernt, aan 't Zandt, met een halve put daarachteraan, tussen Jacquet en 't Hertshoofd en Jacob Hanst[?], strekkende over de Beecke met een zomerkeukentje achter aan Alydt van Paenderen waar de put tussen beiden staat en Cornelis Arisz mandemaker, al vrij, des is voorwaarde dat de loods en 't getimmerte dat in de huizinge van Jacquet voorschreven door wijlen Jan van Berckenroede gemaakt is tussen Jaquets huis en dit huis, in de keuken zal blijven gevestigd en getimmerd zo 't nu staat, des zal de voorschreven Jacquet tot zijn kosten onderhouden de goot lopende tussen hun huizen, voor 700 gld, te betalen 50 gld gereed en nog 50 gld mei toekomende, en de rest op 6 daaraanvolgende meien telkens een zesdedeel van de rest²⁵⁸.

In Haarlem stelt op 14 maart 1578 Adriaen Gael, procureur voor de vierschaar van deze stad, zich borg voor Adriaen Pietersz vlasman ter somme toe van 85 gld, waarin de voornoemde vlasman op 5 maart gecondemneerd is ten behoeve van Catryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen²⁵⁹.

Op 10 december 1579 is Catrina van Paenderen, weduwe van Pieter van Paenderen, wonende te Delft, impetrante jegens Cornelis Cornelisz Verduyn wonende binnen Noordwijk, 't exploit hebbende van zijn andere broers en zusters, over een rente van 9 gld 's jaars over de 11 jaren 68-79²⁶⁰.

In Haarlem verkoopt op 22 mei 1581 Katryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, met Jan Pietersz haar oudste zoon en voogd, aan Jasper Lourensz de Vriese, haar zwager, een huizinge met erf in de Coninckstraet, tussen Quiryn Jansz man en voogd van Gerburch en de Beecke, voor 300 gld, te betalen 200 gereed en de rest op 3 meien²⁶¹.

In Haarlem verkoopt op 30 april 1588 Cornelis Michielsz Drabber, korendrager, aan

Kathryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, een huisje in de Vrouwenstege tussen de voor- en achtercampen, tussen Engel Jacobsz coorndrager en Galeyn Rochus coorndrager, voor 50 gld, en verkoopt op 3 januari 1590 dezelfde Kathryn Cornelisdr met Jan van Paenderen haar zoon dit weer aan Maritgen Jacobsdr, weduwe van Cornelis Michielsz Drabber, voor 50 gld op losrente ²⁶².

In Haarlem verkoopt op 8 februari 1602 Catryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, met Jan Pietersz van Paenderen haar zoon, aan Jan de Coninck, linnenwever van Legem, een huis met erf op 't Groote Heyligelant, tussen de erfgenamen van Benedicta Vokkertsdr en Pieter Syvertsz, voor 5550 gld ²⁶³.

In Haarlem verkoopt op 10 januari 1604 Catryn Cornelisdr, weduwe van Pieter Dircx van Paenderen, geassisteerd met Jan Pietersz van Paenderen haar zoon, aan Willem Jansz een huis met erf op de hoek van de Damstraet, belend ten oosten de erfgenamen van Arent Pietersz Deyman, ten noorden dezelve erfgenamen met een gemene privaat, met de last van 200 gld hoofdsom waarvan 12 gld jaarlijks rente, voor 3000 gld boven de lasten, te betalen 800 gld gereed op mei toekomende, de rest op 5 meien; borgen voor de 2 eerste termijnen is Dirck Willemsz [sic] zijn vader en Dirck Jan Eeffsz zijn oom ²⁶⁴.

Op 19 december 1612 wordt getuigenis geleverd door o.a. Jan van Paenderen, oud omtrent 56 jaren, en Elisabeth Pietersdr van Paenderen, oud omtrent 55 jaren, ten verzoeke van Fredrick Deyman, burgemeester van Haarlem, vader en voogd van Mathys Deyman, over wat Lambert Mathysz over Mathys Deyman, zijn zusters zoon, gezegd heeft (wat hij na zijn overlijden aan zijn zusters zoon zou nalaten) ²⁶⁵.

tr. **Caterina CORNELISDR**, geb. ca. 1533 ²⁶⁶, dr van Cornelis THYMANSZ en Duve JANSZR.

Op 11 november 1579 geeft Kathryn Cornelisdr, weduwe van Pieter Diricx van Paenderen, volmacht aan Cornelis Jacobsz Molenyser, procureur voor het Hof van Holland, om in al haar zaken te eisen en verweren ²⁶⁷.

In Haarlem verkoopt in 1581 Katryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, met Jan Pietersz haar oudste zoon en voogd, aan Jasper Lourensz de Vriese, haar zwager, een huizinge in de Coninckstraet, tussen Quiryng Jansz man en voogd van Gerburch en de Beecke, voor 350 gld ²⁶¹.

In Haarlem verkoopt op 18 september 1586 Griet Symonsdochter, weduwe van Pieter Outgertsz timmerman, ten overstaan van Hubert Philipsz biersteker haar zwager en gecoren voogd in deze zaak, aan Kathryn Cornelisdochter weduwe van Pieter van Paenderen, een huis met erf in de Cleyne Houtstrate, tussen Abraham Henricxz linneweaver en de huizinge van de Heyligengeest, achter strekkende aan het St. Elisabethgasthuys en het convent van de Minnebroeders, al vrij. De belastbrief is losbaar met 27 gld hoofdsom waarvan jaarlijk betaald zullen worden 33 st; gecasseerd op 23 augustus 1611 door Trijn Claesdr, weduwe van Symon Claesz ²⁶⁸.

In Haarlem bekend op 20 augustus 1588 Caterina Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, geassisteerd met Jan Pietersz van Paenderen haar zoon en gecoren voogd in dezer zake, hoe dat wijlen Cornelis Thymansz haar vader van Jonge Jan Duyvensz Benninck op rente genomen had 384 gld hoofdsom daarvan gevende 24 gld 's jaars, verzekerd op zijn woning in de Coeckoeck in de banne van Heemstede, welke hoofdsom de voornoemde Cornelis Thymansz daarna aan zijn zwager [= schoonzoon] overgedragen had, onder belofte dat dezelve Pieter de voorschreven jaarlijkse rente zou betalen en hem af handen latende, en alzo de voorschreven woning in de Koeckoeck met de landen daartoe behorende nu in de kaveling en boedelscheiding van dezelve Cornelis Thymansz en Anne [eerder Duve genaamd] Jansdr waren gevallen aan de kinderen van zal. Thyman Cornelisz, onder expresse belofte dat zij,

comparante, aan henluiden behoorlijke akte van indemniteit zou passeren, zo heeft zij nu bekend de voorschreven rente te betalen, waarvoor zij ten onderpande stelt haar huizinge met erf waar zij tegenwoordig woont op de hoek van de Damstraet tussen Aernt Pietersz Deyman en de straat van 't kerkhof onder het huis gaande, achter strekkende aan Aernt Pietersz Deyman; gelost in 1592 of 1593²⁶⁹.

In Assendelft verkoopt in 1589 Trijn Cornelisdr, geassisteerd met Jan Pietersz van Paenderen haar oudste zoon en voogd, poortersse en poorter van Haarlem, aan Dirck Pietersz, buurvrijer te Assendelft, een stuk land genaamd de Spleetcamp, in de Buijtencaijch, belend ten noordwesten Cornelis Pieter Jacobsz, ten zuidoosten Bouwen Jan Claesz, ten zuidwesten Pieter Duvesz, ten noordoosten de Sluyssloot²⁷⁰.

In Haarlem verkoopt op 20 november 1589 Cornelis Jansz Ruych schuitvoerder, poorter dezer stede, aan Catryn van Paenderen weduwe van Pieter van Paenderen, een huis met erf op de Oude Graft tussen Maritgen Cornelisdr weduwe van Gillis de bellewasscher en Jan Reyersz, achter strekkende aan St, Pietershoff, al vrij. De belastbrief is losbaar met 50 gld waarvoor jaarlijks rente te betalen 3 gld 2 st.²⁷¹

In Haarlem bekend op 3 januari 1590 Maritgen Jacobsdr, weduwe van Cornelis Drabber, ten overstaan van Cornelis Claesz haar zoon, schuldig te wezen Kathryn Cornelisdr weduwe van Pieter van Paenderen, 50 gld over de koop van 't navolgende huis met erf, daarvan alle jaren te betalen 3 gld 2 st een halve, met als onderpand het huis met erf in de Vrouwenstege tussen de voor- en achtercampen tussen Engel Jacobsz aan de ene zijde, Galeyn Rochusz aan de andere zijde, achter strekkende aan Alyt byscuytbacxter²⁷².

In Haarlem verkoopt op 25 juli 1595 Cornelis Gerytsz houtteller, poorter van Haarlem, aan Kathryn Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen, een huis met erf in de Achtercamp, tussen Anna Ryckendr weduwe van Bastiaen Jacobsz en de erfgenamen van Claes Diricxz in de Clock, al vrij, voor 50 gld hoofdsom waarvoor als jaarlijkse rente 3 gld 2½ st betaald zal worden; voldaan op 27 maart 1625²⁷³.

In Haarlem verkoopt op 4 juli 1596 Wybe Lubbertsz aan Kathryn Cornelisdochter, weduwe van Pieter van Paenderen, een huis met erf in de Campstege, tussen de Voor- en Achtercampen naast Maritgen Willemsdochter de weduwe van Thys Jacobsz coornmeter aan de ene zijde, Maritgen Jacobsdr weduwe van Cornelis Michielsz Drabber, korendrager, aan de andere zijde, achter strekkende aan Aeltgen bisscuytbacxter, losbaar met 50 gld hoofdsom, tegen jaarlijks 3 gld 2½ st rente²⁷⁴.

Uit dit huwelijk:

1. **Jan Pietersz**, geb. ca. 1556 ²⁷⁵.

In Haarlem heeft op 21 februari 1579 Anne [eerder Duve genaamd] Jansdr, weduwe van Cornelis Thymansz, poortersse dezer stede, met Johan Pietersz van Paenderen, haar dochters zoon en gecoren voogd in dezer zake, zich waarborg gesteld voor Jan Cornelsz alias Jan Duvesz haar zoon als man en voogd van Mary Jansdr, en Cornelis Jansz broer van Marij Jans²⁷⁶.

2. **Elizabeth Pietersdr**, geb. ca. 1557.

Op 7 januari 1604 vermaken bij codicil Styntge Gerryt Pengendochter, huisvrouw van Cornelis Bos, en Geertgen Gerryt Pengendochter, huisvrouw van Henrick Adriaensz van Adrichem, o.a. als legaat aan de kinderen van Elizabeth Pietersdr van Paenderen een rentebrief van 28 gld 's jaars²⁷⁷.

3. **Alijt Pietersdr**, volgt VIc.

4. **Dirck Pietersz**, lakenverwer, tr. **Grietgen PIETERSDR**, dr van Pieter IJsbrantsz OLY, vinder van de Sint Jorisdoulen te Haarlem (in 1568)²⁷⁸, vroedschap ald. (benoemd in 1572, herbenoemd in 1577).

In Haarlem heeft op 10 juni 1586 Dirick Pietersz van Paenderen, verwer, als borg beloofd dat hij 't wollem laken genaamd de Cloeterbosch, hetwelk de pachters van de impost der wollen lakenen binnen dezer stad, aangetekend en in arrest genomen [= erop beslag gelegd] hebbende als verbeurd doordat hetzelfde zonder biljet van Amsterdam gezonden en aldaar overgedaan zou worden, nu onder comparants cautie hem laten volgen hebben om geverfd te worden, niet uit zijn huis zal laten voeren of gedragen worden voordat de voorschreven pachters van hun gepretendeerde actie tegen 't zelve laken en Pieter Jansz in Meppelen in Amsterdam zullen zijn gecontenteerd, zo zulks bevonden wordt te behoren²⁷⁹.

In Haarlem stellen op 12 april 1587 Joris Jacobsz, Dirik Lourisz en Dirick Pietersz van Paenderen, verwers en poorters binnen Haarlem, zich borg voor Lourens van den Boomgaerde, verwer te Leiden, gearresteerde²⁸⁰.

In Haarlem stelt op 2 september 1588 Dirick de Weent, als procureur van Sr Jeronimus Brunseels, generaal van de Munt, zich appellant aan het Hof van Holland op zeker vonnis te zijnen achterdeel en voordeel van Dirick Pietersz van Paenderen, lakenverwer, op 24 augustus door schepenen dezer stad geweest, waardoor hij zijn erf buiten een nieuwe muur moest missen en de osendrop van zijn achterdak zelf moest opvangen en afvoeren²⁸¹.

Op 5 oktober 1584 worden huwelijksvoorwaarden opgesteld tussen Dirick Pietersz van Paenderen, geassisteerd met Catherina Cornelisdr zijn moeder weduwe van Pieter van Paenderen en Gerryt Adriaensz van Warmont zijn zwager, en Grietgen Pietersdr, dochter van wijlen Pieter IJsbrantsz Oly, geassisteerd met Kors Pietersz Oly haar broer, Christiaen IJsbrantsz haar oom en Pieter Vrancken de Jonge haar zwager²⁸².

Gherryt Jansz van Alkmaar, man en voogd van Marytgen Pietersdr, en Dirick Pietersz van Paenderen, man en voogd van Griete Pietersdr, mede-erfgenamen van zal. Pieter IJsbrantsz Oly, hebben getransporteerd aan Pieter Vranckesz de Jonge, hun zwager en mede-erfgenaam als man en voogd van Katryn Pietersdr, 2 derdeparten van een bezegelde brief van 100 gld, en schelden het voorschrevene kwijt, op 27 januari 1587²⁸³.

Ve. ([van IVc](#)) **Alydt Dircxdr van PAENDEREN**, overl. 28 aug. 1623 ²⁸⁴[sic], recht op begr. Haarlem (Grote Kerk) 27 aug. 1623 (½ uur beluid, 7 gld),

Op 17 april 1578 wordt een getuigenis afgelegd door Alydt van Paenderen Diricxdochter, weduwe van Pieter van Noorden (over iets wat gezegd is door haar buurvrouw Lysbeth Fransdr weduwe van Jan Kist)²⁸⁵.

In Haarlem verklaart op 4 februari 1579 Jasper Louris alias Vries [ingevoegd „van Rostyck”], als man en voogd van Alydt van Paenderen Diricxdochter, dat hij onlangs verkocht heeft aan Mr Valentyn Rausz[?] van Smalcal zekere huizinge met erf en zijn toebehoren in Leiden op de Hoygraft, eertijds toebehoord hebbende Belia van Noorden of Joachim van Lubeck haar laatste man, en dat voor 1500 gld in gereed geld, en om dezelve Mr Valentyn volkomenlijk voor de waarnis te verzekeren heeft hij daarvoor tot een speciaal onderpand gesteld, eerst alzulke huizinge met zijn erf en toebehoren genaamd de Wolsack in de Grote Houtstrate tussen Arys Aelbertsz scoemaecker en Cornelis Arysz mandemaecker, achter strekkende tot aan de Beecke en uitgaande met een poort tot in de Coninxstrate, belast met 7 schellingen 's jaars daarop te huur staande, en verklaarde daar benevens dit huis ook aan de voorschreven zijn huisvrouw in de divisie van de boedel van haar ouders voor 1300 gld in gereed geld aanbedeeld te wezen²⁸⁶.

In Haarlem compareerde op 27 april 1579 Jasper de Vries van „Rostyck”, koopman

te Amsterdam, als man en voogd van Aeltgen van Paenderen erfgenaam van wijlen Dirick van Paenderen en Balich Pietersdr haar zal. vader en moeder, en mede compareerden en in hetgeen volgt expresselijk bewilligden, en verklaarden, hoe dat Louris Cornelisz Schenaert hun neef, Floris van Zonnevelt, Willem Symonsz Schilperoort en Jan Cornelisz cuyper, allen inwonende poorters van Leiden, zichzelf borgen, elk voor een vierdepart, hadden gesteld voor de somme van 1250 gld dewelke aan hem, Jasper de Vries van Rostyck, gekomen van de penningen van zekere huizinge en erf door ene Valentyn Rusworm gekocht, alzo aan hem geen schuldeisers zich hadden laten aantekenen, hem toegescheiden en aangewezen, om die weder op te brengen indien namaals iemand kwam beter daartoe gerechtigd wezende, en dat onder verband van hun goederen, zo is 't dat dezelve Jasper de Vries en Aeltgen van Paenderen beloofd hebben en alsnog beloven de voorschreven borgen van alle kosten, schade en interesten ter zake van hun borgtocht te bevrijden, waartoe zij verbinden zekere huizinge in de Groote Houtstraet genaamd de Wolsack, zo heeft Jan de With zich hiervoor borg gesteld, en beloofden Jasper en Aeltgen de voornoemde Johan de With hun zwager van deze borgtocht te bevrijden onder hetzelfde verband²⁸⁷.

In Haarlem constitueert Jaspas Laurensz de Vries, burger van Amsterdam, als man en voogd van Alydt van Paenderen, op 10 november 1579 Gael ad lites contra Jan de Witte, Claes Sincq en alle anderen²⁸⁸.

In Haarlem belooft op 26 februari 1580 Jaspas Laurensz alias de Vriese, koopman te Amsterdam, te bevrijden en kosteloos en schadeloos te houden de heer Hugo van Alckmade residerende binnen de stad Leiden, van alzulke borgtocht als de voornoemde heer Hugo ten comparants verzoeke ten behoeve van Mr Valentyn Ruijsworm inzake de waarnis van een huizinge op de Hoygraft binnen Leiden, bij het overlijden van Mr Cornelis Pietersz, doctor in de medicijnen, gekomen op Belie dochter van Philips van Noorden, door comparant bij executie gekocht en daarna verkocht aan de voorschreven Valentyn, waarvoor comparant specialijk ten onderpand heeft gesteld zijn eigen huizinge met erf genaamd de Wolsack binnen Haarlem in de Grote Houtstrate, belast met 7 schellingen, hem voor 1500 gld in de boedel van zijn tegenwoordige huisvrouw aanbedeeld²⁸⁹.

In Haarlem verklaart op 31 mei 1580 Jaspas Lourisz de Vries van Rostyck, koopman te Amsterdam, dat hij, bij de verkoop van een huizinge met erf binnen Leiden aan Mr Valentyn Rousworm voor 1500 gld, aan de koper beloofd heeft hem te bevrijden van alle opkomende lasten, zo compareerden mede Johan de Witte, Claes Jansz van Paenderen, Philips Engbertsz van Paenderen en Hans Pietersz Blaeu, allen poorters van Haarlem, die zich geconstitueerd hebben voor de voornoemde Jaspas de Vries vanwege de waarnis van het verkochte, en beloofden Jaspas de Vries, en Alydt van Paenderen ten overstaan van dezelve Jaspas haar man en voogd, de vier waarborgen van de voorschreven borgtocht kosteloos en schadeloos te houden, met als onderpand o.a. een rentebrief van 6 ponden, sprekende op de kinderen van wijlen Lancheloth van Bredenroede, en de Wolsack in de Grote Houtstrate²⁹⁰.

In Haarlem constitueren Jaspas Laurensz de Vries en Alydt van Paenderen, beiden present, op 12 juli 1580 Gael ad lites contra Claes Sincq, specialijk om in hun zielen te zweren dat zijluiden Claes Sincq geen 24 gld beloofd hebben als hij sententie tegen Juffr. van Vliet zou hebben, maar dat zij dezelve Sincq beloofd hebben te geven 20 gld zo wanneer hij de renten of hoofdsom aan geld hunluiden zou leveren, die zij als nog presenteren [= aanbieden], mits dat de voornoemde Claes Sincq ook de zaak tot zijn eigen kosten zou vervolgen²⁹¹.

Op 22 augustus 1580 bekennen Jaspas Lourensz de Vries, als man en voogd van Alydt van Paenderen, ter eenre, en Claes Sincq, voor hemzelf en als man en voogd van

Quirina van Paenderen, ter andere zijde, met elkaar veraccordeerd te zijn over alzulke kwesties zo van de hoofdsom van 162 gld en van 50 gld van huishuur, als de voorschreven Jaspas van Claes Sincq voor het gerecht van Haarlem geëist had en Claes Sincq gecondemneerd was te betalen. Jaspas zal Claes Sinck kwijtschelden de somme van 162 gld met de verlopen renten en de 50 gld huishuur verschenen op mei laatstleden en die tot huiden toe, en Claes Sincq zal gehouden zijn binnen 14 dagen de huizinge genaamd de Wolsack in de Grote Houtstraet, die hij van Jaspas in huur had, te ontruimen (met bepalingen als Claes Sincq dit akkoord niet naleeft)²⁹².

Op 14 maart 1582 heeft Alydt van Paenderen, wettige huisvrouw van Jasper Laurensz de Vriese, poortersse van Haarlem, approberende al hetgeen haar voornoemde man vanwege zichzelf gedaan heeft, hem volkomen last gegeven om van zijn eigen voorkind te mogen lichten van de weeskamer alzulke penningen als hetzelfde voorkind aldaar enigszins mag hebben²⁹³.

In Haarlem constitueert Jaspas de Vries als man en voogd van Alydtgen van Paenderen op 17 februari 1584 Aelbert Dircxz, gezworen roeddrager der stad Haarlem, contra Adriaen Pietersz vlasman²⁹⁴.

In Haarlem heeft op 14 augustus 1585 Jaspas de Vries als man en voogd van Alydt van Paenderen, in het transport van een rentebrief van 36 gld losbaar met 600 gld hoofdsom sprekende op de kinderen van Lanchelot van Brederode door dezelve Jaspas gedaan aan Jan Caap Cornelisz te Amsterdam, voor de waarnis ten onderpand gesteld zijn nieuw getimmerde huis met erf in de Achterstraet, belend de erfgenamen van Gangolf de sleper aan beide zijden, strekkende achter tot aan de Vuyle Beeck; op 25 februari 1588 gecasseerd²⁹⁵.

Op 31 december 1590 transporteert Jaspas Lourensz de Vries, man en voogd van Alidt van Paenderen present, aan Johan Colterman de Jonge, rentmeester van Brederode, een losrente van 6 ponden 5 schellingen, Alidt ten deel gevallen van wijlen Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen, haar vader en moeder, wezende dezelve rente begrepen in een constitutiebrief op naam van de voorschreven Dirick van Paenderen²⁹⁶.

Op 19 mei 1595 verklaren Jaspas Laurensz de Vries, burger en poorter van Haarlem, en Alydt van Paenderen zijn huisvrouw, dat zij door verscheidene van hun crediteuren zeer geurged en gemolesteerd worden om hun achterstallige betalingen te doen, en volmacht geven aan Cornelis Claesz scrynwercker om voor schout en schepenen van Haarlem aan hun crediteuren over te geven hun nieuw getimmerde huis en erf gelegen achter de huizinge van de Wolsack, uitkomende in de Coninckstraet²⁹⁷.

In Haarlem verkopen op 31 december 1598 Jaspas Lourisz de Vries als getrouwd hebbende Alydt van Paenderen, ook als vader en voogd van het kind hetwelk hij bij dezelve Alydt geprocreeerd heeft, mitsgaders Jan Pietersz Crabbe als vader en Egbert van Bosvelt als voogd van 't nagelaten weeskind van zal. Elisabeth Pietersdr dochter van de voorschreven Alydt van Paenderen, geprocreeerd bij Pieter van Noorden, met believen van de weesmeesters dezer stad, aan Abraham Cornelisz de huizinge met erf genaamd de Wolsack in de Groote Houtstraet ('t welk tegenwoordig door de weduwe van Anthony Bemis in huur wordt bewoond en die na mei eerstkomende daaraan nog een jaar huur heeft), met deszelfs vrije muren en osingdropen aan beide zijden, alles volgens een gezegelde brief van 19 april 1508 [Overigens wordt de Wolsack al gekocht in november 1503 door Willem Diricxz van Paenderen²⁹⁸, grootvader van Alyt van Paenderen; wel verkoopt deze Willem in april 1508 de helft van het ernaast gelegen huis de Roose welke helft hij in april 1505 gekocht had.], belend Willem Cornelisz mandemaecker die bij gedogen 2 lichten gemaakt heeft die hij tot vermaning zal moeten uitnemen en de muur aldaar blind maken, en voorts Caterina

Heyndricxdochter, weduwe van Cornelis Heyndricxz, met gemene muur en waterput achter op het erf, aan de ene zijde, een vrije gang en camer die de verkopers behouden aan de andere zijde, strekkende voor van de straat tot achter aan de gevelmuur van de voorschreven Cateryna Heyndricxdr, onder door de keuken van de voorschreven Catrina Heindricx deze huizinge een vrije waterlozing heeft tot in de Beecke. Met vele voorwaarden, o.a. dat dit huis zal hebben de bruikwaar met zoveel deuren als men zal willen maken door de gang waarvan de grond deze verkopers en het getimmerte boven dezelve gang staande de koper zal competeren tussen de grote camer en de zomerkeuken, uitgaande in de Coninxstraet, en zullen de deuren, de ene om te komen in de voorschreven vrije gang en de andere om uit het portaal van de camer te gaan in het portaal van deze huizinge beide op kosten van de koper dichtgemetseld worden. Met de last van 7 stuivers „cappelrygelt” daarop staande, en alzo het voorschreven huis met de grote camer en erven (zulks Balich van Paenderen zal. dezelve met de dood geruimd en achtergelaten heeft) is subject restitutie voor de kindskinderen van de voorschreven Balich van Paenderen en deszelfs descendentes volgens de testamentaire dispositie daarvan gepasseerd, behalve dat de voorschreven Jaspar Lourensz de Vries dezelve huizinge in 't geheel ook met verscheidene belastingen heeft bezwaard, en daarom de koper is gewaarschuwd dat Jaspar geen waarborg zal worden, maar dat de koper niet zal hoeven te betalen voordat door rechtsgeleerden zal zijn geëstimeerd voor welke portie het verkochte bezwaard had mogen worden. De koopprijs is 3000 gld die de koper zal onderhouden op losrente tegen de penning 16 en de rente betalen aan Jaspar Lourisz de Vries of zijn huisvrouw gedurende hun leven en daarna aan degenen die daartoe gerechtigd bevonden zullen worden, ingaande mei 1599, met nadere bepalingen. De aanvaardign door de koper zal zijn op meiendag 1599.²⁹⁹

Extract. In Haarlem verkopen op 11 augustus 1605 Jasper Lourens de Vries en Alijt van Paenderen, geëchte luiden, aan Abraham Cornelisz gaerncoper de grote camer met erf, nu bewoond door Pieter Burchgrave, pakker, aan de zuidzijde van de huizinge van de voornoemde Abraham Cornelisz in de Groote Houtstraet, achter de huizinge van Cornelis Pietersz decker en de weduwe en erfgenamen van Frans Jansz van Duynen, met ook een vrije poort of gang tot de voorschreven camer en erf alleen behorende, ingaande in de Groote Houtstraet tussen de huizingen van Abraham Cornelisz en Cornelis Pietersz decker, en achter met het erf in de breedte van de muur van Catharina Hendricxdr, weduwe van Cornelis Henricxz gaerntwijnder, en de scheidsmuur van Frederick Deijman, die tussen dezelve Deijman en de koper gemeen zal zijn, westwaarts aan strekkende tot aan de houten heining die tussen de koper en verkopers gemeen zal zijn en door henlieden tezamen en tot gelijke kosten onderhouden worden, en voorts uitgaande met een vrije bruikwaar zoals die tegenwoordig gebruikt wordt tot in de Coninckstraet, waarbij ook besproken wordt dat als voornoemde Jasper de Vriese een waterlozing verkrijgt naar de beek van Reijnier van Hogesteijn, zijn buurman, de verkochte camer en erf ook de waterlozing hebben zal over het erf van de verkopers, al vrij, gelijk als dezelve van de ouders van de voorschreven Alijt van Paenderen gekomen en haar aanbedeeld is, met al de inboedel, voor 1400 gld, die de koper zal blijven onderhouden tegen de penning 16, en daarvan alle jaren te mei betalen zal 87 gld 10 st, te weten elk vierendeel jaars een vierdepart uit te keren, welke hoofdsom niet geheel of gedeeltelijk de eerste 8 jaren afgelost mag worden³⁰⁰.

In Haarlem verkoopt op 11 januari 1608 Alydt van Paenderen, weduwe van Jasper Lourisz de Vriese, met Jan Pietersz Crab haar zwager [= schoonzoon] als voogd, aan Josyna Gillisdr van Schelstraete, weduwe van Abraham Cornelisz, een camer met erf (in de kantlijn: Grote Houtstraet) achter aan 't erf van de voorschreven Josyna Gillisdr,

met een vrije bruikwaar en uitgang in de Coninxstraet, als 't zelve haar, Alyt van Paenderen, toebehoort, belend ten noorden Catharina Henricxdr weduwe van Cornelis Henricxz in 't Lam, ten westen 't weeskind van Aeff Claes van Wieringen, Reynst Jansz en de weduwe van Franchois Pel, ten zuiden Frederick Deyman en voornoemde weduwe van Franchois Pel, ten oosten voornoemde Josyna Gillis, al vrij, voor 600 gld, te betalen 250 gld gereed en de rest zal blijven op rente tegen de penning 16, en als de lossing geschiedt zal de hoofdsom vandien moeten gebracht worden ter weeskamer in conformité van 't bewijs van haar innocente zoon op huden ter zelve kamer gedaan³⁰¹.

In Haarlem heeft op 11 januari 1608 Josyna Gillis van Schelstraet weduwe van Abraham Cornelisz gekocht van Alidt Dirxdr van Paenderen weduwe van Jasper de Vriese een camer met erf achter 't erf van de voorschreven Josyna Gillis, uitkomende in de Coningstraet, belend Catharina Henricxdr weduwe van Cornelis Henricxz in 't Lam aan de ene zijde, 't weeskind van Aeff Claesdr van Wieringen en meer anderen aan de andere zijde, voor 600 gld die zij op rente houdt tegen de penning 16 (gecasseerd op 30 april 1610)³⁰².

In Haarlem geven op 18 februari 1610 Alidt Dirxdr van Paenderen, weduwe van Jasper Lourisz de Vries haar laatste man, als grootmoeder, en Jan Pietersz Crabbe als vader, tezamen geïnstitueerde erfgenamen van Pieter Jansz van Noorden, machtiging aan Pieter van Sonnevyl, procureur, tegen Mr Henrick van Waert, advocaat voor het Hof van Holland, Jonkheer van Cuyl, beiden nomine uxorum, en Henrick Jochemsz van Leutem, en anderen³⁰³.

Op 6 maart 1610 geeft Alydt Dirxdr van Paenderen, eertijds in huwelijk gehad hebbende Pieter de zoon van Philips van Noorden, mede geïnstitueerde erfgenaam van Pieter Jansz van Noorden haar overleden dochterszoon, volmacht aan Jan Pietersz Crabbe [de vader van Pieter Jansz van Noorden] om met Mr Henrick van Weerd, advocaat voor het Hof van Holland, getrouwd hebbende Agatha van Noorden, jonkheer Jan van Cuyll man en voogd van Elijsabeth Gryp, en Henrick Joachimsz van Lenten zoon van zal. Belia van Noorden, voor zoveel haar aangaat te mogen accorderen van de erfenis die haar, comparante, uit kracht van het testament van de voorschreven Pieter Jansz in de achtergebleven goederen van de voorschreven Phillips van Noorden en zijn huisvrouw zou mogen competeren³⁰⁴.

Op 10 september 1629 wordt door het Hof van Holland een uitspraak gedaan in een zaak van Barent Roeloffs als getrouwd hebbende Josina Gillis weduwe van Abraham Cornelisz, en Cornelis Abrahamsz nagelaten zoon en erfgenaam van de voorschreven Abraham Cornelisz, impetranten in beroep tegen een vonnis van het gerecht te Haarlem, ter eenre, en Balichgen Claes Cincendr, weduwe van Gerbrant Gerritsz in zijn leven glazenmaker te Amsterdam, fideïcommissaire erfgename van wijlen Balichgen van Paenderen haar grootmoeder, ter andere zijde. Op 31 december 1598 was door Abraham Cornelisz gekocht de huizinge genaamd de Wolsack met een gedeelte van het erf, van Jasper de Vries als getrouwd hebbende Alydt van Paenderen, ook als vader en voogd van het kind dat hij bij Alydt geprocreëerd had, mitsgaders Jan Pietersz Crabbe als vader en Egbert van Bosvelt als voogd van het nagelaten weeskind van zal. Elisabet Pietersdr, dochter van voorschreven Alydt van Paenderen geprocreëerd bij Pieter van Noorden, met believe van de weesmeesters. Omdat Balich Pietersdr van Paenderen, de moeder van Alydt, in haar testament bepaald had dat de goederen die haar dochters Alydt en Quirina van haar zouden erven niet vervreemd of belast zouden mogen worden, ook niet na vererving op hun kinderen, hebben rechtsgeleerden op 2 augustus 1601 geadviseerd dat tot verzekering van 't voorschreven kind van Alydt 1950 gld kapitaal onder de koper zal blijven, en 't

voornoemde kind en kindskind te verzekeren met 850 gld kapitaal tot supplement, met als onderpand de grote camer en 't nieuwe getimmerte van de Wolsack die van Jasper Lourisz en Alijt van Paenderen zijn huisvrouw blijven, waarin iedereen bewilligde, ook de weesmeesters. Daarna waren vóór het overlijden van Alydt van Paenderen het kind en het kindskind overleden zonder kinderen na te laten, en hadden Jasper Louris de Vries an Alydt van Paenderen aan de voorschreven Abraham Cornelisz verkocht voorschreven grote camer met 't erf, en had daarna Alydt van Paenderen alleen aan de weduwe van Abraham Cornelisz verkocht een camer met erf en bruikwaar. Daarna was Alydt van Paenderen in augustus 1623 overleden. Vanwege alle afspraken zouden volgens de impetranten de naaste erfgenamen ab intestato van Alydt van Paenderen, tevens fideïcommissaire erfgenamen van Balich Pietersdr van Paenderen, tevreden moeten zijn met 2800 gld. Evenwel heeft, nu wijlen, Gerbrant Gerritsz als man en voogd van Balichgen Claes Cinckendr een rechtzaak in Haarlem aangespannen waarin verlangd werd dat impetranten, toen verweerders, gecondemneerd zouden worden tot ontruiming van de voornoemde huizinge met de cameran, tuin en erven daaronder behorende. Het vonnis d.d. 5 maart 1627 van het gerecht van Haarlem, volgens welk de eiser in plaats van te ontruimen een vergoeding van 4400 gld, in plaats van 2800 gld, zou krijgen, wordt nu door het Hof van Holland teniet verklaard. Het Hof belist dat een betaling van 2800 gld terecht is, met verwijzing naar het accoord met de weesmeesters van Haarlem, hoewel hiervan wel nog rente tegen de penning 16 betaald moet worden vanaf het overlijden van Alijdt van Paenderen tot de effectieve voldoening. Ook blijft deze somme van 2800 gld subject het fideïcommis uit kracht van het testament van Balichgen van Paenderen, en moet de gedaagde caveren voor elke aanmaning ten regarde van degenen die mede als fideïcommissaire erfgenamen van dezelve Balichgen van Paenderen namaals zouden mogen pretenderen tot de voorschreven kapitale penningen en verlopen rente vandien voor hun gedeelte. De eisers hoeven geen kosten voor deze zaak te betalen.³⁰⁵

tr. 1° **Pieter van NOORDEN**, overl. vóór 29 mei 1570, zn van Phillips van NOORDEN,

In Haarlem verkopen op 23 september 1567 de voogden van de nagelaten weeskinderen van Henrick Jacobsz de Coninck aan Pieter van Noorden een huis met erf en mouterij over 't Spaerne, tussen de weduwe van Cornelis Evertsz alias Groote Cruijs, de schuur van Jacob Jansz en het erf van de huizinge genaamd de Vuijste tezamen aan de noordzijde, Albert de Veer aan de zuidzijde, strekkende achterwaarts tot in de Dyckstrate, en nog een schuur met erf in de Dyckstrate tussen Cornelis Aelbertsz en Hillegondt van de Grave en St. Jacobsgasthuys tezamen aan de noordzijde, de weduwe van Cornelis Evertsz alias Groote Cruys aan de zuidzijde, achterwaarts strekkende aan Bartholomeus Gerijtsz linnewever, belast met 14 schellingen 's jaars op de voorschreven huizinge en mouterij (met uitgebreide voorwaarden ten aanzien van Allaert de Veer)³⁰⁶.

In Haarlem stelt op 21 februari 1568 Mr Philips van der Maedt, oud-schepen dezer stede, zich borg voor Steventgen van Loor, weduwe van Mr Mourys van Loor in zijn leven wapensteensnijder wonende te Utrecht, voor alzulke 23 gld als door Pieter van Noorden op huden tot haren behoefte geconsigneerd zijn onder Mr Frans van Nesse, schepen der voorschreven stede, om dezelve penningen in 't geheel of ten dele voor de voorschreven Steventgen aan de voorschreven Pieter van Noorden of anderen daartoe gerechtigd zijnde te restitueren³⁰⁷.

In Haarlem constitueert Pieter van Noorden op 6 november 1568 Auwel [Fredricxz] ad lites³⁰⁸.

In Haarlem verkopen op 7 maart 1569 de voogden van de weeskinderen van wijlen

Henrick Jacobsz de Coninck van de „fugitif” Pieter van Noorden een huis met erf en mouterij over het Spaerne, bij executie ten profijte van de crediteuren, en nog een schuur met erf in dezelve Dyckstrate, met 14 schellingen 's jaars (enz.), voor 1671 gld, te betalen 281 gld gereed en de rest op 6 eerstkomende meien³⁰⁹.

In Haarlem constitueert Johan Knijff Henricxz, als door het gerecht der stede Leiden geordonneerde curateur van de achtergelaten goederen van wijlen Pieter van Noorden, op 29 mei 1570 Anthonis van Berckenrode, gezworen roedragers dezer stede, om penningen te ontvangen en quitantie daarvan te geven en of het nood zij recht daarom te spreken³¹⁰.

Op 5 juli 1571 is voor het Hof van Holland Jacob van Noorden, baljuw van 's-Gravenzande, impetrant, die had doen dagvaarden Mr Heynrick de Weert als man en voogd van zijn huisvrouw, vervangende Heynrick Gerritsz als man en voogd van zijn huisvrouw, mitsgaders de voogden van Elisabeth, onmondig weeskind van Pieter van Noorden, allen erfgenamen van wijlen Philips van Noorden, nopende de deling van de leengoederen³¹¹.

tr. 2° **Jasper Lourensz de VRIES**, overl. vóór 11 jan. 1608, wedn. van N.N.

Voor het Hof van Holland dient op 25 oktober 1581 een zaak van Mr Valentyn Bruysworm op en jegens Jasper de Vries in reformatie, is op 24 november 1581 Jasper de Vries, koopman te Amsterdam, eiser tegen Mr Valentyn Rusworm wonende te Leiden, concluderende tot nullité van het vonnis in kwestie en heeft Rusworm dag genomen, en concludeerde op 30 maart 1582 Gerrit Michaelis als procureur van Mr Valentyn Ruysworm verweerder en antwoorder op en jegens Jasper de Vries te Amsterdam tot niet ontvankelijk en tot approbatie van het vonnis in kwestie³¹².

In Haarlem stelt op 22 november 1582 Jan Gerrytz Bostel, metselaar, zich borg voor Claes Gerrytz Bostel zijn broer ter somme van 18 gld, waarin dezelve Claes op 6 november gecondemneerd is ten behoeve van Jaspas de Vriese, om te betalen een derdepart gereed en de rest op eerstkomende vierendelen jaars³¹³.

In Haarlem verkopen op 6 maart 1583 de crediteuren en eigenaars van de nabeschreven huizinge met erf en mouterij over het Spaerne genaamd de Gouden Ring of Diamantpunt, met een bruikwaar in een steeg of poort benoorden het huis, tussen Dirick Symonsz schipper en Claes Joris uit de Beverwijk, strekkende voor van het Spaerne achterwaarts tot aan de Dyckstrate, met nog een vervallen schuur en tuin over dezelve Dyckstrate tussen Gangolf Jansz sleper en Jan Diricxz Holle, strekkende voor van dezelve straat achterwaarts tot aan de Vuyle Beecke, mits conditie dat de voornoemde Jaspas de Vries en eigenaars dezer huizinge gehouden zullen zijn de voorschreven steeg en poort te onderhouden „in raecke en daecke”, en dat de put staande op de plaats van de voorschreven Claes Joris daar zal blijven staan, des zullen dezelve Claes Joris en eigenaars dezer huizinge dezelve tezamen gebruiken zo die tot nog gebruikt geweest is, welverstaande dat de voornoemde Jaspas en eigenaars van deze huizinge dezelve put tot hun kosten met zijn toebehoren zullen moeten onderhouden en zal de „wippe” vandien blijven gaande zo die nu gaat (met verdere andere voorwaarden), met de last van 832 gld hoofdsom, met rente van de 600 gld 6 ten honderd en de andere 200 gld 12 gld 10 st, voor 568 gld, te betalen 460 gld gereed aan de (voornoemde) Guerte Arysdr en de resterende 108 gld aan Adriaen Willemsz (eerder genoemd)³¹⁴.

In Haarlem heeft op 9 maart 1583 Jaspas de Vries tot verzekerdheid van de waarnis van een rentebrief van 29 gld 8 st en een blank jaarlijks, losbaar met 475 gld, als hij op Jan de Witte zijn zwager sprekende heeft en aan Guerte Aerisdr weduwe van Beresz getransporteerd heeft, als borg, verbonden de huizinge met erf en mouterij over 't Spaerne genaamd de Gouden Ring of Diamantpunt, tussen Dirick Symonsz scipper en

Claes Jorisz uit de Beverwijk, strekkende voor van 't Spaerne achterwaarts tot in de Dyckstraete, met nog een schuur en tuin over dezelve Dyckstraete, belend aan beide zijden Gangolff de sleper en strekkende voor van de straat tot achter aan de Vuyke Beecke, door hem van de boedel van Claes Borrytsz gekocht. Geroyeerd op 16 december 1596, als zijnde de rentebrief afgelost aan Claes Jan Beresz als erfgenaam van wijlen Guert Arysdr.³¹⁵

In Haarlem op 26 september 1583 heeft Jaspar de Vriese, poorter dezer stad, verkocht, en is schuldig aan, Pieter Cornelisz glasemaker, poorter derzelver stad, een jaarlijkse losrente van 7 gld, losbaar met 112 gld binnen 4 jaar na daartoe vermaand te wezen, hiertoe verbindende zijn huis met erf genaamd de Wolsack, hem vanwege Alydt van Paenderen zijn huisvrouw aangekomen, in de Grooten Houtstrate, tussen Cornelis Andriesz mandemaker en Arys Aelbertsz schoemaker, achter strekkende aan Quirynd Jansz Coman en de weduwe van Hubert Gerytsz gezamenlijk en voorts met een poort uitgaande in de Coninckstrate, belast met 5 schellingen 's jaars daarop te huur staande (geroyeerd op 8 augustus 1601)³¹⁶.

In Haarlem verkoopt op 26 oktober 1583 Jaspar de Vriese aan Cornelis Henricxz garentwynder een huis met erf aan de Beecke van de Coninckstraet met een gang ingaande, belend ten noorden dezelve Beecke onder het huis gaande, ten oosten de huizinge van Jaspar voorschreven genaamd de Wolsack, ten zuiden 't erf van dezelve huizinge, ten westen Quirynd Jansz man en voogd van Gerburch, al vrij, voor 500 gld, te betalen 100 gld gereed en de rest op 4 eerstkomende meien³¹⁷.

In Haarlem bekend op 10 november 1583 Jaspar Lourensz de Vriese, als man en voogd van Alydt van Paenderen mede-erfgenaam van Balich van Paenderen haar moeder, dat aan hem door Claes Jansz als voogd van Catherina dochter van Jacob Willemsz gelost is alzulke 6 gld 5 st jaarlijks, losbaar met 100 gld hoofdsom, als hij, comparant, sprekende heeft op 4 maden land in Spaarnwoude, nu door de voogden en vrunden van de voorschreven Catherina te haren behoefte gekocht, en opdat de voornoemde Catrina Jacobsdr van alle aanmaningen ter zake bevrijd zal mogen blijven heeft comparant specialijk tot onderpand gesteld zijn huizinge met erf en mouterij over 't Spaerne, belend met Dirick Symonsz grootschipper en Claes Jorisz viscoper, achter strekkende en uitgaande in de Achterstraet, belast met 35 gld 10 st jaarlijks daarop te huur staande³¹⁸.

In Haarlem stelt op 13 februari 1584 Jaspar de Vries zich borg voor Guert Arisdr ter somme van 29 gld 13 st en een blank, die Jan de Witte op 7 februari gecondemneerd is te namptiseren, om deze somme te restitueren indien bij de definitieve sententie bevonden wordt zulks te behoren³¹⁹.

In Haarlem constitueert Catryn van Heemskerck, gearresteerde, op 11 augustus 1584 Gael ad lites contra Jaspar de Vries³²⁰.

In Haarlem stelt Jaspar de Vries op 16 april 1585 zich borg voor Willem Jacobsz brouwer ter somme van 10 gld als Claes Lourisz van Hillegom brouwer vanwege Pieter Hasselaer in de secretarie der stad Haarlem geconstitueerd heeft³²¹.

Op 1 februari 1587 wordt ten verzoeke van Jasper de Vries, hoe dat bij opbreken van een oud secreet tussen de Vries en het huis van Arys Aelbertsz geen kwade lucht of stank was³²².

Op 22 februari 1587 verklaart Cornelis Arysz mandemaker, oud omtrent 62 jaren, ten verzoeke van Jasper Laurens de Vries, hoe dat hij wel 23 jaren achtereen gewoond heeft in de Groote Houtstrate in zijn huis daar, en nog woont, achter responderende op de Beecke, en zeker weet dat de beek achter tussen 't huis van wijlen Balich van Paenderen, nu toekomende voorschreven Jasper de Vries, en 't huis van 't Blauwe Lam of de Swarte Aernt op 't Zant, nooit toegewulfd maar alleen met planken altoos

toegelegd geweest is (en verklaart Dirick Ghysbertsz metselaer hetzelfde)³²³.

In Haarlem heeft op 1 juli 1587 Jan Jansz, als man en voogd van Aeltgen Aernts eermaals weduwe van Symon Lenertsz, in plaats van de borgtocht van Jaspas de Vries gedaan voor Jacob Diricxz cleermaecker voor een rente van 12 gld 10 st 's jaars losbaar met 200 gld hoofdsom ten behoeve van de regenten van 't Heyligegeesthuys alhier verleden op 6 mei 1586 waarin de voorschreven Jaspas zijn 2 huizingen verbonden had, 't ene genaamd de Rinck over het Spaerne tussen Claes Jansz en Dirick Symonsz Lip grootschipper, achter strekkende en uitgaande in de Dyckstrate, en de andere wezende een nieuw getimmerd huis over dezelve Dyckstrate tussen de erfgenamen van Gangolf de sleper en Symon de smith, die nu mitsdien bevrijd en ontlast worden, gesteld zijn, comparants, huis in de Groote Houtstrate³²⁴.

In Haarlem heeft op 8 augustus 1587 Jaspas de Vries voor de zekerheid en suffisantheid van een custingbrief van 1100 gld van 8 mei sprekende op Grietgen Adriaensdr weduwe en de kinderen van Allert Diricxz moutmaker, over de koop van de huizinge en mousterij genaamd de Gouden Ring of Diamantpunt, door hem getransporteerd ten behoeve van Symon Wouters in 't Schaeckbort te Amsterdam, ten onderpande gesteld zijn huis met erf in de Afterstraet, tussen de erfgenamen van Gangolf de sleper en Symon Pietersz smith, achter strekkende aan de Vuyle Beke; geroeyerd op 16 december 1596³²⁵.

In Haarlem heeft op 8 maart 1589 Jaspas de Vriese, op de overdoening van 't huis met erf genaamd de Gouden Rinck of Diamantpunt over het Spaerne, hetwelk hij gekocht had van de weduwe en voogden van de kinderen van Allaert Diricxz en weder overgedaan heeft aan Margarite Pla weduwe van Wouter Derremout van Menen en haar zoon Jan Derremout, beloofd te indemneren van zekere clausulen in de veiledulle, met speciale verbintenis van zijn huizinge en erf in de Groote Houtstraet, belend met Cornelis Arys mandemaker en het huis van Arys Aelberts schoemaker, achter strekkende aan Quirynd Jansz Coman en de weduwe van Huybert Gerytsz³²⁶.

In Haarlem verkoopt op 28 maart 1589 Jaspas de Vriese aan Jan Diricxz schuytmaecker een huis met erf in de Dyckstrate tussen Symon Woutersz smit en de weduwe van Gangolf Jansz sleper, voor 570 gld, te betalen de helft mei 1589 en de helft mei 1890³²⁷.

In Haarlem verbindt op 28 maart 1589 Jaspas de Vries zijn huis met erf in de Groote Houtstrate genaamd de Wolsack, tussen Cornelis Arys mandemaker en 't huis van Arys Aelbertsz schoemaker, achter strekkende aan Quirynd Jansz Coman, voor de waarnis van zeker huis met erf door hem, Jaspas, verkocht aan ene Jan Diricxz schuytmaecker voor vrij, inzonderheid voor de waarnis waarvoor 't zelve verbonden staat tegen Symon Woutersz te Amsterdam in de opdracht van zekere custingbrief te zijnen behoeve gedaan³²⁸.

In Haarlem constitueert Jacques Casenbrot, koopman te Amsterdam, op 23 februari 1590 [Mr Jacob Everhart van] Medenblick ad lites contra Jaspas Laurensz de Vries, en stelt op 1 maart 1590 Jan Pietersz Crab, lakenbereider, zich borg voor Jaspas de Vriese voor 36 ponden Vlaams om die voor de voorschreven Jaspas de Vries, zijn zwager [in feite: stiefvader van zijn huisvrouw], te betalen aan Jacques Casenbrot, nu wonende te Amsterdam, op vervolgende halve jaren overeenkomstig het vonnis gisteren door schepenen dezer stad daarvan geobtineerd³²⁹.

In Haarlem constitueert Pieter Corver, koopman te Amsterdam, op 8 maart 1590 de Weent ad lites contra Jaspas Laurens de Vries en alle anderen, stelt Jan Pietersz Crab, lakenbereider, wonende op 't Spaerne, zich op 5 april 1590 borg voor Jaspas de Vries, schoonvader [= stiefvader] van zijn huisvrouw, voor 226 gld 2 st waarin de voorschreven Jaspas de Vries op 27 maart ten behoeve van Pieter Korver, koopman te

Amsterdam, gecondemneerd is te betalen op 3 halve jaren telkens een derdepart, en stelt op 7 april 1590 Dirick de Weent, als procureur van Pieter Corver, koopman te Amsterdam, zich reformant aan het Hof van Holland voor zo veel aangaat de ontzegging hem door schepenen van Haarlem gedaan in de zaak tegen Jaspas de Vries op 27 maart laatstleden³³⁰.

In Haarlem stelt Lucas Diricxz in de Paeuw op 19 maart 1590 zich borg voor Jan van Doorn, bleker te Overveen, gearresteerde ten verzoeke van Jaspas de Vries, om voor hem 't gewijsde van schepenen te voldoen, en constitueert Jan van Doorne, bleker te Aelbertsberg, op 8 mei 1590 [Henrick Jansz] Cursor ad lites contra Jaspas de Vries³³¹.

In Haarlem constitueert Anthony Speeck lietwier op 5 augustus 1592 [Dirck] de Weent ad lites contra Jaspas Lourisz de Vries³³².

In Haarlem stelt op 4 december 1592 Hans Adamsz lywaetpacker, wonende in de huizinge van Jaspas de Vries, zich borg voor de voorschreven Jaspas de Vries, gecondemneerde op 22 oktober laatstleden, ten behoeve van Adriaen de Lange ter somme van 19 gld 17½ st van gehaald laken, om dezelve somme voor de voorschreven Jaspas te voldoen te meindage anno 1593, welke gelijke somme hij, comparant, van huishuur aan de voorschreven Jaspas de Vriese betalen moet³³³.

In Haarlem constitueert Weyntgen Pietersdr, wettige huisvrouw van Pieter Mathysz steencoper te Alkmaar, geassisteerd met Willem Barthelmeesz gezwoeren roedragers alhier als haar voogd in dezen gecoren, op 27 september 1593 Trier ad lites contra Jaspas de Vriese³³⁴.

In Haarlem verklaren op 7 februari 1594 Jasper Lourens de Vryese en Alyt van Paenderen zijn huisvrouw, dat alzo de voorschreven Jasper bij provisionele sententie van de Hoge Raad van Holland dd. 24 december 1593 geleid zal worden in de possessie „vel quasi” van alle goederen door Jacob Jaspersz zijn zoon met de dood geruimd en nagelaten, en dienvolgende geadmitteerd is tot lichte van de gerede penningen onder de voorschreven goederen begrepen, alles onder cautie van restitutie indien namaals bevonden wordt zulks te behoren, en dat Mr Jacob Cornelisz en Joost Bouchorst, notarissen te Amsterdam, zich als borgen voor de voorschreven Jasper de vryes gesteld hebben of zullen stellen voor zekere penningen monterende ter somme van 1800 gld berustende in de weeskamer van Amsterdam, beloven comparanten deze borgen te bevrijden, kosteloos en schadeloos te houden, waarvoor zij speciaalijk verbinden hun huizinge en erf genaamd de Wolsack in de Groote Houtstraat, met de nieuwe huizinge die zij op 't erf van de voorschreven Wolsack getimmerd en gebouwd hebben, belend de voorschreven huizinge van de Wolsack voor aan de straat Cornelis Pietersz en de erfgenamen van Cornelis Arisz, achter met het erf en voorts met de voorschreven nieuwe huizinge strekkende tot aan de erfgenamen van Hubert de snyder en hun consorten³³⁵.

Op 10 april 1595 verklaren, ten verzoeke van Jaspas de Vries, Cornelis Diricxz, buurman te Heemskerk, oud omtrent 45 jaren, en Griete Diricxdr zijn huisvrouw, oud omtrent 48 jaren, dat zijluiden, schuldig zijnde aan de boedel van Balich van Paenderen 6 gld uit zake van gehaald laken, al vóór het beleg van Haarlem gehaald, nu omtrent 12 jaren geleden dezelve 6 gld betaald hebben aan Claes Jansz van Paenderen ten tijde dat hij woonde over 't Spaerne in de huizinge van „de Arm”, zoals dezelve Claes henluiden dikwijls daarom gemaand had en niet tevreden was totdat hij 't geld had³³⁶.

Op 13 maart 1596 transporteert Jaspas Laurensz de Vries aan Jan de With zijn zwager en Cornelis Claesz scrynwercker, van 't huis genaamd de Wolsack en ook van 't huis naast de Wolsack, de huren 170 en 22 gld³³⁷.

In Haarlem stelt op 29 april 1597 Engbert Jansz rietmaker in de Naecteman zich borg

voor 't namptissement van 955 gld door Frederick Meynerts en Jan van Delden op de 15e dezer maand geobtaineerd tegen Jaspas de Vriese en Alydtgen zijn huisvrouw, om dezelve in 't geheel of deel te restituereem indien namaals bij sententie definitive verstaan wordt worden zulks te behoren³³⁸.

In Haarlem belooft op 11 juni 1597 Jasper Lourisz de Vries het „creyerschip” groot omtrent 30 lasten, als hij omtrent 14 dagen geleden met het gewant en toebehoren verkocht heeft aan Cornelis Martsz van Amsterdam, overal waar het zou komen te vrijen van alle lasten die vóór de datum van de verkoping aan hetzelfde schip verbonden zouden mogen wezen, tot zekerheid van welke waarnis hij verbonden heeft zijn huizinge met erf op de Beecke uitkomende met een poort in Coninckstrate, tussen Reynier Hogensteyn en Cryn Jansz cramer, achter strekkende aan de huizinge genaamd de Wolsack hem, comparant, mede toebehorende³³⁹.

In Haarlem bekennen op 25 juli 1597 Jasper de Vries en Alydt van Paenderen, geëchte luiden, schuldig te wezen Jan Gerritsz van Delden en Fredrick Meynerts tezamen de somme van 955 gld van de koop van 14 stukken wollen laken, te betaalen mei 1601, mits dat zij luiden middeler tijd (volgens de uitspraak van Jan Jansz smith en Symon Claesz backer als goede mannen) van deze somme rente zullen geven de penning 16 ingaande Allerheiligen 1598, met als onderpand de huizinge met erf genaamd de Wolsack in de Grootte Houtstraet, tussen decker en de erfgenamen van Cornelis Arisz mandemaecker, achter strekkende met zekere nieuwe getimmerde huizinge hetwelk in dezen mede verbonden is, tot in de Coninckstraet (gecasseerd op 8 augustus 1601)³⁴⁰.

Op 24 april 1598 bekent Jaspas Lourisz de Vries, poorter binnen Haarlem, schuldig te wezen Dirck de With, moutmaker, 100 gld, die de voorschreven Dirck de With hem, comparant, in zijn nood en uit goede vriendschap geleend heeft, en transporteert zekere huurcedulle sprekende op Pieter Jans, huurder van comparants huizinge binnen Haarlem³⁴¹.

In Haarlem heeft op 31 december 1598 Abraham Cornelisz gekocht van Jasper Lourensz de Vriese een huizinge met erf genaamd de Wolsack in de Grootte Houtstraet, tussen Willem Cornelisz mandemaecker en de hoek en camer van verkopers die zij aan hen behouden, voor 3000 gld die hij op rente behoudt tegen de penning 16 (geroyeerd op 28 augustus 1609 op verzoek van Barent Roeloffsz, getrouwd hebeende de weduwe van Abraham voorschreven)³⁴².

In Haarlem constitueert Elsgen Jansdochter, de weduwe van Jan Gerytsz van Delden, met Jan Jansz van Delden haar zoon en voogd in dezen, op 18 juli 1601 Tobias van Swartsenburch ad lites contra Jasper Laurensz de Vries, zijn huisvrouw en alle anderen³⁴³.

In Haarlem heeft op 11 augustus 1605 Abraham Cornelisz gaerncoper gekocht van Jasper Lourisz de Vries en Alyt van Paenderen, geëchte luiden, een grote camer met erf bewoond door Pieter de Burchgrave, pakker, aan de zuidzijde aan de huizinge van de voorschreven Abraham in de Grootte Houtstraet, achter de huizinge van Cornelis Pietersz decker en de weduwe van Frans Jansz van Duynen, voor 1400 gld die hij op rente behoudt (geroyeerd op 20 november 1615 op verzoek van Alyt van Paenderen weduwe van Jasper de Vries, als betaald door Barent Roeloffsz getrouwd met de weduwe van Abraham Cornelisz)³⁴⁴.

Op 13 november 1626 verklaart Hans Adamsz wonende binnen Haarlem, oud omtrent 70 jaren, ten verzoeke van Baerent Roeloffsz Wanscher, dat hij, getuige, 12 jaren gewoond heeft in de camer achter de huizinge van de Laers uitkomende in de Grootte Houtstraet toebehoord hebbende Jasper Lourisz de Vries en Alyt van Paenderen, voor en na de tijd dat Abraham Cornelisz dezelve van Jasper Lourisz de

Vries en Alyt van Paenderen gekocht heeft, en wel weet dat zij ten tijde van de verkoping bejaarde luiden waren en niet konden wachten totdat de huur verschenen was en niet telkens op 't nieuwe jaar op de hand maar dikmaals binnen de tijd kwamen om geld op rekening te hebben, klagende dat zij luiden zeer bejaard waren, en mitsdien in hun nood geassisteerd, en verklaart ook Hans Baerts, mede wonende binnen Haarlem, oud omtrent 38 jaren, ten verzoeke als voren, dat hij met zijn vader en moeder lange tijd gewoond heeft in het huis in de Groote Houtstraet waar het wapen van Amsterdam uithangt, mede de voorschreven Jasper Lourisz de Vries en Alyt van Paenderen toebehoord hebbende, en wel weet dat Jasper Lourisz en Alyt van Paenderen zulke bejaarde luiden waren dat zij niet konden wachten totdat de huur verschenen was en dezelve middelertijd door nood bij stukken en brokken haalden, waarover zijn ouders dikmaals woorden met Jasper hadden³⁴⁵.

Uit het eerste huwelijk:

1. Elisabet van NOORDEN, overl. vóór 31 dec. 1598, tr. **Jan Pietersz CRABBE**, lakenbereider.

In Haarlem bekend op 15 februari 1592 Jan Pietersz Crab schuldig te wezen Jannetgen en Annitgen Jaspersdochteren, gezusters, de somme van 600 gld die hij uit de kooppenningen door hem voor 't nabeschreven huis belooft op rente te blijven onderhouden tegen de penning 16 voor 6 jaren meidagen, met als onderpand een huis met erf in de Coninckstraet, tussen Boudewijn van Loo en Maerten de gravemaecker; op 11 mei 1593 heeft Boudewijn van Loo, als gekocht hebbende dit huis van Jan Pietersz, verklaard de schuld afgelost te hebben³⁴⁶.

Op 30 januari 1609 geeft Jan Pietersz Crabbe, vader en voogd van Pieter Jansz mede-erfgenaar van Phillips van Noorden zijn overgrootvader, volmacht aan Cornelis van der Pol, procureur van de Hoge Raad en het Hof van Holland, tegen Mr Cornelis de Bruyn, advocaat, en Franchoy's Crip, substituut-griffier van het Hof van Holland, als curateurs tot de directie van het Huys van Egmond³⁴⁷.

Op 26 januari 1610 [hebben] Jan Pietersz Crabbe, voor hemzelf en met procuratie van Alydt Dircxdr van Paenderen eertijds in huwelijk gehad hebbende Pieter de zoon van Phillips van Noorden, tezamen geïnstitueerde erfgenamen van Pieter Jansz van Noorden, Cornelis Claesz en Jacob Cornelisz, inwoners van Leiden, met „aertroeringe ende grafplockinge" genomen de possessie van 2 stukken land, 't ene 3 morgen groot genaamd de Dorre Drye Morgen, gelegen achter Zyl, 't andere groot 10 hond, gelegen achter Zylhoff, in het ambacht van Leiderdorp, en met dezelfde huurluiden als Caerl Joosten en Cornelis Gerritsz, beiden vleeshouwers te Leiden, en de huur aan niemand anders dan in handen van voorschreven Jan Pietersz en Alydt van Paenderen te betalen „op pene datter hen geen betalinge en sou verstreken”, en op dezelfde dag heeft voornoemde Jan Pietersz Crabbe, in qualité als voren, ook met „aertroeringe ende grafplockinge” genomen de gerechte helft van 14 hond maailand gelegen in Voorhout³⁴⁸.

Op 5 september 1613 testeert Jan Pietersz Crabbe van Enkhuizen, nutertijd binnen Haarlem, ziekelijk, zittend bij het vuur. Hij prelegateert aan Alydt Dircx van Paenderen, zijn schoonmoeder, o.a. 2 kussenbladen met 't wapen van Paenderen en Noorden, en goederen van zijn overleden huisvrouw. Verder institueert hij de zoon van zijn overleden zuster Aecht Pieters in de helft en de dochter van zijn overleden broer Jacob Pietersz in de helft en een zerk in de

Groote Kerck alhier met naam em datum van zijn overleden zoon Pieter Jansz Crabbe erop.³⁴⁹

Vf. ([van IVc](#)) **Catrijn van PAENDEREN,**

In Haarlem verkopen op 28 februari 1565 Claes Jansz als man en voogd van Katheryne van Paenderen voor de helft, en Phillipsgen Phillipsdochter, Claes Matheusz haar zwager [=schoonzoon] en gecoren voogd in dezer zake, en dezelve Claes mede uit naam van Wyve Jansdochter zijn huisvrouw, naaste vrunden en voogden van de nagelaten kinderen van wijlen Engbert Jansz bij de voornoemde Katheryne geprocreëerd, ten overstaan van de weesmeesters dezer stede, voor de andere helft, aan Jan de Wael Diricxzoon een huis met erf aan 't Zandt, tussen Willem Diricxzoon schalmenspeelder aan de ene zijde, Dieuwertgen en Maritgen Jansdochteren, gezusters, aan de andere zijde, achterwaarts strekkende aan de cameran van Cornelis en Lambrecht Henricxzoen, gebroeders, met een uitgang tussen de weduwe van Henrick Jansz boeckebinder en Cornelis Henricxz tot aan de Beecke, des zijn voorwaarden dat de stenen muur tussen deze huizinge en het huis van de voornoemde Dieuwertgen en Maritgen, gezusters, geheel en al aan de voornoemde Jan de Wael blijven zal, en zullen dezelve gezusters of hun nakomelingen hun huis niet hoger mogen timmeren dan het nutertijd getimmerd staat, om 't licht van dit huis daarmee niet te benemen, en de goot die beneden ligt zullen de voornoemde gezusters en hun nakomelingen alleen onderhouden en de voornoemde Jan de Wael de goot die boven ligt, en dat in goeden „raecke en daecke” elk buiten de kosten van de ander, is ook ondersproken dat dezelve Jan de Wael niet, noch zijn nakomelingen eigenaars van dit voorschreven huis, zullen mogen benemen, betimmeren, noch versperren 't licht staande in 't middelhuis van het huis door de weduwe van de voornoemde Henrik Jansz boeckebinder nutertijd bezeten en bewoond, al vrij, voor 1100 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien³⁵⁰.

In Alphen aan den Rijn zijn op 25 augustus 1583 Matheus Cornelisz en Bruijn Jacobsz schuldig aan Popias van Paenderen, weeskind van Claes Jansz van Paenderen en Catrijn van Paenderen, een losrente van 37 gld 's jaars, hoofdsom 600 gld, met als onderpand 12 morgen land onder Oudshorn in de Gnephoek, strekkend uit de Rijn tot in de Heimanswetering, belend ten oosten Florijs Bruijnen, ten westen Jacob IJsbrantsz (geroyeerd)³⁵¹.

Op 12 december 1629 verklaren Willem Cornelisz van Duynen oud omtrent 70 jaren, Pieter Henricz van Dyck oud omtrent 49 jaren, Barent Roeloffsz Wanscher oud omtrent 45 jaren. Cornelis Abrahamsz van Hoorn oud omtrent 32 jaren, allen poorteren van Haarlem, ten verzoeke van Elisabeth en Pietertgen Pietersdochteren, gezusters, kinderen van wijlen Pieter van Paenderen, mitsgaders Dirck Jochemsz getrouwd hebbende Catharina dochter van Philps van Paenderen, en Cornelis IJsacs van der Wal, die getrouwd heeft Catharina dochter van Willem van Paenderen, beiden mede-erfgenamen van wijlen Popias van Paenderen, hun oom, dat zij zeer wel hebben gekend wijlen Alidt van Paenderen, in haar leven weduwe van Jasper Lourisz de Vries, binnen Haarlem overleden, en zeker en wel te weten dat dezelve Alidt van Paenderen geweest is de moei van de voorschreven Elisabeth en Pietertgen Pietersdochteren mitsgaders van de voorschreven Popias van Paenderen, Philps van Paenderen en Willem van Paenderen³⁵².

In de zaak hangende voor het Hof van Holland tussen Willem Cornelisz van Duijnen, zo voor hemzelf als procuratie hebbende van zijn andere erfgenamen van 's vaders zijde van Pompeas van Paenderen, impetrant in rauw actie ter eenre, en Cornelis Isaacxz van der Wal en Jan Lambrechtsz, tezamen erfgenamen van 's moeders zijde

van de voornoemde Pompeas van Paenderen, gedaagden in 't zelve cas ter andere zijde, is op 31 juli 1630 uitspraak gedaan. Zij zijn gecompareerd voor zekere commissaris daartoe gedeputeerd ter fine van accoord, en elkaar aldaar kunnende verstaan zo waren zijluiden verdragen. de zaak te beschrijven bij memoriën en advertenties. Zij hadden doen allegeren dat tussen hem, impetrant ter eenre, en de voornoemde gedaagden ter andere zijde, questie zijnde ontstaan nopende zekere goederen door wijlen Balich Pietersdr van Paenderen, grootmoeder van de voorschreven Popias van Paenderen, met fideïcommis bezwaard, en zijluiden zich verbonden aan de uitspraak van Mr Pouwels van Bekesteijn en Gijsbrecht Melchiorisz, appel van advocaten te Haarlem als arbiters, mitsgaders Lourens Dircksz Cool als superarbiters. Deze arbiters hebben op 5 september 1628 voor uitspraak verklaard dat de voornoemde gedaagden, de erfgenamen van 's moeders zijde, voor uit de erfenis van de voornoemde Popias van Paenderen zouden trekken de somme van 2000 gld, en dat voorts alsdan de verdere goederen tussen hem, impetrant, en de gedaagden nader gedeeld zouden worden, half en half, uitgezonderd alleen een stukje leenland hetwelk zou blijven tot nader verdrag, mits dat de gedaagden voor het genieten van de 2000 gld gehouden zouden zijn impetrant ten eeuwigen dage te bevrijden, kosteloos en schadeloos te houden jegens allen die uit kracht van 't voorschreven fideïcommis of clause van retour in 't testament van Balich Pietersdr van Paenderen en Claes Jansz van Paenderen [waarom hier de vader van Popias vermeld?] geïnserieerd, welke uitspraak door de partijen voor goed aangenomen en geaprobeerd was, waarvan door de arbiters een akte van accoord op schrift gesteld is als accoord om door partijen ondertekend te worden, hetwelk één van de gedaagden gedaan had, en was men dienvolgende voortgegaan om tot deling van de goederen te komen. Zo was het nochtans zo dat het de gedaagden beliefd hiervan weigerig te blijven onder pretext van differenten tussen de gedaagden, over de redemptie van enige goederen die vooruit uit de nagelaten goederen zouden moeten worden getrokken, waarin de gedaagden niet hebben bewilligd behalve onder de conditie dat de kinderen van Engelbrecht Wiolemisz van Paenderen niet gerechtigd of geen erfgenamen waren, en zulks niet gerechtigd waren in de voorschreven restitutie, en daarom ook niet anderen van 's moeders zijde die mede de voornoemde Popias Claesz waren bestaande in gelijke graad als de voornoemde kinderen van Engelbrecht Willemsz. Nu was het dat dezelve kinderen sustineerden en gedaagden moveerden voor dit Hof dat zij mede gerechtigd zouden zijn om te erven van de goederen van Popias van Paenderen, evenals de anderen als bestaande Popias van Paenderen van 's moeders zijde in dezelfde graad. Het Hof condemneert op 31 jukli 1640 de gedaagden 't accoord en de uitspraak te ondertekenen, de inhoud daarvan na te komen en henluiden daarnaar te reguleren, en compenseert de kosten.³⁵³

tr. 1° **Engbert Jansz (van PAENDEREN)**, wordt omstreeks 1555 in Haarlem aangeslagen in homanschap A voor 2 en in homanschap O voor 2 haardsteden³⁵⁴, overl. vóór 30 dec. 1563, zn van Jan ENGBERTSZ, vinder van het Comansgilde (in 1538 en 1539) te Haarlem, en Phillipsgen PHILLIPSDR, wordt omstreeks 1555 in homanschap A te Haarlem voor 3 haardsteden aangeslagen³⁵⁵,

In Alphen aan den Rijn verkopen op 25 augustus 1583 Claes Jansz, wonende te Haarlem, als vader en voogd van Popias van Paenderen, Philips Egbertsz van Paenderen, wonende mede aldaar, en Hans Pietersz, als man van Dirckgen Egbertsdr, wonende te Amsterdam, erfgenamen van Balich van Paenderen, aan Matheus Cornelisz en Bruijn Jacobsz samen 12 morgen land onder Oudshoorn in de Gnephoek, strekkend uit de Rijn tot in de Heimanswetering, belend ten oosten Florijs Bruijnen, ten westen Jacob IJsbrantsz Verloet³⁵⁶.

tr. 2° **Claes Jansz van PAENDEREN**, geb. ca. 1540, recht op begr. Haarlem 10 mei 1615 (7£, ½ uur beluid), zn van Jan Jansz KERSTAL en Maritgen CLAESDR, die hertr. met Syburch FRANSR.

In Haarlem verkoopt op 31 december 1565 Godevaert van Mosschesel aan Claes van Paenderen een huis met erf in de Smeetstrate, tussen Hubrecht van Vliet aan de ene zijde en Hubrecht Augustynsz snyder en Risgen het vroedwif aan de andere zijde, achter strekkende aan Huych Sas, schortelakenwever, met 48 schellingen 9 penningen 's jaars daarop te huur staande, voor 408 gld³⁵⁷.

In Haarlem verkoopt op 11 april 1567 Claes Jansz van Paenderen aan meester Wigger Allartzs chirurgyn een huis met erf in de Smeesstrate, tussen Hubrecht van Vliet aan de ene zijde en Hubrecht Augustynsz en Risgenmoer, vroedwif, aan de andere zijde, achter strekkende aan Huych Sas, blauwverwer, met 38 schellingen 9 penningen 's jaars daarop te huur staande, voor 780 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien³⁵⁸.

In Haarlem constitueert Claes van Paenderen op 15 mei 1568 Gouthum contra Jan Hopgen³⁵⁹.

In Haarlem constitueert op 18 februari 1569 Claes Jansz van Paenderen alias Paneman Louff [Gerytsz] als zijn gemachtigde contra Geryt Berchoudt schout dezer stede³⁶⁰.

In Haarlem verkoopt op 5 augustus 1569 Gillis Pietersz cuyper aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf in de Zylstrate, tussen Jan Quirynemansz snyder en Dirick Jansz coster van de Grootkerkc dezer stede, achter strekkende aan het Jacopynenconvent, met 2 ponden 10 schellingen 's jaars daarop te huur staande die men lossen mag met 40 gelijke ponden van 40 groten Vlaams. De gelastbrief is losbaar met 100 carolusgld waarvan jaarlijks voor rente betaald zullem worden 6 gelijke guldens en 5 st. Op 15 juli 1584 begeert Claes Jansz van Paenderen deze belasting geroyeerd te hebben, zeggende dat de brief bij de „trouble” verloren of bedolven is geweest en zulks teniet, en zulks gedaan is.³⁶¹

In Haarlem stelt op 28 januari 1574 Gerrit Jacobsz van Velsen zich borg voor Claes Pietersz ter somme van 27 gld die dezelve Claes op 29 dezer maand gecondemneerd is te betalen aan Claes Jansz van Paenderen, en stelt op 11 februari 1574 Claes Jansz van Paenderen zich borg voor Cornelis Lambrechtsz ter somme van 53 gld 7 st welke penningen dezelve Cornelis is gecondemneerd te betalen door schepenen op 1 februari ten behoeve van Jacob Heijmans als geordonneerde curateur van Garbrant Dobbensz, mede curateur van Henrick den Abt³⁶².

In Haarlem stelt op 22 september 1576 Gerrit Danielsz alias Gerrite Nielen zich borg voor de weduwe van Cent de metselaer als borg voor Niel Gerritsz haar broer ter somme van 50 gld, waarin de voorschreven weduwe in de voorschreven qualité op 12 september door schepenen dezer stad gecondemneerd is ten behoeve van Claes Jansz van Paenderen uit zake van huisvesting te mei laatstleden verschenen, om dezelve somme te voldoen op 4 eerstkomende halve jaren telkens een vierdedeel³⁶³.

In Haarlem op 2 augustus 1577 constitueert Maerten Claesz van Hillegom Medenblick contra Nicolaes van Paenderen, en stelt Symon Symonsz alias Papekint zich borg voor Maerten Claesz van Hillegom, gearresteerde, om voor hem 't gewijsde van schepenen te voldoen tegen Nicolaes van Paenderen van hetgeen hij aan de voorschreven gearresteerde pretendeert ten achter te wezen van zekere jaarlijkse losrente³⁶⁴.

In Haarlem op 2 oktober 1577 stelt Henrick Lucasz, cleermaker op de hoek van Jacopynenpoorte, zich borg voor Claes van Paenderen ter somme van 50 gld, die de voornoemde van Paenderen ontvangen zal van de weduwe van Cent de metselaer uit

zake van een huiscusting verschenen mei anno 76, volgens schepenvonnis dezer stad dd. 12 september 1576, om dezelve somme in 't geheel of deels te restitueren indien namaals met recht werd bevonden iemand anders daartoe beter gerechtigd te wezen, en belooft de voorschreven Claes van Paenderen zijn borg van deze borgtocht te vrijen, kosteloos en schadeloos³⁶⁵.

In Haarlem verkoopt op 10 april 1578 Claes Jansz van Paenderen aan Marytgen Borritsdr van Wijk op Zee een huis met erf in de Smedestrategie genaamd de Verkeerde Werlt, tussen de erfgenamen van Hubrecht van Vliet en de weduwe van Hubrecht Augustynsz, achter strekkende aan de weduwe van Huych Sas, met 38 schellingen 's jaars daarop staande, voor 400 gld, te betalen 50 gld gereed, en van de resterende somme van 350 gld zal jaarlijks rente betaald worden tegen de penning 16³⁶⁶.

In Haarlem bekend op 10 april 1578 Marytgen Borritsdochter van Wijk op Zee, met Jan Borritsz mede van Wijk op Zee haar broer en gecoren voogd in dezen, schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen, poorter dezer stede, een jaarlijkse losrente van 21 gld 17½ st, hoofdsom 350 gld, en heeft zij als onderpand gesteld de huizinge in de Smedestrategie genaamd de Verkeerde Werlt, door haar van de voorschreven van Paenderen gekocht, belend de erfgenamen van Hubrecht van Vliet en de weduwe van Hubrecht Augustynsz, achter strekkende aan de weduwe van Huych Sas, wezende 't zelve huis belast met 38 schellingen 's jaars daarop te huur staande, met als borg de voornoemde Jan Borritsz. Gecasseerd op 12 december 1639 door Jacob en Cornelis Huybertsz van Persyn.³⁶⁷

In Haarlem verkoopt op 16 april 1578 Jacob Auwelsz aan Claes Jansz van Paenderen een vierdepart van een huis met erf in de Bartel Jorisstraet, waarvan Mr Meyndert Henricxz, Claes Henricxz en Garbrant Cornelisz elk mede een vierdepart toebehoort, tussen de huizinge genaamd de Braessem en Mr Wigger chirurgijn, al vrij, met de waarnis van 100 gld hoofdsom waarvoor de voorschreven Jacob Auwelsz 't voornoemde huis met erf ten behoeve van de voornoemde van Paenderen verbonden heeft in de opdracht van een rentebrief inhoudende gelijke 100 gld. Op 1 februari 1589 verklaart Claes Jansz van Paenderen de possesseur van enige zwaarigheid te bevrijden.³⁶⁸

In Haarlem verkoopt op 7 mei 1578 Jacob Auwelsz, als voor een vierdepart mede-erfgenaam van Aecht Jacobsdr weduwe van Heynrick Claes, zijn bestemoeder, aan Claes Jansz van Paenderen een vierdepart van een huis met erf in de Bartel Jorisstraet waarvan de andere 3 vierdeparten de andere erfgenamen toebehoren, tussen Mr Wigger Allartsz chirurgijn en de huizinge genaamd de Vergulde Braesem, achter strekkende aan de camer van diezelfde huizinge, voor 110 gld gereed³⁶⁹. Op 31 december 1579 wordt dit zelfde huis verkocht door Claes Heyndricxz drapenierder, zich ook sterk makende voor zijn broer Mr Meynert Heynricxz, priester, nog Garbrant Cornelisz en Claes Jansz van Paenderen, elk voor een vierdepart, aan Hieronimus Boretis, voor 857 gld, te betalen op 8 toekomende meien³⁷⁰.

In Haarlem verklaart op 4 september 1579 Maerten Claesz van Hillegom, nu eerst gezien te hebben de inhoud van zeker schepenvonnis dezer stad te zijnen achterdeel en voordeel van ene Claes Jansz van Paenderen op 9 mei, en te appelleren aan het Hof van Holland³⁷¹.

In Haarlem conwsitueert Jacob Ghysbrechtsz, goudtsmit van Amsterdam, op 31 december 1579 Medenblick contra Claes Jansz van Paenderen ad lites³⁷².

In Haarlem bekend op 22 augustus 1581 Claes Pietersz Doorn, poorter van Haarlem, verkocht te hebben en mits dezen schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen, mede inwonende poorter van Haarlem, ten lijve van de voorschreven Claes van Paenderen, oud omtrent 37 jaren, Popius van Paenderen zijn zoon, oud zijnde 10 jaren, en

Geertgen Mathys, dochtertje van zijn huisvrouw, oud zijnde 8 jaren, en de langstlevende van hen drieën ten volle ontvangende, een jaarlijkse lijfrente van 42 gld, af te kopen met 200 gld, waarvoor de verkoper onderpanden geeft³⁷³.

Op 5 december 1581 verklaart Maritgen Ijsbrantsdr, weduwe van Willem Jan Florisz, oud omtrent 52 jaren, ten verzoeke van Claes Jansz van Paenderen, hoe dat 5 jaren geleden haar man in zijn leven gehuurd heeft van de voornoemde van Paenderen een hond land tussen de Grootte en Cleyne Houtpoorten³⁷⁴.

In Haarlem verkoopt op 20 januari 1583 Willem Maertensz backer van Gent aan Claes Jansz van Paenderen een nieuw huis met erf in de Aneganck op de hoek van de Cleyne Houtstrate, tussen dezelve straat onder het huis gaande en Gerardt van Middeldonck, achter strekkende dezelve Middeldonck, belast met 100 gld hoofdsom waarvoor jaarlijks rente te betalen 6 gld toekomende de weduwe van Pouwels Claesz. De belastbrief van de verkoop is losbaar met 132 gld hoofdsom waarvan jaarlijks rente te betalen 8 gld 7 st (gecasseerd op 11 februari 1598).³⁷⁵

In Haarlem in 1583 verkopen Andries Jansz Christal, Claes Jansz van Paenderen en Dirick Claesz seylemaecker aan Johan van den Camere, burger van Yperen, een stukje erf, breed 5 voeten, achter hun huizen op Bakenessergracht, voor 80 gld, verkoopt Joost Pietersz stoeldrayer aan Claes van Paenderen een huis met erf in de Brede Appellaerstege, tussen Adriaen Diriczx bierdreger en Griete Lubbersdr, voor 40 gld, en verkoopt Henrick Goltzius plaetsnyder aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf in de Batte Jorisstraet, tussen Reynert Jansz Liewatier en Pieter Fransz goudsmith, met een achterkeuken, met de last van 11 schellingen 3 penningen 's jaars, en nog met 15 gld 's jaars losrente te lossen met 250 gld die de erfgenamen van Henrick van Wamelen daarop sprekende hebben, voor 775 gld, te betalen op 8 meien, anno 85 de eerste³⁷⁶.

In Haarlem stelt Nicolaes van Paenderen Jansz op 10 oktober 1583 zich borg voor Mathys Aelbertsz brouwer, zijn zwager, voor de lichting van zekere opdrachtbrief van een huis met erf door Claes Jasparsz van Amsterdam aan dezelve Mathys Florisz [sic] verkocht, welke opdrachtbrief door Jacob Graeuwert, koopman te Amsterdam, van tevoren gearresteerd [= in beslag genomen] was, om die volgens 't gewijsde van schepenen te voldoen³⁷⁷.

In Haarlem verklaart op 1 december 1584 Nicolaes van Paenderen Jansz zich bevonden grotelijken bezwaard en gegriefd door zeker vonnis te zijnen achterdeel en voordeel van Claes Lourisz brower als actie en transport hebbende van Geertgen in de Vier Heemskinderen, door schepenen der stad Haarlem op 17 november gewezen, waarom hij zich stelt appellant aan het Hof van Holland³⁷⁸.

Op 23 juli 1585 stelt Nicolaes van Paenderen zich borg voor Johan de Witte, zijn zwager, voor 250 gld, tot betaling waarvan onlangs Johan de Witte gecondemneerd is door het Hof van Holland ten behoeve van Jonkheer Johan van Bassenroede (hij tekent als Claes Jansz)³⁷⁹.

Op 3 december 1586 stel Nicolaes van Paenderen zich borg voor een huizinge op de Bakenessegracht, tussen de erfgenamen van wijlen Claes Hals en Jacoba Claesdr, door Reynier Heynricxz van Amsterdam gekocht van Jan de Witte, comparants zwager, op 1 december 1586³⁸⁰

In Haarlen op 3 april 1587 heeft Willem van Kelst van Dordrecht de kooppenningen door hem beloofd voor het huis met erf in de Battejorisstraet gekocht van Claes Jansz van Paenderen voor op rente gehouden 300 gld hoofdsom, en belooft ten behoeve van de voorschreven Claes Jansz van Paenderen daarvan te betalen 's jaars 18 gld 15 st met als onderpand het gekochte huis; gelost op 9 april 1612³⁸¹.

In Haarlem verkopen op 31 december 1587 Andries Cristal, Claes Jansz van

Paenderen en Dirick Diricxz als zoon en erfgenaam van Dirick Claesz, aan Pieter Jansz Dommer van Amsterdam een huizinge met erf op de Bakenessergracht, met ramen, banken en bedsteden en ander houtwerk daarin wezende, belend ten zuiden Willem Joostsz moultmaker en Jan van de Cameren, ten noorden Jacob IJsbrantsz, de erfgenamen van Quirynd in de Aker, de kinderen van Griet Jan Veenen en Maritgen Baerntsdr, voor 1900 gld, die de koper zal blijven onderhouden op rente, te betalen de ene helft Allerheiligen, de andere helft mei³⁸².

In Haarlem bekend op 31 december 1587 Pieter Jansz Coman van Amsterdam, uit zake van koop van (de navolgende) huizen met erven, schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen 640 gld, Andries Jansz Cristal 632 gld en Dirick Diricxz als zoon en erfgenaam van Dirick Claesz Zeylmaker 632 gld, belopende 1904 gld, die hij tegen de penning 16 op rente houden zal, waarvoor hij een onderpand stelt; op 16 september 1609 is de brief van 640 gld toekomende Claes Jansz van Paenderen gelost³⁸³.

In Haarlem verkoopt op 6 september 1589 Jan de Wit aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf in de Groote Houtstrate op de hoek van de Nyeuwestraet, tussen dezelve straat onder het huis gaande en de weduwe van Hypolitus Jansz, achter strekkende aan Adriaen Jansz Gael, met 5 st 3 penn 's jaars daarop de te huur staande. De belastbrief is losbaar met 200 gld hoofdsom waarvoor jaarlijks rente betaald zal worden 12 gld 10 st; geroyeerd op 25 juli 1595³⁸⁴.

Op 13 februari 1591 heeft Claes Jansz van Paenderen getransporteerd ten behoeve van Cornelis Jacobsz van Amsterdam uit naam van Jacob Cornelisz zijn weeskind geprocreeerd bij Tryn Jans, een rentebrief van 40 gld 's jaars, losbaar met 800 gld, op de dorpen St. Maarten en Haringkarspel dd. 27 februari 1543, dezelve Paenderen bij huwelijk van Zyburch Jans zijn tegenwoordige huisvrouw aangekomen, en gekomen van Ael Duynen haar grootmoeder bij erfenis³⁸⁵.

In Haarlem verkopen op 1 maart 1591 Andries Jansz Cristall en Nicolaes Jansz van Paenderen, gebroeders, aan Jan Gerytsz van 's-Hertogenbosch een huis met erf op het Spaerne bij de Visbrugge, tussen de kinderen van wijlen Louff Baertsz, Borryt Pietersz Doorn en Govert Henricxz smith tezamen aan de ene zijde, en Cornelis Willemsz scoemaker en Govert Govers tezamen aan de andere zijde, voor 1400 gld³⁸⁶.

In Haarlem verkoopt op 27 april 1592 Dirick Pietersz backer aan Claes van Paenderen een huis met erf op het Spaerne op de hoek van de Valckensteghe, tussen dezelve steeg en Tryn Jans Platvoetsdr, strekkende achter aan Tryn Jansdr voornoemd tegenwoordig huisvrouw van Servaes Jansz van Eindhoven, voor 500 gld. Pieter Jacobsz, vader van voornoemde Dirrick, stelt zich borg voor zijn zoon, voor alle gebreken en voor als het huis opnieuw verkocht wordt voor minder dan 500 gld. Op 4 december 1606 heeft Claes Jansz van Paenderen verklaard voldaan te wezen van deze belasting.³⁸⁷

In Haarlem verkoopt op 10 december 1592 Claes Henricxz backer aan Claes van Paenderen een huis met het erf in de Cleyne Houtstraet op de hoek van de Gortersteghe, tussen de steeg en Cryn Jacobsz, voor 400 gld; op 10 januari 1645 is de hoofdsom afgelost door Abraham van Oost, possesseur van het huis³⁸⁸.

In Haarlem heeft op 12 februari 1593 Roeloff Jansz linneweaver voor de suffisantheid van zekere rentebrief inhoudende 14 gld 's jaars, hoofdsom 244 gld, door hem ten behoeve van Claes Jansz van Paenderen getransporteerd, verbonden zijn huis met erf in de Cleyne Houtstraet, tussen Guertgen van Amersfoort en Adriana Willems. Op 23 februari 1616 heeft Popius van Paenderen, zoon en erfgenaam van Claes Jansz van Paenderen, het huis in de Cleyne Houtstraet ontslagen.³⁸⁹

In Haarlem op 2 juni 1593 [overdracht van] 't huis met erf toekomende Roeloff Jansz linneweaver in de Cleyne Houtstraet tussen Adriana Willemsdr en Aert Gerritsz en

Guertgen van Amersfoort door Roeloff ten behoeve van Claes van Paenderen (uit kracht van transport) voor 2 custingen van 508 gld, met als borg Claes de Wael³⁹⁰.

In Haarlem heeft op 27 mei 1594 Roelof Jansz van 's-Hertogenbosch linnewever verkocht aan Claes Jansz van Paenderen zijn huizinge met erf in de Cleyne Houtstraet, tussen Adriana Willemsdr aan de noordzijde, Cornelis Theeusz schipper en Maritgen Gerytsdr tezamen aan de zuidzijde, achter strekkende aan Geryt Henricxz linnewever, met nog een huisje en poort uitgaande in de Minnebroedersstege, belast in 't geheel met 182 gld hoofdsom, met betaling van 't verschil als bij latere verkoop de opbrengst minder dan de huidige koopsom van van 400 gld zou zijn, losbaar met 400 gld, jaarlijkse rente 25 gld (gecasseerd op 15 mei 1621)³⁹¹.

In Haarlem verklaart op 12 december 1594 Claes Jansz van Paenderen hem te bevoelen grotelijken bezwaard door zeker vonnis te zijnen achterdele en voordele van Jaspas de Vriese van 3 december door schepenen dezer stad gewezen, en constitueert hem daarvan appelland of reformant aan het Hof van Holland³⁹².

In Haarlem bekent op 20 december 1596 Mr Engbert Heyndricxz schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen 190 gld, te betalen op 2 eerstkomende St. Jacobsdagen, anno 1597 de eerste, telkens de helft, daaronder verbindende zijn huizinge met erf en mouterij op Baeckenesser Spaerne, tussen Fecke Pietersz en de weduwe van Jan Cornelisz seylemaecker, achter strekkende aan Willem Joost (gecasseerd op 21 uagustus 1600)³⁹³.

In Haarlem bekent op 6 maart 1597 Reynier Janszoon Templers schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen 729 gld 12 st ter cause van 18 stukken lijnwaad van de voorschreven Claes Jansz gekocht, welke hij belooft te voldoen op tweemaal zeven maarten, de eerste laatstleden, telkens de helft, verbindende daarvoor specialijk zijn huis met erf waar hij tegenwoordig zelf in woont op de Oudegracht, tussen Henrickgen de weduwe van Gerrit van Nimmegen en Lenert Castelyns, achter strekkende aan Maritgen Pietersdochter (op 5 juni 1627 geroyeerd op verzoek van Popias van paenderen, zoon en erfgenaam van Claes Jansz van Paenderen)³⁹⁴.

In Haarlem verkoopt op 18 februari 1598 Claes Jansz van Paenderen aan Jan van den Simpel, hovenier, een hond land buiten de Groote Houtpoorte, belend ten oosten voornoemde van Paenderen, ten zuiden en westen de voornoemde van den Simpel, ten noorden de Molenstege, voor 432 gld op rente³⁹⁵.

In Haarlem heeft op 18 februari 1598 Jan van Sompel gekocht van Claes Jansz van Paenderen een hond land buiten de Groote Houtpoorte binnen dezer stads vrijheid naast zijn tuin, voor 432 gld, die hij op rente gehouden heeft tegen de penning 18, waarvoor hij 't voorschreven land alsook zijn ander land en tuin daaraan gelegen, groot omtrent 9 hond, met de huizen daarop staande, specialijk verbonden heeft (gecasseerd op 11 december 1602)³⁹⁶.

In Haarlem verkopen op 13 april 1598 Claes Jansz van Paenderen, man en voogd van Zyburgh Fransdr en vanwege Maritgen Fransdr weduwe van Roel Joostenz, Mathijs Aelbertsz als gemachtigde van Alydt Duynen Fransdr en ook als vader en voogd van zijn 2 kinderen, met namen Frans Teyng Mathijsz en Lysbeth Jan Mathysdr, geprocreëerd bij Haese Fransdr zijn zal. huisvrouw, en ook als gemachtigde van Jan Jelisz van Heussen, man en voogd van Claesgen Claesdr mede een dochter van zal. Haese Fransdr gewonnen bij Claes Claesz Vuytwysende, en Aernt Aerntsz, voogd van Jannetgen Jacobs nagelaten kind van Jacob Teyng Fransz, allen kinderen en erfgenamen van wijlen Frans Jansz Teyng en Maria Jacobsdr, aan Aeriaen van Duveland een erf en boomgaard buiten de St. Janspoort, voor 270 gld³⁹⁷.

In Haarlem stelt op 25 mei 1598 Lenaert Claesz van Eindhoven, lakenreder wonende alhier in de St. Jansstraet, zich borg voor Mr Arnoult Wouters van 's-Hertogenbosch,

dat volgens 't vonnis van schepenen dezer stad, gewezen de 23e van deze maand, afgedaan zullen worden aan handen van Maritgen Diricxdr 637 gld 10 st die dezelve Maritgen Diricxdr op de huizinge met erf in de Groote Houtstraet sprekende heeft en op 29 augustus 1598 verschenen zal wezen, zonder dat Claes van Paenderen of Popius zijn zoon door dezelve last van 637 gld 10 st zwaarigheid zal ondervinden waarvan hij, Lenaert, als borg voor hem belooft te bevrijden, en verklaart op 27 mei 1578 Claes Jansz van Paenderen dat hij hem grotelijks bevindt bezwaard door zeker vonnis tot zijnen, of thans zijnen zoons Popiens van Paenderen, achterdele en ten voordele van Mr Aernt Wouters apothecaris door schepenen dezer stad op de 19e dezer maand gewezen, mits welke hij hem daarvan geconstitueerd heeft appellant of reformant aan het Hof van Holland³⁹⁸.

In Haarlem verbindt op 12 augustus 1598 Jan Jansz kouckebacker, voor de waarnis van zekere 400 gld door hem op huden ten behoeve van Claes Jansz van Paenderen getransporteerd, en nog voor 150 gld voor geleverd lijnwaad, te betalen op 3 eerste meien, specialijk zijn huis met erf in de Aneganck, tussen Jacob Stevensz en Balthen Gerritsz Santh, achter strekkende aan Magdalena Basgens, belast met 400 gld hoofdsom (geroyeerd op 17 februari 1616)³⁹⁹.

In Haarlem bekent op 31 december 1598 Wouter de Hont, molenaar buiten de Zylpoort, schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 21 gld 10 st, hoofdsom 344 gld, en stelt hij hiervoor ten onderpande zijn 2 derdeparten van de huizinge, molenwerf, korenmolen, gereedschap en toebehoren, waar hij, Wouter, tegenwoordig in en op woont, buiten de Zylpoorte binnen de vrijheid dezer stad, met de last van 21 gld 's jaars op de gehele molen, molenwerf en toebehoren (gecasseerd op 21 juli 1628)⁴⁰⁰.

In Haarlem verkoopt op 3 augustus 1599 Joost Jansz coorncooper aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf op 't Spaerne, buiten om op de hoek van de Valckensteeg die onder het huis gaat en Servaes Jansz, achter strekkende aan dezelve Servaes, al vrij, met vergoeding van het verschil bij verkoop namaals voor minder dan 400 gld waarvoor 't zelve nu wordt opgedragen, losbaar met 400 gld waarvoor 25 gld 's jaars rente betaald zal worden (geroyeerd op 21 oktober 1611)⁴⁰¹.

In Haarlem constitueert Wessel Baerntsz van Nijmegen op 27 maart 1600 Symon van Wou ad lites contra Claes van Paenderen⁴⁰².

Op 29 december 1600 assisteert Claes Jansz van Paenderen, als oom van de bruid, bij de opstelling van huwelijksvoorwaarden tussen Jannetgen Andriesdr, dochter van Andries Jansz Cristal en Henrickgen Henricxdr, en Adam Borritsz⁴⁰³.

Op 8 mei 1601 bekent Claes Jansz van Paenderen, poorter en inwoner van Haarlem, dat Mr Engbert Henricxz Proost borg was voor de penningen die Bastiaen Lenertsz van Dordt van hem, comparant, opgenomen had, en dat voornoemde Bastiaen niet betaald heeft⁴⁰⁴.

In Haarlem verkoopt op 30 maart 1605 Henrick Abrahamsz aan Nicolaes van Paenderen een huis met erf hebbende zijn ingang met de poort in de Coninckstraet, belend ten zuiden Dirick Gillisz Roosvelt, ten noorden Barthelmees van der Mast, strekkende voor van het huis van Jan van Brugge Gillisz in 't oosten tot achter aan Louk Baresen in 't westen, al vrij, met vergoeding van het tekort als het huis namaals verkocht wordt voor minder dan 300 gld, met de voorschreven Jan van Brugge Gillisz als waarborg voor Henrick Abrahamsz zijn zwager, verbindende nog speciaal zijn huis en erf genaamd de Lammerenberge in de Gierstraet op de hoek van Paerdestege, voor 300 gld waarvan jaarlijks 18 gld 15 st rente te betalen (op 19 augustus 1650 geroyeerd als afgelost aab Abraham van Hooren als possesseur van de hypotheek)⁴⁰⁵.

In Haarlem verkoopt op 24 oktober 1607 Cornelia Cornelisdr, weduwe van Claes

Jacobsz Ketel, ten overstaan van Willem Jacobsz goutsmith haar zoon en voogd in dezen gecoren, aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf en 2 cameran daar achter aan in de St. Jansstraet op de hoek van de Lombaertsteeye, belend met de voorschreven Willem Jacobsz aan de ene zijde, de Lombaertsteeye bezijden het huis gaande aan de andere zijde, achter strekkende aan het huis van Willem de stoelmaecker, belast met 62 gld waarvan 4 gld 's jaars betaald wordt die de voorschreven Claes van Paenderen zelf daarop heeft sprekende, nog met 500 gld hoofdsom waarvan rente tegen de penning 16 betaald wordt en die de zuster van Dirck Symonsz Robol daarop sprekende heeft, en als het huis namaals verkocht wordt voor minder dan [de huidige koopprijs van] 400 gld wordt het verschil vergoed, voor welke 400 gld hoofdsom de voornoemde Willem Jacobsz in zijn privé naam borg is en die daarvoor specialijk verbindt zijn huis met erf in de St. Jansstraet naast het huis van de voorschreven Cornelia Cornelisdr zijn moeder, van welke 400 gld een jaarlijkse rente van 25 gld betaald wordt (gecasseerd op 4 september 1620)⁴⁰⁶.

In Haarlem verkoopt op 7 maart 1609 Wessel Barentsz van Nijmegen aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf in de Doelstraet bij Molenaersthuijn, belend ten noorden Claes Dirxz timmerman, ten zuiden Symon Jansz Busschaert, voor 282 gld⁴⁰⁷.

In Haarlem verkoopt op 10 augustus 1610 Henrick Henricxz cleermaecker aan Claes Jansz van Paenderen een huis met erf in de Corte Bagynestraete, tussen Annitgen Cornelisdr weduwe van Aelbert Willemsz schuytvoerder en Gerrit Jansz vleyshouder tezamen aan de ene zijde, de weduwe van Mr Jacob Matheuszoon in zijn leven bode te Amsterdam aan de andere zijde, achter strekkende aan de schuur van de Groote Hoff, met de last van 250 gld toekomende de voornoemde Claes Jansz van Paenderen, en nog met de last van 200 gld hoofdsom toekomende Mr Willem chirurgyn tegen de penning 16, met de garantie van de koopprijs van 400 gld bij latere verkoop, losbaar met 400 gld tegen een jaarlijkse rente van 25 gld (gecasseerd op 22 mei 1624)⁴⁰⁸.

In Haarlem bekend op 16 september 1610 Adam Cornelisz plateelbacker, wonende te Delft, schuldig te wezen Nicolaes Jansz van Paenderen, poorter te Haarlem, 168 gld 15 st, belovende te betalen 9 gld 7½ st op 16 september 1611 en de resterende 159 gld 7½ st op 16 september 1612, daaronder verbindende zijn vierdepart van 't huis en erf in de Cleyne Houtstraet waarvan zijn broers en zuster de andere vierdeparten toekomen, tussen Court Jansz en de weduwe van Jan Henricxz steenhouder, achter met een poort uitgaande in de Burchgravinnenstraet, al vrij⁴⁰⁹.

In Haarlem bekend op 16 april 1611 Henrick Lenaertsz linnenwever, getrouwd hebbende Hilleken Jans tevoren weduwe van Roeloff Jansz ook linnenwever in zijn leven, schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse rente van 12 gld 10 st, te lossen met 200 gld, waaraan verbonden zijn huis en erf in de Minnebroedersstraet, tussen Maerten Gerritsz van Ronstraten en Griete Jans de weduwe van Henrick van Wesel met haar poort, achter strekkende aan de voorschreven weduwe van Henrick van Wesel, met de last van 7 gld jaarlijks, wezende de helft van 14 gld jaarlijks, die de voorschreven Paenderen tevoren daarop te spreken heeft⁴¹⁰.

In Egmond-Binnen bekend op 8 mei 1611 Jan Gerrit buurman te Rinnegum schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een losrente van 12 gld 10 st, hoofdsom 200 gld⁴¹¹.

In Haarlem bekend op 28 mei 1611 Hans Salomonsz wyntapper schuldig te wezen Claes van Paenderen een jaarlijkse losrente van 50 gld, te lossen met 800 gld, waarvoor hij specialijk verbindt een huis met erf in de St. Jansstraet, tussen Lucas Andriesz cleermaecker, nu Cornelis Jansz en Gerrit Gerritsz backer tezamen, en Jan

Egbertsz glaesmaecker met de Noorder Schoolstege, achter strekkende en uitgaande in de voorschreven Schoolstege, belast zijnde met 2400 gld (geroyeerd op 7 mei 1627)⁴¹².

In Haarlem bekend op 3 augustus 1611 Pieter Jansz deuvecater schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld 10 st, te lossen met 200 gld, waarvoor hij specialijk verbindt zijn huizinge en tuin buiten de Cleyne Houtpoorte binnen de vrijheid dezer stad, tussen Claes Huygensz en Mauris Regoet, achter in 't noorden strekkende aan de Baen, belast wezende met 4 gld 5 st jaarlijkse erfpacht (gecasseerd op 18 maart 1623 ten verzoeke van Anna Jansdr, weduwe van Pieter Jansz deuvecater)⁴¹³.

In Haarlem bekend op 17 augustus 1611 Jan Engelsz smalwercker schuldig te wezen Nicolaes van Paenderen een jaarlijkse losrente van 50 gld, te lossen met 800 gld, waarvoor specialijk verbonden zijn huis en erf op de Crayenhorstergracht, tussen Daniel Cornelis lyndreyer en Willem Symonsz metselaer, achter strekkende aan Cornelis Jansz Geel, met als borg Alidt Jansdr weduwe van Jan Henricxz sleeper, ten overstaan van Pieter Volckersz haar voogd in dezen, voor de voornoemde Jan Engelsz haar zwager, waaraan zij haar huizinge op de Crayenhorstergracht verbindt (gecasseerd op 25 mei 1632)⁴¹⁴.

In Haarlem bekend op 24 oktober 1611 Claes Gerritsz cleermaker schuldig te wezen Nicolaes van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld 10 st, te lossen met 200 gld, met als onderpand zijn huis met erf in de Lombaertstege, tussen Henrick Vocke droochscheerder en de weduwe van Louris Thysz huysverwer, achter strekkende aan de huizinge van Jr Cornelis van Beeckesteyn (geroyeerd op 13 november 1632 ten verzoeke van Styntgen Pieters huisvrouw van Mathys Caspersz)⁴¹⁵.

In Haarlem bekend op 29 november 1611 Gerryt Rutgersz cleermaker schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 9 gld 7½ st, te lossen met 150 gld, waaraan hij verbindt een huis met erf in de Cockstege, tussen de weduwe van Adriaen Jacobsz scheepmaker en de weduwe van Jan Adriaen Jacobsz, en compareerde mede Alydt Arysdochter, de weduwe van Jacob Jansz houtteller, ten overstaan van Jan Claesz schoemaker haar zwager en gecoren voogd in dezen, en heeft zich gesteld als borg voor de voorschreven Gerryt Rutgersz haar zwager, waaraan zij een huis verbindt (gecasseerd op 4 oktober 1631)⁴¹⁶.

In Haarlem bekend op 11 mei 1612 Jacob Henricxz cuyper schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld 10 st, af te lossen met 200 gld, met als speciaal onderpand zijn huis en erf in de Valckenstege, tussen Cryn Remcken en Aechte Jansdr (geroyeerd op 6 september 1621)⁴¹⁷.

In Haarlem bekend op 1 augustus 1612 Jan Pietersz linneweaver schuldig te wezen Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 9 gld 7½ st, af te lossen met 150 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf op de Crofte, tussen Jan Willemszoon heuckemaecker en doctor Augustyn van Teylingen, achter strekkende aan Heyltgen de weduwe van Ghysbert Helias, belast met 200 gld hoofdsom (geroyeerd op 25 november 1622)⁴¹⁸.

Op 23 maart 1613 verklaren Nicolaes Jansz van Paenderen, oud omtrent 73 jaren, poorter, en Nicolaes Jansz Verwer, oud-schepen van Haarlem, rechtelijk verdaagd zijnde om der waarheid getuigenis te geven ten verzoeke van Jacob Willemsz thuyman, getrouwd hebbende Claesgen Claesdochter tevoren weduwe van Jan Jelisz van Heussen, dat in het jaar 1601, voordat Jacob Willemsz thuyman met de voorschreven Claesgen Claesdr in huwelijk vergaderd was en nadat Claesgen Claesdr aan haar zal. mans vrunden had overgeleverd de staat en inventaris van haar en haar overleden mans sterfhuis, zij, deposanten, te weten de voorschreven Claes van

Paenderen, als behuwd oudoom van de nagelaten kinderen van de voorschreven Jan van Heussen, en Nicolaes Jansz verwer als verzocht zijnde door Cornelia Jans Verwer, moei van zijn huisvrouw, vergaderd zijn geweest ten huize van dezelve Cornelia en Maritgen Jan Verwers dochter, gezusteren, moeien van de voorschreven Jan van Heussen, waar ook present en met hen vergaderd waren Claes Alewijns getrouwd hebbende Pietertgen van Heussen en wijlen Engbert Gerritsz de Jong, moei en oudomm respectie van de kinderen, om het vaders bewijs voor de kinderen vast te stellen (waarna beschrijving van de regeling)⁴¹⁹. [Dat Claes van Paenderen genoemd wordt als behuwd oudoom van de kinderen lijkt verklaard te moeten worden uit het feit dat Piernelle Jans Verwer, als moeder van Jan Jelisz van Heussen grootmoeder van de kinderen, een broer Claes Jansz Verwer had getrouwd met Quirina van Paenderen die een zuster Catrijn van Paenderen had getrouwd met de bewuste Claes van Paenderen (die als achternaam de achternaam van zijn vrouw had aangenomen.)

In Haarlem heeft op 4 oktober 1613 Jan Gillisz Clinckan getransporteerd aan Claes Jansz van Paenderen 486 gld custingen te ontvangen van Jasper Anthonisz en Jan de Wachter te mei annis 1614, 1615 en 1616 telkens een derdepart, over de koop van 2 cameran volgens de custingbrieven, en voor de suffisantie vandien zich als borg verbonden en daarvoor specialijk gehypothekeerd zijn huis en erf in de Groote Houtstraet, tussen Gysbert Cornelisz lijndreyer en de stadswal, achter strekkende aan de weg van Willem Jansz Potgen, en bekent op 9 november 1613 Maritgen Dircxdr, weduwe van Jan Lucasz franchynmaecker, ten overstaan van Symon Jansz van Tetrode haar zoon, schuldig te zijn Claes Jansz van Paenderen een jaarlijkse losrente van 18 gld 15 st, af te lossen met 300 gld, waarvan comparant op mei 1614 100 gld zal aflossen, met als onderpand specialijk haar huis en erf in de Cruysstraet, tussen Floris Michielsz en Cornelis Dirxz stadsmith, achter strekkende tot in de Margrietestraet, belast met 125 gld hoofdsom⁴²⁰.

Op 14 juni 1614 bekent Nicolaes van Paenderen, poorter van Haarlem, van Willem Pietersz Bal, brouwer, mede-poorter, betaald te wezen 400 gld waarin Pieter Jansz Ruych, eertijds secretaris van Huisduinen, door het gerecht aldaar gecondemneerd is, met de interest vandien⁴²¹.

Op 6 april 1618 wordt een contract opgesteld tussen Geertgen Mathysdr, weduwe van Willem Claesz in zijn leven koopman te Amsterdam, wezende enige nagelaten dochter en erfgenaam van wijlen Syburch Fransdochter in haar laatste tijd huisvrouw van Nicolaes Jansz van Paenderen en wel omtrent 3 jaren vóór dezelve Paenderen dezer wereld overleden was, in dezen geassisteerd met Arent van der Hooch haar neef en gecoren voogd in dezen, ter eenre, en Popius van Paenderen, enige nagelaten zoon en erfgenaam van de voorschreven Nicolaes van Paenderen, in dezen geassisteerd met Claes Gerrysz oom van zijn huisvrouw, ter andere zijde. Na het overlijden van Syburch is er al een deling geweest tussen Nicolaes van Paenderen en Geertgen Mathysdr ten overstaan van de voorschreven Aernt van der Hooch, van de goederen ter huwelijk aangebracht. Op 10 april 1615, niet lang vóór het overlijden van Nicolaes Paenderen, hebben die en de voornoemde Hooch een memoriaal gemaakt over de verdeling van de nog onverdeelde gemene boedel, waarin o.a. stond dat Nicolaes van Paenderen 600 gld meer dan Geertgen Mathysdr ontvangen had. Nu zou Geertgen Mathys vooraf 1259 gld 2 st moeten hebben. (Volgt een uitgebreide inventaris.)⁴²²

Uit het eerste huwelijk:

1. **Willem Engbertsz**, geb. ca. 1554 ⁴²³, [volgt VIId](#).
2. **Philips Engbertsz**, [volgt VIe](#).
3. **Dirckgen Engbertsz (van PAENDEREN)**, [volgt VIIf](#).

Uit het tweede huwelijk:

1. **Popias**, geb. ca. 1568 ⁴²⁴ of ca. 1571 ⁴²⁵, [volgt VIg.](#)

Vg. ([van IVc](#)) **Quirina van PAENDEREN**,

In Haarlem verkoopt op 2 april 1571 Pieter van Paenderen als broer en voogd van Quiryntgen van Paenderen, bij executie ten profijte van de crediteuren van Thys Jan Fredericx daartoe gerechtigd wezende, aan Barent Henricxz cuyper een huis met erf in de Grote Houtstrate, tussen Claes van Griecken en Claes Jacobsz Coman, achter strekkende en uitgaande met een hooibarg in de Gierstrate, met 5 schellingen 3 penningen 's jaars die daarop te huur staan, nog met 30 schellingen 's jaars daarop te huur of rente staande, voor 50 gld, te betalen op 5 toekomende meien waarvan mei 1572 de eerste ⁴²⁶.

Op 26 oktober 1577 heeft Kathryn Jasparsdochter, poortersse van Haarlem, oud omtrent 22 jaren, rechtelijk verdaagd zijnde ten verzoeke van Jan Jansz Verwer, poorter derzelve stede, een getuigenis afgelegd. Zij verklaart dat zij op kerstmis toekomende omtrent 2 jaren geleden door verzoek van Alydt van Paenderen gereisd is naar Leiden, om te zoeken Quirina van Paenderen zuster van Alydt, die toen omtrent 5 weken van huis was geweest, waar zij haar gevonden heeft, en daar omtrent 8 dagen vertoefd hebbende is zijn met dezelve Quirina en Claes Jansz Verwer haar man gereisd naar Weeteringe, en aldaar in zeker logies een weinig bij 't vuur gewarmd hebbende zo zijn aldaar binnengekomen Claes Sinck, Jan Goossensz en Jacob Augustynsz, hebbende een kruik wijn die zij van Leiden gebracht hadden, en goede sier makende bij de „baendrager” op een opkamer zo is Quirina van Paenderen geassocieerd met de voorschreven Claes Sinck en de andere twee personen, zonder weten of consent van haar man (die bij de baendrager bleef), buitenshuis gegaan, en heeft Claes Jansz Verwer, na meer dan 2½ uur, niet wel tevreden zijnde, haar, getuige, naar Quirina gezonden maar heeft zij Quirina niet kunnen vinden. De voorschreven Quirina is met Claes Sinck weer binnengekomen, niet wetende haar anders te excuseren dan dat zij met henluiden uit praten geweest was. Met de schuit die Claes Jansz gehuurd had wilde Quirina niet reizen, zodat de schuit weggevaren is. Toen is Claes Jansz naar Aalsmeer gaan lopen om een schuit te huren om daarmee naar Aalsmeer en Amsterdam te gaan. Maar Claes Sincq en zijn compagnie huurden toen een schuit op Leiden en zijn daarmee terstond met Quirina en haar, getuige, naar Leiden gereisd, zonder te wachten op Claes Jansz Verwer. Het gezelschap ging in Leiden logeren in de Vergulde Craen waar Jan Sincq 'thuis lag'. Aan haar, getuige, werd verteld dat er voor haar geen plaats was, waarop zij naar een andere plaats gegaan is bij de Hogelantsche Kerck bij haar „buyervolck". De nacht om zijnde is zij des morgens omtrent 6 uren, nog duister zijnde, weder gekomen in de huizinge van de Craen, om Quirina te vragen met elkaar naar Haarlem te reizen, alwaar zij Quirina gevonden heeft in een klein kamertje in haar wollen hemd met haar borstrok aan, doch haar kap ongezet, die haar vroeg terstond naar de wagens te gaan om een wagen op Noordwijk voor haar te huren. Dit gedaan hebbende en wederom komende vond getuige Quirina niet op het kleine kamertje, maar wel op een andere plaats, zittende op 't bed van Claes Sincq waar dezelve Claes Sincq naakt op lag. Getuige drong bij Quirina aan zich klaar te maken om te vertrekken, maar Quirina ging met Claes Sincq fluisterend praten, waarop Claes Sincq haar toeriep dat zij Quirina niet mee zou nemen naar Haarlem, want Claes Jansz Verwer haar man zou kwaad zijn. Quirina van Paenderen gaf haar, getuige, toen 7 stuivers om daarmee naar huis te trekken, hetgeen zij, getuige, ook gedaan heeft, waarbij Quirina haar gelastte aan Alyt van Paenderen te zeggen dat zij, Quirina, naar Delft trekken zou om een kind te heffen. Toen getuige

thuis was gekomen heeft Alyt aan haar zuster geboodschapt dat Quirina te Leiden op haar man, die naar Aalsmeer getrokken was, wachten zou. Verklarende voorts de voorschreven Kathryn, getuige, dat omtrent 3 weken daarna Alyt van Paenderen bij haar gekomen is, zeggende van Quirina een brief ontvangen te hebben, had en verstaan had dat zij naar Delft getrokken was. Alydt wilde toen met haar, getuige, samen naar Leiden om Quirina te zoeken, offerende haar te dien einde een „gouden engel” te geven, wat zij, getuige, geweigerd heeft, daar zij in dienst was van Anna Symonsdr in de Vergulde Hoorn in de Aneganck te Haarlem, zodat toen Alydt van Paenderen alleen derwaarts gereisd is.⁴²⁷

In Haarlem verkoopt op 6 mei 1579 Nicolaes Cinck als man en voogd van Quirina van Paenderen aan Griete Gerytsdr, weduwe van Bouduwyn Jansz „corlmaker”, 2 huizen met hun erven en bruikwaar van de steeg en poort, naast elkaar in 't Nyeuwelant bij de Vrouwen Broenssenkerck, tussen Claes Reyersz en Jan Pietersz linnewever, achter strekkende aan het erf van Neeltgen Reyersdr, al vrij, voor 48 gld, te betalen op 3 vervolgende meien waarvan mei anno 80 de eerste wezende; borg voor de gehele somme is Jan Pietersz Boerssen en mede voogd van de voorschreven Gerytsdr⁴²⁸.

In Koudekerk bekent op 30 maart 1587 Hans Daze, man en voogd van Quierina van Paenderen, wonende binnen Haarlem, bij believeen en consent van de voorschreven Quierina van Paenderen, ten dezen mede comparerende, verkocht te hebben Reijnout van Oij wonende binnen Leiden, een woning als huis, schuur en barg, potinge en plantinge daarop staande, met omtrent 14 morgen land in het ambacht van Koudekerk in de Hoogewaert, belend ten noorden Reijnout van Oy zelf, Cornelis Gerttisz met eigen einde erve, ten oosten Jan Adriaensz, ten westen Michiel Florisz met zijn bruikwaar, Marry Willems weduwe van Willem Aertzen en Meyns Jansdr c.s., ten zuiden de Rijn, en wel betaald te wezen met 2300 gld⁴²⁹.

Op 23 februari 1589 verklaart Lieven van de Vivere, garentwijnder van Gent, nu wonende binnen Haarlem, oud omtrent 29 jaren, ten rechtelijken verzoeke van Hans Dasen, man en voogd van Quiryna van Paenderen, dat omstreeks 3 jaren geleden hij met de voornoemde Hans Dasen en zijn huisvrouw geweest is te Leiden in de herberg waar 't Stedehuys van Antwerpen uithangt, alwaar de voorschreven Hans en zijn huisvrouw verkochten aan ene Renoult van Oy een woning met 14 morgen land te Koudekerke, en dat vóór en aleeer dezelve koop doorging de voornoemde Renoult van Oy in zijn handen geleverd werd zeker testament van Balich van Paenderen, de moeder van de voorschreven Quirina van Paenderen, met ook zekere consultatie die uit Den Haag gehaald was, die hij, dezelve van Oij, met hem nam en de gehele nacht bij hem behield en hem wel bevonden aleeer de koop voortging, en dat des anderen daags de koop is geschied, en de voornoemde Reynoult van Oy tevoren expresselijk zelf verhaalde en zei tot de voorschreven Hans Dasen en zijn huisvrouw van de waarborgtocht te stellen 'en zal niet nodig zijn mits dat gij mij tot zekerheid vandien van de koopenningen zult laten onderhouden 1200 gld kapitaal op rente tegen de penning 16 en de rest zal ik u comptant betalen', waarin partijen van beide zijden bewilligden en en zeer wel tevreden waren, zulks dat de koop van de woning aanging voor de somme van 2100 gld, te betalen 900 gld gereed en de resterende 1200 gld zou blijven staan op rente tegen de penning 16 in plaats van waarborg⁴³⁰.

Op 7 april 1589 verklaren Jan de Witte, oud omtrent 61 jaren, en Nicolaes van Paenderen, oud omtrent 45 jaren, beiden poorters van Haarlem, ten verzoeke van Hans Dasen als man en voogd van Quirina van Paenderen, dat zij, depositanten, allebei getrouwd gehad hebbende een dochter van zal. Balich van Paenderen, uit naam en vanwege hun kinderen mede present geweest en gestaan hebben, zo over de eerste als

tweede scheiding gedaan tussen de erfgenamen van de voorschreven wijlen Balich van Paenderen, en dat zij wel weten dat in 't scheiden van de boedel, noch ook vóór noch na daarvan, zij kennis hebben gehad dat de voorschreven Quirina van Paenderen enige acten verleden of gepasseerd heeft, noch ook melding gemaakt is dat haar enige partijen zwaar van schuldem of anders voor haar legitieme portie zouden aangerekend zijn of door haar geaccepteerd waren. Bij de deling zijn de erfgenamen geen merkelijke sommen van schulden aanbedeeld behalve een deel kwade lakenschuld waarvan volgens diens verklaring Jan de Witte 400 gld is aanbedeeld vanwege zijn kinderen.⁴³¹

In Haarlem constitueert Jan Jelisz, waard in Amstelredam binnen de stad Gouda, op 16 september 1589 Cursor ad lites contra Hans Dases als man en voogd van Quirina van Paenderen en alle anderen⁴³².

Op 31 december 1590 heeft Hans Dasen, man en voogd van Quiryntgen van Paenderen mede present, getransporteerd aan Johan Colterman de Jonge, rentmeester van Brederode, een losrente van 12 ponden 10 schellingen's jaars die voornoemde Quirina ten deel gevallen is jegens de andere erfgenamen van wijlen Balich Pietersdr, weduwe van Dirick van Paenderen, haar vader en moeder, wezende dezelve rente begrepen in een constitutiebrief op naam van voorschreven Dirick van Paenderen⁴³³.

Op 6 november 1607 testeert Cryntgen van Paenderen, poortersse van Haarlem, ter presentie van Alydt van Paenderen haar zuster; zij benoemt als enige en universele erfgenamen Annetgen en Balichgen, haar twee dochters, de een zo veel als de andere⁴³⁴.

Op 11 februari 1626 dient voor het Hof van Holland een zaak van Reynout van Oijen contra de weduwe van Garbrant Gerritsz, waarin Cornelis van Hyseldoorn optreedt als procureur van Reynout van Oijen wonende te Leiden als mede-crediteur en ten verzoeken van de andere creditoren, mede als door dit Hof geordineerde curateur over de desolate boedel van Quiryntgen van Paenderen, impetranten, ook van 'requiratie civile'[?] op en jegens de weduwe van Garbrant Gerritsz glaesmaker te Amsterdam, ook voor haar minderjarige kinderen, aan wie admissie is verleend om verklaringen te produceren [of iets dergelijks]⁴³⁵.

tr. 1° ⁴³⁶ **Claes Jansz VERWER**, zn van Jan Pietersz VERWER, schepen van Haarlem, en Katrijne WILLEMSDR,

De gegevens over de ouders van Claes Jansz Verwer zijn hoofdzakelijk afkomstig van een artikel van M. Thierry de Bye Dólleman⁴³⁷. Dat Claes Jansz Verwer het aangegeven echtpaar tot ouders heeft is niet uit dat artikel af te leiden, ook niet uit de inleiding van het Memoriaelbouck van Willem Jansz Verwer als uitgegeven door J.J. Temminck⁴³⁸, waarin onder de vermelde kinderen van dat echtpaar Claes ontbreekt.

In Haarlem verkoopt in oktober 1567 Kathryn Willemsdochter, met Claes Jansz Verwer haar gecoren voogd in dezer zake, aan Margriete Cornelisdochter, geëchte huisvrouw van Pieter Meeusz, een camer met erf in de Luytgensstege, tussen Cornelis Jansz sander en Symon Dirck Hubertszoon, achter strekkende aan Frans Symonsz wollewever, al vrij, behoudelijk dat de voornoemde Kathryn Willemsdochter de voorschreven camer met het erf zal mogen blijven bewonen met een ander die de voornoemde Margarete Cornelisdochter bij haar voegen zal haar leven lang, en zal dezelve Margarete uit en in de voorschreven camer mogen gaan en komen tot haar believen, en de voorschreven Kathryn Willemsdochter geeft op 12 november 1567 62 gld gereed geld⁴³⁹.

tr. 2° **Claes SINCQ**,

In Haarlem constitueert Jan Gerytsz van Kessen op 24 april 1578 Gael contra Claes Cincq⁴⁴⁰.

Op 15 november 1578 is Pieter Pietersz Bom, waard in 't Schaeck te Delft, impetrant jegens Nicolaes Sinck wonende te Haarlem, Gerrit Huges en Maerten Segers beiden wonende te Amsterdam, om betaling van een obligatie dd. 31 januari 1574 van 1100 gld, afslaande de portie van Dirck Cater (de gedaagden compareren niet en worden andermaal opgeroepen)⁴⁴¹.

In Haarlem verklaart op 30 juli 1580 Claes Sincq hemzelf grotelijken bezwaard te bevoelen door zekere 3 schepenvonnissen, zo op 9, 20 en 23 dezer maand juli door schepenen dezer stede te zijnen achterdeel en voordeel van Jasper Laurensz de Vriese, als man en voogd van Alydt van Paenderen, gewezen, waarom hij appelleert aan het Hof van Holland⁴⁴².

In Haarlem verkoopt op 11 september 1581 Faes Jansz linnewever aan Nicolaes Cinq een huis met erf in de Cleynen Houtstrate tussen St. Remigiusgasthuys en Anna Valckendochter, achter strekkende aan 't Minnebroedersconvent, al vrij. De gelastbrief is losbaar met 24 gld waarvoor rente te betalen 30 st.⁴⁴³

tr. 3° **Hans DASEN.**

In Haarlem verkoopt vóór 12 april 1591 Jacques Maertensz linnewever aan Hans Dasen een huis met erf in de Margrietestraet genaamd de Blinde Esell, tussen 't Patershuys en Jan Ceth, voor 600 gld, te betalen op 12 april 1591 en 12 april 1592 telkens 150 gld en de rest op 3 achtereenvolgende meien, en verkoopt Jacques Roose op 4 november 1591 aan Hans Dazen een stukje erf gelegen aan de gang van zijn huizinge in de Margrietestraete, breed omtrent 4 voeten, lang 11 voeten, voor 10 gld 10 st.⁴⁴⁴

In Haarlem bekent op 22 december 1592 Hans Dase schuldig te wezen Jaspar Kirbergen 400 gld uit zake van geleende penningen, te betalen op 4 eerstkomende jaren, met als onderpand zijn huis in de Margrietestraet genaamd de Blinde Esel, tussen Jaques Roose en Jan Seth; op 20 mei 1595 vertoont Hans Dase de originele brief van 400 gld als gekweten. Op 29 december 1592 bekent Hans Dase schuldig te wezen Jan de Coninck 400 gld met onderpand als hiervóór belast met 400 gld; op 25 juli 1605 heeft Symon Jansz Busschaert de custingbrief vertoond als voldaan.⁴⁴⁵

In Haarlem bekent op 27 november 1597 Jan Dase, als getrouwd hebbende Cryntgen de dochter van Balien van Paenderen, schuldig te wezen aan zijn nagenoemde crediteuren, Dirck van den Heuvel 119 gld 16½ st, Symon Jansz Bosschert 160 gld 2 st, Lenert Willemsz Homeer[?] 12 gld 18½ st, Denys Jansz 56 gld 15 st, Jaques Walravens wonende te Amsterdam 42 gld 1½ st, Rogier Verhulst 29 gld 15½ st, Lysbeth Valcken 25 gld, Jan de Wael Michielsz oud-schepen dezer stad 47 gld, Joseph van Trier volgende zijn obligatie 25 gld, Cornelis Pietersz wonende te Amsterdam 13 gld 1½ st, Phillips van der Eerde 20 gld, Henrick Jansz van 's-Hertogenbosch laeckencoper 6 gld 8 st, Franchoys de backer 5 gld, Cornelis Schoon buurman te Spaarnwoude 18 gld, 't Heyligeesthuys binnen Haarlem 11 gld, en Baernt Bonten laeckencoper 9 gld, makende alle voorschreven partijen tezamen ter somme van 700 gld 19 st, spruitende uit zake van gehaalde waren, en alzo hij, comparant, voor deze tegenwoordige tijd geen middel had om zijn voorschreven crediteuren dit achterwezen promptelijk te voldoen, draagt hij hun op zijn huis met erf in de Margrietestraet waar de Blinde Ezel tegenwoordig uithangt, tussen Jaques Rose en Jan Cette linnewever, achter strekkende aan Pieter van der Knocke, belast eerst met 7 gld 's jaars, en nog 463 gld, welk huis en erf de voorschreven crediteuren vrijelijk zullen mogen verkopen en de penningen daarvan procederende ontvangen, een iegelijk naar zijn contingent, waartoe hij machtigt de voorschreven Dirck van den Heuvel en Symon Jansz Bosschaert, en om zijn crediteuren nog meer te verzekeren als de betaling uit 't voorschreven huis niet voldoende zou zijn draagt hij nog over een rentebrief van 95

gld ten laste van Reynout van Oyen, gehypothekeerd op 14 morgen land in Koudekerk, welke rentebrief de voorschreven Dirck van den Heuvel en Symon Bosschert in handen zal worden gesteld, zodra Aerlant Aelberts wonende te Amsterdam van haar 300 gld zal ten volle gecontenteerd zijn, belovende hij, comparant, gedurende 3 halve jaren elk half jaar te leveren 6 smallekens [= smalle weefsels] elk waard 9 gld 10 st, of dezelve somme in plaats vandien (dit huis is op 18 april 1613 ontslagen van dit verbaal volgende ondertekening van Symon Jansz Busschart, een van de crediteuren, die dezelve voldoening op de rug van de brief heeft doen tekenen)⁴⁴⁶.

In Haarlem verkopen op 14 april 1598 Dirck van den Heuvel en Symon Jansz Bosschert als mede-crediteuren van Jan Dase, als gemachtigden van Jan Dase, aan Jasper Schamp[?] een huis met erf in de Margrietenstraet genaamd de Blinde Esel, tussen 't Paterhuys en Jan Cette, voor 725 gld⁴⁴⁷.

Uit het tweede huwelijk:

1. **Annetgen Claesdr SINCQ.**

2. **Balichgen Claesdr SINCQ, tr. Gerbrant GERRITSZ**, stadsglazemaker van Amsterdam.

Op 4 oktober 1623 verklaart Garbrant Gerritsz, stadsglazemaker te Amsterdam, als man en voogd van Balichgen Claes Sinckendr nagelaten kind van zal. Quijrina van Paenderen in haar leven weduwe van Claes Sinck haar vader, dat hij het niet geraden vindt zich te mengen in de nagelaten goederen en erfenis van zal. Alydt van Paenderen, moei van zijn huisvrouw en zuster van voorschreven Quyrina van Paenderen, die op 28 augustus van dit jaar dezer wereld is overleden, gelijk hij dezelve repudieert, van mening zijnde om uit kracht van het testament van Balich Pietersdr van Paenderen, hun bestemoeder [sic], wederom aan te tasten zekere huizinge en camers met erven gelegen in Haarlem in 't gat van de Groote Houtstraet waar tegenwoordig het wapen van Amsterdam in de gevel staat, vanouds genaamd de Wolsack²⁸⁴.

In Haarlem constitueert Garreberant Gerits, statsglasemaecker wonende te Amsterdam, op 25 januari 1624 Ijsaack van der Walle, procureur voor dezer stads vierschaar, ad lites op en jegens Barent Roeloffsz of Cornelis Abrahamsz, als possesseur en eigenaar van de huizinge genaamd het Wapen van Amsterdam, quoscumque alios tam agendo quam defendo⁴⁴⁸. Voor de afloop van dit proces, zie bij Alydt Dirckdr van Ppaenderen.

Vh. ([van IVc](#)) **Hase van PAENDEREN**,
tr. **Jan de WITTE**, geb. ca. 1528, rentmeester van des Grafelijkheids Wildernis⁴⁴⁹,
zn van Jan de WITTE en Aecht JANS DR⁴⁵⁰.

In Haarlem verkoopt op 1 april 1567 Jan de Witte, rentmeester van de Wildernisse, aan Andries Aelbrechtsz schoemaker een huis en erf in de Groote Houtstrate, tussen Balich van Paenderen en Frans Jansz van Duynen, achter strekkende aan de plaats van de camer van Balich van Paenderen, met de halve heimelijkheid die in de muur staat gaande onder de voorschreven plaats, welke plaats de voornoemde Balich niet betimmeren noch 't licht van dit huis benemen zal mogen anders dan 't licht nu is, met voorwaarde dat men 't licht van Frans Jansz Duynen in zijn keuken en 't licht in de keuken van de voorschreven Balich van Paenderens huis aan beide zijden van 't voorschreven huis niet betimmeren noch versperren zal in enige manieren, al vrij, voor 850 gld, te betalen op 9 eerstkomende meien⁴⁵¹.

In Haarlem constitueert Jan de Witte, rentmeester der Koninklijke Majesteits

wildernis, op 12 februari 1568 Egmond contra Jan Pietersz Deijman⁴⁵².

Op 23 mei 1580 verklaren drie getuigen ten verzoeke van Jan Jansz Verwer, dat altijd boven mensenmemorie een weg in „den anderden hout” [= Aerdenhout] bestaan heeft vrijelijk gebruikt door burenen van Zandvoort en elders naar Haarlem toe, die nu is gedolven door Jan de Wit met een sloot om de gehele weg te benemen en teniet te maken⁴⁵³.

Op 27 oktober 1581 is voor het Hof van Holland Gerrit van der Burch als procureur van Jan de With wonende te Haarlem impetrant jegens Gerrit Corvers, koopman te Amsterdam, gedaagde, doende eis dat de gedaagde zou restitueren zijn kooppenningen die hij voor de 9 maden land in Haarlemmerliede gegeven had⁴⁵⁴.

In Haarlem bekend op 6 november 1581 Jan de Witte, uit kracht van zeker akkoord en overdracht tussen hem en Jasper de Vries als man en voogd van Alydt van Paenderen, door tussenspreken van Dirick Jacobsz de Vriese en Dirick Volckerts Coornhert als arbiters dd. 1 juni 1581, schuldig te wezen aan de voorschreven Jasper de Vries als man en voogd van zijn huisvrouw 475 gld, die hij, comparant, onderhouden zal op rente de penning 16, nl. 29 gld 12 st 1 blank, die hij, comparant, gehouden wordt te voldoen, te weten 200 gld met de verlopen renten vandien, een jaar, en de resterende 275 gld ook met de verlopen renten vandien, 2 jaren na de dag dat de voornoemde Jasper de Vries, zijn huisvrouw, of zijn erven, hem of zijn erven volkomenlijk bevrijd zullen hebben van de borgtocht als hij, comparant, zichzelf voor de voornoemde Jasper ingesteld heeft ten behoeve van Mr Valentyn Rusworm, ter zake van zekere verkochte huizinge binnen Leiden, waarvoor hij, comparant, als speciaal onderpand verbonden heeft, eerst zeker erf en tuin van zijn verbrande huizinge op de Oude Graft met het getimmerte daar tegenwoordig op staande, en hetgeen hij daar nog op doen timmeren zal, belend de weduwe van Rollandt, in zijn leven burgemeester dezer stad, en de erfgenamen van wijlen Jan van Gessen, achter strekkende aan Alydtgen Pouwelsr weduwe van Mr Dominicus te Amsterdam, wezende geheel vrij; geroyeerd op 29 februari 1618⁴⁵⁵.

Op 11 augustus 1582 heeft ten verzoeke van Johan de Witte de notaris zich gevonden aan de persoon van Jasper Lourisz zijn zwager, en hem verklaard dat hij, Johan de Witte, hem voldaan had van de koop van de halve zatelanden te Langeraar, waarvoor Jasper beloofd had de brieven van opdracht en kwijtschelding te leveren, die Johan de Witte nodig heeft omdat hij de zatelanden verkocht heeft op termijnen, waarvan de de eerste op Sint Jacobsdag laatstleden verschenen is met 455 gld 4 st, en hij de koper beloofd heeft morgen te Langeraar die brieven over te geven, welke brieven Johan de Witte nu verlangt van Jasper, en bij weigering alle kosten, schade en interst op Jasper zal verhalen. Als Jasper zou zeggen dat die eerst zekere andere kwesties afgedaan wilde hebben, is hij, Jan de Witte, bereid die aan goede mannen ter keuze van Jasper voor te leggen en daarvoor borg en cautie te stellen. Waarop de voorschreven Jasper aan de notaris ten antwoord heeft gegeven dat hij de voorschreven Jan de Witte de voornoemde brieven van opdracht wel begeerde te leveren, en dat hij zulks ook op huden om 3 uur na de middag in de Groote Kerck met Jan de Witte geaccordeerd is dat hij hem de brieven zal leveren met 4½ gld aan geld daartoe en daarmee alle kwesties teniet zullen zijn, waarvan de voorschreven Johan de Witte verzocht heeft bij de notaris een of meer openbare aktes gemaakt te worden. Op 13 augustus 1582 heeft Johan de Witte, vanwege het onwaarachtige antwoord van Jasper Lourensz eergisteren, de notaris opnieuw verzocht zich te begeven naar Jasper, met de boodschap dat Jasper geen redenen of oorzaken heeft om de overgave van de brieven van opdracht en kwijtschelding te weigeren vanwege de belofte gedaan op 17 augustus 1579, met herhaling van eerdere uitspraken, waarop Jasper eveneens eerdere

uitspraken herhaalde, met o.a. de toevoeging dat de 4½ gld voortkwam uit aan Jaspar betaalde penningen in Leiden en Alphen.⁴⁵⁶

Op 16 februari 1583 verklaart Neel Joostendr van Noordwijk („Nortich”), oud omtrent 74 jaren, ten verzoeken van Jan de Wit poorter van Haarlem, hoe dat zij te Noordwijk een aanmaning kreeg en gesproken heeft ene Jaspar Laurensz van Amsterdam over een schuld van 14 gld 7 st van laken gehaald in 1571 bij Balich van Paenderen te Haarlem, zeggende dat hij de zwager [= schoonzoon] was van Balich voornoemd. Overmits de zware oorlogen en troebelen had zij niets meer, en had zij aangeboden een goed haas met een goed paar konijnen, geleverd door haar burenen aan hulp aanzienende haar armoede, en had hij haar beloofd dat niemand meer haar zou manen, ook Jan de Wit niet, omdat deze schuld hem allen aangedeeld was.⁴⁵⁷

In Haarlem verkoopt op 1 december 1586 Jan de Witte aan Reynier Henricxz van Amsterdam een huizinge met erf op Bakenessergracht, tussen de erfgenamen van Claes Hals, brouwer, en Jacoba Claesdr, weduwe van Pieter Luyten, voor 1500 gld, te betalen 300 gld mei 1687 waarmee alsdan zullen moeten worden afgedaan de 300 gld hoofdsom met rente vandien die Machtelt van Rollant op 't voorschreven huis heeft, en de resterende 1200 gld op 8 meien, beginnende 1588.⁴⁵⁸

In Haarlem verkoopt op 31 december 1592 Johan de Witte aan Aernt Hermansz een huis met erf in de Groote Houtstraet op de hoek van de nieuw gemaakte stadsstraat, tussen dezelve straat en de huizen aan de noordzijde, de weduwe van Ypen Jans ten zuiden, voor 1175 gld.⁴⁵⁹

In Haarlem op 10 mei 1593 stelt Claes Doesz wonende op de Crayenhorstergracht zich borg voor Pieter Gerritsz, gearresteerde met zijn paard, om voor dezelve 't gewijsde te voldoen jegens Johan de With, arrestant, en constitueert Pieter Gerritsz op dezelfde dag Weyman ad lites contra Johan de With.⁴⁶⁰

Op 22 december 1593 wordt een uitspraak gedaan in de zaak voor het Hof van Holland tussen Jan de Witte wonende te Haarlem, impetrant in relieff d'appel ter eenre, en Jonkheer Aelbrecht van Egmont, gedaagde. Allegerende de impetrant dat hij eerder van de Rekenkamer van Holland, van de heerlijkheid van Brederode, als een kwaad leen gedevolveerd aan de Grafelijkheid van Holland, in erfpacht had genomen uit de wildernis van Brederode omtrent 35 morgen land of duinen in de Aerdenhout, de morgen voor 24 st 's jaars, dewelke hij gemeend had te doen afkarren en vruchtbaar maken, maar bevonden dat niet doenlijk te zijn, waarna hem in 't jaar 1570 door voorschreven Rekenkamer vergund was de voorschreven bergen of duinen te mogen gebruiken als duin en daarin konijnen te planten en vangen tot zijn profijt, hetwelk hij sedert die tijd heeft gedaan, en daartoe van de „dougere” van Brederode in pacht genomen en gebruikt wel 100 morgen duin annex de voorschreven erfpachtlanden, welke 100 morgen hij alsnog in pacht was gebruikende, waarvoor tot meerder zekerheid hem door Willem van Sonnenberch, baljuw en houtvester van Brederode, vergund was in de heuvels gaten te boren, en konijnen te planten en te vangen tot zijn profijt. Nochtans had de gedaagde, tegenwoordig houtvester, hem tegen 18 mei 1589 voor zijn meesterknappen [= vierschaar] in rechte doen roepen bij vorm van gijzeling, o.a. vanwege verbeurd te zijn een boete van 10 Kennemerponden voor elk gat dat er in de voorschreven erfpachtlanden geboord zou wezen, waartegen impetrant zich verdedigd had en de gedaagde kopie van impetrants stukken verzocht had om te repliceren, waartoe toestemming verleend was. Ondanks dat dit proces nog hangende was zijn op 19 mei 1589 Dirck Aelbrechtsz, Huybert Symonsz en Jan de Vlaminck, duinmeiers en dienaars van de impetrant, geroepen voor de vierschaar van Brederode, vanwege het vangen van konijnen in september en oktober 1588, waarvoor zij, zonder behoorlijke litiscontestatie, door de meesterknappen zijn gecondemneerd om een boete

van vier maal 30 Kennemerponden te namptiseren, welke condemnatiën in regard van hem, impetrant, moesten gehouden wezen. Hoewel impetrant niet binnen behoorlijke tijd had kunnen appelleren verzoekt hij dat de vier vonnissen tegen zijn duinmeiers of dienaars teniet gedaan zullen worden. Vanwege de gedaagde is geallegeerd dat „Vrouwe Amelia, paltzgravinnen by de Ryn, churfurstinne hertoginnen van Beyeren, als douwgierie van Brederode” op 12 februari 1588 zekere ordonnantie had gemaakt waarin o.a. was bepaald, dat degene die men zou bevinden fretterende of met lange netten afzetten in de duinen en wildernis van Brederode, verbeuren zou de eerste keer 30 Kennemerponden, de tweede keer 60 gelijke ponden, en de derde keer strengelijk gegijzeld en verbannen. Op 2 oktober 1588 zijn de genoemde 3 dienaars van de impetrant betrapt op het afzetten met lange netten door de duinmeier Willem Pietersz, en Dirck Aelbertsz ook al op 27 september 1588, waardoor de aanliggende duinen van Brederode in de grond waren bedorven en van konijnen ganselijk gedepopuleerd. Het appel wordt niet ontvankelijk verklaard en de impetrant wordt gecondemneerd in de kosten van het proces mitsgaders de boetes van het appel.⁴⁶¹

Op 1 augustus 1594 verklaart Jan de Witte, oud omtrent 66 jaren, ten verzoeke van Claes van Paenderen, dat hij met de voorschreven Claes van Paenderen, Jasper de Vriese, de zoon van voorschreven van Paenderen, en Barthout Philipsz in juni laatstleden geweest zijn in de Anderden Hout [= Aerdenhout] bij Jan Cornelisz Couter, waar Jasper en voornoemde Claes van Paenderen zekere uitspraken hoorden van mannen nopende een brief en huurcedulle waarover tussen hen kwestie was (en de zoon van voornoemde Paenderen deerlijk hoorden krijsen en roepen)⁴⁶².

In Haarlem op 2 januari 1596 stelt Jan de Witte zich borg voor 't namptissement van 85 gld huishuur die Anthoni Beyns op 20 december laatstleden bij schepenen ge cautioneerd is ten behoeve van Jaspas de Vries bij provisie te namptiseren, om deze somme in 't geheel of deel te restitueren indien bij sententie ten principale bevonden wordt zulks te behoren, en belooft Jan de Witte als borg voor Jaspas de Vries te betalen aan Thomas Diricxz steencoper 20 gld waarin dezelve Jaspas met de kosten op 28 februari 1595 is gecondemneerd, en dat op meidag eerstkomende⁴⁶³.

In Haarlem stelt op 22 april 1596 Adriaen Gael zich borg voor het namptissement door Dirck Aelbertsz duynmeyer tegen Jan de With, geobtineerd op 12 maart laatstleden op en tegen Jan de Witte ter somme van 28 gld, om dezelve te restitueren indien bij sententie ten principale bevonden wordt zulks te behoren⁴⁶⁴.

In Haarlem heeft Jan de Witte op 1 juni 1602 van Gerard van der Laen gekocht een erf ten oostzijde van de Boomgaertstraet, tussen de Poortstraet ten noordzijde, Pieter Boddem ten zuidzijde, voor 240 gld die hij op rente houdt⁴⁶⁵.

Op 12 februari 1607 maakt Machtelt de Witte, huisvrouw van Aelbert Symonszoon, poortersse van Haarlem, wat ziekelijk, een codicil, daartoe gerechtigd vanwege een clause in het testament samen met haar man van 20 januari 1591. Zij verklaart o.m. dat zij op 18 november 1582 aan wijlen Aechte de Witte Jansdochter, haar broers dochter, in haar huwelijk heeft gegeven 100 gld, daarna nog aan haar broer Jan de Witte 100 gld voor de bruidegomskleren van zijn zoon Frans de Witte, makende 100 gld, gegaan uit de gemene boedel van haar en haar man, en begeert dat bij de laatste dood van henbeiden daartegen 200 gld aan de erfgenamen van haar man uit de gemene boedel zullen gaan. Ook eventuele aan haar broer Jan de Witte voorgeschoten penningen zullen aan haar man of zijn erfgenamen toekomen. Verklarende comparante haar begeerte te wezen, dat nadien haar broer Jan de Witte zijn twee zoons Dirick en Frans elk 1200 gld bij hun huwelijk heeft gegeven en dat Caterina en Hase de Witte, zijn twee ongehuwde dochters, daartegen niet zijn vergoed, dat bij de laatste dood van haar en haar man dezelve 2 dochters vooruit uit haar gereedste goederen elk 1200 gld

zullen trekken, en haar broer Jan de Witte tweemaal 1200 gld. De kinderen en de kinds kinderen bij representatie van haar broer zullen haar goederen delen en de voorschreven Caterina en Hase haar kleren.⁴⁶⁶

Op 1 februari 1613 verklaart Machtelt de Witte Jansdr, huisvrouw van Aelbrecht Symonsz wonende te Haarlem, geassisteerd met haar man, dat zij op 2 november 1608 ten verzoeke van Dirck de Witte, haar broers zoon, zich borg had gesteld ten opzien van Johan Braseman ten behoeve van Agneta van Alckemade voor 2000 gld met de interesten vandien tegen de penning 16, en zij belooft dat de voorschreven Braseman van de voorschreven 2000 gld na haar en haar mans overlijden uit haar nagelaten goederen voldaan zal worden, zonder de interesten. Compareerden mede Franchois de Witte wonende te Amsterdam, Catharina en Haes de Witte wonende te Haarlem geassisteerd met de voorschreven Franchois de Witte als hun gecoren voogd in dezen, renunciërende de voorschreven beneficiën ordinis et excussionis en ook de dimissionis, en de voorschreven Catharina en Haes de Witte daarenboven 't beneficium senatus consulti vellemni, daarvan wel onderricht zijnde, voor hen en hun respectieve erfgenamen, beloofd [hebbende] aan de voorschreven Braseman na het overlijden van de voorschreven Machtelt de Witte en haar man uit de goederen die de voorschreven Machtelt de Witte, hun moei, hun, comparanten, zal gelieven na te laten de voorschreven 2000 gld op te leggen, zonder in enige interesten van deze somme gehouden te zijn.⁴⁶⁷

Op 13 maart 1613 bepaalt Machtelt de Witte Jansdochter, poortersse binnen de stad Haarlem, de wettige huisvrouw van Aelbrecht Symonszoon, wezende nog voor haar ouderdom in redelijke gezondheid, bij codicil dat zij het testament gemaakt met haar man op 20 januari 1591 en het codicil door haar alleen gemaakt op 12 februari 1607 alsnog approbeert, behalve wat betreft de volgende punten. Te weten dat, om zekere gewichtige redenen haar moverende, haar broers zoon Dirick de Witte en zijn kinderen niet meer als tevoren haar erfgenamen zullen zijn, maar dat haar erfenis bij de laatste dood van haar en haar voorschreven man in 't geheel zal komen en versterven op Frans, Caterine en Haesgen de Witte, of bij overlijden hun descendentes op de plaats van de overledene. Ook is de clause in het codicil van 12 februari 1607 nopende Caterina en Haesgen geannuleerd. Verder verklaart zij dat haar voorschreven erfgenamen de erfenis niet zullen mogen genieten alee in de gemene boedel ingebracht zijn alle penningen als de voorschreven Dirick de Witte of zijn kinderen aan de voorschreven Aelbrecht Symonsz of zijn erfgenamen schuldig zouden zijn, mitgaders ook alle penningen als de voorschreven Aelbrecht Symonsz voor de voorschreven Dirick de Witte of voor iemand van zijn kinderen, als borg of anders, heeft betaald of nog zal moeten betalen.⁴⁶⁸

Uit dit huwelijk:

1. **Aechte de WITTE**, overl. vóór 12 febr. 1607, tr. **Henrick van MOERTEL**.

Op 15 november 1582 worden huwelijkse voorwaarden opgesteld tussen Henrick van Moertel en Aechte de Witte Jansdr geassisteerd met Johan de Witte haar vader en Aelbrecht Symonsz haar oom, gepasseerd ten huize van voorschreven Jan de Witte op 't Heyligelant⁴⁶⁹.

2. **Dirck Jansz de WITTE**, moutmaker en brouwer (in de Leeuw) te Haarlem, overl. vóór 7 sept. 1616, tr. **Hillegondt Bartholomeusdr van TEYLINGEN**, geb. Alkmaar 24 juni 1551, overl. vóór 18 febr. 1608, dr van Bartholomeus Augustijnsz van TEYLINGEN, weesmeester, schepen en

schout ald., baljuw van de Nieuwburgen, dijkgraaf van Geestmerambacht, en Baertgen Claesdr van der LAEN, ook wel Verlaen.

In Haarlem verkoopt op 19 april 1584 Gerrit Cornelisz schilder aan Dirick de Witte Jansz een huis met erf in de Aneganck, tussen Adriaen Jansz Gael en Jan Symonsz mandemaker, voor 975 gld, te betalen 200 gld mei 1584 en de rest op 8 volgende meien⁴⁷⁰.

In Haarlem op 31 december 1594 verkoopt Willem Diricxz Deyman, burgemeester van Haarlem, aan Dirck de Wit een huizinge met erf en 2 cameran daarachter aan de Bakenessergraft op de hoek van de Lieve Vrouwenstege, tussen dezelve steeg en Adriaen Claesz Winthondt, bakker, voor 4570 gld, waarvan 1000 gld op rente en de rest op 7 meien, met als borgen voor Dirick de Wit Jan de Wit zijn vader en Aelbert Zymonsz oom, en verkoopt Dirick de Witte Jansz aan Frans Andriesz, kramer van Yperen, een huis met erf in de Aneganck, tussen Cornelis Pietersz Buyck en Jan Symonsz mandemaeker, voor 2753 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien, met als borg voor de eerste 2 termijnen Willem Diricxz van Dommelen⁴⁷¹.

In Haarlem constitueert Dirick de Weent, procureur voor dezer stads vierschaar, op 30 mei 1597 [Joseph van] Trier ad lites contra Dirick de Wit⁴⁷².

In Haarlem stelt op 7 mei 1598 Symon Fransz goudsmith zich borg voor Jan Woutersz op Zandvoort, gearresteerde met wagen en paard ten verzoeke van Dirick de Witte, om 't gewijsde van schepenen te voldoen⁴⁷³.

In Haarlem constitueert Dirick de Witte op 23 juli 1602 Dirick de Weent ad lites contra Mr Engbert Proost⁴⁷⁴.

In Haarlem verkoopt op 2 september 1607 Nicolaes Woutersz brouwer aan Dirck de Witte, moutmaker, een huizinge met brouwerij en erf over het Spaerne genaamd de Witte Leeuwe, met de gereedschappen als tonnen, ketels, kuipen en anders, tussen Willen Gysbertsz in de Haringen en 't Steechgen, strekkende tot aan het Spaerne, met nog een huis, schuur en erf over dezelve Achterstraet tussen de weduwe van Stoffel Gerritsz cuyper en Jan Adamsz visscher aan de ene zijde, en Willem Willemsz brouwer in de Pellecaen met Jacob Reyersz cuyper aan de andere zijde, met de last van 1680 gld, van 600 gld en een jaarlijkse pacht van 13 st, voor 15000 gld boven de lasten, te betalen op 8 eerstkomende en volgende Allerheiligen⁴⁷⁵.

In Haarlem verkoopt op 18 februari 1608 Dirck de Witte als vader en voogd van zijn 4 dochters geprocreëerd bij wijlen Hillegont van Teylingen die enige erfgenaam was van haar overleden zuster Cornelia van Teylingen, aan Mr Dirck Cornelisz Deyman een huis met erf in de Vranckenstreege, tussen Clara van der Laen ten noorden en Jan Maertsz van Amsterdam ten zuiden, voor 1600 gld⁴⁷⁶.

In Haarlem verkoopt op 24 februari 1609 Dirck de With aan Henrick van Kelst een huis met erf en mouterij op de Bakenessergraft op de hoek van de Lievevrouwenstege, tussen dezelve steeg en Cornelis Pietersz, voor 4975 gld boven de last van 1000 gld hoofdsom, te betalen op 6 eerstkomende en volgende meiendagen⁴⁷⁷.

In Haarlem heeft op 24 februari 1609 Henrick van Kelst gekocht van Dirck de With moutmaker een huis met erf en mouterij op de Baeckenessergraft, op de hoek van de Lieffvrouwenstege, en daarop de rente behouden tegen de penning 16, hoofdsom 1000 gld (gecasseerd op 11 mei 1624)⁴⁷⁸.

In Haarlem verkoopt op 13 mei 1609 Dirck de With, brouwer in de Leeuw, aan Fredrick Ramp 3 huizen en brouwerij, met erven en gereedschappen tot de

brouwerij behorende, op het Spaarne, belend Willem Gysbertsz brouwer in de Drye Haringen aan de ene zijde, 't steegje onder de huizen en brouwerij gaande aan de andere zijde, strekkende van 't Spaarne tot in de Achterstraet, mitsgaders nog een bierhuis en schuur met erven en tuin, achter elkaar gelegen over de Achterstraet, belend Jacob Reyersz cuyper aan de ene zijde, Willem Willemsz in de Pellecaen aan de andere zijde, strekkende voor van de straat tot achter aan de Beeckstraet, met de last van 2280 gld aan 2 partijen daarop staande, en mocht het voorgaande namaals verkocht wezende voor minder dan de koopprijs van 1600 gld, dan zal het verschil vergoed worden, losbaar tegen een jaarlijkse rente van 100 gld⁴⁷⁹.

In Haarlem verkoopt op 11 januari 1611 Dirck de With, brouwer in de Leeuw, aan Henrick van Kelst, brouwer in de Gecroonde Clocken, een huis met erf in de Vrouwensteeg op Baekenesse, tussen Henrick van Kelst zelf en de steeg van Claes Willemsz Verwer, voor 775 gld, te betalen op 6 eerstkomende meien⁴⁸⁰.

In Haarlem verkoopt op 22 april 1611 Dirck de Witte, brouwer, aan Jan de Slootel en Cornelis Jacobsz smalwercker een huis met erf buiten de Cruyspoorte waar Hans van den Bosch tegenwoordig in woont, belend ten zuiden Barent Jacobsz cuyper, ten noorden Jacob Willemsz, voor 450 gld, te betalen op 5 eerstkomende meien, met Evert Thysz als borg voor de 2 eerste termijnen⁴⁸¹.

In Haarlem zijn op 8 november 1611 Dirck de Wit, brouwer in de Leeuw, en Symon Sybrantsz Stam, brouwer in de Druyff, zwager [= schoonzoon] van de voorschreven Dirck de Wit, vanwege een obligatie van 18 september 1610 nog samen 620 gld schuldig aan Barthout van der Nijenburch⁴⁸².

In Haarlem bekend op 31 mei 1612 Dirck de With, brouwer in de Leeuw binnen deze stad, schuldig te wezen Dirck Claesz lootgieter te Amsterdam een jaarlijkse losrente van 100 gld, te lossen de penning 16, bekende ten onderpande specialijk zijn huizinge en brouwerij van de Leeuw over het Spaerne, tussen Willem Gysbertsz brouwer in de Twee Haringen en de Swarte Margrietensteeg bezijden de huizen gaande, achter strekkende tot in de Achterstraet, en daartoe nog een bierhuis, schuur en tuin over de voorschreven Achterstraet, tussen Adriaen Jansz van Velsen en Cryn Hofflant de Jonge, brouwers in de Pellecaen, en de weduwe van Jacob Reyersz cuyper, achter strekkende en uitgaande tot in de Beeckstraet, belast zijnde eerst met 1680 gld waarmee hij dezelve gekocht heeft toekomstende de dochter van Sr Jeronimus Bruneel, waarvan rente betaald wordt de penning 16, nog 600 gld hoofdsom toekomstende de erfgenamen van zal. Willem Joosten van Huisduinen, nog 1600 gld toekomstende Frederick Ramp, met als borg Frans de Witte wonende te Amsterdam voor voorschreven Dirck de Witte zijn broer, en Dirck de Witte belooft de voorschreven Frans de Witte zijn broer en borg te allen tijde wederom van deze borgtocht te bevrijden⁴⁸³. Op 1 juni 1612 bekend de voorschreven Dirck de With nog de voorschreven Dirck Claesz lootgieter schuldig te wezen een andere rente van 100 gld jaarlijks, te lossen met 1600 gld (met onderpand als boven)⁴⁸⁴.

In Haarlem verklaart op 10 augustus 1613 Symon Stam, brouwer in de Leu, voor hemzelf en vanwege Ryck Ghysberts zijn zwager, zich te bevoelen grotelijken bezwaard door zekere sententie of vonnis door schepenen der stad Haarlem op 3 augustus, te hunnen nadele en voordele van Borrit Doorn, curateur van de boel van Dirck de Witte eertijds brouwer, cessionant, gewezen,

mitswelke hij zich daarvan gesteld heeft appellant of reformant aan het Hof van Holland⁴⁸⁵.

In Haarlem verklaart op 8 februari 1614 Cornelis Cornelisz van Schorel, klerk van de procureur Medenblick, vanwege Symon Stam en Ryck Ghysbertsz brouwers van de Roode Leeu, zich te bevoelen grotelijken bezwaard door het appointment te hunnen nadele en voordele van Borrit Pietersz Doorn als curateur van de boel van Dirck de With door schepenen dezer stad verleend op 1 februari, mitswelke hij zich uit naam van zijn meester voornoemd daarvan gesteld heeft appellant of reformant aan het Hof van Holland⁴⁸⁶.

Op 12 mei 1614 geven Barthout van der Nieuburch en Fredrick Ramp (absent, ziek), mede-crediteurs van Dirck de Witte, volmacht aan Hendrick Pots, procureur voor het Hof van Holland, om te ageren, voor van der Nieuburch 600 gld en 1 jaar rente, voor Ramp 1600 gld en 4 jaren rente. Op 10 april 1615 is Barthout voldaan en betaald.⁴⁸⁷

In Haarlem stelt op 1 augustus 1615 Borrit Pietersz Dooren zich borg voor 't namptissement van de somme van 250 gld, door hem als curateur van de boel van Dirrick de With voor schepenen dezer stad op 30 november laatstleden geobtineerd ten laste van Jacob Adamsz schipper, om dezelve in 't geheel of deel wederom te restitueren indien namaals bevonden wordt zulks te behoren⁴⁸⁸.

Op 7 september 1616 geeft Borrit Pietersz Doorn, geordonneerde curateur over de desolate boedel van Dirck de With, in zijn leven brouwer binnen Haarlem, vermogens de akte van commissie hem verleend op 16 november 1612, volmacht aan Pieter van Everdingen, procureur voor het gerecht van Alkmaar, om te ageren op en jegens Henrick Aelbertsz cleermaecker aldaar, en alle andere personen⁴⁸⁹.

Op 26 november 1618 geeft Borrit Pietersz Doorn, als curateur over de desolate boedel van wijlen Dirck de Witte, volmacht aan Gerrit Reyersz, secretaris van Schoorl, om te laten vinden op de rekening van Jan Willemsz Schagen, als sequester voor het gerecht van Schoorl over de goederen van Jan Garbrantsz en Neeltgen Thonisdr, over de schuld van 230 gld 13 st die de boedel van Dirck de Witte, in zijn leven brouwer, is competerende⁴⁹⁰.

Op 2 juli 1619 geeft Borrit Pietersz van Doorn, curateur over de desolate boedel van Dirck de Witt, volmacht aan Reyer Cornelisz anders Schout Reyer, buurman te Warmenhuizen en procureur te lande, om te interveniëren voor Thys Jacobsz, buurgezel te Schoorl, als zich borg gesteld hebbende tussen de crediteuren van Jan Garbrantsz en Neel Thonis op en jegens Gerrit Jacobsz Haes, secretaris te Warmenhuizen⁴⁹¹.

Op 14 juli 1620 verklaart Mayken Aernts, de weduwe van Frans Andriesz Cramer van IJperen, dat zij en haar overleden man sedert de datum van de opdrachtbrief, wezende 31 december 1594, van hun huis in de Aneganck van Dirick de Witte gekocht, geen zwarigheid van enige waarnis van 't zelve huis of dat daarvoor 't huis of dat daarvoor 't huis van 't Hertshoofd op de markt zou verbonden zijn, hebben vernomen⁴⁹².

In Haarlem constitueert Jan Jacobsz Noorman getrouwd hebbende Baertgen de With wonende te Amsterdam, ook vervangende Hasa de With weduwe van Sijmen Sibrantsz Stam, op 12 februari 1626 Sijmen de Bray mitsgaders Isack van der Wall, procureurs voor dezer stads vierschaar, ad lites op en tegen Barent Nelertsz en Abraham Cornelisz⁴⁹³.

Op 6 december 1627 is Gerrit Vinck procureur van Hester de Witte weduwe

van Sijmon Sijbrantsz Stam en Jan Jacobsz Noorman, beiden wonende te Amsterdam, als fidei-commissaire erfgenamen van Balich van Paenderen, hun overgrootmoeder, impetranten in rau actie jegens Gijsbrecht Gijsbrechtsz Blick, Claes Woutersz voor hemzelf en als 't exploit geaccepteerd hebbende voor zijn dochter weduwe van Thomas Cornelisz, jonge Adriaen de weduwe van Gerrit Jansz Groot, de weduwe van Dirck Dircxz Verlaen, Jan Cornelis Jacobsz, Evert Pietersz, Pieter Banen en Cors Dircxz, allen possesseurs van een gedeelte in zeker stuk land genaamd het Uijteijnde te Lange Aer groot 17 morgen, mitsgaders Sijmon Claesz Alewijns en Jacob Claes Alewijns, voor henzelf en voor Pieter Claes Alewijns hun broer, possesseurs van omtrent 3½ morgen land in Leiderdorp, gemeen in een weer land genaamd Mathijsweer, allen gedaagden in hetzelfde cas, die zouden gecondemneerd worden afstand te doen van de helft van het voorschreven land⁴⁹⁴.

Op 23 november 1628 compareert voor het Hof van Holland Cornelis Van Hyselendoorn, als procureur van de erfgenamen van Jan Gerritsz Grooten, de kinderen en erfgenamen van Jan Adriaensz Waterlander en de kinderen en erfgenamen van Cornelis Hendricxz als de borgtocht aangenomen hebbende voor Gijsbrecht Gijsbrechtsz Blick, Claes Woutersz, de weduwe van Thomas Cornelisz, de weduwe en kinderen van Dirck Dircxz Verlaen, Jan Cornelis Jacobsz, Evert Pietersz, Pieter Banen en Cors Dircxz, allen possesseurs voor een gedeelte van een stuk land in 't uiteinde van Langer Aer groot omtrent 17 morgen, eisers „in cas van guarandt” op en jegens Franchois Kies als possesseur van der impetranten hypotheek hem gehouden hebbende als verweerder, dat hij zou kennen of ontkennen tenminste te goeder trouw de betreffende waarborgbrieven, en dienvolgende de eisers te indemneren en effectief te ontheffen van het proces door Hester de With en Jan Jacobsz Noorman tegen de comparanten en possesseurs van de voorschreven landen door de predecesseurs der eisers verkocht [bedoeld „gekocht”?], en voor de bevrijding van welke de voorschreven waring en hypotheecatie was gepasseerd, waarop Hendrick Boom als procureur van de verweerder verklaarde tevreden te zijn de eisers te garanderen en voor henluiden te defenderen de zaak gemoveerd door Hester de Witte weduwe van Sijmon Sijbrantsz Stam en Jan Jacobsz Noorman, zo zij procederen aangaande de landen te Langer Aer verkocht door wijlen Jan de Witte, sustinerende daarmede te mogen volstaan, en concluderende dat de eisers tot hun verdere conclusie verklaard zouden worden niet ontvankelijk. Heeft het Hof de voornoemde verweerder overeenkomstig gecondemneerd en verklaart het Hof de hypotheek tot waring gesteld gepossiedeerd door de verweerder daarvoor verbonden en executabel, met compensatie van de kosten.⁴⁹⁵

Op 24 december 1628 compareert voor het Hof van Holland Hendrick Boom als procureur van Mr Franchois Kies advocaat te Haarlem, als possesseur van 21 morgen land in de Vogelensangh buiten Haarlem, gekomen van wijlen Jan de Witte d'Oude, de borgtocht aannemende en de zaak defenderende voor de erfgenamen van Jan Gerritsz Grooten, de kinderen en erfgenamen van Jan Adriaensz Waterlander, en voor de kinderen en erfgenamen van Cornelis Hendricxz die de borgtocht aangenomen had voor Gijsbecht Gijsbrechtsz Blick en consorten, possesseurs van een gedeelte van een stuk land in het uiteinde van Langer Aer, groot omtrent 17 morgen, gedaagden in rau actie, die dag had om te antwoorden op en jegens Hester de Witte en Jan Jacobsz Noortman nomine uxoris, impetranten in hetzelfde cas, voor zoveel aangaat de

voorschreven landen door wijlen Jan de Witte d'Oude aan voorschreven gedaagden verkocht, gelegen te Langer Aer, deed zeggen niet te geloven dat alle kinderen van Haze van Paenderen en de voorschreven Jan de Witte dezer wereld waren overleden zonder kinderen, dewijl Dirck de Witte, vader van de voorschreven Hester de Witte en van Baertgen de Witte huisvrouw van de voorschreven Jan Jacobsz Noortman, nagelaten had, zulks dat zijn zesdepart in de verkochte landen niet was belast met enig fideicommis, en wistende anders niet dan dat [van] Frans de Witte, een van de voorschreven kinderen in het testament van Balich van Paenderen genoemd, Willem nog in levende lijve was, zulks dat de portiën van geen der voorschreven kinderen die zonder descendentes mogen zijn gestorven op de voorschreven impetranten maar op de voorschreven Frans de Witte als langstlevende van de voorschreven kinderen van Haze van Paenderen volgens het voorschreven testament zouden zijn gedevolveerd. Hadden ook Dirck de Witte, mitsgaders Aechtgen, Trijntgen en Haesgen de Witte, kinderen van de voorschreven Haze van Paenderen, de verkoping van de voorschreven landen geaprobeerde, en daarom de impetranten geen erfgenamen mochten zijn van Dirck de Witte, hun vader, en Jan de Witte, hun grootvader, zo waren nochtans de impetranten erfgenamen van de voorschreven Aechgen, Trijntgen en Haesgen de Witte, hun moeien, die erfgenamen geweest waren van de voorschreven Jan de Witte d'Oude, hun vader, zulks dat de impetranten de voorschreven verkoping ook moesten gestand doen voor zover het hun moeien was aangaande. 'T was mede waar dat de voorschreven Jan de Witte in de voorschreven landen enige gedeelten zelf gekocht had en die daarom het testament van Balich van Paenderen niet subject waren. En bovendien competeerden de voorschreven kinderen van Haze van Paenderen in de goederen van hun grootmoeder de legitieme portie, wezende de helft van hun hereditaire portie, vrij van de last van fideicommis. Concluderende de voorschreven Boom dat de impetranten tot hun eis en conclusie verklaard zouden worden niet ontvankelijk, tenminste vooralsnog. Waarop Gerrit Vinck als procureur van de impetranten verklaarde dat hij tevreden was te consenteren in de aanneming van 't "guarant" mits dat de sententie in dezen te wijzen aan de voorschreven gedaagden als possesseurs van de landen in kwestie zou mogen geëxecuteerd worden. Al gehoord heeft het Hof verklaard dat de sententie geëxecuteerd zou mogen worden aan de gedaagden als possesseurs van de voorschreven goederen.⁴⁹⁶

In de zaak hangende voor het Hof van Holland tussen Hester de Witte, weduwe van Symon Sijbrantsz Stam, en Jan Jacobsz Noorman als getrouwd hebbende Baertgen de Witte, beiden wonende te Amsterdam, fideïcommissaire erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen, hun overgrootmoeder, impetranten, ter eenre, en Nicolaes van der Meer, secretaris van de weeskamer der stad Leiden, als procuratie hebbende van Symon, Pieter en Jacob Claeszoonen, alle drie kinderen en erfgenamen van wijlen Claes Alewijnsz, gedaagden, ter andere zijde, wordt op 7 mei 1632 uitspraak gedaan. De impetranten allegeerden dat Balich van Paenderen, hun overgrootmoeder, bij haar testamentaire dispositie van 28 oktober 1574 geïnstitueerd had Pieter, Alijt en Quirintgen van Paenderen, haar kinderen, elk in een vijfdepart, en de kinderen van haar overleden dochter Catrijn van Paenderen mede in een vijfdepart mitsgaders de kinderen van Hase van Paenderen geprocreërd bij Jan de Witte mede in een vijfdepart, hebbende de testatrice gewild dat alzulke goederen als de kinderen van de voorschreven Catrijn en Hase van Paenderen

van haar zouden erven, zullen succederen van 't ene kind overleden zonder wettige geboorte op de anderen en bij het laatste kind op de naasten van de bloede en gerechte erfgenamen van testatrice, zonder vervreemd te mogen worden, dat de voorschreven erfgenamen en de voornoemde Jan de Witte in de naam van zijn kinderen met elkaar hebben gedeeld op 7 mei 1577 en was de voorschreven Jan de Witte met enige andere goederen aangekaveld een stuk land, groot omtrent 3 morgen te Leiderdorp gemeen met andere 20 morgen van voornoemde Claes Alewijns en Dirck van Heussen, en alhoewel Jan de Witte de voorschreven partij land niet mocht verkopen heeft hij dat nochtans gedaan aan de predecessoren van de gedaagden, dat zij, impetranten, in dezen wezende kinderen van Dirck de Witte in het voorschreven testament geïnstitueerd, en dat alle andere kinderen van Jan de Witte en Hase van Paenderen, behalve ene Jan de Witte nu aan 's vijands zijde wonende, zonder kinderen na te laten waren overleden, aanspraak maakten op de helft van het betreffende land [vanwege een legitieme portie?] met de vruchten, baten en profijten ervan sedert het overlijden van hun vader, en dat de gedaagden weigerig waren gebleven afstand te doen. De gedaagden hadden geallegeerd dat Jan de Wit Jansz in 't jaar 1588 opgedragen had aan de kinderen en erfgenamen van Willem Dircxz Keth en Marij Dircx zekere 3½ morgen land in Leiderdorp, welke kinderen en erfgenamen in april 1589 't voorschreven land wederom hadden getransporteerd aan gedaagden, waarvan die van die tijd af tot de institutie van dit proces in vredige possessie en gebruik waren geweest, concluderende tot niet ontvankelijk zijn van de eis. Nadat de zaak 14 dagen uitgesteld was geweest worden op 7 mei 1632 de gedaagden gecondemneerd ten behoeve van de impetranten afstand te doen van de helft van de omtrent 3½ morgen land in Leiderdorp, met de vruchten, baten en profijten daarvan genoten sedert de „litis contestatio” [= begin van het proces] tot de effectieve afstand toe.⁴⁹⁷

In de zaak hangende voor het Hof van Holland tussen Hester de Witte, weduwe van Sijmon Sijbrantsz Stam, en Jan Jacobsz Noorman als getrouwd hebbende Maertgen de Witte, beiden wonende te Amsterdam, fideïcommissaire erfgenamen van wijlen Balich van Paenderen, hun overgrootmoeder, impetranten, ter eenre, en Franchois Kies, advocaat wonende te Haarlem, als possesseur van zekere 21 morgen land gelegen in de Vogelenzang buiten Haarlem, gekomen van wijlen Jan de Witte d'Oude, de zaak aangenomen hebbende voor de erfgenamen van Jan Gerritsz Grooten, de kinderen en erfgenamen van Jan Adriaensz Waterlander en de kinderen en erfgenamen van Cornelis Henricxz, voor zoveel aangaat de landen door de voorschreven Jan de Witte d'Oude aan dezelve Jan Gerritsz Grooten, Jan Adriaensz Waterlander en Cornelis Henricxz verkocht gelegen te Langeraar in 't Vuijteijnde, groot omtrent 17 morgen, welke erfgenamen tevoren 't garant aangenomen hadden voor Gijsbrecht Gijsbrechtsz Blick en consorten, voor een gedeelte possesseur van de voorschreven 17 morgen land, gedaagden in 't zelve cas ter andere zijde, wordt op 7 mei 1632 uitspraak gedaan. De impetranten allegeerden dat Balich van Paenderen, hun overgrootmoeder, bij haar testamentaire dispositie van 28 oktober 1574 geïnstitueerd had Pieter, Alijt en Quirintgen van Paenderen, haar kinderen [als in het vorige proces], en dat de voorschreven Jan de Witte met enige andere goederen aangekaveld was een halve zate met de woning groot in 't geheel 17 morgen gelegen te Langeraar, en hoewel Jan de Witte de voorschreven partijen land niet mocht verkopen

heeft hij dat nochtans gedaan aan de predecessoren van de gedaagden, dat zij, impetranten, in dezen als wezende kinderen van Dirck de Witte in het voorschreven testament waren geïnstitueerd, en dat alle andere kinderen van Jan de Witte en Hase van Paenderen, behalve ene Jan de Witte nu aan 's vijands zijde wonende, zonder kinderen na te laten waren overleden, mitsgaders de helft van de voorschreven landen op hen, impetranten, uit kracht van het voorschreven testament waren geëvolueerd, en dat de gedaagden weigerig waren gebleven afstand te doen van de voorschreven landen, naar advenant elk hun gedeelte in dezelve met de vruchten, baten en profijten die zijluiden sedert het overlijden van Dirck de Witte, vader van de impetranten, daarvan hadden genoten. Waartegen de gedaagden hadden geallegeerd dat Jan de Wit d'Oude van alle oude tijden had toebehoord de helft van de omtrent 17 morgen land met het getimmerte en de plantagie daarop staande gelegen te Langeraar, en de wederhelft bij koop verkregen had van Jasper Lourisz als man en voogd van Alith van Paenderen, en dat de voorschreven Jan de Witte al in het jaar 1581 aan de voorschreven Jan Gerretsz Grooten, Jan Adriaensz Waterlander en Cornelis Henricxz verkocht had te weten elk een gedeelte ervan, als vrije landen zonder enige last van fideïcommis, en had Dirck de Witte, de oudste zoon van Jan de Witte, voor hemzelf en vervangende zijn broers en zusters, kinderen van Haesgen van Paenderen, de voorschreven verkoping geaprobeerd en van waarde gehouden, belovende ook de kopers kosteloos en schadeloos te houden. Indien nademaal met waarheid niet bevonden zou worden dat alle kinderen van Haesgen van Paenderen waren overleden zonder kinderen achter te laten behalve Dirck de Witte, dat mede niet bevonden zou worden dat Frans de Witte, een van de kinderen van de voorschreven Haesgen van Paenderen, zou zijn overleden, dat ook de voorschreven impetranten waren erfgenamen van Aechgen, Trijntgen en Haesgen, hun moeien, de voorschreven verkoping geaprobeerd hebbende, en dat in ieder geval de kinderen van de voorschreven Balich van Paenderen was competerende hun legitieme portie wezende de helft van hun hereditaire portie, die naar rechte met fideïcommis niet belast mocht worden, hoewel daarom de voorschreven impetranten tegen de possesseurs van de voorschreven landen te Langeraar gelegen en door de voornoemde Jan de Witte d'Oude verkocht geen actie was competerende, en dat verder de impetranten de voornoemde Mr Franchois Kies als possesseur van zekere woning en landen in de banne van Overveen in de Vogelenzang, door hem van de erfgenamen van de voorschreven Jan de Witte gekocht, gedaagd hadden als dit te hunnen behoeve specialijk zou zijn verbonden voor de garandering van de landen in Langeraar, nietegenstaande dat de woning en landen in de Vogelenzang aan hem verkocht was door Dirck en Frans de Witte, ook namens hun twee zusters en erfgenamen van de voorschreven Jan de Witte, als vrije landen zonder enige last. Na een verdaging van 14 dagen volgt de uitspraak op 7 mei 1632, waarin Mr Franchois Kies gecondemneerd wordt in de kwestie ten behoeve van de impetranten afstand te doen van de helft van omtrent 17 morgen land te Langeraar gelegen en met de vruchten, baten en profijten daarvan genoten sedert de litiscontestatie en nog te genieten tot de effectieve afstand toe, afslaan de legitieme portie der kinderen van Jan de Witte Janssen der impetranten grootvader bij Hase van Paenderen, geconpeteerd hebbende in de goederen van de voorschreven Balich van Paenderen, ontzeggende de impetranten hun verdere eis, met compensatie van de kosten van het proces. [498](#)

Op 11 november 1583 worden huwelijksvoorwaarden opgesteld tussen Dirck de Witte Jansz, vergezelschap met Johan de Witte zijn vader en Aelbrecht Symonsz zijn oom, en Hillegondt van Teylingen Bartholomeusdr, geassisteerd met Maritgen en Wendelmoet van der Laen, haar moeien, en Mr Adriaen van Teylingen, medicinae doctor, haar neef⁴⁹⁹.

Voor de gegevens over Hillegondt Bartholomeusdr van Teylingen en haar afkomst zie een artikel door Mr Thierry de Bye Dólleman over de Haarlemse familie Van der Laen⁵⁰⁰ en een artikel door Roel Kaptein over de familie Van Teylingen⁵⁰¹.

In Haarlem verkopen op 7 juni 1611 Dirck de With, brouwer, vervangende zijn kinderen geprocreeerd bij zal. Hillegont Verlaen [sic] als erfgenaam van zal. Baertgen Verlaen, eerst voor een tiende part in de goederen van Dirck Verlaen en nog voor een vijfde part in de helft van 3 tiende parten in de goederen van zal. heer Symon, Maritgen en Gerrit Verlaen, en vele andere erfgenamen, aan Olivijer Cornelisz schoemaecker een huis met erf in de Lucia- of Rampenstege, belend ten zuidwesten de secretaris Arnout van Beresteyn, ten noordoosten Willem Gich, achter strekkende met een gemene scheidmuur en heining aan Egbert Melisz Prins, met voorwaarden, voor 2100 gld, te betalen een vijfde part nu dadelijk gereed als verschenen meindag 1611 en de rest op 4 meien daaraanvolgende⁵⁰².

3. Jan Jansz de WITTE.

4. Frans de WITTE.

5. Caterina de WITTE.

Op 23 augustus 1625 testeert Cathryn de Witte, ongehuwde maagd wonende binnen de stad Haarlem, ziekelijk zijnde van lichaam, te bedde liggende. Eerst verklaart zij dat haar broer Frans de Witte voor wijlen Dirck de With haar broer als borg had moeten betalen 1800 gld, en, willende zij dezelfde broer (ook volgens de begeerte van haar moei Machtelt de Witte, in haar leven huisvrouw van Aelbert Symonsz) zijn geleden schade helpen dragen, zo legateert zij hem 900 gld, en als dezelve Frans de Witte, overmits hij zijn residentie buiten deze landen houdt, hiervan niet zou kunnen genieten, zo bespreekt zij dit legaat aan zijn zwager Thyman Lucasz wonende binnen de stede Alkmaar. Verder legateert zij aan Maritgen Adriaen Gauwen dochter, haar goede bekende vriendin, en Anna Claesdr die met haar woont, gezamenlijk, bij overlijden van een van hen de langstlevende, al haar meubelen en huisraad, met nog 200 gld, mitsdat zij daarvan betalen zullen haar doodschulden, nominerende zij, testatrice, tot haar erfgenamen Haesgen en Baertgen de Witte, kinderen van haar voorschreven zal. broer Dirck de Witte, of overleden wezende hun wettige descendentes bij representatie, voor de ene helft, en Johan van Schoterbosch, oud-schepen van Haarlem, haar goede vriend, voor de andere helft, en wil mede, dat als haar voorschreven broers kinderen enige kwestie moveren op de goederen die zij, testatrice, genoten heeft van Haesgen de Witte haar zal. zuster, in dat geval zijlieden vervallen zullen zijn van testatrices erfenis die dan komen zal ten profijte van de voorschreven Johan van Schoterbosch. Aldus gedaan binnen Haerlen in de Clercksteege, ten huize van de testatrice.⁵⁰³

6. Hase de WITTE.

VIa. ([van Vc](#)) **Claertgen Willemsdr (van PAENDEREN),**

tr. **Willem Jansz van LANGEVELT**, geb. ca. 1555 [504](#), schuitvoerder, schipper, die hertr. met Oburch ADRIAENSDR.

In Haarlem stellen op 12 april 1608 Willem Jansz van Langevelt en Jan Pietersz, beiden schuitvoedere en poorteren der voorschreven stad, zich borg voor Dirick Pietersz, schuytvoerder van Amsterdam, gearresteerde van de vindere van het schippersgilde binnen deze stad, om 't gewijsde van het gerecht van deze stad voor de voorschreven Dirick Pietersz te voldoen [505](#).

Op 28 april 1609 testeert Willem Jansz van Langevelt, schuitvoerder, poorter te Haarlem, en begeert zo hij vóór Oburch Adriaenszdochter, zijn huisvrouw, aflijvig wordt, dat zij vooruit uit de gemene boedel zal trekken al haar kleren, kleinodiën, ringen en anders al hetgeen tot haar lijf bevonden zal worden te behoren, als haar dezelve vooruit legaterende [506](#).

Uit dit huwelijk:

1. **Claertgen Willems van LANGEVELT**, tr. **Warnaer Carelsz van der HOEF**, huikemaker te Haarlem.
2. **Neeltgen Willems van LANGEVELT**.

VIb. ([van Vc](#)) **Anneken Willemsdr van PAENDEREN**, tr. Haarlem 5 april 1609 **Jan HUYGESZ**.

Uit dit huwelijk:

1. **Huych Jansz LAECKEMAN**, makelaar in granen.

VIc. ([van Vd](#)) **Alijt Pietersdr van PAENDEREN**, overl. vóór 5 jan. 1624,

In Haarlem stelt op 23 maart 1615 Hans Dircxz cleermaecker zich borg voor 't namptissement van 132 gld 5 st, door Alidt Pietersdr van Paenderen, weduwe van Lucas Pietersz, geobtineerd voor schepenen dezer stad op 28 februari 1615 ten laste van Jan Jansz Brabander, om dezelve penningen te allen tijde wederom in 't geheel of deel te restitueren indien bij sententie ten principale zulks bevonden mocht worden te behoren [507](#).

Op 5 januari 1624 geven Cornelis Lucasz cruydenier en Elysabeth Lucasdr zijn zuster, voor henzelf en vanwege de 3 onmondige kinderen van zal. Maritgen Lucasdr hun overleden zuster, aannemende de „arnementen” van het proces van zal. Alydt van Paenderen hun moeder, volmacht aan Ysack van der Wall, procureur te Haarlem, om uit hun naam het proces voor de vierschaar te Haarlem te defenderen [508](#).

tr. **Lucas DIRICXZ**, kramer.

Op 11 januari 1587 testeren Lucas Dericxz cramer en Alydt Pietersdr van Paenderen, geëchte man en wijf binnen Haarlem, Lucas gezond, Alydt ziekelijk te bedde, revocerende het testament d.d. 31 oktober 1583 voor notaris Johannes Stekelwerff, op de langstlevende, die hun kinderen, die zij alreeds hebben of nog tezamen procreëren zullen, moet onderhouden, zonder dat de langstlevende enige inventaris zal moeten maken, noch dat weesmeesters of vrunden zich hiermee zullen bemoeien in eniger wijs. Gepasseerd ten huize van de testateurs binnen Haarlem in de Zylstrate genaamd de Pauw. [509](#)

In Haarlem stelt Lucas Diricxz in de Paeuw op 19 maart 1590 zich borg voor Jan van Doorn, bleker te Overveen, gearresteerde ten verzoeke van Jaspar de Vries, om voor hem 't gewijsde van schepenen te voldoen, en constitueert Jan van Doorne, bleker te Aelbertsberg, op 8 mei 1590 [Henrick Jansz] Cursor ad lites contra Jaspar de Vries [331](#).

Uit dit huwelijk:

1. **Cornelis LUCASZ**, kruidenier.
2. **Maritgen LUCASDR.**
3. **Elysabeth LUCASDR.**

VId. ([van Vf](#)) **Willem Engbertsz van PAENDEREN**, geb. ca. 1554 [423](#), kapitein (op 12 maart 1603 is geregistreerd dat Willem van Paenderen verkozen is als compagniescommandant in de plaats van Pieter van Beresteyn [510](#)), in Haarlem vermeld in 1588 en 1593 als vinder en in 1594 als deken van het Comansgilde, overl. tussen 10 dec. 1604 en 20 dec. 1605,

In Haarlem constitueert Willem Engbertsz van Paenderen op 21 november 1577 Medenblick ad lites contra Claes Jansz van Paenderen, zo voor hemzelf en als vader en voogd van zijn kind, Philips Engbertsz van Paenderen en Hans Pietersz Blaeuw als man en voogd van Dirckgen Engbertsdr, en voorts specialijk om voor goede mannen te compareren en te accorderen nopende 't geschil hetwelk hij, Willem Engbertsz voorschreven, met de voorschreven Claes Jansz c.s. uitstaande heeft [511](#).

In Haarlem verkopen op 1 september 1578 Jannetgen en Annetgen Jaspersdochteren, gezusters, met Mr Johan van Zueren, oud-burgemeester dezer stede hun beider gecoren voogd in dezen, aan Willem Engbertsz van Paenderen hun zwager, als man en voogd van Duijff Jaspersdr, de 2 derdeparten van een huis met erf waarvan dezelve Willem Engbertsz in de naam als boven mede een derdepart toebehoort, in de Grote Houtstraet tussen Pieter Cornelisz Geltsack en Jan Symonsz goudtsmith, achter strekkende aan Trijn Engbertsdr, met 32 schellingen 's jaars daarop te huur staande, losbaar met 168 gld, spruitende uit zake van verschoten penningen door de voornoemde Willem van Paenderen en zijn huisvrouw aan de boedel van hun ouders verschoten zonder enige rente [512](#).

Op 27 april 1579 zijn Willem Bol van Zanen, prior van de Reguliers buiten Haarlem, Gerrit van Vuytrecht, eertijds subprior, en Willem Egbertsz van Paenderen, Reguliers binnen hetzelfde convent geweest, impetranten jegens Gerrit van der Laen, ontvanger van de goederen van het voorschreven convent, die gedagvaard was om te kennen of ontkennen de ordonnantie van de Staten, en dienvolgende te betalen 900 gld, die niet compareerde [513](#).

In Haarlem verkopen op 31 december 1581 Jannetgen en Annetgen Jaspersdochteren, gezusters, met Willem Engbertsz van Paenderen, hun zwager en voogd, aan Willem Aelbertsz zydenlaeckenvercoper een huis met erf in de Paerdestege, tussen de erfgenomen van Katrijn Engbertsdr en de zomerkeuken van de voorschreven Willem Aelbertsz die met het dak van dit huis gemeen en zijn schpoorsteen gevestigd is in de muur van dit huis aan de andere zijde, achter strekkende aan de voorschreven Willem Engbertsz van Paenderen, voor 210 gld, te betalen op 4 eerstkomende meien [514](#).

Op 9 juli 1590 is Willem Engbertsz van Paenderen in Haarlem belend in de Groote Houtstrate [515](#).

In Haarlem stelt op 14 november 1591 Willem Engbertsz van Paenderen, poorter dezer stad, zich borg voor Machtelt Cornelisdochter, huisvrouw van Cornelis Geryts van Langevelt, gearresteerde met wagen en paarden, om 't gewijsde van schepenen dezer stad te voldoen tegen Pieter Gerytsz uit de Zilk, arrestant, ter zake die hij tegen de voorschreven Machtelt of haar man ten naasten rechte zou willen eisen [516](#).

In Haarlem verkoopt op 29 januari 1593 Cornelis Quiryngsz molenaer aan Phillips Coninck, Henrick Harmansz slotemaecker en Willem van Paenderen gezamenlijk een huis met erf en poort in de Ste Marien Magdalenenstege, tussen Jacob Pietersz

exchysdrager, Jan Cornelisz Druysick en Dirck Willemsz tezamen ten zuiden, de weduwe van Symon Pouwelsz ten noorden, voor 1000 gld, te betalen 300 gld mei 1593, 200 gld mei 1594, en de rest op 4 volgende meien⁵¹⁷.

In Haarlem verkopen op 18 augustus 1598 Phillips Coninck, Henrick Hermansz en Willem van Paenderen gezamenlijk een huis met erf in de Ste Marien Magdalenenstege aan Jan Geritsz Broer, voor 632 gld⁵¹⁸.

In Haarlem constitueert Willem van Paenderen, kapitein, op 19 mei 1600 [Joseph van] Trier ad lites contra Frans Jansz van Harderwijk⁵¹⁹.

Op 27 november 1604 geven Engbert en Jan Willemszoonen van Paenderen, gebroeders, voor henzelf, en Cornelis Ysacxz als man en voogd van Tryntgen Willemsdr van Paenderen, mitsgaders Aernt en Erasmus Janszoonen voor henzelf en in dezen vervangende Mr Gangolf Jansz hun broer, allen mede-erfgenamen van wijlen Anna Claesdr hun oudmoei, machtiging aan Cors Cornelisz Pollenburch om vanwege de comparanten te mogen verkopen de 2 derdeparten die hunluiden competeren als erfgenamen voornoemd aan het huis met erf door voorschreven Anna Claesdr achtergelaten in de Jacopynenstraet, waarvan het andere derdepart de kinderen van Cornelis Jansz Ruysch competeren waarvan de voorschreven Cors Cornelisz als voogd gesteld is⁵²⁰.

In Haarlem verkoopt op 20 december 1605 Mr Hans Damius chirurgijn aan Elyzabetha van Amerongen, weduwe van kapitein Willem van Paenderen, een huis met erf in de Coninckstraet, tussen de poort van Cornelis Maertsz en de weduwe van Boudewijn van Loo, voor 1920 gld; borg voor Elyzabetha is Aelbert van Amerongen, haar zoon⁵²¹.

Op 2 maart 1606 geeft Cornelis Ysaacxz als getrouwd hebbende Catarina Willemsdr, voor hemzelf en procuratie hebbende van Engbert Willemsz van Paenderen en van Jan van Paenderen, alle drie kinderen en erfgenamen van zal. Willem van Paenderen in zijn leven kapitein van een compagnie voetvolk, volmacht aan Nicolaes van Paenderen hun oom, om hun rechten tegen Elisabeth Elbers, hun stiefmoeder, te verdedigen⁵²².

In Haarlem heeft op 11 juli 1606 Cornelis Ysacxz verkocht aan Cornelis Deym Maertensz een derdepart van de huizinge met erf genaamd de Pasteye in de Grootte Houtstraet gekomen van kapitein Willem van Paenderen, vader van zijn huisvrouw, belend ten noorden Hans Bonebael eigenaar van de huizinge van de Prins, ten zuiden Jan Jansz Hofflant, bakker, achter strekkende aan Cornelia Jan Deymans dochter, al vrij uitgezonderd 2 schellingen pacht op 't gehele huis, met vergoeding van het tekort als het derdepart bij verkoop minder dan 400 gld opbrengt, met als borg Jan Willemsz van Paenderen zijn zwager die daarvoor als onderpand een gelijk derdepart stelt, voor 400 gld tegen een jaarlijkse rente van 25 gld (geroyeerd ten verzoeke van Cornelis Isacxz op 3 december 1615)⁵²³.

In Haarlem constitueert Cornelis IJsaacxz als man en voogd van Tryntgen Willemsdr van Paenderen, voor hemzelf en ook in dezen vervangende Engbert en Jan Willemsz van Paenderen, broers van zijn huisvrouw, kinderen en erfgenamen van zal. kapitein Willem van Paenderen, waarvoor hij de rato caveert voor zoveel hun vaders erfenis aangaat, op 11 juli 1608 Wouter Croesen, procureur, ad lites contra Elisabeth Elbertsdr, des voorschreven kapiteins weduwe, en alle anderen⁵²⁴.

Op 14 november 1611 is Elijsabeth Elberts, wonende te Haarlem, eerst weduwe van Jacob van Amerongen en daarna van Willem van Paenderen in zijn leven kapitein van een compagnie soldaten, voor haarzelf en vervangende IJsbrent Jansz haar zwager [= schoonzoon] voor hemzelf en uit naam van zijn huisvrouw, gedaagde in cas appel contra Cornelis IJsaacx en Trijn Willemsdr van Paenderen zijn huisvrouw⁵²⁵.

tr. 1° **Duyfgen JASPARSDR**, recht op begr. Haarlem 27 okt. 1602 (1£),

In Haarlem verkopen op 18 januari 1605 Cors Cornelisz van Pollenberch, als procuratie hebbende van Engbert en Jan Willemsz van Paenderen, gebroeders, en Cornelis Ysacxz als man en voogd van Trijntgen Willemsdr van Paenderen, tezamen kinderen en erfgenamen van Duyffgen Jaspersdr, mitsgaders Arent en Erasmus Jansz, gebroeders, voor henzelf, en met procuratie van Mr Gangeloff Jansz hun broer, tezamen kinderen van zal. Guertgen Gangeloffsdr, allen mede-erfgenamen van wijlen Anna Claesdr, hun oudmoei, voor 2 derdeparten, en nog als voogd over de kinderen van Cornelis Jansz Ruych voor 't laatste derdepart, aan Willem Roeloffsdr, kleermaker van Steenwijk, een huizinge gekomen van het convent der predikheren in de Jacobmynensteege, tussen de huizingen gekomen van Lambert Jansz mandemaecker en Pieter Jansz timmerman, voor 400 gld boven de last van 12 gld 's jaars losrente, te betalen de helft mei 1605 en de helft mei 1606.\.

ondertr. 2°/tr. Haarlem/Beverwijk 21 juli/30 aug. 1603 **Elisabeth ELBERTSDR**, wed. van Jacob van AMERONGEN.

In Haarlem verkoopt op 10 december 1604 IJsbrant Jansz lywaetwercker aan Elisabeth Elbert Quastendr, tegenwoordig huisvrouw van kapitein Willem van Paenderen, zijn schoonmoeder, een huis met erf in de Coningstraet tussen Jan Gerritsz Vriesenburch en Pieter Adriaensz cuyper, achter strekkende aan Cornelis Dircxz de Vries, al vrij, met vergoeding van het tekort als het namaals verkocht wordt voor minder dan 400 gld, voor 400 gld tegen een jaarlijkse rente van 25 gld (geroyeerd op 8 november 1612 door Pieter Jans Baertsz eigenaar van de hypotheek)⁵²⁶.

In Haarlem heeft op 27 januari 1606 Elisabeth van Amerongen, weduwe van kapitein Willem van Paenderen, gekocht van Mr Hans Damius chirurgijn een huis met erf in de Coninckstraet, tussen Cornelis Maertsz en de weduwe van Bouduwyn van Loo, achter strekkende aan de voornoemde Cornelis Maertsz, met de optie om daarvan 300 gld op rente te houden (geroyeerd op 12 febr. 1619)⁵²⁷.

Op 13 februari 1608 geeft Elizabeth Elberts, weduwe van kapitein Willem van Paenderen haar laatste man, geassisteerd met Abel van Alffen procureur te Heusden, om bij de magistraten van Heusden wettelijk te doen dagvaarden de procureur Heemskerck nopende de injuriën door Egbert van Paenderen, zoon van de voorschreven kapitein, haar gedaan⁵²⁸.

In Haarlem stelt op 2 mei 1609 Elisabeth Elbertsdr, weduwe van kapitein Willem van Paenderen haar laatste man, zich borg voor IJsbrant Jansz haar zwager [= schoonzoon]⁵²⁹.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Trijntgen Willemsdr**, volgt [VIIa](#).

2. **Engbert Willemsz**, ged. (nederd. geref.) Haarlem 13 mei 1579, [volgt VIIb](#).

3. **Jan Willemsz**, ged. (nederd. geref.) Haarlem 26 nov. 1581 als Johann (doopgetuigen Claes Cinck, Brecht Cinckberts[?]), sergeant, recht op begr. ald. (Grote Kerk) 20 febr. 1622 („roeffde kist”, 1 gld).

Op 11 december 1604 worden ten verzoeke van hopman Jacob Adriaensz attestaties geleverd door o.a. Jan Willemsz van Paenderen, sergeant, en Aelbrecht van Amerongen, schrijver, onder de compagnie van de voornoemde hopman⁵³⁰.

Ten verzoeke van Elisabeth Elberts, weduwe van kapitein Willem van Paenderen, heeft op 3 juli 1607 de notaris zich getransporteerd aan Jan Willemsz van Paenderen, zoon en mede-erfgenaam van de voornoemde

kapitein, en heeft, na vertoning van zekere eis op naam van de kinderen en erfgenamen van de voorschreven kapitein tegen haar, Elisabeth Elberts, geantwoord dat hij bij dezelve eis voor zoveel hem aangaat persisteert en daarbij wilde leven en sterven⁵³¹.

4. **Philips Willemsz**, ged. (nederd. geref.) Haarlem 4 juli 1584 (de moeder heet hier abusievelijk Duyffje Jansdr; doopgetuigen Baltes Ieffsz, Geertgen Jansdr, Anna Claesdr).

VIe. ([van Vf](#)) **Philips Engbertsz van PAENDEREN**, overl. vóór 31 jan. 1607,

In Haarlem verkopen op 31 december 1580 Kathrijn en Cornelia Frans Velsersmans dochteren, gezusters, voor henzelf en vervangende Willem, Wouter en Geryt, hun broers, allen kinderen van wijlen Frans Velserman, ten overstaan van Floris Henricxz Sael, hun neef, aan Philips Engbertsz van Paenderen een huis met erf in de Grooten Houtstrate, genaamd de Vergulde Fonteyne, tussen Benedicta Volckersdr weduwe van Jan Jorisz metselaer en Jan van Leeck goudtsmit, achter strekkende aan de gemene dwarsmuur tussen 't erf van Cristiaen Muyts, belast met 20 schellingen 6 penningen 's jaars, voor 1200 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien⁵³².

In Assendelft verkopen op 13 januari 1581 Willem Deijman Dircx, oud-burgemeester, als man en voogd van zijn huisvrouw, en Nanning Jansz voor hemzelf, poorter van Haarlem, ook voor Maritgen Nannincx, weduwe van Mr Mathijs Lambrechtsz, geassisteerd met Lambert Mathijsz haar zoon en voogd, en Philips van Paenderen nomine uxoris, tezamen vervangende de weeskinderen van Claes Nannincxz, aan Trijn Florisdr weduwe van Cornelis Jansz wonende aan de Meerdijck, alzulke percelen land als zij bij executie gekocht hebben eermaals toebehoord hebbende Maerten Plet, eerst een stuk land groot 1 morgen in Jan Willemsweer, belend ten zuidwesten de kinderen van Jan Aerntsz, ten noordwesten Aeff Wouter Jan Baerts weduwe met haar kinderen, ten noordoosten de achtergelaten kinderen van Aecht Dirck Maerts, ten zuidoosten Cornelis Duijff Wouters, nog 2 stukken land aaneengelegen, tezamen groot 3 koeven, in de voorschreven weer, belend ten zuiden de Cruijsvan en Aecht Jan Duves met haar kinderen te Delft, ten noorden de kinderen van Aecht Dirck Maets met Jannitgen Maerten Dircxz weduwe, ten westen Dirck Bieren, ten oosten Cornelis Duijff Wouters⁵³³.

In Haarlem verkoopt op 31 december 1582 Philips Engberts van Paenderen aan Cornelis Pietersz schoemaker een huis met erf in de Grote Houtstrate genaamd de Vergulde Fonteyne, tussen Benedicta Volckertsdr, weduwe van Jan Jansz metselaer, en Jan van Leeck, goudsmid, achter strekkende aan de gemene dwarsmuur tussen 't erf van Jan van Alckemade, met 23 schellingen 6 penningen 's jaars daarop te huur staande, met conditie dat de muur strekkende van dezelve dwarsmuur aan de zijde van Benedicta Volckertsdr aan de voorschreven koper Cornelis Pietersz toebehoort ter lengte van omtrent 5 voeten, voor 500 gld, te betalen op 8 eerstkomende meien telkens een achtstedeel⁵³⁴.

Op 24 oktober 1659 compareerden Willem en Jan Deijman, ook voor Dirck, Grietie en Cornelia Deijman, hun broer en zusters, kinderen van zal. Gerrit Nanninx Deijman en erfgenamen van zal. Jan Phillipsz Deijman mitsgaders mede-erfgenamen van wijlen Debora Phillips van Paendren, zuster van Jan Phillips Deijman voorschreven, ter eenre, en Gerrit Blaeu en Elisabeth Blaeu, kinderen van wijlen Dirck Jansz Blaeu en mede-erfgenamen van zal. Debora Philips van Paenderen voorschreven, ter andere zijde, en verklaarden door tussenspreken van Laurens Haes en Cornelis van Campen, overeengekomen zijn nopende de boedel en goederen door de voornoemde Debora Phillips van Paenderen en Jan Phillips Deijman nagelaten, als volgt. Eerstelijk dat de

voornoemde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman zullen te voorschijn brengen en oplossing doen van alle rentebrieven, obligatiën en onroerende goederen als de voornoemde Debora met de dood ontruimd heeft, voor zo veel tegenwoordig daarvan in wezen zou mogen zijn, en de rentebrieven, obligatiën of vaste goederen die daarvan verkocht of afgelost zouden mogen wezen, en dat de voorschreven kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman de penningen daarvan gekomen op Allerheiligen van dit jaar zullen bijleggen en te voorschijn brengen als voren, daaronder gerekend de somme van 1500 gld voor zo veel de helft aangaat van zeker leenland door de voorschreven Ja Phillipse verkocht en voor de helft door Debora nagelaten, waarna onpartijdige advocaten de deling zullen uitspreken, in aanmerking nemende het navolgende testament, en wat aangaat de verschenen renten van obligatiën, rentebrieven, ghuishuren, contante penningen, meubelen en huisraad door de voornoemde Debora van Paenderen nagelaten en die bij haar overlijden tegoed waren geweest, daarvan zullen de kinderen van de voornoemde Gerrit Nanninxe Deijman tot hun profijt blijven behouden, mits dat zij daartegen tot hun last nemen de legaten door de voornoemde Debora van Paenderen gemaakt alsmede de doodschulden en onkosten op haar begrafenis gevallen, en tot laste van de boedel zal alleen komen de helft van 600 gld die Cornelia Dirckx daarop te spreken heeft, en voorts dat de kinderen van Dirck Jansz Blaeu van waarde houden de codicillen van de voornoemde Jan Phillipse Deijman gepasseerd op 29 december 1657 gevolgd op het testament voor notaris Jan Colterman op 27 juni 1657, zodat de voornoemde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman aan de kinderen van Gerrit [bedoeld is kennelijk „Dirck”] Jansz Blaeu voor alle pretentiën die zij hebben uit kracht van 't voorschreven testament op de nagelaten goederen van de voornoemde Jan Phillips Deijman zullen betalen 300 gld met nog 2 gouden ducaten tot een verering. Ingeval Anthonij van Vossele, in huwelijk gehad hebbende Johanna Blaeu, dochter van Dirck Jansz Blaeu en zuster van de comparanten voorschreven, enige actie op de voorschreven boedel van de voornoemde Jan Flipse en Debora van Paenderen wilde pretenderen, zullen de kinderen van Dirck Jansz Blaeu de gemelde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman indemneren en schadeloos houden. ⁵³⁵

Op 13 april 1660 geven Willem en Jan Deijman, mitsgaders Grietie en Cornelia Deijman, als erfgenamen van Jan Philipsz Deijman mitsgaders als mede-erfgenamen voor 4 zevendeparten van Debora Phillips van Paenderen, zuster van Jan Phillipsz Deijman voorschreven, machtiging aan Dirck Deijman, hun broer, voor een zevendepart mede-erfgenaam van Debora Phillips van Paenderen, om al haar onroerende goederen te verkopen. ⁵³⁶

Op 9 juni 1660 compareerden Dirck en Jan Deijman, ook voor Willem, Grietie en Cornelia Deijman, hun broer en zusters, kinderen van zal. Gerrit Nanninxe Deijman, voor 5 zevendeparten mede-erfgenamen van wijlen Debora Phillips van Paenderen, ter eenre, Gerrit Blaeu en Elisabeth Blaeu, kinderen van wijlen Dirck Jansz Blaeu, voor de resterende 2 zevendeparten mede-erfgenamen van zal. Debora Phillips van Paenderen voorschreven, ter andere zijde, die verklaarden dat overeenkomstig het akkoord van 24 oktober 1659 als nagelaten boedel van Debora is opgegeven, een rentebrief ten laste van Gerrit Mareelsz *f* 300, 6 maanden rente hiervan *f* 6, een obligatie ten laste van Pieter Buijser *f* 400, 6 maanden rente *f* 9, een obligatie ten laste van Lourens Huessen *f* 3000, 6 maanden rente *f* 60, een obligatie ten laste van Jan Deijman *f* 200, 6 maanden interest *f* 4, de helft van leenland door Jan Phillipsz verkocht *f* 1500, 6 maanden interest *f* 300, voor de helft van het huis met erf in de Paerdesteech verkocht aan Hendrick Evertsz van Campen op 5 termijnen, voor de helft ter somme van 1950 gld, gereduceerd tegen de penning 16, komt contant *f* 1733, 6 maanden interest *f* 34, de helft van omtrent 100 roeden land buiten de Grootte

Houtpoort verkocht aan Andries Akersloot op 3 termijnen voor de somme van 1250 gld, en 1 st van ieder gld gereduceerd als voren *f* 1240, voor 6 maanden rente *f* 25, ten laatste van een rentebrief ten laste van Robbert Harmansz te Akersloot van 200 gld waarvan Jan Phillipsz Deiman in zijn leven ontvangen heeft 75 gld, de rest bankroet, dus hier *f* 75, totaal *f* 7616, nog enkele posten ten voordele van de boedel pro memorie, welke opgave de kinderen van Dirck Jansz Blaeu approberen, waarna de comparanten gedeeld hebben, en alleen nog onverdeeld blijven enige memorieposten waarin de kinderen van Dirck Jansz Blaeu elk voor een zevendepart hun portie blijven behouden, en enige memorieposten waarop die kinderen van hun portie zijn betaald, en als 't gebeurde dat nog enig voordeel van de voorschreven boedel mocht opkomen zal elk hiervan voor een zevendepart genieten, maar in geval van schade die mede elk voor een zevendepart dragen. Volgt nog een specificatie van onkosten waarmee het sterfhuis van Debora Philips van Paenderen is belast, totaal *f* 873-2-0, waarvan *f* 357 voor de helft van 700 gld toekomstige Cornelia Dircx met 6 maanden interest, en *f* 218 voor de collaterale successie. [537](#)

tr. **Cornelia Jansdr DEYMAN**, overl. 1609, dr van Jan Pietersz DEYMAN en Dibberich NANNINXDR.

Op 31 januari 1592 delen Lambert Mathysz en Frederick Adriaensz Deyman man en voogd van Cornelia Claes, tezamen voor $\frac{1}{4}$, Philips Engbertsz van Paenderen man en voogd van Cornelia Jansz en Grietgen Pietersdr weduwe van Nanninck Jansz Deyman namens haar kinderen ten overstaan van Jan Pietersz Deyman als grootvader en voogd, voor $\frac{1}{4}$, Dirck Claesz Laeckeman, ook als erfgenaam van zijn zuster Cornelia Claes, voor $\frac{1}{4}$, en Willem Dircks Deyman als man een voogd van Anna Nanninckdr, voor $\frac{1}{4}$. [538](#).

Op 2 maart 1601 testeert Anna Nanninckdochter, weduwe van Willem Diricxz Deyman, waarbij buiten een aantal legaten haar erfgenamen zijn Lambert Mathysz en Cornelia Mathysdochter, beiden kinderen van zal. Marytgen Nanninck, en Cornelia Jansdochter, nagelaten dochter van haar overleden zuster Dibburch Nanninck, elk voor een derdepart. [539](#).

Op 31 januari 1607 maakt Anna Nanninckdr, weduwe van Willem Diricxz Deyman in zijn leven burgemeester van Haarlem, een codicil bij haar testament van 2 maart 1601. Dat de goederen voor Cornelia Jans, weduwe van Philips van Paenderen, haar zusters dochter, of bij haar aflijvigheid haar kinderen, niet subject zullen wezen enige schulden door voorschreven Philips van Paenderen of Cornelia Jansdr staande huwelijk daarvoor of daarna gemaakt, maar dat dezelve zullen blijven vrij en ongeminderd ten behoeve van voorschreven Cornelia. Als crediteuren of anderen poogden contrarie te doen zal alles blijven aan de andere erfgenamen van comparante. [540](#)

In Haarlem verkopen op 20 december 1607 (o.a.) Frederick Adriaens Deyman, oud-schepen dezer stad, als man en voogd van Cornelia Mathys, Lambert Mathysz, kinderen van zal. Maritgen Nanningsdochter, en Cornelia Jan Deymansdr, weduwe van Philips van Paenderen, de nagelaten dochter van Dibberich Nanninck, ten overstaan van Claes Jansz Verwer, oud-schepen dezer stad, haar gecoren voogd in dezen, allen erfgenamen van zal. Anna Nanninckdr in haar leven weduwe van Willem Deyman, voor de (andere) helft, aan Agatha van Berckenrode, weduwe van Jan van Alckemade, een huis met erf in de St. Jansstraet. [541](#).

In Haarlem verkoopt op 9 februari 1608 Cornelia Jan Deymans, weduwe van Philips van Paenderen, ten overstaan van Nicolaes Jansz Verwer oud-schepen, haar voogd, aan Wollebrant Laurensz Laeckeman metselaar, een huis met erf in de Corte Bagynestraet, tussen Jacob Heymansz backer en Dirck Pietersz scrynwercker, met

zeker akkoord over de opstaande gevel dd. 2 december 1580 door wijlen Claes Dircx in Sampson gesteld, opdat de koper bij neervallen, afbreken of anders mag hebben daarnaar te reguleren, al vrij, voor 700 gld gereed mei 1608 mits dat hij daarvan 500 gld houden zal op rente⁵⁴².

Als bezitters van stoel nr 43 van het Kerstmisgilde te Haarlem o.a. vermeld⁵⁴³: 1606: Cornelia Jansdr Deyman als erfgenaam van haar vader Jan Pietersz Deyman; zij stierf in 1609; 1611: haar zoon Pieter Philipsz van Paenderen als erfgenaam van zijn moeder; 1627: zijn broer Jan Philipsz Deyman als zijn erfgenaam; 1627: zijn broer Nanning Philipsz van Paenderen als zijn erfgenaam.

Uit dit huwelijk:

1. Trijntgen Philipsdr, tr. Dirck JOACHIMSZ, apothecaris, overl.
Haarlem 28 jan. 1640.

Op 20 maart 1643 geeft Catarina Philips van Paenderen, weduwe van Dirck Jochemsz, burgerse van Haarlem, volmacht aan Dirck Dignumsz Keyser, wonende te Assendelft, om van Pieter Aelbertsz decker, buurman te Uitgeest, te ontvangen 10 jaar rente op 200 gld kapitaal als zij, comparante, staande heeft op het huis en erf van voorschreven decker in de Kerckbuiert te Uitgeest⁵⁴⁴.

Op 16 maart 1648 heeft Cornelia Dirckx, bejaarde dochter wonende te Haarlem, als codicil gelegateerd aan Trijntgen Phillips van Paenderen, weduwe van Dirck Jochumsz haar overleden vader, de volkomen lijftocht en vruchtgebruik van alle goederen als zij, comparante, uit de goederen van haar vader zal. heeft ontvangen⁵⁴⁵.

Op 6 januari 1640 testeren Dirck Joachimsz en Catarina Phillipsdr van Paenderen, geëchte luiden wonende binnen Haarlem, hij ziekelijk te bedde liggende. Hij heeft in het leven een enige dochter genaamd Cornelia Dircx die hij bij consent van de Staten van Holland van 1 maart 1629 in al zijn goederen geïnstitueert heeft, en institueert bij dezen, en die niet ten behoeve van haar vrunden van moederszijde over deze goederen mag disponeren, op pene contrarie doende dat hetzelfde zal wezen nul en van onwaarde en zij niet zal mogen detraheren haar legitieme en trebellianique portiën alzo zij meer dan dat door haar onderhoud en opvoeding genoten heeft, mits dat Catarina Philipsdochter van Paenderen, zijn huisvrouw, van alle voorschreven goederen de lijftocht zal hebben, zonder gehouden te zijn staat of inventaris te leveren, behoudelijk dat zijn huisvrouw daarvoor gehouden zal wezen zijn dochter te alimenteren en onderhouden. En de voornoemde Catarina Philipsdr van Paenderen institueert tot haar erfgenamen Johan Phillipsz Deyman, Debora Philips van Paenderen en Cornelia 't nagelaten kind van zal. Nanning Philipsz van Paenderen haar broer, elk in een derdepart, mits dat haar man de lijftocht zal hebben zonder gehouden te zijn inventaris of cautie te leveren, en indien hem door haar vrunden en erfgenamen enige moeite wordt aangedaan zullen haar goederen voor hen gesloten blijven met de somme van duizend gulden eens als erfenis voor haar genoemde erfgenamen. Zij willende voorts tezamen dat 't linnen, wollen en anders tot elks lijf behorende zal blijven tot wiens lijf dat behoort of behoort heeft, en dat de langstlevende in eigendom zal hebben de inboedel en het huisraad, alsook al het zilverwerk, voor de helft van 1400 gld bij de dood van de laatste uit te keren, Aldus gepasseerd ten huize van de testateurs op de Baeckenessergracht (met ondertekeningen als Dirrick Joachimsz, Catrijnna Philleps van Paenderen).⁵⁴⁶

In Haarlem constitueert op 12 december 1628 Nicolaes Jansz Verwer, oud-

schepen dezer stad, zich borg voor 't namptissement van 10000 gld, wezende het legaat van Popias van Paenderen zal. ged., door Dirck Joachimsz, apothecaris, op de 11e voorleden ten laste van de executeurs van het testament van dezelve Popias van Paenderen geobtineerd, om dezelve somme in 't geheel of deel te allen tijde te restitueren indien namaals bevonden mocht worden zulks te behoren⁵⁴⁷.

Op 17 februari 1640 testeert Cornelia Dircxdr, oud 26 jaren, wonende binnen Haarlem, aan de kinderpokken ziek liggende, en heeft zij begeerd zo zij zonder kinderen na te laten kwam te overlijden, dat Catarina Phillips van Paenderen, haar zal. vader nagelaten weduwe, uit haar gereedste na te laten goederen zal hebben 4000 gld en hetgeen haar zal. vader haar bij de huwelijksvoorwaarden besproken heeft (met verdere lijftochtsbepalingen), gepasseerd ten huize van Catarina Philips van Paenderen, waarna Cornelia Dircxdr 2 dagen later dit testament bevestigt, in haar verdere goederen institueert Geertge Joachims, haar zal. vaders enige zuster, of bij vooroverlijden de vrienden van haar vaders zijde, en haar moeder institueert in haar legitieme portie als die haar zou competeren ondanks de prohibitie door haar voorschreven vader in diens testament van 6 januari 1640, gepasseerd ten huize van Catarina Phillips van Paenderen op de Baeckenessergraft⁵⁴⁸.

2. verm. **Egbert**, geb. Haarlem ca. 1581, kopergraveur, recht op begr. ald. (Grote Kerk) 4 sept. 1622 (½ uur beluid, 7 gld).

In Amsterdam getuigt op 2 augustus 1617 Egbert van Paenderen, plaatsnijder binnen dezer stede, oud omtrent 36 jaren, ten verzoeke van Lous Vinson, schilder, dat de voorschreven requirant omtrent een jaar geleden aan hem, getuige, overhandigd heeft 3 koperen platen om daarop voor diens rekening te snijden op twee van deze platen een Drie Coningen en op de andere plaat een Laserusverweckinge, mitsgaders ook de tekeningen of patronen van deze historiën, en verklaart op 't voorschreven aangenomen werk alreeds zoveel ontvangen te hebben als door hem, getuige, aan 't voorschreven werk en snijden verdiend zou mogen zijn⁵⁴⁹.

In NNBW deel 5⁵⁵⁰: PANDEREN (Egbert van), teekenaar en kopergraveur, is geb., naar men zegt, in Haarlem omstreeks 1581, hij is gestorven vóór 1628 (1617?); in 1606 was hij in het gilde te Antwerpen, doch werkte reeds vóór dien tijd in Amsterdam. Hij maakte vele bijbelsche voorstellingen in koper en graveerde o.a. naar Italianen als Lod. Vinson, Tempesta, verder naar B. Spranger, P. de Jode, J. de Momper, O. Vaenius en Rubens. Naar zijn ontwerpen graveerde o.a. J. Gelle. Zie: S. Ampzing, Beschrijving der stad Haarlem p. 335; J. Immerzeel, De Levens en Werken der kunstschilders etc. Amst. 1843, II, 293; C. Kramm, De Levens en werken der holl. en vl. kunstschilders, Amst. 1857-64, IV, 1243; G.K. Nagler, Neues allgem. Künstlerlexikon 1835-1852, X, 505; D.O. Obreen, Archief voor Nederl. Kunstgesch. 1877-87, VII 8, 272; Hijmans, Grav. de l'école de Rubens 61-63; Liggeren I, 434; A.v. Wurzbach, Niederl. Künstlerlexikon II, 301; aant. Rijks Prentenkabinet, J.P. v.d. Kellen, aant. Rijks Prentenkabinet, E.W. Moes, afd. prenten. (J.M. Blok)

3. **Maria Philipsdr 'Maritgen'**, geb. ca. 1582⁵⁵¹, recht op begr. Haarlem (Grote Kerk) 1 mei 1624 (½ uur beluid, 7 gld).

Op 25 mei 1613 verklaart Maria Philips van Paenderens dochter, ongehuwde dochter, oud omtrent 31 jaren, althans residentie houdende binnen de stad Mechelen, dat haar neef Nicolaes Jansz Verwer, zo gedurende haar

onmondigheid en ook daarna tot dezen dage toe, van haar goederen tot haar tevredenheid heeft gehad de administratie en ontvang. Zij is van mening vooralsnog haar woonplaats binnen de stad Mechelen te continueren, en het is daarom nodig dat iemand voor haar de zorg heeft over haar erfenissen, nu verkregen en nog te verkrijgen. Zij geeft de voorschreven Nicolaes Jansz Verwer, haar neef en oud-schepen van Haarlem, speciale last, macht en bevel die erfenissen te aanvaarden en administreren, mede de penningen vandien alsook haar andere inkomende renten en goederen te ontvangen, en onroerende goederen te verkopen, mits te allen tijde van zijn ontvang behoorlijke rekening te doen (zij ondertekent als Maritgen Philips).⁵⁵²

4. Pieter Philipsz, volgt VIIc.

5. Jan Deyman Philipsz, kloksteller, recht op begr. Haarlem als Jan van Paenderen.

Op 6 maart 1655 compareren voor de notaris in Haarlem Jan Philipsz Deijman van Paenderen, burger alhier, ook voor zijn zuster Debora Philips van Paenderen, bejaarde dochter mede alhier, ter eenre, en Cornelia Dirckx, ook bejaarde dochter alhier, ter andere zijde, Jan Philipsz Deijman en Debora van Paenderen beiden als geïnstitueerde erfgenamen van hun zal. zuster Catharijna Philips van Paenderen, in haar leven weduwe van Dirck Jochemsz, en Cornelia Dirckx als geïnstitueerde erfgename van haar zal. vader, de genoemde Dirck Jochemsz, mitsgaders legataris van de voornoemde Catharijna van Paenderen, te kennen gevende dat Dirck Jochemsz bij zijn testament voor notaris Egbert van Bosvelt op 6 januari 1640 heeft geordonneerd dat i.p.v. zijn helft van inboedel en huisraad zou worden uitgekeerd aan haar, Cornelia Dirckx, 100 gld, en haar tot zijn enige erfgename heeft geïnstitueerd, behalve dat hij de lijftocht van zijn goederen heeft besproken aan zijn huisvrouw Catharijna van Paenderen onder de last van haar, Cornelia Dirckx, daaruit te moeten alimenteren, en dat naderhand, dezelve Catharijna van Paenderen, weduwe zijnde, bij haar testament bij notaris Jacob van Bosvelt op 17 oktober 1642 heeft gelegateerd aan Cornelia Dirckx de helft van alleen de inboedel en huisraad, en nog, tot voldoening van de erfenis van haar zal. vader, de somme van 7000 gld, instituerende tot erfgenamen Jan Philipsz Deijman en diens zuster Debora van Paenderen. Volgt een uitgebreide beschrijving hoe de somme van 7000 gld voldaan zal worden. Cornelia Dirckx zal nog een leengoed buiten de Groote Houtpoort overmaken aan Jan Philipsz en zijn zuster Debora van Paenderen, als erfgenamen van hun zuster Catharijna van Paenderen.⁵⁵³

Op 8 april 1655 geeft Cornelia Dirckx volmacht om voor de leenmannen van Brederode kwijt te schelden een erf en hofstede buiten de Groote Houtpoort, nu wezende tuinland groot 404 roeden, belend ten oosten de erfgenamen van Pompeus van Paenderen, ten westen Jan van de Sompele, ten zuiden Daniel de Neufville, ten noorden de Margriettenlaen, nu genaamd Molensbeeck, zodanig als haar op 21 januari 1641 verlijd is, om verlijd te worden Jan Philipsz Deijman, burger te Haarlem⁵⁵⁴.

Op 27 juli 1657 testeert Jan Philipsz Deijman, burger binnen Haarlem. Hij prlegaterrt aan Jan Deijman zijn cousijn, zoon van zal. Gerrijt Nanningsz Deijman, 400 gld, en legateert aan Grietgen Jacobs de Groot, die bij hem woont, een huis in de Wijde Appellaerstege binnen Haarlem en nog een rente van 10 gld 's jaars van een somme van 200 gld, mits dat na haar dood 't voorschreven huis met de 200 gld zal komen aan zekere camers in de

Barrevoetenzustersstege genaamd Deijmans camers. In de verdere goederen institueert de testateur de gezamenlijke kinderen van de voornoemde Gerrijt Nanningsz Deijman zal. voor de ene helft en de gezamenlijke kinderen van zal. Dirck Jansz Blaeuw voor de andere helft, en alzo hij mede bezit een stuk leenland is het zijn uiterste wil dat degene op wie dat land na zijn dood zal succederen daarvoor 3500 gld in zijn boedel zal brengen. Ordonneert testateur dat na zijn dood het bewind van de voorschreven Deijmans camers zullen hebben zijn 3 cousijns, met namen Jan Deijman, Willem en Dirck Deijman. [Hij tekent als Jan Deiman van Paenderen.]⁵⁵⁵

Op 29 december 1658 verklaart Jan Philipsz Deijman van Paenderen, inwoner van Haarlem, alszo hij is geweest kloksteller dezer voorschreven stad en 't zelve op hard en sterk aanhouden heeft afgestaan, met approbatie van de burgemeesteren, en geresigneerd op Pieter Jansz Wils, die ook alreeds daarin is gesuccedeerd, waarvoor deszelfs vader Jan Jansz Wils aan hem, comparant, zo lang hij in leven is heeft beloofd jaarlijks te betalen 125 gld ingaande de datum van de resigantie, waarvan hij, comparant, verklaart tot nog toe nooit penningen ontvangen te hebben⁵⁵⁶.

Op 25 februari 1662 legt Griet Jacobs de Groot, bejaarde dochter, oud omtrent 52 jaren, wonende binnen Haarlem, een getuigenis af ten verzoeke van de erfgenamen van Jan Phillipsz Deijman, in leven kloksteller dezer stad. Het was door haar tussenspreken dat hij omtrent 1½ jaar vóór zijn overlijden met Jan Jansz Wilst was overeengekomen over de overdracht van het officie van klokken stellen tegen betaling van 125 gld 's jaars, te betalen in 4 termijnen, waarvoor zij met een ducaton was vereerd. Nadien is Jan Jansz Wilst onwillig geworden te betalen, en is hij, daarover aangesproken zijnde, tot twee maal toe ten huize van Jan Phillipsz Deijman gekomen met het aanbod om in plaats van de betaling een slot met sleutel aan de deur te maken, wat door deposante afgeslagen is. Zij weet wel dat Jan Phillipsz Deijman op zijn overlijden aan niemand ter wereld, en specialijk niet aan Jan Jansz Wilst, een duit schuldig was, dienende voor reden van haar wetenschap dat zij omtrent 24 jaren bij Jan Phillipsz heeft gewoond en de huishouding meest op haar gestaan heeft en overall bij present geweest is, en ook weet dat omtrent 2 jaar vóór het overlijden van Jan Phillipsz Deijman de voorschreven Jan Jansz Wils hem en haar om geldelijke hulp verzocht heeft, wat zij geweigerd hebben. Verder legde nog Willem Hofflant, oud omtrent 68 jaren, een overeenkomstige verklaring af.⁵⁵⁷

6. Nanning Philipsz, volgt VIId.

7. Claes Philipsz, glazenmaker.

8. Debora Philips.

In Haarlem constitueert Symon de Bray, procureur, op 9 januari 1635 zich borg voor 't namptissement van driemaal 3 gld 10 st door Debora Philpsdochter op 13 december 1634 voor schepenen dezer stad geobtaineerd ten laste van Allert Jansz metselaer⁵⁵⁸.

Op 30 april 1650 verklaart Jan Philipsz Deyman, burger van Haarlem, dat hij enige geleden aan Aert Theunisz Spyckerhuys, inwoner van Haarlem, heeft verkocht een zeker graf getekend nr 399 in de Groote Kerck binnen de stad Haarlem, bij de kerkmeestersbank in de middeltrans, en dat uit naam van Debora Philips van Paenderen, bejaarde en ongehuwde dochter, zijn zuster, voor 50 gld⁵⁵⁹.

Op 18 juni 1654 testeert Debora Philips van Paenderen, bejaarde persoon,

poortresse van Haarlem, met als enige erfgenaam haar broer Jan Philipsz Deijman, poorter dezer stede, met de conditie dat na zijn overlijden al haar goederen zullen moeten succederen aan de kinderen van haar zal. kozijn Gerryt Nanningsz en de kinderen van zal. Dirck Jansz Blaeuw, en nog zodanige personen als zij, testatrice na dezen onder haar eigen handschrift en ondertekening zal nomineren, van welke goederen haar broer de jaarlijkse inkomsten zal genieten zolang hij leeft⁵⁶⁰.

Vlf. ([van Vf](#)) **Dirckgen Engbertsz (van PAENDEREN)**, begr. Amsterdam (Oude Kerk) 22 febr. 1595 (op het hoekje van het Roode Leeuwsteeghen, 10-7-0),

In Haarlem constitueren Philips Engbrechtsz en Dirckgen Engbrechtsdr, huisvrouw van Jan Jacobsz, met dezelve Philips haar broer en voogd overmits de absentie van haar man, op 17 januari 1575 Louff in omnibus ad lites contra quoscumque [in alles voor processen tegen wie dan ook]⁵⁶¹.

In Haarlem constitueert Dirck Engbrechtsdochter, geëchte huisvrouw van Jans Jacobsz, overmits de absentie van haar man, op 27 september 1575 Gael contra Rochus Rochusz vuytdrager nomine uxoris⁵⁶².

In Haarlem stelt op 12 mei 1576 Lambert Jansz mandemaecker zich borg voor Mr Jacob van Medenblick, procureur voor de vierschaar dezer stad, ten behoeve van Philips Engbertsz en Hansgen Blaeuw als getrouwd hebbende Dirckgen Engbertsdr, beroerende een arrest op zijn goederen gedaan⁵⁶³.

In Haarlem stelt op 2 augustus 1577 Machtelt Claes Lotszdr, weduwe van Thomas Gerritsz, ten overstaan van Michiel Jansz van Woerden secretaris dezer stad, haar gecoren voogd in dezen, zich borg voor Swaentgen Jansdr, weduwe van Lambert Pietersz droochscheerder, ter somme van 45 gld, waarin zij uit zake van huiscusting op 12 juli door schepenen dezer stad gecondemneerd is ten behoeve van Hans Pietersz Blaeuw nomine uxoris, om de voorschreven somme voor haar aan de voorschreven Hans Pietersz te betalen, 5 gld te Lucasmart eerstkomende en de rest op 4 daaraanvolgende Lucasmart telkens een vierdedeel van de restante somme⁵⁶⁴.

tr. 1° **Jan JACOBSZ**,

tr. 2° tussen 27 sept. 1575 en 12 mei 1576 **Hans Pietersz BLAEUW**, begr.

Amsterdam (Oude Kerk) 16 jan. 1595 (op de hoek van 't Roodeleeuwstege, 10-7-0).

In Haarlem verkopen op 12 februari 1579 Sybrant van Berckenrode als man en voogd van zijn huisvrouw en Jan Marcusz, tezamen erfgenamen van Dirck van Heussen, Cornelis en Adriaen van Berckenrode, gebroeders, uit naam van Jacoba van Berckenroede, nagelaten weduwe van de voorschreven Dirick van Heussen, hun zuster, voor de helft, en Aechte Willemsdr huisvrouw van Goossen van Flory Nicasius als transport hebbende van de weduwe van Geraert van der Laen, met Mr Jan van Dyck, franchoise schoolmeester, haar zwager en gecoren voogd in dezer zake, mits de dispositie van haar man, voor de andere helft, aan Hans Pietersz Blaeuw een huis met erf aan de noordzijde van Sinte Bavenkercke genaamd de Hollantsche Thuyn, tussen Louris Jansz en de erfgenamen van Dirick Jansz coperslager aan de ene zijde, Cornelis Pietersz scoemaecker met Willem Goossens van Flory aan de andere zijde, achter strekkende aan Guillame de pasteybacker en uitgaande met een huis in de Sinte Jansstrate, tussen dezelve Guillame aan de ene zijde, de voornoemde Cornelis Pietersz en Willem Goossensz aan de andere zijde, zoals door Claes Claesz geelgieter bewoond wordt, belast wezende met 10 ponden 8 schellingen 4 penningen „obulus” 's jaars. Des is bevoorwaard dat de erfgenamen van de voorschreven Dirick Jansz coperslaeger niet zullen mogen versperren noch duister maken de vier vensters of glazen responderende

op hun erf, waarvan twee dienen in de achterkamer van dit huis en de andere twee in de kelder responderen onder dezelfde kamer, voor 1400 gld, te betalen op 10 eerstkomende meien. In de kantlijn: het huisraad in het voornoemde huis, los wezende en mede in de koop begrepen, is getaxeerd op 56 gld, waarmee het pondgeld verminderd zal moeten worden. [565](#)

In Haarlem stelt op 18 april 1579 Lambert Jansz mandemaecker zich borg voor Jan Woutersz schoemaecker zijn neef, ter somme van 11 gld 5 st uit zake van zekere verlopen pachten waarin hij op 4 april laatstleden gecondemneerd is ten behoeve van Hans Pietersz Blauw, om dezelve somme te betalen op 3 eerstkomende vierendelen jaars ingaande op de datum van 't voorschreven vonnis [566](#).

In Haarlem verkoopt in 1581 Hans Pietersz Blaeuw aan Franchoys Berckman een huis met erf aan de noordzijde van 't Groote Kerckhoff, genaamd de Hollantsche Thuyn, tussen Louris Jansz en de erfgenamen van Dirick Jansz cooperslager aan de ene zijde, en Cornelis Pietersz schoemaecker en Cornelis Jansz cruidenier aan de andere zijde, achter strekkende aan Guilliame pasteybacker en uitgaande met een huis in de Sint Jansstrate tussen dezelve Guilliame aan de ene zijde en de voornoemde Cornelis Pietersz en Cornelis Jansz aan de andere zijde, als nutertijd staande en gelegen en door hem, Hans Pietersz, bewoond, belast met 10 ponden 8 schellingen 4 penningen „obulus” 's jaars, voor 980 gld. te betalen op 7 eerstkomende meien telkens een zevendedeel [567](#).

In Haarlem verkoopt op 30 april 1582 Hans Pietersz Blaeuw aan hopman Harman van Othloff een huis met erf in de Jacopynenstege, tussen Cornelis Gerytsz cuyper (die in deze huizinge geheeld is) met Willem Henricxz aan de oostzijde, en Wigger Claesz Koussebant, mede in deze huizinge geheeld wezende, met Cornelis Willemsz aan de westzijde, met 30 schellingen 's jaars daarop te huur staande, voor 1200 gld, te betalen 300 gld gereed en de rest op termijnen. In de koop zijn begrepen zekere roerende goederen die Barthout Phillips op 2 mei 1582 in de secretarie te Haarlem getaxeerd heeft op 199 gld. [568](#).

In Haarlem heeft op 30 april 1582 hopman Harman van Olthoff, koper zijnde van een huis met erf in de Jacobynenstege gekocht van Hans Pietersz Blaeuw voor 1200 gld, van dezelve koopenningen op rente naar advenant de penning 16 gehouden 600 gld, met als onderpand hetzelfde huis (geroyeerd op 7 juni 1622 [569](#)).

In Alphen aan den Rijn bekennen op 25 augustus 1583 Matheus Cornelis en Bruyn Jacobs schuldig te zijn Philips Eybertsz van Paenderen te Haarlem en Hans Pietersz te Amsterdam, gezwagers, een somme van 600 gld vanwege de koop van 12 morgen land, te betalen op 2 eerstkomende en achtereenvolgende St. Jacobsdagen elke dag 300 gld, altijd St. Lambertusdagen na elke verschijndag inbegrepen, met als onderpand deze 12 morgen land onder Oudshoorn in de Gneppick, belend ten oosten Florys Bruynen, ten westen Jacob IJsbrantsz Verloet, en als borg Florys Bruynesz, wonende in de Gneppick, voor Bruyn Jacobsz zijn neef [570](#).

In Haarlem verkoopt op 20 november 1591 Franchoys Berckman, poorter dezer stad, aan Hans Pietersz Blaeuw, wonende te Amsterdam, een huizinge met erf genaamd de Vergulde Pellicaen aan de noordzijde van 't Groote Kerckhoff, tussen Jacob Lourisz zydenlakencooper en Jan Doncker hoedemaker, achter strekkende aan Guilliam pasteybacker en uitgaande in de St. Jansstrate, belast met 10 ponden 8 schellingen 4 penningen "obulus" in rechten poortrecht daarop staande, en nog met de last van 1300 gld hoofdsom waarvan jaarlijks renten worden betaald aan 3 partijen daarop staande, losbaar met 1500 gld. Op de hoofdsom van 1500 gld is op 17 mei 1593 gelost 300 gld, als 200 gld bij transport van een rentebrief en 100 gld aan geld. Nog daarvan betaald en afgelost 300 gld op 8 juni 1594. De originele brief is gecasseerd als ten volle

gekwteten door Adriaen Jansz tegenwoordig possesseur op 27 augustus 1612.⁵⁷¹

In Haarlem verkoopt op 2 april 1599 Catryn Jacobsdr weduwe van Francois Berckman, ten overstaan van Cornelis Claesz schrynerker haar neef en gecoren voogd in dezen, aan Christina dochter van Reynier Brunt, weduwe van Lambert Reyersz van der Horst, een huis met erf aan de noordzijde van het Grootte Kerckhoff waar de vergulde Pellecaen uithangt, belend Jacob Lourisz zydenlakencoper en de weduwe van Cryn Jansz cramer tezamen aan de ene zijde, Jan Doncker en Cornelis Jansz in de Doos aan de andere zijde, achter strekkende aan de erfgenamen van Guillame de pasteybacker, uitgaande met een huis in de St. Jansstraete, met de last van 10 ponden 8 schellingen 4 penningen „obulus” 's jaars daarop staande, en nog met 1700 gld hoofdsom waarvan jaarlijks renten betaald worden, aan 3 partijen, met recht van verhaling van het verschil als het hier namaals verkocht wordt voor minder dan de huidige koopprijs van 800 gld, losbaar met 800 gld waarvan jaarlijks 50 gld rente betaald zal worden (geroyeerd op 27 november 1653 op verzoek van de executeur van het testament van Balthasar Boudaert, possesseur van de hypotheek)⁵⁷².

In Haarlem geeft op 31 augustus 1611 Caterina Jacobsdochter, weduwe van Francois Berckman, wonende te Hamburg, ten overstaan van Jan Jansz couckebacker en Jacob Pietersz van Alckemade als haar gecoren voogden in dezer zake, op ten vrij eigen aan Adriaen Janssoon wyncoper een huizinge met erf aan de noordzijde van 't Grote Kerckhoff genaamd de Pellicaen waar dezelve Adriaen Jansz tegenwoordig zelf in woont, belend Jacob Laurensz onze mede-broeder in schependom, met het weeskind van Aeff Claesdr geprocreëerd bij Ijsbrant Dobbesz tezamen, aan de ene zijde, waar dezelve Jacob Laurensz de loden goot tussen hem en dit huis gelegd strekkende van voren tot achter doorgaans tot zijn eigen kosten zal moeten onderhouden volgens zekere akte van 27 augustus 1611, Jan Jansz Doncker en Peter Cluyskens eigenaar van 't huis van Cornelis Jansz crudenier tezamen aan de andere zijde, achter strekkende aan de weduwe en erfgenamen van Guillame de pasteybacker en uitgaande met een huis in de Sint Jansstraet tussen de voorschreven weduwe en erfgenamen van Guillame pasteybacker aan de ene zijde en de voornoemde Jan Jansz Doncker en Peter Cluyskens aan de andere zijde, wezende belast met 10 ponden 8 schellingen 4 penningen „obulus” 's jaars in recht poortrecht die daarop te huur staan, nog met 800 gld hoofdsom waarvan jaarlijks rente de penning 16 toekomende Cristina Mr Reynier Brunten dochter weduwe van Lambrecht Reyersz van der Horst, en nog 900 gld kapitaal waarvan ook jaarlijks rente de penning 16 toekomende de erfgenamen van wijlen Hans Pietersz Blaeu en de weduwe en erfgenamen van Ghysbert Appelman, welke lasten de voorschreven Adriaen Jansz koper op zich genomen heeft te voldoen en de verkoopster daarvan te bevrijden, (met verdere bepalingen, o.a. over het vrij houden van vensters van 't voorschreven weeskind van Aeff Claesdochter), boven de voorschreven lasten voor 5600 gld, te betalen 1000 gld gereed en de resterende 4600 gld op 5 meiendagen, anno 1613 de eerste, te weten de eerst 4 meienen telkens 1000 gld en de laatste 600 gld, die ontvangen zullen worden door de voorschreven Jan Jansz couckebacker en Jacob Pietersz van Alckemade volgens de procuratie op hen beiden verleend⁵⁷³.

In Haarlem maken Pieter en Dirick Jansz Blaeuw, gebroeders wonende te Amsterdam, op 6 november 1613 volmachtig Wouter Croesen, ad lites op en tegen een iegelijk, zo eisende als verwerende⁵⁷⁴.

Uit het tweede huwelijk:

1. **Pieter Jansz BLAEUW.**

2. **Dirck Jansz BLAEUW**, begr. Amsterdam 31 mei 1635, tr. **Lysbet GERRITSDR**, begr. ald. 14 maart 1641.

Op 4 september 1604 maakt Dirck Jansz Blaeuw, wonende binnen de stad Amsterdam, een codicil waarin hij begeert zo hij geraakt te sterven zonder wettige kinderen in 't leven na te laten, dat Popias van Paenderen, zijn oom [in feite moedersneef] te Haarlem, vooruit zal hebben, zoals testateur legateert bij dezen, de somme van 800 gld, om redenen hem daartoe zonderling bewegende ⁵⁷⁵.

Op 24 oktober 1659 compareerden Willem en Jan Deijman, ook voor Dirck, Grietie en Cornelia Deijman, hun broer en zusters, kinderen van zal. Gerrit Nanninxe Deijman en erfgenamen van zal. Jan Phillipsz Deijman mitsgaders mede-erfgenamen van wijlen Debora Phillips van Paendren, zuster van Jan Phillips Deijman voorschreven, ter eenre, en Gerrit Blaeu en Elisabeth Blaeu, kinderen van wijlen Dirck Jansz Blaeu en mede-erfgenamen van zal. Debora Philips van Paenderen voorschreven, ter andere zijde, en verklaarden door tussenspreken van Laurens Haes en Cornelis van Campen, overeengekomen zijn nopende de boedel en goederen door de voornoemde Debora Phillips van Paenderen en Jan Phillips Deijman nagelaten, als volgt. Eerstelijk dat de voornoemde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman zullen te voorschijn brengen en oplossing doen van alle rentebrieven, obligatiën en onroerende goederen als de voornoemde Debora met de dood ontruimd heeft, voor zo veel tegenwoordig daarvan in wezen zou mogen zijn, en de rentebrieven, obligatiën of vaste goederen die daarvan verkocht of afgelost zouden mogen wezen, en dat de voorschreven kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman de penningen daarvan gekomen op Allerheiligen van dit jaar zullen bijleggen en te voorschijn brengen als voren, daaronder gerekend de somme van 1500 gld voor zo veel de helft aangaat van zeker leenland door de voorschreven Ja Phillipse verkocht en voor de helft door Debora nagelaten, waarna onpartijdige advocaten de deling zullen uitspreken, in aanmerking nemende het navolgende testament, en wat aangaat de verschenen renten van obligatiën, rentebrieven, ghuishuren, contante penningen, meubelen en huisraad door de voornoemde Debora van Paenderen nagelaten en die bij haar overlijden tegoed waren geweest, daarvan zullen de kinderen van de voornoemde Gerrit Nanninxe Deijman tot hun profijt blijven behouden, mits dat zij daartegen tot hun last nemen de legaten door de voornoemde Debora van Paenderen gemaakt alsmede de doodschulden en onkosten op haar begrafenis gevallen, en tot laste van de boedel zal alleen komen de helft van 600 gld die Cornelia Dircx daarop te spreken heeft, en voorts dat de kinderen van Dirck Jansz Blaeu van waarde houden de codicillen van de voornoemde Jan Phillipse Deijman gepasseerd op 29 december 1657 gevolgd op het testament voor notaris Jan Colterman op 27 juni 1657, zodat de voornoemde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman aan de kinderen van Gerrit [bedoeld is kennelijk „Dirck"] Jansz Blaeu voor alle pretentiën die zij hebben uit kracht van 't voorschreven testament op de nagelaten goederen van de voornoemde Jan Phillips Deijman zullen betalen 300 gld met nog 2 gouden ducaten tot een verering. Ingeval Anthonij van Vossele, in huwelijk gehad hebbende Johanna Blaeu, dochter van Dirck Jansz Blaeu en zuster van de comparanten voorschreven, enige actie op de voorschreven boedel van de voornoemde Jan Flipse en Debora van Paenderen wilde pretenderen, zullen de kinderen van Dirck Jansz Blaeu de gemelde kinderen van Gerrit Nanninxe Deijman indemneren en schadeloos houden. ⁵³⁵

Op 6 december 1659 verlenen Gerrit de Blaeu en Elisabeth de Blaeu meerderjarige dochter wonende te Utrecht, beiden kinderen van zal. Dirck

Jansz Blaeu en elk voor een zevendepart erfgenaam van zal. Debora Phillips van Paenderen te Haarlem overleden, absolute procuratie aan Cornelis van Campen, burger van Haarlem, om wat deze zevendeparten aangaat alle onroerende goederen, hetzij van huizen, landen, rentebrieven, grafstede of anders tot de boedel van de voorschreven Debora Phillips van Paenderen behorende, in contant geld te verkopen, te transporteren en de penningen en custingen daarvan procederende te ontvangen⁵⁷⁶.

Op 9 juni 1660 compareerden Dirck en Jan Deijman, ook voor Willem, Grietie en Cornelia Deijman, hun broer en zusters, kinderen van zal. Gerrit Nanninx Deijman, voor 5 zevendeparten mede_erfgenamen van wijlen Debora Phillips van Paenderen, ter eenre, Gerrit Blaeu en Elisabeth Blaeu, kinderen van wijlen Dirck Jansz Blaeu, voor de resterende 2 zevendeparten mede-erfgenamen van zal. Debora Phillips van Paenderen voorschreven, ter andere zijde, die verklaarden dat overeenkomstig het akkoord van 24 oktober 1659 als nagelaten boedel van Debora is opgegeven, een rentebrief ten laste van Gerrit Mareelsz *f* 300, 6 maanden rente hiervan *f* 6, een obligatie ten laste van Pieter Buijser *f* 400, 6 maanden rente *f* 9, een obligatie ten laste van Lourens Huessen *f* 3000, 6 maanden rente *f* 60, een obligatie ten laste van Jan Deijman *f* 200, 6 maanden interest *f* 4, de helft van leenland door Jan Phillipsz verkocht *f* 1500, 6 maanden interest *f* 300, voor de helft van het huis met erf in de Paerdesteech verkocht aan Hendrick Evertsz van Campen op 5 termijnen, voor de helft ter somme van 1950 gld, gereduceerd tegen de penning 16, komt contant *f* 1733, 6 maanden interest *f* 34, de helft van omtrent 100 roeden land buiten de Groote Houtpoort verkocht aan Andries Akersloot op 3 termijnen voor de somme van 1250 gld, en 1 st van ieder gld gereduceerd als voren *f* 1240, voor 6 maanden rente *f* 25, ten laatste van een rentebrief ten laste van Robbert Harmansz te Akersloot van 200 gld waarvan Jan Phillipsz Deiman in zijn leven ontvangen heeft 75 gld, de rest bankroet, dus hier *f* 75, totaal *f* 7616, nog enkele posten ten voordele van de boedel pro memorie, welke opgave de kinderen van Dirck Jansz Blaeu approberen, waarna de comparanten gedeeld hebben, en alleen nog onverdeeld blijven enige memorieposten waarin de kinderen van Dirck Jansz Blaeu elk voor een zevendepart hun portie blijven behouden, en enige memorieposten waarop die kinderen van hun portie zijn betaald, en als 't gebeurde dat nog enig voordeel van de voorschreven boedel mocht opkomen zal elk hiervan voor een zevendepart genieten, maar in geval van schade die mede elk voor een zevendepart dragen. Volgt nog een specificatie van onkosten waarmee het sterfhuis van Debora Philips van Paenderen is belast, totaal *f* 873-2-0, waarvan *f* 357 voor de helft van 700 gld toekomende Cornelia Dirx met 6 maanden interest, en *f* 218 voor de collaterale successie.⁵³⁷

In Haarlem op 1 november 1630 constitueren Jan Lambertsz van Croeskerck en Lysbet Gerritsdr huisvrouw van Dirck Jansz Blauw woonachtig te Amsterdam, Pieter van Sonnevil als procureur ad lites op en jegens Cornelis Ysaxsz van der Wal en alle anderen, en constitueert Rieuwert Symonsz Nutael[?] zich borg voor Jan Lambertsz van Croeskerck en Lysbet Gerritsdr, gearresteerden, om voor hen te zullen voldoen het vonnis door schepenen gewezen op en jegens Cornelis Ysaxsz van der Wal⁵⁷⁷.

Vlg. ([van Vf](#)) **Popias van PAENDEREN**, geb. ca. 1568 ⁴²⁴ of ca. 1571 ⁴²⁵, schutter te Haarlem, recht op begr. ald. (Grote Kerk) 11 maart 1628 (1 uur beluid, 10 gld),

In Alphen aan den Rijn bekennen op 25 augustus 1583 Matheeus Cornelisz en Bruijn Jacobsz schuldig te wezen Popias van Paenderen, weeskind van Claes Jansz van Paenderen geprocreeerd bij wijlen Catryn van Paenderen, 37 gld 10 st 's jaars erfelijke losrente, af te lossen met 600 gld, met als onderpand 12 morgen land in het ambacht van Oudshoorn in de Gneppick, belend ten oosten Florys Bruynen, ten westen Jacob IJsbrantsz, met Florys Brunesz wonende in de Gneppick als borg voor zijn neef Bruijn Jacobsz (in de kantlijn: Bruijn Jacobsz heeft zijn helft afgelost)⁵⁷⁸.

Op 5 mei 1592 verkoopt Dirick Diricxz cramer, poorter van Haarlem, aan Popias van Paenderen, poorter, een rentebrief van 39 gld 10 st 's jaars, hoofdsom 632 gld, sprekende op Pieter Jansz Dommer⁵⁷⁹.

In Haarlem bekend op 22 oktober 1592 Jan Claesz francynmaker schuldig te wezen Popias Claesz van Paenderen 300 gld uit zake van geleende penningen, te betalen op St. Lucasmarkt 1596, met als onderpand zijn 2 huizingen in de Cruysstraet, tussen de kinderen van Pieter Diricxz en Michiel Diricxz⁵⁸⁰.

In Haarlem verkoopt op 17 juli 1595 Roeloff Jansz linnenwever aan Pompeius van Paenderen 2 huizen met erven in de Cleyne Houtstraet, tussen Adriaen Willemsdr weduwe van Jan Colyn en Marcus Gerritsz, strekkende aan Gerrit Henricxz en een uitgang met een poort in de Minnebroedersstege, met een huisje bezijden dezelve poort, voor 800 gld tegen een jaarlijkse rente; voldaan op 15 juli 1611⁵⁸¹.

In Haarlem verkoopt op 22 juli 1595 Willem Gillisz van Brugge aan Pompeius van Paenderen een huis met erf in de Grote Houtstraet op de hoek van de Nieuwenstraet, tussen dezelve straat en de weduwe van Ypolitus Jansz, achter strekkende met nog een klein huisje aan Claes Cornelisz timmerman, al vrij, voor 400 gld tegen een jaarlijkse rente; voldaan op 1 mei 1613⁵⁸².

In Haarlem verkoopt op 30 mei 1596 Claes de Hont, bakker, aan Pompeius van Paenderen Nicolaesz een huis met erf in de Cruysstraet, tussen Willem Cornelisz molenmaker en Lodewyck Noe, achter strekkende aan Pieter Jansz Dommer, met de last van 200 gld, voor 400 gld tegen een jaarlijkse rente; op 27 augustus 1599 heeft Claes van Paenderen, vader van Pompeius, de hoofdsom van 400 gld voldaan⁵⁸³.

In Haarlem verkoopt op 20 oktober 1596 Jan Lucasz franchynwercker aan Popius [„Claes” doorgehaald] van Paenderen een huis met erf in de Cruysstraet door hem tegenwoordig bewoond, met nog een huisje daar achter aan hetwelk door hem, comparant, verhuurd wordt, tussen Michiel Dircxz in 't Lam en Pieter Dircxz cuper zal., achter strekkende in de Margrietestraet, belast met 700 gld aan 2 partijen, en mocht het huis met erf namaals verkocht worden voor minder dan [de huidige koopprijs van] 400 gld is het verschil te verhalen, losbaar met 400 gld waarvan jaarlijks betaald zal worden 25 gld, waarvan 200 gld binnen 4 jaar afgelost moet worden (geroyeerd op 14 februari 1652)⁵⁸⁴.

In Haarlem verkoopt op 14 januari 1598 Jan van Brugge Jelisz van Leende aan Popias van Paenderen een huis met erf in de Ghierstraet op de hoek van de Paerdestege, tussen dezelve steeg onder het huis gaande en Jacob Florisz, achter strekkende aan het kleine huisje van de voorschreven Jan van Brugge, al vrij, met vergoeding van het verschil als het hier namaals verkocht wordt voor minder dan de huidige koopprijs van 448 gld, losbaar met 448 gld waarvan jaarlijks 28 gld rente betaald zal worden (gecasseerd op 23 maart 1610), en nog een huisje met erf in de Paerdestege, tussen 't grote huis van de voorschreven Jan van Brugge en Louis Huybertsz waert in 't Hemelryck, achter strekkende aan Jacob Florisz, al vrij, met garantie van de koopprijs van 160 gld bij latere verkoop, losbaar met 160 gld waarvan jaarlijks 10 gld rente betaald zal worden⁵⁸⁵.

In Haarlem verkoopt op 2 april 1598 Aerndt Wouters apothecaris aan Popius van

Paenderen een huis met erf genaamd de Goudtbloem in de Groote Houtstraet, tussen Aelbert Symonsz en Pieter Vrients van 's-Hertogenbosch, achter strekkende aan de voorschreven Aelbert Symonsz en Pieter Vrients, belast met 250 gld waarvan jaarlijks rente betaald wordt, met garantie van de huidige koopprijs van 1200 gld bij latere verkoop, losbaar met 1200 gld waarvan jaarlijks 95 gld betaald zal worden (gecasseerd op 2 september 1598)⁵⁸⁶.

In Haarlem bekend op 7 juli 1598 Jan Cornelisz metselaer schuldig te wezen Popius van Paenderen een jaarlijkse losrente van 40 gld, aflossing naar advenant de penning 16, stellende ten onderpande zijn tuin met de huizinge en getimmerte daarop staande buiten de St. Janspoorte binnen de vrijheid dezer stad, tussen Dirck Steffensz soutman, oud-schepen van Haarlem, en 't land toekomende Willem Stuver[?], achter strekkende aan Willem Dircxz Deyman, nog een huis met erf op de Oudegraft, tussen Willem Cornelisz Bossenaer en Maximiliaen Langnier[?] tafelhouder, achter strekkende aan de voorschreven Willem Cornelisz Bossenaer, nog een huis met erf in de Groote Houtstraet op de hoek van de Paerdestege, tussen dezelve steeg onder het huis gaande en Reyer Symonsz in de Oyevaer, achter strekkende aan dezelve Reyer Symonsz, en nog een huis met erf in de Ravelinchstege, tussen Mr Philips organist en Griet Jansdr, achter strekkende aan Anthony den Engelsman. Op 26 juli 1607 heeft Claes Jansz van Paenderen, vader van Popius van Paenderen, 't huis met erf op de hoek van de Paerdestege uit dit verband ontslagen, op 15 april 1621 heeft Popius van Paenderen het huis en erf in de Ravelinchstege uit dit verband ontslagen, op 27 juli 1633 is alles gecasseerd.⁵⁸⁷

In Haarlem verkoopt op 28 september 1600 Aert van Dam, kleermaker, aan Popius van Paenderen een huis met erf in de Coninckstraet op de hoek van de Paerdesteeg, tussen dezelve steeg onder het huis gaande en Frederick Meynertsz, achter strekkende aan de erfgenamen van Anna van Montfoort en uitgaande met een camer die apart bewoond wordt in de voorschreven Paerdesteeg, met 25 gld pacht daarop staande, met vergoeding van het verschil als het namaals verkocht wordt voor minder dan 200 gld waarvoor hetzelfde wordt opgedragen, losbaar met 200 gld waarvan jaarlijks 12 gld 10 st rente betaald zal worden (geroyeerd op 15 december 1650)⁵⁸⁸.

In Egmond-Binnen bekend op 6 juni 1602 Olphert Heindricksz onze buurman verkocht te hebben ten behoeve van Pompus van Paenderen Claesz, poorter der stad Haarlem, een losrente van 31 gld 5 st jaarlijks, hoofdgeld 500 gld, waarvoor hij verbindt een croft in de Druenen, belend ten oosten de gemene weg, ten zuiden Dierck Gerritsz, ten westen de Heerenwech, ten noorden Affie Claesdr, en hebben Maerten Rongen en Anna Daenen geassisteerd met Aelbert Cornelisz haar man en voogd, zich voor Olphert Heindricksz borg gesteld verbindende een stuk land genaamd Warrencamp, belend ten oosten de Hoogendyck, ten zuiden Aelbert zelf, ten westen Heindrick Floris, ten noorden Claes Reyersz; gecasseerd op 26 april 1617.⁵⁸⁹

In Haarlem verkoopt op 13 augustus 1609 Jan Beckhoudt aan Popius van Paenderen een huis met erf op de Baeknessergraft, tussen Willem Claesz Brammer en de erfgenamen van Cornelis Hals, achter strekkende aan dezelve erfgenamen, al vrij, met recht op verhaal van het verschil bij latere verkoop voor minder dan de huidige koopprijs van van 300 gld, losbaar met 300 gld tegen een jaarlijkse rente van 18 gld 15 st (geroyeerd op 9 mei 1639 op verzoek van Willem Hofflant als possesseur van 't hypotheek)⁵⁹⁰.

In Haarlem verkoopt op 20 augustus 1609 Hans Salomons wyntapper aan Popius van Paenderen zijn huizinge en erf in de St. Jansstraete, belend Lucas Andriesz cleermaecker en Mr Cornelis Jansz gezamenlijk aan de ene zijde, Jan Egbertsz glaesmaecker aan de andere zijde, achter strekkende en met zekere huizingen

uitgaande tot in de twee schoolstegen, welke huizingen mede in dit verband zullen begrepen zijn, met de last van 600 gld daarop te rente staande, voor 800 gld met garantie van deze prijs bij latere verkoop, losbaar tegen een rente van 50 gld (geroyeerd op 1 juli 1627 ten verzoeke van Popius van Paenderen)⁵⁹¹.

In Haarlem bekend op 8 januari 1611 Reyer Jansz linneweaver van Haarlem schuldig te wezen Popius van Paenderen een jaarlijkse losrente van 25 gld, af te lossen met 400 gld, waaraan specialijk verbonden zijn huis en erf in de Sparwouderstraet, tussen Dirck de Monick en Vendel Thymansz, achter strekkende aan de voorschreven Dirck de Monick, met als borg Maerten Thonisz scheepmaecker zijn schoonvader, die daaraan een huis verbindt (gecasseerd op 6 april 1628)⁵⁹².

In Haarlem bekend op 27 mei 1611 Pieter van Baelbergen cleermaecker schuldig te wezen Popius van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld, en heeft hiervoor verbonden zijn huis en erf in de Coningstraet op de hoek van de Paerdenstege die is onder het huis gaande en belend aan de ene zijde, Jan Vuyst bleecker aan de andere zijde, achter met zekere camer staande in de voorschreven Paerdenstege en apart verhuurd wordende die ook in dit verband begrepen zijn zal, strekkende aan Sr Pieter van Offenberch, belast met 200 gld die de voorschreven Paenderen daarop heeft (geroyeerd op 15 december 1650 op verzoek van Jan Davitsz possesseur van deze hypotheek)⁵⁹³.

Op 11 mei 1615 testeert Popias van Paenderen, de enige nagelaten zoon van Nicolaes Jansz van Paenderen, nog ongehuwd, poorter van Haarlem. Hij heeft in het leven een natuurlijk dochtertje genaamd Maryken Popias, geprocreëerd bij Maryckem Jansdr zijns vaders dienstmeid, oud omtrent 8 jaren, aan wie hij 10000 gld bespreekt, die zullen geleverd worden aan de weesmeesters dezer stad, en mocht het kind komen te sterven komt dit niet aan de moeder, maar zal het geld gaan aan testateurs erfgenamen, noch mag de moeder enig gezag of bewind om hetzelfde kind hebben. Nog bespreekt hij 300 gld aan de gemene armen te Haarlem en 100 gld aan Annetgen Baernt zijns vaders dienstmeid, die tegenwoordig bij hem, testateur, woont. De verdere goederen gaan voor de helft aan de vrienden van vaderszijde en de helft aan de vrienden van moederszijde, kinderen bij representatie van hun ouders. Verder begeert hij dat de kinderen van wijlen Lysbeth Jansdr zijns vaders zuster, wonende te Huisduinen, uit de helft van vaderszijde vooruit zullen hebben 600 gld. Tot executeurs benoemt hij Mr Florens van Dyck Claesz, schilder, en Willem van Triere, die zijn huis 3 maanden gesloten moeten houden voor de erfgenamen, om een inventaris te maken. Gepasseerd ten huize van de testateur in de Sinte Jansstraet.⁵⁹⁴

In Haarlem bekend op 25 november 1615 Reyer Jansz schipper schuldig te zijn Popius van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld, af te lossen met 200 gld, bekennende ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Spaernwouderstraete, belend ten oosten Michiel Jacobsz cuyper, ten zuiden Dirck Aelbertsz Moninck, metselaar, met de last van 400 gld en nog 200 gld, met als borg zijn schoonvader Marten Thonis scheepmaecker die daarvoor specialijk verbindt zijn huis en erf in de Achterstraet, tussen Agnies Jacobsdochter weduwe van Henrick Jansz brouwer en de steeg bezijden het huis, achter strekkende aan de huizen op 't Augustynenconvent⁵⁹⁵.

In Haarlem bekend op 10 december 1615 Jacob Jacobsz moultmaeckersknecht schuldig te wezen Popius van Paenderen Claesz een rente van 18 gld 15 st, af te lossen met 300 gld, bekennende ten onderpande specialijk zijn nieuw gebouwde huis met het erf op de Baeckenessergracht, tussen Egbert Henricksz Proost en Cornelis Jansz besemmaecker, achter strekkende aan de erfgenamen van Pieter Pietersz backer, met de last van 300 gld, en nog de helft van een huis en erf zijn huisvrouw aangekomen van Henrick Andriesz Byman haar vader in de Schachelstraete waar de Byeman

uithangt, tussen Jacob Wynantsz en [], achter strekkende aan de Vranckensteeye; op 9 november 1621 geroyeerd nadat Popius van Paenderen heeft bekend dat deze brief geen voortgang heeft gehad⁵⁹⁶.

In Haarlem bekend op 29 februari 1616 Gerrit Symonsz schipper schuldig te wezen Popius van Paenderen een rente van 15 gld 12½ st, af te lossen met 250 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf op de Burchwal, tussen Jan Jansz snyder en de erfgenamen van Jan koesluyter, en nog zijn kerveelschip, groot omtrent 20 lasten, genaamd de Jaeger, door hem, comparant, gevoerd met gewant en toebehoren, met de last van 400 gld hoofdsom op 't huis, en bekend op 17 maart 1616 Gerrit Moreels schuldig te wezen Popius Claesz van Paenderen een rente van 18 gld 15 st, af te lossen met 300 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Margrietestraet, belend ten noorden Passchier Joosten, ten zuiden Joost Verstraten, achter strekkende aan Vincent Castelleyn en Henrick Aertsz, belast met 100 gld, en nog 100 gld en 200 gld⁵⁹⁷.

In Haarlem bekend op 13 februari 1616 Hans Moreel schuldig te wezen Popius van Paenderen een jaarlijkse losrente van 12 gld 10 st, af te lossen met 200 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Nyeuwe Dyckstraet, tussen Gerrit Barentsz cuyper en Cathalina Willemsdr weduwe van Frederick Otten houtsager, strekkende aan de mouterij van Dirck Dirxz brouwer, belast met 413 gld hoofdsom, met als borg Gerrit Boelensz smith⁵⁹⁸.

In Haarlem bekend op 29 maart 1616 Jacob Cornelisz coorndrager schuldig te zijn Popius van Paenderen een rente van 6 gld 5 st 's jaars, af te lossen met 100 gld, geroyeerd op 1 augustus 1640 op verzoek van Thobias Woutersz van der Linde, bekend op 21 april 1616 Olivyer van der Leye, linnenwever, schuldig te wezen Popius van Paenderen Claesz een jaarlijkse rente van 25 gld, af te lossen met 400 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Beeckstraet, belend ten zuiden Gerrit Huygen houtsager, ten noorden Joosten Victor van Ackeren, met als borg Guilliam Abigel mede linnenwever, en bekend op 11 mei 1616 Gerrit Philipsz cousebreyer schuldig te wezen Popius Claesz van Paenderen een losrente van 6 gld 5 st 's jaars, af te lossen met 100 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Lombaersteeye, tussen Cornelis Engelsz en Jan Marcelisz, achter strekkende aan de voorschreven Cornelis Engelsz, tevoren belast met 250 gld hoofdsom⁵⁹⁹.

In Haarlem bekend op 13 mei 1616 Rogier Bogaert schuldig te wezen Popius van Paenderen Claesz een jaarlijkse losrente van 18 gld 15 st, af te lossen met 300 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf in de Boomgaertstraet, belend Jacob de Vos, Jan de Sangere op de zuidzijde, achter strekkende aan Henrick Lambertsz, tevoren belast met 8 gld 2½ st 's jaars losbaar de penning 16 met 157 gld hoofdsom, geroyeerd op 28 maart 1664, en bekend op 10 juni 1616 Taecke Cornelisz taeffellaeckenwercker van Dokkum schuldig te wezen Popias Claesz van Paenderen een losrente van 6 gld 5 st 's jaars, af te lossen met 100 gld, bekennde ten onderpande specialijk zijn huis en erf buiten de St. Janspoort binnen dezer stads vrijheid, belend ten westen Jasper Zegersz, ten noorden Anthonis van den Berge, ten oosten Cornelis Reyers apothecaris, ten zuiden de gemene „laechten”, tevoren belast met 100 gld⁶⁰⁰.

In Haarlem testeert op 24 maart 1622 Popias van Paenderen Claessoon, ziekelijk te bedde liggende. Hij legateert aan Styntgen Fredericxdochter zijn huisvrouw, als hij vóór haar van deze wereld komt te passeren, 10000 gld, boven hetgeen haar beloofd is bij het huwelijkscontract, voorts, alzo hij in 't leven heeft een natuurlijke dochter genaamd Marijken Popias, door hem geprocreeerd bij Maryken Jansdochter zijns vaders dienstmeid geweest zijnde, oud omtrent 13 jaren, nu bij hem wonende, zo

begeert hij dat als hij zonder wettige kinderen na te laten komt te sterven zij uit zijn nagelaten goederen zal hebben, eerst een lijfrente van 100 gld 's jaars te haren lijve gekocht op het Gemeneland van Holland, en nog de somme van 10000 gld, te leveren aan handen van de weesmeesteren dezer stad om tijdens haar onmondigheid te bewaren en haar te onderhouden, tot haar mondige jaren of huwelijk toe, met de bepaling dat als zij zonder wettige lijfserven komt te overlijden de 10000 gld niet mogen gaan aan moederszijde, noch zal de moeder enig gezag over haar kind mogen hebben, anders zal de 10000 gld gaan naar de gemene armen. Item legateert hij aan de nagelaten kinderen van wijlen Trijntgen Andriesdochter zijn nicht, geprocreëerd bij Claes Claesz bleecker, elk 100 gld, en nog 100 gld aan de nagelaten zoon van wijlen Grietgen Andriesdochter mede zijn nicht, gewonnen bij Jacob Willemsz thuynman, en voor het overige gaan zijn nagelaten goederen voor de ene helft aan de vrienden van vaderszijde en voor de andere helft aan de vrienden van moederszijde, elk in diens stam bij representatie. Bij protest volgt onterving en zal de betreffende portie gaan naar de gemene armen. Tot executeurs benoemt hij Aelbert Hovius, licentiaat in de rechten, en Floris Claesz van Dyck. Gepasseerd ten huize van de testateur in de St. Jansstraat.⁶⁰¹

Op 4 november 1624 bekent Sytgen Woutersdr, weduwe van Arent Claesz, buurvrouw in Limmen, schuldig te wezen Popias van Paenderen, poorter van Haarlem, 287 gld 10 st ter zake van enige jaren verschenen renten van 400 gld kapitaal die voornoemde Popias van Paenderen sprekende heeft gehad ten laste van Arent Claesz voornoemd, welke somme comparante zal blijven onderhouden tegen de penning 16 (in de marge: op 13 november 1625 heeft Popias van Paenderen deze obligatie inhoudende een bezegelde brief van 200 gld kapitaal)⁶⁰².

In Haarlem stelt op 7 maart 1625 Jan Backer, houtkoper, zich cautionaris voor 't namptissement van 31 gld 5 st door Popias van Paenderen voor schepenen dezer stad geobtimeerd ten laste van Jan Rijckaert en Jacob Casselaer op 3 december laatstleden, om de voorschreven somme in 't geheel of deel wederom te restitueren indien ten principale zulks bevonden mocht worden te behoren.⁶⁰³

In Haarlem testateert op 29 februari 1628 Popias van Paenderen, dezer stads poorter, ziekelijk te bedde liggende, revocerende alle eerdere disposities, in het bijzonder zijn testament dd. 24 maart 1622. Ten eerste legateert hij aan Stijntgen Fredericxdr zijn huisvrouw, voor en in plaats van hetgeen haar voor douarie bij de huwelijksvoorwaarden dd. 13 oktober 1617 is beloofd, de somme van 22000 gld, welverstaande dat hierin gerekend worden alle goederen door haar ten huwelijk ingebracht, en legateert hij verder aan zijn voornoemde huisvrouw alle inboel en huisraad, alsmede wollen, linnen en zijden klederen, goud, zilver, gemunt en ongemunt, met zulke restrictie nochtans dat onder de gemunte penningen alleen zullen begrepen zijn de potpenningen door haar ten huwelijk gebracht en daarna staande huwelijk vergaard. Hij bespreekt nog aan Trijntgen Phillipsdr, de huisvrouw van Dirck Joachimsz, 4000 gld, mitsgaders aan Maritgen, Jan, Debora en Nanninck Phillipsz, alle vijf kinderen van wijlen Phillips van Paenderen, of hun kinderen bij representatie, elk 1500 gld. Willende voorts hij, testateur, dat de verdere goederen die hij nalaten zal succederen zullen aan de naaste vrienden, zo van vaders als moeders zijde, inbegrepen de kinderen van Phillips van Paenderen voorschreven, met zulken verstande dat alle zwaarigheden en lasten van de boedel, die te eniger tijd zouden mogen opkoemen, ge dragen zullen worden door de geïnstitueerde erfgenamen. Compareerde mede Stijntgen Fredericxdr, huisvrouw van de testateur, geassisteerd met Jan Jansz Backer, houtkoper, haaar zwager en gecoren voogd in dezen, verklarende de voorschreven testamentaire dispositie te approberen. Tot executeurs benoemt testateur Mr François Valcke,

licentiaat in de rechten, en Mr Floris Claesz van Dijck, poorteren dezer stad, dezelve specialijk autoriserende om terstond na testateurs afluigigheid in zijn sterfhuis te mogen treden en de goederen nemen in hun handen, welk sterfhuis voor de geïnstitueerde erfgenamen voor 6 maanden gesloten zal blijven. En de testateur begeerde dat de executeurs op „hun simpele woorden” geloofd zullen worden, zonder dat iemand daartegen iets mag zeggen, op pene van hun portie van de erfenis dadelijk verstoken te zullen wezen. Gepasseerd ten huize van de testateur in de Sinte Jansstraet.⁶⁰⁴

Op 16 mei 1628 compareren Jan Cornelisz Goesinnen en Gerrit Meeusz, buurluiden te Uitgeest, verklarende dat Henrick van den Hove, brouwer in de Sterre binnen Haarlem, zich als principale borg geconstitueerd heeft voor Adriaen Cornelisz Goesinnen, in zijn leven mede buurman te Uitgeest, hun resp. broer en zwager, ter hoofdsomme van 400 gld en de jaarlijkse renten vandien, ten behoeve van Popias van Paenderen, vermogende de obligatie van d.d. 7 november 1621, willende zij, comparanten, voorschreven Henrick van deze borgtocht bevrijden.⁶⁰⁵

Op 7 september 1628 wordt ten verzoeke van Willem Cornelisz van Duijnen en Dirck Rijcken van Goch, nomine uxorum mede-erfgenamen van 's vaders zijde van zal. Popias van Paenderen binnen Haarlem overleden, een verklaring afgelegd door Pouwels van Beresteijn en Gijsbertus Melchior Appelman, advocaten te Haarlem, die verzocht waren door requiranten en de erfgenamen van 's moeders zijde over zekere kwestie en differentie nopende enige goederen fidei commis nagelaten door wijlen Balich van Paenderen, grootmoeder van Popias, en Claes Jansz van Paenderen, zijn vader, gisteren in de herberg de Bonte Helm, waar partijen vele en menigvuldige voorstellen hebben besproken. Er was sprake van dat de erfgenamen van 's moeders zijde 2000 gld zouden vooruit trekken, een finale uitspraak van de advocaten, en een niet ondertekende akte waarmee IJsack van der Wal vandoor is gegaan.⁶⁰⁶

Op 31 augustus 1629 geven Mr Franchois Valck, licentiaat in de rechten, en Mr Floris van Dyck, executeur van het testament van wijlen Popias van Paenderen, mitsgaders Dirck Joachimsz apothecaris, getrouwd hebbende Catharina Philipsdr van Paenderen, ook voor de broers en zusters van zijn huisvrouw, mede geïnstitueerde erfgenamen van dezelve Popias van Paenderen, hun oom, allen wonende te Haarlem, volmacht aan Cornelis Lucy, procureur van het voorschreven Hof [sic], om wegens hen recht te spreken op en jegens Bruyn Jacobsz, wonende in het ambacht van Alphen, en alle andere personen.⁶⁰⁷

In Haarlem constitueren Cornelis IJsaxz van der Wal en Jan Lambertsz wonende te Amsterdam, ook vervangende Dirck Jansz Blauw mede wonende te Amsterdam, hun zwager en neef [omgekeerd?] respective, op 26 september 1629 procureur Mathys Lievendael ad lites op en jegens de executeurs van het testament van wijlen Popias van Paenderen.⁶⁰⁸

Op 17 december 1629 is voor het Hof van Holland Bartholomees van der Velde als procureur van Cornelis Ysaacxs van der Wall en zijn huisvrouw wonende te Haarlem gedaagde die dag had om te antwoorden op de eis van Willem van Paenderen en de voogden van Dirck van Paenderen wonende te Haarlem, impetranten in hetzelfde cas, en ontkennende impetranten te wezen erfgenamen of gerechtigd tot de nagelaten goederen van Poppius van Paenderen; het Hof ordonneert dat partijen memoriën schrijven zullen.⁶⁰⁹

Op 19 juni 1630 geven Mr Franchois Valcke en Mr Floris van Dyck, executeurs van het testament van wijlen Popias van Paenderen binnen Haarlem overleden, volmacht aan [leeg] procureur van het Hof van Holland, voor de zaken die zij voor het Hof

hebben op en jegens de kinderen van wijlen Egbert van Paenderen mitsgaders Bruyn Jacobsz buurman te Alphen c.s., en alle anderen des nood zijnde ⁶¹⁰. heeft niet-huweljkse relatie 1° met N.N.,

tr. 2° **Stijntgen FREDERICXDR**, geb. ca. 1585 ⁴²⁴, recht op begr. Haarlem (Grote Kerk) 29 juni 1646 („geroeffde kist”, beluid 2 halve uren, 19 gld), dr van Frederick Gerrytz van SLOOTEN en Guerte PIETERSDR.

Op 13 oktober 1617 wordt een huweljkscontract gesloten tussen Popias van Paenderen Claesz, wezende de enige nagelaten zoon van wijlen Nicolaes van Paenderen, van wie moeder was Caterina van Paenderen, ter eenre, en Styntgen Fredericxdr wonende binnen Haarlem, geassisteerd met Frederick Gerrytz van Slooten en Guerte Pietersdr, haar vader en moeder, en Jan Janssoon Backer, houtkoper, haar zwager. Er zal geen gemeenschap van goederen zijn en bij overlijden zorgt de langstlevende voor de eventuele kinderen. ⁶¹¹.

In Haarlem constitueert op 24 augustus 1628 Cornelis IJsacxz van der Wal zich cautionaris voor de arresten te laten doen door Stijntgen Fredricxdr, weduwe van Popias van Paenderen, op de personen van Dirck Jansz Blaeu en Jan Lammersz Klouskerck, beiden van Amsterdam, om dienaangaande het gewijsde van schepenen te voldoen ⁶¹².

In Haarlem stelt op 20 oktober 1628 Jan Backer, houtkoper, zich cautionaris voor 't namptissement van 22000 gld door Stijntgen Fredricxdochter, weduwe van Popias Claesz van Paenderen, op 11 oktober 1628 geobtineerd van de schepenen alhier ten laste van Dirck Blaeu cum socijs, on de voorschreven somme in 't geheel of deel wederom te restitueren indien ten principale zulks bevonden mocht worden te behoren ⁶¹³.

In Haarlem verkopen op 20 februari 1642 Gerrit Fredericxz, Jan Jansz backer als getrouwd hebbende Dieuwertgen Fredericx, Styntgen Fredericx weduwe van Popias van Paenderen, voor henzelf en de rato caverende voor de kinderen van Claes Fredericxz en voor de weduwe en kinderen van Jan Claes Freecken, allen erfgenamen van zal. Guijrtgen Pietersdochter in haar leven weduwe van Fredrick Gerritsz van Slooten, aan Gerrit Greve een huis met erf genaamd 't Vergulde Cruijs in de Battejoorisstraet, belend ten noorden Engel Gerritsz schoenmaecker, ten zuiden Jacob Gerritsz pompmaecker, voor 3855 gld, te betalen op 5 achtereenvolgende meien waarvan mei 1641 het eerste ⁶¹⁴.

Op 1 maart 1647 verklaren Jan Jansz backer en Gerrit Fredericxz van Sloten, burgers van Haarlem, dat tijdens haar leven Christina Fredericxdr, weduwe van Popias van Paenderen, hun schoonzuster en zuster, in haar uiterste wil o.a. geïnstitueerd had Willem Claesz en de kinderen van Jan Claesz, zoons van zal. Claes Fredericxz, met beide comparanten als voogden met exclusie van de weeskamer, en dat het hun, comparanten, niet gelegen kwam de voornoemde administratie te doen vanwege hun ouderdom; nu is de administratie overgegaan op Mr Jan Cornelisz snyder, burger van Haarlem ⁶¹⁵.

Op 22 mei 1647 verklaren Gerrit Fredericxz van Sloten en Jan Jansz backer man en voogd van Dieuwertgen Fredericxdochter van Sloten, elk voor zichzelf en dan nog vanwege de nagelaten kinderen van zal. Jan Claesz verwekt aan Maritgen Jelbertsdochter, dezelve Maritgen Jelberts mede present, item Wilem Claesz en Jacob Cornelisz van 't Spaerne getrouwd hebbende Teunisgen Claesdochter dewelke benevens de voorschreven Jan Claesz en Willem Claesz, haar twee broers, zijn kinderen van Claes Fredericxz van Sloten, tezamen geïnstitueerde erfgenamen van zal. ged. Christina Fredericxdochter, in haar tijd weduwe van Popias van Paenderen, dat zij met elkaar hadden gedeeld de nagelaten boel, goederen en sterfhuis van de

voornoemde Christina Fredericx, en dat ieder was aangedeeld als hierna volgt, en dat zij inboedel, huisraad, contante penningen en dergelijke van de voornoemde Christina Fredericx te haren sterfhuize bevonden hebbende onderling hebben verdeeld, nog onverdeeld gebleven enige uitstaande schulden voor hetgeen te zijner tijd daarvan inkomt door ieder voor zijn gedeelte te ontvangen⁶¹⁶.

- Voor Gerrit Fredericx van Slooten: een obligatie van 3000 gld ten laste van Timan van Ostdorp brouwer in de Pau, een bezegelde rentebrief van 1000 gld ten laste van Jan Versluijs te Amsterdam staande op zijn huis in de Hagestraet, een obligatie van 400 gld sprekende op Jan Allertsz Bonckenburch, een obligatie van 200 gld ten laste van Willem Jacobsz van Haserswoude wonende te Noordwijkerhout, een rentebrief van 600 gld ten laste van Henrick Jansz blauwever, een rentebrief van 400 gld sprekende op Jan Vestens, een rentebrief van 200 gld sprekende op Meynngen Claes, een rentebrief van 200 gld sprekende op Pieter van Baelbergen, nog een rentebrief ten laste van voornoemde Meijnngen Claes houdende mede 200 gld, een rentebrief van 700 gld ten laste van IJsack Henricxz op zijn huis te Spaarndam, een rentebrief van 600 gld ten laste van Jan Barentsz en Jan Wendelsz, een rentebrief van 200 gld houdende op Jan Cornelisz Adel, een obligatie van 400 gld ten laste van Jacob Dircxz olijslager te Zaandam, een obligatie waarvan nog resteert 200 gld ten laste van Cornelis Laurensz schrijnwercker, een rentebrief van 300 gld ten laste van Maritgen Dircx weduwe van Jan Lucasz, een obligatie van 150 gld ten laste van Aeffgen Hessels te Akersloot, een huis met erf binnen Haarlem aan de oostzijde van de Nobelstraet naast het huis daar ten zuiden van waar het wapen van Amsterdam in de gevel staat, en dan nog de helft van de landen en bruikwaar te Raasdorp gekomen van Maritgen Pieters en Frederick Gerritsz van Sloten.

- Voor Jan Jansz backer nomine uxoris: een rentebrief van 2500 gld ten laste van Gerrit Nanningsz Deijman op zijn huis en erf op het Spaerne, een rentebrief van 1200 gld ten laste van Gerrit Cornelisz in de Wieringerwaard, 2 obligaties tezamen inhoudende 700 gld ten laste van Cornelis Cornelisz Jonge Schoon, een obligatie van 200 gld ten laste van Pieter Jansz van de Winckel, een obligatie van 1000 gld ten laste van Jan en Sijmon Willemssoonen, een rentebrief van 400 gld ten laste van Jan Lucasz franchijnwercker, een rentebrief van 200 gld ten laste van Evert Laurensz buurman te Assendelft, een rentebrief van 800 gld ten laste van Jan Cornelisz Adel, een obligatie van 500 gld ten laste van schepen Lambert Pondt, een obligatie van 250 gld ten laste van Reijer Jacopsz cuyper, een obligatie van 300 gld ten laste van de weduwe van Dirck Quispel, een obligatie van 150 gld ten laste van Maerten Arentsz op de volmolen, een rentebrief waaraan nog resteert 300 gld ten laste van Henrick Aldertsz scheepmaecker, een obligatie van 100 gld ten laste van Steffen Cornelisz te Uitgeest, uitgekeerd voor de meerderheid of beterschap van zijn voorschreven gedeelte 50 gld eens, een huis met erf binnen Haarlem op de Bakenessergraft waarin de voornoemde Christina Fredericx is overleden, de helft van de landen en bruikwaar te Raasdorp gekomen van Maritgen Pieters en Frederick Gerritsz van Sloten.

- Voor de kinderen van Jan Claesz: een rentebrief van 2700 gld ten laste van Griet Schoonen, de huurcedulle van de werf te Rustenburch importerende in kapitaal 300 gld, een erfpachtbrief op de volmolen van 700 gld, een rentebrief van 300 gld ten laste van Roeloff Claesz te Krommenie, een rentebrief van 400 gld ten laste van Berent Baltensz van 500 gld, een rentebrief van 200 gld ten laste van Evert van Dam cleermaker.

- Voor Willem Claesz: een obligatie ten laste van schepen Lambert Pondt houdende 1500 gld, een obligatie van 420 gld ten laste van Alijdt Suijckers, de somme van 300 gld in de obligatie van Jan backer houdende op Jacob Dircxz seijlmaecker, een brief of

actie van 100 gld ten laste van Arent Theunisz, een obligatie van 200 gld ten laste van Jeroen Jacobsz de Ram smid, een stuk land in de Inlaech tegenwoordig gebruikt door Loos Kees Heyntgens geëstimeerd op 2600 gld.

- Voor Jacob Cornelisz van 't Spaerne in de naam van zijn huisvrouw Theunisgen Claes: een rentebrief van 1000 gld ten laste van Sijburch Jans op haar huis en erf op 't Spaerne, een bezegelde brief van 100 gld ten laste van Harck Thijsz molenaer buiten de Schalckwijckerpoorte, het land gelegen aan Pijlslaen groot 2 morgen 2 hond.

Op 8 november 1649 bekennen Pieter Woutersz en Dirck Woutersz, gebroeders, schuldig te wezen aan de erfgenamen van Crijstijna Fredricx, weduwe van Popijas van Paenderen, 750 gld, tegen de penning 20 als rente⁶¹⁷.

Uit de eerste verbintenis:

1. **Maryken POPIAS**, geb. ca. 1606.

VIIa. ([van Vid](#)) **Trijntgen Willemsdr van PAENDEREN**, recht op begr. Haarlem 1 juni 1647 als Tryntgen Willems van Paenderen („een roeffde kist”, 7 gld),

In Haarlem constitueert Henrickgen Diricxdr, weduwe van Steffen Rycken, Swartsenburch ad lites contra Kathyne van Paenderen⁶¹⁸.

In Haarlem constitueert op 1 september 1610 Cornelis IJsaacz, voor hemzelve en als man en voogd van Tryntgen kapitein Willem van Paenderens dochter, Wouter Croesen zijn procureur ad lites contra Elisabeth Elberts, weduwe van de voornoemde kapitein van Paenderen, haar kinderen en alle anderen⁶¹⁹.

In Haarlem verklaart op 7 februari 1611 Cornelis IJsaacksz, voor hemzelf en als man en voogd van Trijn Willemsdr van Paenderen, hem te bevoelen grotelijken bezwaard door zeker vonnis te zijnen nadele en voordele van Elisabeth Elbertsdochter, weduwe van Jacob van Amerongen haar eerste man en kapitein Willem van Paenderen haar tweede man, van 4 februari 1611 voor het gerecht van Haarlem geweest, mits welke hij hem daarvan geconstitueerd heeft appellant of reformant aan het Hof van Holland⁶²⁰.

In Haarlem heeft op 27 september 1635 Hans Carels, poorter dezer stad, zich gesteld cautionaris voor Jan Cornelisz Oudt wonende in de Rijp, gearresteerde van de weduwe van Cornelis van der Wall, om dienaangaande het gewijsde van schepenen commissarissen alhier te voldoen⁶²¹.

In Haarlem verkopen op 24 mei 1640 Tryntgen van Paenderen, weduwe, en Cornelia Dirxdr, dochter van Dirck Jochemsz, beiden geassisteerd met Jan Deyman van Paenderen als hun gecoren voogd in dezen, aan Loth Schout, brouwer, een tuin buiten de St. Janspoort in de Roosielaen, groot 32 roeden, belend ten oosten, zuiden en noorden de erfgenamen van Jvr. Godefroij van Haersolte, ten westen Jr Floris van Alckemade, voor 1100 gld, te betalen 1/3 gereed en de rest op 2 achtereenvolgende meien⁶²².

Op 10 februari 1643 testeert Tryntgen Willems, weduwe van Cornelis IJsacksz van der Wal, liggende ziekelijk ter bedde. Zij legateert aan Annetgen Cornelis huisvrouw van Willem Buijs, haar dochter, al haar zondagse kleren, en dat door oorzaak vandien overmits haar andere kinderen de kleren gedeeld hebben van haar overleden zoon IJsaack Cornelisz van der Wal, nog legateert zij aan Maria en Sara, kinderen van haar voornoemde dochter, elk 50 gld, en legateert zij aan Trijntje Dircx, de dochter van haar zoon Dirck van der Wal, 100 gld, nog legateert zij aan de armen van de gereformeerde kerk te Haarlem 50 gld, en aan Sijntgen Jans haar dienstmaagd (als die haar nog dient ten tijde als zij sterft) al haar oude daagse kleren⁶²³.

tr. **Cornelis IJsaacksz van der WAL**, procureur voor de vierschaar van Haarlem, deurwaarder van de gemene middelen te Haarlem, recht op begr. ald. (Grote Kerk) 5 mei 1635 (*f* 2).

In Haarlem stelt op 3 juni 1598 Cornelis Ysaacxz zich borg voor zijn moei Anna Jaspersdr ter somme van 48 gld waarin zij op de 23e der verleden maand ten behoeve van Reyer Elbertsz suvelcooper te Amsterdam is gecondemneerd te betalen, op 3 halve jaren telkens een derdepart⁶²⁴.

In Haarlem stelt op 31 juni 1625 Cornelis Isacxz van der [Wal], procureur voor dezer stads vierschaar, zich cautionaris voor 't namptissement van 10 gld door Isack van der Wal zijn zoon voor de schepenen dezer stad op de 19e dezer maand ten laste van Jan Cornelisz bleecker geobtineerd, om de voorschreven somme in 't geheel of deel te restitueren indien namaals bevonden mocht worden zulks te behoren⁶²⁵.

In Haarlem stelt Cornelis Isacxz van der Wal op 29 augustus 1625 zich cautionaris voor 't namptissement van 20 gld 19 st door Isack van der Wal zijn zoon door schepenen en commissarissen binnen dezer stede op 31 juli laatstleden ten laste van Cornelis Jansz Groen en Claes de Groot geobtineerd, om de voorschreven som in 't geheel of deel wederom te restitueren als zulks blijkt te behoren⁶²⁶.

In Haarlem stelt op 14 juli 1628 Cornelis IJsack Schot zich borg voor 't namptissement van 200 gld door Pieter Jacobsz Ruychaver qualitate qua ten laste van Cornelis IJsacxz van der Wal op 20 april laatstleden geobtineerd, om dezelve somme in 't geheel of deel te restitueren indien namaals bevonden wordt zulks te behoren⁶²⁷.

In Haarlem op 1 november 1630 constitueren Jan Lambertsz van Croeskerck en Lysbet Gerritsdr huisvrouw van Dirck Jansz Blauw woonachtig te Amsterdam, Pieter van Sonnevil als procureur ad lites op en jegens Cornelis Ysacxz van der Wal en alle anderen, en constitueert Rieuwert Symonsz Nebael zich borg voor Jan Lambertsz van Croeskerck en Lysbet Gerritsdr, gearresteerden, om voor hen te zullen voldoen het vonnis door schepenen gewezen op en jegens Cornelis Ysacxz van der Wal⁵⁷⁷.

In Haarlem constitueert op 10 januari 1631 Jacob Schouth zich cautionaris voor 't arrest door Cornelis Ysacxz van der Wal gedaan op Gerrit Jacobsz, buurman te Nieuwerkerk, om diesaangaande 't gewijsde te voldoen⁶²⁸.

In Haarlem stelt op 4 maart 1631 Nicolaes Suijcker d'Jonge zich cautionaris voor 't arrest gedaan door of vanwege Cornelis Ysacxz van der Wal op zekere 100 gld, meer of minder, toebehorende Rijewert Symons Mebael, berustende onder Dirck Joachimsz apothecaris, om diesaangaande 't gewijsde te voldoen⁶²⁹.

Uit dit huwelijk:

1. **IJsack van der WAL**, procureur voor de vierschaar van Haarlem, deurwaarder van de gemene middelen te Haarlem, schout van Westzaan in 1635, ondertr./tr. Haarlem 26 nov./12 dec. 1617 **Christina de BITTER**, ged. (nederd. geref.) ald. 14 maart 1599 (doopgetuigen Jan de Bitter, Cristinken Hendericx), op 22 april 1618 in Haarlem ingeschreven als lidmaat als Cristina de Bitter huisvrouw van Isaac van der Wal, dr van Hans de BITTER, de Jonge, van 's-Hertogenbosch, en Ida 'Yken' REIJNIERS, van Eindhoven.

In Haarlem heeft op 23 november 1627 IJsack van der Wal, deurwaarder van de gemene middelen, voor hemzelf en vanwege IJda de Bitter zich gesteld appelland aan het Hof van Holland van zekere sententie door schepenen dezer stad op de 16e dezer tot hunnen laste en ten voordele van Hendrick Loduwycxz zo hij procedeert gewezen⁶³⁰.

In Haarlem verklaart op 21 juni 1630 Isack van der Wal, schoonzoon van

Ytgen Reyniers laatst weduwe van Jan Brouwer, zich namens zijn schoonmoeder te bevinden bezwaard van 't vonnis van 17 januari laatstleden door schepenen dezer stad gewezen ten laste van IJtgen Reijniers en ten voordele van Cornelis Adriaensz mandemaecker, en stel zich appellant voor het Hof van Holland⁶³¹.

In Haarlem constitueren Sijmen Pietersz, schout te Jisp, en Willem Jansz Bill op 2 juni 1631 de procureur Sonneviel ad lites contra Ysack van der Wall en quoscumque, en constitueert Jacob Schout, deurwaarder van de Gemenelandsmiddelen, zich op 5 juni 1631 cautionaris van de 2 namptissementen, de ene 36 gld, de andere 28 gld, door Isack van der Wall, mede deurwaarder, huden van schepenen commissarissen dezer stede, ten laste van Sijmon Pietersz, schout te Jisp, en Willem Jansz Bill, geobtimeerd⁶³².

In Haarlem constitueert Cornelis Gerritsz rademaecker in de Beverwijk, tegenwoordig pachter van de impost van 't zout over de stad Haarlem en 't ressort vandien, op 17 septmber 1635 Sijmon de Braij, procureur, specialijk op of jegens IJsaacq van der Walle, schout te Westzaan, mitsgaders hem te exposeren tegen de notuele of eis aan dezelve Van der Wall gezonden of doen zenden door Pieter van Schagen, schout der stad Alkmaar, en voorts tegen een iegelijk⁶³³.

2. Dirck van der WAL, tr. Neeltje JANS.

3. Mr **Willem**, advocaat te Amsterdam, begr. ald. (Oude Kerk) 26 febr. 1666 (uit de Koningstraet, f 8-0-0), tr. **Barbara RODENBURGH**, begr. ald. (Oude Kerk) 26 sept. 1662 (uit de Keuningstraet, f 8-0-0), dr van Horatius RODENBURG, schepenen van Schoonhoven, en Jannetje BARENDS.

In Amsterdam verkopen op 6 juni 1644 Gerrit van Hengst en Willem Govertsz van Hengst aan Mr Willem van Paenderen een huis en erf in de Coningstraet, belend ten zuidoosten de Keyserdwardsstraet, ten noordwesten de erfgenamen van Herman Pietersz met een gemene loden goot, strekkende voor van de straat tot achter aan Casper Calschuyr, met als borgen Jan Davidsz steencoper en Mr Symon Pietersz chirurgyn voor de vrijwaring, voor f 5500⁶³⁴.

Op 23 april 1646 geeft Sibilla Harmans procuratie aan Hermina Lina om desnoods rechtens een vordering van f 495 te innen van Willem van Paenderen, woonachtig binnen Amsterdam, bode op Antwerpen⁶³⁵.

Op 14 maart 1647 bekent Mr Willem van Paenderen, advocaat en wonende te Amsterdam, schuldig te wezen Dirck van der Wal zijn broer een somme van 800 gld, spruitende uit zake van gerede aangetelde penningen, belovende daarvan interest te betalen tegen de penning 20 ingaande op datum dezses tot de effectieve aflossing en volle betaling met de verschenen onbetaalde renten, en om zijn voornoemde broer van gebreke van betaling en schade te behoeden verklaarde comparant zijn broer Dirck van der Wal volmachtig te maken specialijk om comparants huis en erf te Zaandam op de Nieuwendijck, genaamd het Hof van Holland, te mogen aanslaan en uit naam van de comparant opnebaar te verkopen, op te dragen en de penningen daarvan te ontvangen en uit dezelve penningen hemzelf te garanderen zo voor deze obligatie als alle andere obligatiën door hem, comparant, onder zijn eigen handen aan de voorschreven zijn broer gepasseerd mitsgaders de interest vandien, verbindende hiervoor onder willige condemnatie van het Hof van Holland, zijn persoon en al zijn roerende of onroerende goederen⁶³⁶.

Op 16 juli 1648 geeft Mr Willem van der Wall van Paenderen, wonende te

Amsterdam, volmacht aan Nicolaes van Assonville, procureur te Haarlem, om zijn zaak waar te nemen op en jegens Michiel Crousijn⁶³⁷.

Op 25 augustus 1648 stelt Michiel Jansz Croisyn, schout van Heemskerk, zich appellant van 't vonnis d.d. 2 augustus 1648 van de baljuw en leenmannen van Belois tot comparants nadele en voordele van Mr Willem van Paenderen geprononceerd⁶³⁸

In Haarlem constitueert Mr Willem van Paenderen, wonende te Amsterdam, op 28 september 1648 Nicolaes d'Assonville, procureur dezer stads vierschaar, op en jegens Dirck van der Wal en alle anderen⁶³⁹.

In een [ongedateerde] insinuatie en protestatie uit naam van Mr Willem van der Wal van Paenderen aan meesters Francoys Valcke, Willem van Groenhout en Willem van der Horn, advocaten, als arbiters en superarbiter in het proces van de voorschreven Mr Willem van Paenderen op en jegens Neeltie Jans, weduwe van Dirck van der Wal, zegt de insinuant de afwijzende repliek op zijn betogen gelezen te hebben maar nog niet de gewenste bescheiden herkregen heeft en ten minste 6 weken nodig heeft om die alsnog te achterhalen, voor welke periode hij uitstel en schorsing van het proces verzoekt. In het uiteindelijk antwoord op 6 december 1649 verklaren de geïnsinueerden de gestelde termijnen te willen onderhouden en op 8 november jongstleden de partijen geordonneerd te hebben over 14 dagen te dienen voor hun betoog, op die dag van 22 november wederom te zijn gecompareerd, met Johan Colterman als procureur van de weduwe van Dirck van der Wal, die gedaan heeft zijn stukken met inventaris, en Nicolaes d'Assonville als procureur van meester Willem van Paenderen, die heeft aangediend een schrijven van Van Paenderen bekomen te hebben waarin staat dat hij vanwege zijn reis naar Antwerpen nog niet gereed was om zijn bewijzen over te leggen en daarom 14 dagen uitstel vraagt, welk verzoek hem vergund was mits dat wij dan op de dag van heden (6 december 1649) uitspraak zouden formeren zonder enig uitstel en de partijen het compromis zullen moeten nakomen.⁶⁴⁰

In Haarlem constitueert op 10 december 1649 Hendrick den Abt zich borg voor 't namptissement van f 225, tot voordeel van Mr Willem van Paenderen en tot laste van Dirck Willemsz Coren als borg voor Wouter Pietersz wonende te Zaandam, op 21 juni 1649 voor schepenen alhier geobtineerd⁶⁴¹.

Op 4 juli 1653 heeft de schilder Robbert Mandevyll een schuld van f 1572:10:0, waarvan f 1200 aan Willem van Paenderen; omdat betaling geëist werd moest hij zijn bezittingen verpanden⁶⁴². [Robbert Mandevyll was getrouwd met Sara Rodenburgh, een zuster van Barbara Rodenburgh.]

Op 29 maart 1666 eisen voor het Hof van Holland de weduwe, kinderen en erfgenamen van wijlen Jacob van der Vecht van de erfgenamen van Mr Willem van Paenderen betaling van een schuld volgens een schepenkennisse van 3973 gld met de interest vandien tegen 4 ten honderd in 't jaar⁶⁴³.

In Amsterdam is op 22 januari 1667 bij executie verkocht aan Adriaen Rense, meester timmerman, een huis en erf met een achterhuis daaraan in de Coningstraet, belend ten zuidoosten de Keiserdwardsstraet, ten noordwesten Claesje Gerrits met een gemene loden goot, strekkende voor van de straat tot achter aan Caspar Calschelijr, toebehoord hebbende Sara Rodenburgh als erfgename onder beneficie van inventaris van Mr Willem van Paenderen, voor f 6020, door de voornoemde Adriaen Rense „ter vordergebracht op 14 mei 1669”⁶⁴⁴.

4. Annetgen Cornelis van der WAL, tr. Willem BUIJS.

VIIb. ([van VI](#)d) **Engbert Willemsz van PAENDEREN**, ged. (nederd. geref.) Haarlem 13 mei 1579 (doopgetuige Bernt Gerritsz Dorn[?]), vaandrig, recht op begr. ald. (Grote Kerk) 29 sept. 1619 (1 gld),

In Haarlem heeft op 14 februari 1611 Engbert Willemsz van Paenderen zich borg gesteld voor Jan Claeszoon Louwen van Assendelft om voor hem 't gewijsde van schepenen te voldoen op en tegen Jan Diricxz eertijds schipper⁶⁴⁵.

In Haarlem verklaart op 26 januari 1617 Jan van Velsen, als procureur van Engbert Willemsz van Paenderen, vendrig, zich bezwaard door zeker vonnis van de 17e dezer maand door schepenen dezer stad gewezen ten voordele van Jan Willemsz van Paenderen zijn broer, mitswelke hij zich geconstitueerd heeft appellant of reformant aan de gecommiteerde raden van de Staten van Holland of andere gerechten en rechters⁶⁴⁶.

Op 14 september 1619 testeren Engbrecht van Paenderen en Tryntgen Cornelisdr, echte man en wijf, poorter en poortersse van Haarlem, hij krank te bedde liggende. Zij nomineren hun 3 kinderen [niet bij name genoemd] in de legitieme portie, de langstlevende moet de kinderen onderhouden en blijft voogd over de kinderen. Als de langstlevende hertrouwt krijgen de kinderen de helft van de goederen. Gepasseerd ten huize van de comparanten op de Bakenssegraft, met als getuigen Aernt Aerntsz en Claes Philips van Paenderen, glaesmaker.⁶⁴⁷

Op 31 juli 1630 doet het Hof van Holland uitspraak in de zaak van Willem van Paenderen, wonende te Haarlem, voor hemzelf en Jacob Crijnsz als voogd van Dirck van Paenderen, nagelaten kinderen van wijlen Egbert Willemsz van Paenderen, in zijn leven vaandrig van de compagnie van Hans van den Velde[?], geprocreëerd bij Crijntgen Cornelisdr, impetranten van mandement penaal, ter eenre, en Cornelis IJsaecxz van de Wal, mede wonende binnen de voorschreven stede, als man en voogd van Catharina Willemsdr van Paenderen, gedaagde, ter andere zijde, dat Popias van Paenderen op 29 februari 1628 gemaakt had zijn testament waarin hij, naast legaten begeerd had dat zijn verdere goederen gaan zouden aan de naaste vrunden van vaders en moeders zijde. Van moederszijde zijn er 3 staken, (1) de kinderen van Philips van Paenderen halve broer van de testateur, (2) de kinderen en kindskinderen van Dirckgen van Paenderen zijn halve zuster, (3) de impetranten in dezen kindskinderen, en de voorschreven gedaagde nomine uxoris dochter van Willem van Paenderen die mede een halve broer was. Volgens de beschreven rechten en costumen dezer landen zijn zij, impetranten, mede onder de naaste vrunden van moederszijde begrepen, mitsdien voor een derdepart van de helft van dezelve goederen, wat de gedaagde en de executeurs van het testament niet hebben willen aanvaarden. Tegen dit betoog van de impetranten brengt de gedaagde naar voren dat Popias van Paenderen Claesz, in zijn leven poorter der stad Haarlem, ook op 24 maart 1622 een testament heeft gemaakt waarin hij buiten de legaten zijn goederen vermaakt heeft aan de vrunden van vaderszijde voor de helft en aan de vrunden van moederszijde voor de helft, maar opnieuw op 29 februari 1628 evenzo testeerde, maar breder, dat de dochter Catharina van Dirck van Paenderen en Balich Pietersdr 2 mannen gehad had, de eerste Engelbrecht Jansz, de tweede Claes Jansz, bij haar eerste man had o.a. Willem Engelbrechts toegenaamd van Paenderen hebbende deze geprocreëerd de voorschreven Catharina Willems van Paenderen gedaagdes huisvrouw, mitsgaders nog Engelbrecht Willems de vader van de impetranten, en had de voornoemde Catharina van Paenderen bij haar tweede Claes Jansz toegenaamd van Paenderen geprocreëerd Popias van Paenderen Claesz, testateur voornoemd, zodat de huisvrouw van gedaagde de voorschreven Popias van Paenderen een graad nader bestond dan de voorschreven

impetranten, en volgens het laatste testament zijn goederen moeten gaan naar zijn naaste vrienden [wat overigens niet blijkt uit het aangehaalde en mogelijk niet ter zake doet]. Het hof oordeelt het mandement terecht gedaan, condemneert de gedaagde dat de executeurs van het testament de impetranten erkennen als erfgenamen en hun uitreiken een zesdepart, en compenseert de kosten van het proces.⁶⁴⁸

tr. **Trijntgen CORNELISDR**, dr van Cornelis MAERTSZ, timmerman, die hertr. met Huybert Claesz de BRUYN.

In Haarlem verkopen op 18 augustus 1605 Cornelis Cornelisz linnenwever, Marten Cornelisz, elk voor hemzelf, Engbert Willemsz van Paenderen als getrouwd hebbende Tryntgen Cornelisdr, mede kinderen en erfgenamen van Cornelis Maertsz timmerman, aan Lijeven Verbost 3 vierdeparten van een huis met erf in de Hagelstraet, waarvan Jan Claesz getrouwd hebbende Willemtgen Cornelisdr, hun mede-erfgenaam, het laatste vierdepart toebehoort, belend ten westen Jan Beeckaert de Jonge, ten oosten Henrick Harpertsz, voor 696 gld, te betalen mei 1606 gereed⁶⁴⁹.

Uit dit huwelijk:

1. **Willem Engbertsz**, [volgt VIII](#).
2. **(kind)**, recht op begr. Haarlem 21 mei 1606 (10 st).
3. **Maerten Engbertsz**, ged. (nederd. geref.) Haarlem 9 maart 1610 (doopgetuigen Cornelis Cornelisz, Lysbet Maertens, Aefgen Dommyns[?]), recht op begr. ald. vóór 10 juni 1612 (10 st).
4. **(kind)**, recht op begr. Haarlem 11 jan. 1615 (10 st).
5. **(kind)**, recht op begr. Haarlem 18 jan. 1615 (10 st).
6. **Dirck**.

VIIc. ([van VIe](#)) **Pieter Philipsz van PAENDEREN**, recht op begr. Haarlem (Grote Kerk) 15 sept. 1624 (7 gld),

In Haarlem stelt op 11 december 1617 Pieter Philipsz van Paenderen zich borg voor Heynrick Pietersz van Heemstede, gearresteerde van de weduwe van Jan Volckerts rietdecker, om voor hem 't gewijsde te voldoen⁶⁵⁰.

Op 12 december 1629 geven Elisabeth Pietersdr, nagelaten weduwe van Gerrit Arentsz van Warmont, en Pietertgen Pietersdr, weduwe van Borrit Pietersz van Doorn, poortersen van Haarlem, kinderen van wijlen Pieter van Paenderen, mede fideïcommissaire erfgenamen van zal. Alidt van Paenderen hun moei, machtiging aan Gerrit Nanningsz Deyman, hun neef, mede poorter van Haarlem, om te ontvangen zodanige somme van penningen als hunlieden voor hun portie bevonden wordt te competeren uit sententie door het Hof van Holland geprononceerd op 10 september van dit jaar tussen Barent Roelofsz cum socio en Balichgen Claes Clinckendr [sic], geprocedeerd van het verkochte huis en camer van Balich van Paenderen gekomen in de Groote Houtstraet binnen Haarlem, doch in cas van oppositie te procederen [beide dochters tekenen alleen met patroniem]⁶⁵¹.

Op 2 augustus 1638 bekent Adriaen Jansz biervoerder wonende te Enkhuizen schuldig te wezen aan Dieuwertgen Cornelisdr, nagelaten weduwe van Pieter Philipsz van Paenderen, 600 gld tegen de penning 16; Wybrant Claesz scheepmaecker te Akersloot stelt zich borg voor Adriaen Jansz voornoemd⁶⁵².

tr. **Dieuwertgen Cornelisdr BENNEBROUCK**, dr van Cornelis PIETERSZ, bleker te Heemstede, en Marijtgjen IJSBRANTS DR.

Op 18 augustus 1612 worden huwelijksvoorwaarden gesloten tussen Pieter Philipszoon van Paenderen, poorter der stede Haarlem, geassisteerd met Dirick

Joachimsz zijn zwager, Popias van Paenderen zijn oon [in feite zijn neef], Fredrick Adriaensz Deijman, burgemeester, en Nicolaes Jansz Verwer, oud-schepen der voorschreven stad, zijn neven en voogden, ter eenre, en Dieuwertgen Cornelisdochter van Heemstede, geassisteerd met Marijtggen IJsbrantsdr weduwe van Cornelis Pietersz, te Heemstede, haar moeder, ten overstaan van Cornelis Pietersz haar zoon en gecoren voogd in dezen, Jacob en Henrick Pieters zonen en Symon Willemsz haar omen, ter andere zijde. Beide conthorale hebben een cedulle op dato dezès getekend over de goederen die zij aanbrengen. Als een van hen overlijdt, met of zonder kinderen uit dit huwelijk geprocreeerd, zal de langstlevende weder tot zich nemen alle door deze ingebrachte goederen, ook alle erfenissen staande dit huwelijk door de langstlevende verkregen, en de kinderen, of bij gebreke vandien de naaste en gerechte erfgenamen, van de overledene zullen al diens ingebrachte goederen, inbegrepen erfenissen, tot zich nemen, in beide gevallen inbegrepen de kleren, kleinodiën, juwelen, „geweer” en anders ten lijve behoord hebbende. Als hij als eerste overlijdt zonder kinderen uit dit huwelijk na te laten zal zij als een douarie 600 gld krijgen. Als een kind zonder nakomelingen overlijdt zal diens deel van de erfenis gaan naar eventuele andere kinderen, anders naar de erfgenamen van de zijde waarvan de goederen gekomen zijn. Indien de voorschreven Dieuwertgen Cornelis vóór haar meoder Marytggen IJsbrants aflijvig werd nalatende kinderen uit dit huwelijk zullen die kinderen met eenderhand op hun overleden moeders plaats mede in de goederen van de grootmoeder erven. Ondertekend te Heemstede ten huize van Marytggen IJsbrantsdochter, weduwe van Cornelis Pietersz, bleker in zijn leven.⁶⁵³

Op 18 september 1612 verklaart Nicolaes Jansz Verwer, oud-schepen der stad Haarlem, als mede-voogd van Pieter Philipsz van Paenderen, dat het voorziene huwelijk tussen de voorschreven Pieter Philipsz van Paenderen en Dieuwertgen Cornelisdochter van Heemstede te Heemstede was gesloten⁶⁵⁴.

Op 18 januari 1649 zijn Dieuwertgen Cornelisdr, weduwe van Pieter Philipsz van Paenderen, en Pietertgen Cornelis, bejaarde dochter, testamentaire voogdessen over Agatha Bennebroeck, minderjarige dochter van zal. Jan Cornelis Bennebroeck, in zijn leven brouwer in de brouwerij van de Twee Ruiten (van wie ook nog de kinderen Dieuwertgen, Cuneire, Maria en Cornelis, allen met achternaam Bennebroeck, vermeld worden)⁶⁵⁵.

Op 31 januari 1650 en 18 februari 1650 geeft Juffr. Dieuwertgen Cornelis Bennebrouck, weduwe van pieter Philpsz van Paenderen, voor haarzelf en haar zuster Petronella, als executrice van de uiterste wil van zal. Jan Cornelisz Bennenbrouck, haar broer, in zijn leven brouwer in de Twee Ruyten binnen Haarlem, volmacht om schulden te innen⁶⁵⁶.

Op 18 februari 1650 geeft Juffrouw Dieuwertgen Cornelis Bennebrouck, weduwe van Pieter Philpsz van Paenderen, wonende binnen Haarlem, ook vervangende haar zuster Petronella Cornelis Bennebrouck, tezamen executeurs bij testament van zal. Jan Cornelisz Bennebrouck hun broer, volmacht aan cornelis van der Weijde en Cornelis van Bennebrouck, hun neven, om te verkopen aan Olivier Egbertsz van Loenen, burgemeester van Haarlem, 9½ hond in de banne van Schoterbosch⁶⁵⁷.

Op 17 juni 1566 bekent Reynier van Lienen, apothecaris binnen Haarlem, ontvangen te hebben van de juffrouwen Dieuwertgen Bennebrouck, weduwe van Pieter Philipsz van Paenderen, en Petronella Bennebrouck, beiden mede wonende aldaar, de somme van 1500 gld „in zynen noot”, tegen een interest van 4 gld 10 st, het eerst op 11 juni 1656, en comparant belooft te betalen in grof zilvergeld als zilveren ducats tot 63 stuivers en rijksdaalders tot 50 stuivers⁶⁵⁸.

Uit dit huwelijk:

1. **Elisabeth Pietersdr (van PAENDEREN)**, tr. **Gerrit Arentsz van WARMONT**.
2. **Pietertgen Pietersdr (van PAENDEREN)**, tr. **Borrit Pietersz van DOORN**.

VIIId. ([van VIe](#)) **Nanning Philipsz van PAENDEREN**, recht op begr. Haarlem (Grote Kerk) 29 dec. 1635 (1 gld),

Op 7 augustus 1647 verklaren Jan Philipsz Deijman, Cathalyne van Paenderen weduwe van Dirck Jochemsz, en Debora Philips van Paenderen bejaarde dochter, tezamen erfgenamen van vaderszijde van zal. Cornelia van Paenderen, enige nagelaten dochter geweest van Nanningh Philips van Paenderen en Catharyna Cappelman, indertijd geëchte luiden, voor de ene helft, en Albertus Cappelman burger te Alkmaar, ook voor Cornelis Cappelman zijn broer, item Aeffgen Cappelman weduwe van Willem Raephorst, en Clara Cappelman, erfgenamen van moederszijde, tezamen voor de andere helft, in minne en vriendschap de nagelaten boedel gedeeld te hebben ⁶⁵⁹.

tr. **Catharyna CAPPELMAN**.

Uit dit huwelijk:

1. **Cornelia**, overl. vóór 7 aug. 1647.

VIII. ([van VIIb](#)) **Willem Engbertsz van PAENDEREN**, bakker, koopman te Amsterdam,

Op 14 december 1628 verklaart Cornelis Theunisz backer, oud omtrent 48 jaren, ten verzoeke van Willem van Paenderen, hoe dat requirant, nadat hij een jaar bij ene Henrick Cornelisz backer te Haarlem gewond heeft en het ambacht en handwerk van broodbakken geleerd heeft, bij hem, depositant, gekomen is en als bakkersknecht gewerkt en gebakken heeft voor een half jaar ⁶⁶⁰.

Op 18 december 1628 zijn voor het Hof van Holland Willem van Paenderen wonende te Haarlem en de voogden van zijn minderjarige broer Dirck van Paenderen impetranten jegens Mr Franchois Valck en Floris Jansz van Dijck als executeurs van het testament van zal. Popias van Paenderen, mitsgaders Cornelis IJsaacxz van der Wael en zijn huisvrouw, die gedaagden waren (en niet compareerden) ⁶⁶¹.

Op 10 mei 1629 verzochten Mr Franchois Valck en Floris Claesz van Dyck, executeurs van het testament van zal. Popias van Paenderen, purgering jegens Willem van Paenderen wonende te Haarlem, voor zichzlef en voor Dirck van Paenderen zijn minderjarige broer; partijen zullen op dinsdag toekomende compareren ⁶⁶².

Op 3 juli 1629 zijn Willem van Paenderen wonende te Haarlem en de voogden van zijn minderjarige broer Dirck van Paenderen voor het Hof van Holland eisers tegen Mr Franchois Valck en Florens Claesz van Dijck wonende te Haarlem, executeurs van het testament van Popias van Paenderen, mitsgaders Cornelis IJsaacxz van der Wal en zijn huisvrouw, dat de executeurs de voornoemde impetranten erkennen als erfgenamen van zal. Popias van Paenderen en hun uitreiken een zesdepart van de boedel en goederen door voornoemde Popias van Paenderen met de dood ontruimd, en de voornoemde Cornelis IJsaacxz en zijn huisvrouw dit zullen gedogen ⁶⁶³.

In Haarlem stelt op 2 november 1630 Huybert Claesz de Bruijn zich borg voor Willem van Paenderen zijn behuwdzoon [in feite „stiefzoon”] wonende te Leiden [na doorhaling van „Amsterdam”], gearresteerde door Cornelis IJsaxsz van der Wal, om voor dezelve 't gewijsde van schepenen te voldoen ⁶⁶⁴. Hieraan is toegevoegd: Cornelis van der Wal heeft de cautionaris in dezen ontslagen van de gestelde cautie,

onverminderd zodanige provisie van gerechtigheid van testament door Jan Willemsz van Paenderen, actum 7 april 1630.

In Haarlem constitueert Willem van Paenderen wonende te Amsterdam op 16 januari 1631 Pieter van Assonnevijn procureur ad lites op en jegens Gerrit Var „et quoscumque” [= „en een iegelijk”], en constitueert op 19 februari 1631 Allert Jacobsz zich borg voor Gerrit Var voor de 200 gld die hij gecondemneerd is te betalen op 12 juli aan Willem van Paenderen⁶⁶⁵.

Op 21 december 1640 verklaart Willem van Paenderen, koopman te Amsterdam, verkocht te hebben aan Dirc van der Wal wonende te Haarlem, eerst omtrent 6 lasten weedas in zijn pakhuis berustende, nog diverse boekschulden die hij volgens zijn register ten laste van verschillende personen te pretenderen heeft, en ten laatste al zijn zilver en juwelen mitsgaders huisraad, inboedel, lijwaad, tin- en koperwekr, klederen zo linnen als wollen, [in de kantlijn] mitsgaders alle andere actiën hem ten laste van verscheidene personen competerende zo uit kracht van erfenis als anders, en bekent hij ter zake van de voorschreven verkoping ten volle betaald te zijn⁶⁶⁶.

ondertr. Leiden 29 sept. 1627 (hij van Haarlem, zij van Leiden), tr. Lisse 7 nov. 1627 **Trijntgen Fransen OVERLOCHORST**, ook genoemd Catrijn van der Meer, dr van Frans Cornelisz OVERLOCHORST en Annetgen JANSDR.

Uit dit huwelijk:

1. **Catharina**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Oude Kerk) 11 maart 1632, [volgt IXa](#).
2. **Egbert**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 19 juli 1633 (moeder Catrijn van der Meer, doopgetuige Dirck van Paenderen).
3. **Cornelia**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Oude Kerk) 26 okt. 1634 (moeder Trijntje Frans, doopgetuigen Guertje Thyssen, Magdaleen Henrix).
4. **Annetje**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 4 okt. 1639, [volgt IXb](#).
5. **Egbert**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Oude Kerk) 12 aug. 1638 (moeder Catrijn van der Meer, doopgetuigen Kier Jacobsz Winter, Cristina van der Wal, Grietje Lourens).

IXa. ([van VIII](#)) **Catharina van PAENDEREN**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Oude Kerk) 11 maart 1632 als Catrijn (moeder Catrijn van der Meer, doopgetuige Agniet Budings), begr. Rotterdam 9 dec. 1697 (nalatende 3 meerderjarige kinderen en 1 minderjarig kind [haar kinderen Tanneken, Isaack en Abraham zijn in Rotterdam begraven op 25-6-1675, 26-8-1675 en 19-10-1676]), ondertr. Amsterdam 29 juli 1656 **Pieter BEIJERMAN**, makelaar te Rotterdam, begr. ald. verm. 25 jan. 1679, zn van Jacob Jacobsz BEIJERMAN en verm. Jannetje SIJMONS.

Uit dit huwelijk:

1. **Jacob Pietersz BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 27 febr. 1661 (doopgetuigen Jannetie Simons, Geertruijt Beijerman).
2. **Jacob Pietersz BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 10 febr. 1663 (doopgetuigen Leendert Verstripen, Annetie van Paenderen), makelaar ald., begr. ald. (Grote Kerk) 22 juni 1723 (laat 4 meerderjarige kinderen na), ondertr. (stadstrouw)/tr. Rotterdam 25 juli/19 aug. 1682 **Agatha Samuelsdr**

van LANSBERGEN, ged. (remonstrants) ald. 6 juni 1659 als Aechien (doopgetuigen Maria Wilhoeck, Geertruijt Hees), begr. ald. (Grote Kerk) 2 april 1733 (laat 4 meerderjarige kinderen na), dr van Samuel LANBERGIUS, Jr, predikant, en Maria VISCH.

3. **Catharina Pieters BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 26 juli 1665 (doopgetuigen Lenaert van Strijpen, Anna van Paenderen), begr. ald. (Grote Kerk) 19 okt. 1715, ondertr. (stadstrouw)/tr. ald. 5/25 juli 1691 **Petrus BOSCH**, predikant.

4. **Willem Pietersz BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 9 aug. 1667, begr. ald. 29 dec. 1702, ondertr. (stadstrouw)/tr. ald. 19 maart/3 april 1689 **Josina TACK**, begr. Rotterdam 27 maart 1726, die hertr. met Johan van NES, en Martinus van der KOETS.

5. **Tanneke Pieters BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 27 okt. 1669.

6. **Isaack Pietersz BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 30 nov. 1672 (doopgetuigen Michiel Vrolo, Maria Vogelvanger).

7. **Abraham Pietersz BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 30 nov. 1672 (doopgetuigen Michiel Vrolo, Maria Vogelvanger).

8. **Adriana Pieters BEIJERMAN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 3 april 1678 (doopgetuige Adriana van de Kerchof), begr. ald. (Grote Kerk, laat 3 minderjarige kinderen na) 14 mei 1736 (3½ uur beluid, laat 3 meerderjarige kinderen na), ondertr. (stadstrouw)/tr. ald. 11/29 juni 1705 **Adriaen Willemsz van SWIETEN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 2 nov. 1660, advocaat, vaandrig (van de schutterij) ald., dijkgraaf (van de Driemanspolder), begr. Rotterdam (Grote Kerk) 20 juni 1740 (3½ uur beluid, laat 3 meerderjarige kinderen na), zn van Willem Adriaensz van SWIETEN, koopman, luitenant (der schutterij) ald., en Bastiaentge Cornelis QUACK.

Voor informatie over Adriaen van Swieten en zijn familie, zie KITLV-17⁶⁶⁷)

IXb. ([van VIII](#)) **Annetje van PAENDEREN**, ged. (nederd. geref.) Amsterdam (Nieuwe Kerk) 4 okt. 1639, moeder Trijntje Franse, getuige Jan Henrixz), begr. Rotterdam 25 jan. 1721 (laat 1 meerderjarig kind na),

tr. 1° **Leendert van STRIJPEN**, zn van Mattheus Jansz van STRIJPEN en Emmetgen LEENDERTS,

ondertr. 2° Rotterdam 22 aug. 1688 (hij Crijn Janse Sonneblom, weduwnaar, zij Anna van Paenderen, weduwe van Leendert van Striepen, van Amsterdam), tr. ald. 8 sept. 1688 **Crijn Jansz SONNEBLOM**, wedn. van N.N.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Mattheus van STRIJPEN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 17 juli 1663 (doopgetuigen Emmetje Leenders, Johannes van Strijpen, Pieter Beijerman, Catharina van Paenderen).

2. **Catharina van STRIJPEN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 21 sept. 1664 (doopgetuigen Pieter Beijerman, Catharina van Paenderen, Emmetjen Lenaerts).

3. **Willem van STRIJPEN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 25 nov. 1668

(doopgetuigen Pieter Beijerman, Catharina van Paenderen).

4. **Catharina van STRIJPEN**, ged. (remonstrants) Rotterdam 14 sept. 1670 (doopgetuigen Emmetie Leenderts, Pieter Beijerman, Catharina van Paenderen).

Noten

BloysBelonjeNH = Mr. P.C. Bloys van Treslong Prins, Mr J. J. Belonje, Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Noord-Holland, 1928-1931.

Elias = Johan E. Elias, De vroedschap van Amsterdam 1578-1795, Amsterdam 1963 (eerste uitgave Haarlem 1903-1905)

Informacie van 1514 = Informacie upt stuck der Verpondinghe van de steden ende dorpen van Hollant ende Vrieslant, gedaen in den jaere MDXIV, transcriptie door R. Fruin, Leiden 1866.

Jb CBG = Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie

KITLV = Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkerenkunde te Leiden

Memoriaelbouck Haarlem = Memoriaelbouck, dagboek van gebeurtenissen te Haarlem in 1572-1581, van Willem Janszoon Verwer, getranscribeerd en geannoteerd door Drs J.J.

Temminck, Haarlem 1973

NA = Nationaal Archief te Den Haag

NHA = Noord-Hollands Archief te Haarlem

NL = De Nederlandsche Leeuw

NNBW = Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, door Dr. P.C. Molhuysen en Prof. Dr. P.J. Blok

RAA = Regionaal Archief Alkmaar

RAL = Regionaal Archief Leiden

Rekeningen St. Bavo = Rekeningen van de kerkmeesters Sint Bavo te Haarlem (binnen Kerkvoogdij N.-H. Gemeente te Haarlem), Noord-Hollands Archief te Haarlem

RepWassenaar = Repertorium op de leenkamers van de lenen van Wassenaar, door C. Hoek

SAA = Stadsarchief Amsterdam, te Amsterdam

SRM = Streekarchief Rijnlands Midden, te Alphen aan den Rijn

UtrArch = Het Utrechts Archief, te Utrecht

1. Rekeningen St. Bavo, jaar 1500.

2. R. Kupperts, Bijdragen voor de geschiedenis van het Bisdome van Haarlem, 16e deel, Haarlem 1891, blz. 165.

3. NHA Stadsarch. Haarlem 554 (= ORA 76.2) fol. 13, april 1485.

4. NHA Stadsarch. Haarlem 555 (= ORA 76.3), fol. 7, mei 1486, fol. 70, april 1487, en fol. 184v, april 1489.

5. NHA Stadsarch. Haarlem 556 (= ORA 76.4), fol. 124v, okt. 1491, fol. 128v, nov. 1491, en fol. 143v, febr. 1492.

6. NHA Stadsarch. Haarlem 556 (= ORA 76.4) fol. 153v, 7 april 1492.

7. NHA Stadsarch. Haarlem 557 (= ORA 76.5), fol. 23 (los ervóór), nov. 1492, fol. 49v, april 1493, en fol. 91v, juli 1494.

8. Rekeningen St. Bavo, jaar 1502.

9. NHA Stadsarch. Haarlem 559 (= ORA 76.7) fol. 92, dec. 1500.

10. NHA Stadsarch. Haarlem 555 (= ORA 76.3) fol. 5v, mei 1486.

11. Rekeningen St. Bavo, jaren 1488/1489.

12. Rekeningen St. Bavo, jaar 1506.

13. Rekeningen St. Bavo, jaar 1510.

14. Informacie van 1514, onder „Haerlem”.

15. www.smitruhlandnet/getperson.php?personID=I4264&tree:=smitkwartier
16. NHA Haarlem Stadsarch. 567 (= ORA 76.15) fol. 20, 1523.
17. Rekeningen St. Bavo, jaar 1526.
18. NHA Stadsarch. Haarlem 558 (= ORA 76.6), fol. 40v, aug. 1496, fol. 59, maart 1497.
19. NHA Stadsarch. Haarlem 558 (= ORA 76.6) fol. 68v, april 1497.
20. NHA Stadsarch. Haarlem 560 (= ORA 76.8), fol. 19v, nov. 1501, fol. 89v, febr. 1503, fol. 90v, febr. 1503.
21. NHA Stadsarch. Haarlem 561 (= ORA 76.9), fol. 126v, nov. 1506, fol. 155, april 1507.
22. NHA Stadsarch. Haarlem 562 (= ORA 76.10) fol. 81, maart 1509.
23. NHA Stadsarch. Haarlem 563 (= ORA 76.11), fol. 139v en 141, juli 1512.
24. NHA Stadsarch. Haarlem 564 (= ORA 76.12) fol. 25, maart 1513.
25. NHA Stadsarch. Haarlem 566 (= ORA 76.14), fol. 67, juli 1521 en fol. 91, mei 1522.
26. NHA Hofjes beheerd door Sint Jacobs Godshuis te Haarlem 9 (Akte van attestatie), 29 dec. 1524.
27. Rekeningen St. Bavo, jaren 1535/1536.
28. NHA Stadsarch. Haarlem 568 (= ORA 76.16), fol. 16, juli 1526, fol. 45v, april 1527.
29. NA Hof van Holland 3266 nr 172 (Willig decreet), 12 april 1546, blz. 1-18.
30. NA Hof van Holland 3366 nr 172 (Willig decreet) 12 april 1546, blz. 19-35.
31. NA Hof van Holland 3266 nr 172 (Willig decreet) 12 april 1546, blz. 36-49.
32. Rekeningen St. Bavo, jaar 1518.
33. Rekeningen St. Bavo, o.a. jaar 1510, jaar 1530.
34. NHA Stadsarch. Haarlem 565 (= ORA 76.13) fol. 8v, aug. 1516, 566 (= ORA 76.14) fol. 73v, okt. 1521, 567 (= ORA 76.15) fol. 46, maart 1524, 570 (= ORA 76.18) fol. 7v, febr. 1533.
35. NHA Stadsarch. Haarlem 569 (= ORA 76.17) fol. 39v, zomer 1530.
36. NHA Stadsarch. Haarlem 557 (= ORA 76.5) fol. 105, jan. 1495.
37. NHA Stadsarch. Haarlem 559 (= ORA 76.7), fol. 69, maart 1500, fol. 82v, juli 1500.
38. NHA Stadsarch. Haarlem 560 (= ORA 67.8), fol. 7v, juli 1501, en fol. 12v, aug. 1501.
39. NHA Stadsarch. Haarlem 560 (= ORA 76.8), fol. 103, april 1503, fol. 126, nov. 1503, en fol. 141, jan. 1504.
40. NHA Stadsarch. Haarlem 560 (= ORA 76.8) fol. 141v, jan. 1504.
41. NHA Stadsarch. Haarlem 561 (= ORA 76.9) fol. 49, april 1505.
42. NHA Stadsarch. Haarlem 562 (= ORA 76.10), fol. 45v, april 1508, en fol. 88, mei 1509.
43. NHA Stadsarch. Haarlem 563 (= ORA 76.11), fol. 89, aug. 1511, fol. 123, jan. 1516, en fol. 129v, febr. 1516.
44. NHA Stadsarch. Haarlem 565 (= ORA 76.13) fol. 2, mei 1516.
45. NHA Stadsarch. Haarlem 565 (= ORA 76.13) fol. 8v, aug. 1516.
46. NHA Stadsarch. Haarlem 565 (= ORA 76.13) fol. 61, febr. 1518.
47. NHA Stadsarch. Haarlem 566 (= ORA 76.14) fol. 26, mei 1520.
48. NHA Kerkvoogdij N.-H. Gemeente Haarlem 472 (Cartularium 7 getijden St. Bavo), fol. 116 31 okt. 1522 en fol. 117v 5 juni 1564.
49. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 229, 2 jan. 1530.
50. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 248, 30 okt. 1536.
51. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 249, 2 nov. 1536.
52. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 256, 30 jan. 1539.
53. NA Familiearchief Cousebant 367, 30 jan. 1539.
54. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 264, 10 dec. 1540.
55. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21) fol. 180v, febr. 1552.
56. SAA Archief van schepenen, kwijtscheldingsreg. 1 fol. 216v, 13 juli 1564.
57. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 203, 4 febr. 1566.

58. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 199, 2 jan. 1566.
59. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 34, 16 mei 1567.
60. NHA Haarlem Stadsarch. 559 (= ORA 76.7) fol. 92, dec. 1500.
61. RepWassenaar nr 218, onder Rijnland, Alfen.
62. NA Hof van Holland vóór 1572, 1588 (Haardstedengeld Haarlem): in homanschap D de huizinge van wijlen Claes van Huessen 13.
63. BloysBelonjeNH deel III, Haarlem Groote Kerk (St. Bavo) nr 169.
64. Rekeningen St. Bavo, periode 1535-1536.
65. NHA Haarlem R.-K. Hofjes Oud Alkemade 4, 6 okt. 1531.
66. NHA Haarlem R.-K. Hofjes Oud Alkmenade 5, 8 nov. 1548 (Afschrift van 1609).
67. NA Inv. familiearchief Cousebant 368, 12 juli 1552.
68. Rekeningen St. Bavo, periode 1537-1540, 1539.
69. Jb CBG 12 (1958) blz. 113, in: Het Geslacht van Berckenrode, door M. Thierry de Bye Dólleman.
70. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 148, 29 mei 1563.
71. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 304, 7 mei 1575.
72. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 316, 31 aug. 1575.
73. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21), los bij fol. 49, nov. 1549.
74. NHA Stadsarch. Haarlem 550 (Civiele rol van 5 dec. 1562 tot 5 mei 1563), fol. 51, 53v, 57v, 58, 65v, 76v, 82, 105, 120, 122, 128.
75. NA Hof van Holland vóór 1572, 1588 (Haardstedengeld Haarlem): in homanschap L Wigger van Paenderen 3.
76. NHA Stadsarch. Haarlem 569 (= ORA 76.17) fol. 21, jan. 1530.
77. NHA Stadsarch. Haarlem 570 (= ORA 76.18) fol. 40, juli 1534.
78. NHA Stadsarch. Haarlem 571 (= ORA 76.19), fol. 57, mei 1538, fol. 57v, juni 1538, en fol. 80, maart 1539.
79. NHA Stadsarch. Haarlem 571 (= ORA 76.19), fol. 84, juni 1539, fol. 109 6 maart 1540.
80. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20), los bij fol. 46 (opgenomen in nr 579), 31 jan. 1541.
81. NHA Haarlem Stadsarch. 572 fol. 35v, dec. 1541.
82. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 70, 6 nov. 1542.
83. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20), fol. 85v febr. 1543, en fol. 104 okt. 1543.
84. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20), los bij fol. 159 (opgenomen in nr 579), 10 maart 1544.
85. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 137v, dec. 1544.
86. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20), fol. 163v 15 juni 1545, fol. 174v dec. 1545.
87. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 175v, 7 jan. 1546.
88. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21) fol. 42, mei 1548.
89. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21) fol. 154v, april 1551.
90. NHA Stadsarch. Haarlem 574 (= ORA 76.22), fol. 148v en fol. 151, mei 1555.
91. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 102v, 1 juli 1558.
92. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 19, sept. 1558.
93. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 55v, juni 1559.
94. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 78v, dec. 1559.
95. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 135, 28 febr. 1561.
96. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 191v, 4 mei 1562.
97. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 11, 1 april 1563.
98. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 18v, 24 mei 1563.
99. NHA Stadsarch. Haarlem 584 (Belastbrieven) fol. 45v, 16 aug. 1569 [1570].
100. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 53v, 14 dec. 1569.

101. NHA Stadsarch. Haarlem 584 (Belastbrieven) fol. 34v, 1 jan. 1569 [1570].
102. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 204, 26 april 1572.
103. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, auctiën en acten van appel) blz. 248, 24 april 1574.
104. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 308, 7 juni 1575.
105. NHA Haarlem Stadsarch. 572 fol.60v, mei 1542.
106. NA Staten van Holland vóór 1572, 1555 (Haardstedengeld Haarlem): in homenschap V Dirick van Paenderen 8.
107. NHA Stadsarch. Haarlem 571 (= ORA 76.19), fol. 104, febr. 1540, fol. 129v, jan. 1541.
108. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20), fol. 74v 18 jan. 1543, fol. 199v sept. 1546.
109. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21), fol. 46v en fol. 47v, okt. 1548.
110. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 6, 27 april 1549.
111. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21) fol. 74, juli 1549.
112. NHA Stadsarch. Haarlem 274 (= ORA 76.22), fol. 57, mei 1553, fol. 69, dec. 1553.
113. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 51v, 15 juli 1553.
114. NHA Stadsarch. Haarlem 574 (= ORA 76.22) fol. 68v, dec. 1553.
115. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 64, 9 juli 1554.
116. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 64v, 12 juli 1554.
117. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 68v, 10 dec. 1554.
118. NHA Stadsarch. Haarlem 574 (= ORA 76.22), fol. 117v, dec. 1554, fol. 147, mei 1555.
119. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven), los bij fol. 40.
120. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 77v, 9 maart 1555.
121. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 76v, 13 jan. 1557.
122. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 77, 20 jan. 1557.
123. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 89v, tussen aktes van 17 en 18 mei 1557.
124. NA Staten van Holland vóór 1572, 1000 (10e penning Koudekerk 1557), fol. 20.
125. NA Hof van Holland 529 fol. 4, 17 mei 1558.
126. NA Staten van Holland vóór 1572, 1331 (10e penning Leiderdorp 1561) fol. 12.
127. SRM ORA Hazerswoude 16 fol. 456v, 21 april 1563.
128. NHA ONA Haarlem 7 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 213v, 31 dec. 1586.
129. Jb CBG 42 (1988), Een Amsterdamse burgemeester in Athene, Symon Marten Dircksznzn gez. van de Ruwiel (1504-1574) en zijn nakomelingen, door S.A.C. Dudok van Heel, blz. 93-124.
130. NHA Stadsarch. Haarlem 574 (= ORA 76.22) fol. 235, mei 1557.
131. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 100v, 19 april 1558.
132. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 115v, 12 okt. 1559.
133. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 113v, 11 nov. 1559.
134. NHA Stadsarch. Haarlem 575 (= ORA 76.23), fol. 137v 20 febr. 1560, fol. 164v 31 dec. 1561.
135. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 121, 2 aug. 1560.
136. NA Staten van Holland vóór 1572, 1509 (10e penning 1561, Rentmeester van Kennemerland etc.), fol. 21v.
137. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 135v, 6 juni 1562.
138. NHA Stadsarch. Haarlem 575 (= ORA 76.23) fol. 194v, 16 juli 1562.
139. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 157v, 8 jan. 1564.
140. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 168, 7 sept. 1564.
141. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 75v, 13 dec. 1564.

142. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 196v, 5 okt. 1565.
143. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 216, 8 aug. 1566.
144. NHA Stadsarch. Haarlem 584 (Belastbrieven) fol. 36v, 27 febr. 1569 [1570].
145. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) los bij blz. 159, 20 juni 1570.
146. NHA Stadsarch. Haarlem 584 (Belastbrieven) fol. 57v, 10 mei 1571.
147. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 111, 4 nov. 1571.
148. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 201, 3 maart 1572.
149. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 249, 10 mei 1574.
150. Met dank aan de heer L.M. van der Hoeven te Den Haag die ons op deze akte attendeerde.
151. SRM ORA Koudekerk 3 fol. 209, 18 jan. 1625.
152. NA Hof van Holland 685 (Civiele sententies) nr 143, 6 sept. 1629.
153. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 28v, 6 sept. 1575.
154. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 336, 10 febr. 1576.
155. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 50v, 14 juni 1577.
156. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 51v, 20 juni 1577.
157. NHA ONA Haarlem 3 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 135, 26 maart 1580.
158. NHA ONA Haarlem 3 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 178, 12 juli 1580.
159. SRM ONA Alphen 1 fol. 40v, 25 aug. 1583.
160. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 240v, 19 maart 1567.
161. NHA Stadsarch. Haarlem 550 (Civiele rol van 5 december 1562 tot 5 mei 1563), fol. 40, 51v, 54v, 56v, 59v, 67, 69.
162. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 1, 3 jan. 1568.
163. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 175, dec. 1545.
164. NHA Stadsarch. Haarlem 573 (= ORA 76.21), los bij fol. 152, maart 1551 (verzameld in 579).
165. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 23, 14 juli 1541.
166. Jb CBG 22 (168), blz. 102-123, Het Haarlems Geslacht Van der Laen, door M. Thierry de Bye Dólleman.
167. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 18v, 16 nov. 1574.
168. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 265, 20 aug. 1574.
169. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz.361, 7 sept. 1576.
170. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 298, 24 mei 1547 (Amsterdam).
171. NA Inv. familiearchief Cousebant regist 542, 24 sept. 1578.
172. RAL RA Zoeterwoude 4 fol. 168, 5 juli 1581.
173. NHA ONA Haarlem 4 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 10v, 26 jan. 1581.
174. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 667, 12 okt. 1585.
175. Elias nr 51, bijlage 1.
176. Elias nr 10 c.
177. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 12 okt. 1589.
178. NHA ORA Haarlem 76.35, fol. 86 16 maart 1605, fol. 87 en fol. 88 29 maart 1605, en fol. 98 1 april 1605.
179. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 152bis, 6 dec. 1614.

180. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 106v, 22 jan. 1558.
181. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 68v, dec. 1559.
182. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 72v, dec. 1559.
183. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 205v, 17 maart 1578.
184. NA Hof van Holland vóór 1572, 1588 (Haardstedengeld Haarlem): in homenschap S Jacob Pietersz Visscher 3.
185. NHA Stadsarch. Haarlem 572 (= ORA 76.20) fol. 177, jan. 1546.
186. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 14 maart 1589.
187. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 253v, 10 sept. 1567.
188. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 262, 3 febr. 1567.
189. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 270v, 4 juni 1568.
190. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 74, 1 juni 1568.
191. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 81, 29 juli 1568.
192. NA Hof van Holland 2012 (Dingtalen), 13 sept. 1569.
193. ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 198, 26 jan. 1572.
194. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 323, 30 sept. 1575.
195. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 52v, 31 juli 1577.
196. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 417, 15 jan. 1578.
197. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 59, 16 jan. 1578.
198. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 586, 7 dec. 1582.
199. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 23v, 27 april 1583.
200. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 601, 2 aug. 1583.
201. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 30 mei 1587.
202. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 9 nov. 1592.
203. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 56, 8 april 1593.
204. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 16 febr. 1595.
205. NHA ORA Haarlem 76.31 fol. 71v, 20 april 1595.
206. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 168, 23 maart 1600.
207. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 76v, 10 febr. 1584.
208. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 86, febr. 1560.
209. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 85, 8 sept. 1568.
210. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, actiën en acten van appel) blz. 136, 9 nov. 1569.
211. NHA Stadsarch. Haarlem 9 maart 1569 [1570].
212. Memoriaelbouck Haarlem, noot 96 (blz. 22), blz. 123, 196 en 204.
213. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 172, 17 mei 1577.
214. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 386, 25 juni 1577.
215. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 398, 7 sept. 1577.
216. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 452, 6 sept. 1578.
217. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 458, 21 nov. 1578.
218. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 463, 23 dec. 1578.
219. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 23, 31 maart 1580.
220. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 26 juni 1580.
221. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 47, 31 aug. 1580.

222. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 152, 13 jan. 1581.
223. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 167v, 13 juli 1581.
224. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 14 febr. 1581.
225. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 5 nov. 1581.
226. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 196v, 16 juli 1582.
227. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 5 okt. 1582.
228. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 15 nov. 1582.
229. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 216, 31 dec. 1582.
230. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 1 dec. 1583.
231. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 14 juli 1583.
232. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 25 mei 1584.
233. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 26 nov. 1584.
234. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 48, 24 mei 1585.
235. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 27 mei 1585.
236. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 3 maart 1586.
237. NHA ORA Haarlem 32 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 224v, 26 juni 1586.
238. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, auctiën en acten van appel), 27 jan. 1587.
239. NHA Inv. familie Roeper te Haarlem 93, 27 jan. 1587.
240. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 250, 2 maart 1587.
241. NHA ORA Haarlemmerliede en Spaarnwoude 37 (Hofambacht), 9-11 maart 1587.
242. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, auctiën en acten van appel), 14 dec. 1587.
243. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, auctiën en acten van appel), 15 nov. 1588.
244. NHA ORA Haarlem 76.29 fol. 92v, 31 dec. 1591.
245. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 169v, 26 april 1602.
246. NHA ORA Haarlem 160 (notaris Jacob Steyn) fol. 269, 29 mei 1635.
247. NHA ORA Haarlem 162 (notaris Jacob Steyn), fol. 307 21 jan. 1639, fol. 406v 22 mei 1644.
248. NHA ORA Haarlem 162 (notaris Jacob Steyn) fol. 409v, 28 juli 1644.
249. NHA ORA Haarlem 177 (notaris Salomon Coesaert) fol. 288, 10 april 1645.
250. NHA ORA Haarlem 188 (notaris Vechter Hasewindius) 1646 akte 24, 17 oktober 1646.
251. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 63v, okt. 1559.
252. NHA Stadsarch. Haarlem 576 (= ORA 76.23) fol. 100v, 29 juli 1560.
253. NHA Stadsarch. Haarlem 583 (Belastbrieven) fol. 132v, 24 jan. 1561.
254. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 31, 30 dec. 1563.
255. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 202v, 31 jan. 1567.
256. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 211, 17 sept. 1572.
257. Memoriaelbouck Haarlem, blz. 120, 129, 147 en 150.
258. NHA Stadsarch, Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 178v, 29 juli 1577.
259. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 424, 14 maart 1578.
260. NA Hof van Holland 2038, 10 dec. 1579.
261. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 116, 22 mei 1581.
262. NHA ORA Haarlem 76.28, fol. 17 30 april 1588, fol. 176 3 jan. 1590.
263. NHA ORA Haarlem 76.33 fol. 206, 8 febr. 1602.
264. NHA ORA Haarlem 76.34 fol. 215v, 10 jan. 1604.
265. NHA ORA Haarlem 56 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 84v, 19 dec. 1612.
266. NHA ORA Haarlem 28 (notaris Henric Quirijnsz Talesius) fol. 80v, 5 maart 1584: attestatie door Catherina Cornelisdr, weduwe van Pieter van Paenderen Diricxz, oud omtrent

50 jaren.

267. NHA ONA Haarlem 29 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 181v, 11 nov. 1579.
268. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 78v, 18 sept. 1586.
269. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 162v, 20 aug. 1588.
270. NHA ORA Assendelft 1996 fol. 83v, 6 juni 1589.
271. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 182v, 20 nov. 1589.
272. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 187v, 3 jan. 1590.
273. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 181, 25 juli 1595.
274. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 241, 4 juli 1596.
275. NHA ONA Haarlem 56 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 84v, 19 dec. 1612: attestatie door o.a. Jan van Paenderen, oud omtrent 65 jaren.
276. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 80v, 21 febr. 1579.
277. NHA ONA Haarlem 19 (notaris Michiel van Woerden) fol. 2, 7 jan. 1604.
278. Memoriaelbouck Haarlem blz. 123.
279. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 682, 10 juni 1586.
280. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 12 april 1587.
281. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, auctiën en acten van appel), 2 sept. 1588.
282. NHA ONA Haarlem 5 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 319, 5 okt. 1584.
283. NHA ONA Haarlem 7 (notaris Michiel Jansz van Woerden), fol. 30 en 30v, 27 jan. 1587.
284. NHA ONA Haarlem 123 (notaris Jacob Schoudt) fol. 107, 4 okt. 1623.
285. NHA ONA Haarlem 29 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 36v, 17 april 1578.
286. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 79v, 4 febr. 1579.
287. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 84, 27 april 1579.
288. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 496, 10 nov. 1579.
289. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 104, 26 febr. 1580.
290. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 112. 31 mei 1580.
291. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 517, 12 juli 1580.
292. NHA ONA Haarlem 3 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 189v, 22 aug. 1580.
293. NHA ONA Haarlem 4 (notaris Michiel Jansz van Worden) fol. 196v, 14 maart 1582.
294. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 618, 17 febr. 1584.
295. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 49v, 14 aug. 1585.
296. NHA ONA Haarlem 8 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 404, 31 dec. 1590.
297. NHA ONA Haarlem 11 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 110v, 19 mei 1595.
298. NHA Stadsarch. Haarlem 560 (= ORA 76.8) fol. 103, april 1503.
299. NHA ORA Haarlem 76.32 fol. 117, 31 dec. 1598.
300. NHA ORA Haarlem 76.35 fol. 113, 11 aug. 1605.
301. NHA ORA Haarlem 76.63 fol. 135v, 11 jan. 1608.
302. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 205v, 11 jan. 1608.
303. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 23v, 18 febr. 1610.
304. NHA ONA Haarlem 118 (notaris Hugo Steyn) fol. 50v, 6 maart 1610.
305. NA Hof van Holland 685 (Civiele sententies) nr 143, 10 sept. 1629.
306. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 209, 23 sept. 1567.
307. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 64, 21 febr. 1568.

308. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, auctiën en acten van appel) blz. 89, 6 nov. 1568.
309. NHA Stadsarch. Haarlem (= ORA 76.25) fol. 46, 7 maart 1569.
310. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 156, 29 mei 1570.
311. NA Hof van Holland 2029 (Dingtalen), 5 juli 1571.
312. NA Hof van Holland, 2044 25 okt. en 24 nov. 1581, 2046 30 maart 1582.
313. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 585, 22 nov. 1582.
314. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 10v, 6 maart 1583.
315. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 229v, 9 maart 1583.
316. NHA ORA 78.3 (Belastbrieven) fol. 253, 26 sept. 1583.
317. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 46v, 26 okt. 1583.
318. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 257v, 10 nov. 1583.
319. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 617, 13 febr. 1584.
320. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 635, 11 aug. 1584.
321. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 655, 16 april 1585.
322. NHA ONA Haarlem 7 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 31v, 1 febr. 1587.
323. NHA ONA Haarlem 7 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 45 en fol. 45v, 22 febr. 1587.
324. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 105, 1 juli 1587.
325. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 109, 8 aug. 1587.
326. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 158, 8 maart 1589.
327. NHA ORA Haarlem 76.28 fol. 52, 28 maart 1589.
328. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 159, 28 maart 1589.
329. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 23 februari en 1 maart 1590.
330. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 8 maart 1590, 5 april 1590 en 7 april 1590.
331. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 19 maart en 8 mei 1590.
332. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 5 aug. 1592.
333. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 4 dec. 1592.
334. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 27 sept. 1593.
335. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 110v, 7 febr. 1594.
336. NHA ONA Haarlem 11 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 82, 10 april 1595.
337. NHA ONA Haarlem 11 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 383, 13 maart 1596.
338. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 13v, 29 april 1597.
339. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 35v, 11 juni 1597.
340. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 43, 25 juli 1597.
341. NHA ONA Haarlem 13 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 94, 24 april 1598.
342. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 240v, 31 dec. 1598.
343. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 151, 18 juli 1601.
344. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven), fol. 103 en 131, 11 aug. 1605.
345. NHA ONA Haarlem 59 (notaris Egbert van Bosvelt) akte 277, 13 nov. 1626.
346. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 40v, 15 februari 1592.

347. NHA ONA Haarlem 55 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 267v, 30 jan. 1609.
348. NHA ONA Haarlem 55 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 317, 26 jan. 1610.
349. NHA ONA Haarlem 56 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 124, 5 sept. 1613.
350. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 100v, 28 febr. 1565.
351. SRM RA Alphen 1 fol. 41, 25 aug. 1583.
352. NHA ONA Haarlem 100 (notaris Willem van Triere) fol. 192v, 12 dec. 1629.
353. NA Hof van Holland 691 (Civiele sententiën) nr 158, 31 juli 1630.
354. NA Hof van Holland vóór 1572, 1588 (Haardstedengeld Haarlem): in homanschap A Engbrecht Jansz 2, in homanschap O Egbert Jansz 2.
355. NA Hof van Holland vóór 1572, 1588 (Haardstedengeld Haarlem): in homanschap A Philippa Philipsdochter 3.
356. SRM RA Alphen 1 fol. 40v, 25 aug. 1583.
357. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 140, 31 dec. 1565.
358. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 212, 11 april 1567.
359. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 73, 15 mei 1568.
360. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 101, 18 febr. 1569.
361. NHA Stadsarch. Haarlem 584 (Belastbrieven) fol. 21v, 5 aug. 1569.
362. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), blz. 237 28 jan. 1574, blz. 239 11 febr. 1574.
363. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 362, 22 sept. 1576.
364. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 391, 2 aug. 1577.
365. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 401, 2 okt. 1577.
366. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 209, 10 april 1578.
367. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 65, 10 april 1578.
368. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 65v, 16 april 1578.
369. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 210v, 7 mei 1578.
370. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 289v, 31 dec. 1579.
371. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 490, 4 sept. 1579.
372. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van apple) blz. 500, 31 dec. 1579.
373. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 171, 22 aug. 1581.
374. NHA ONA Haarlem 30 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 196, 5 dec. 1581.
375. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 218v, 20 jan. 1583.
376. NHA ORA Haarlem 76.27, fol. 33 14 juni 1583, fol. 37 15 juli 1583 en fol. 64 31 dec. 1583.
377. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 607, 10 okt. 1583.
378. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 644, 1 dec. 1584.
379. NHA ONA Haarlem 6 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 114v, 23 juli 1585.
380. NHA ONA Haarlem 6 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 358v, 3 dec. 1586.
381. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 101, 3 april 1587.
382. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 269, 31 dec. 1587.
383. NHA ORA Haarlem 87.4 (Belastbrieven) fol. 122, 31 dec. 1587.
384. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 176v, 6 sept. 1589.
385. NHA ONA Haarlem 9 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 27v, 13 febr. 1591.
386. NHA ORA Haarlem 76.29 fol. 23, 1 maart 1591.
387. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 14v, 27 april 1592.

388. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 41v, 10 dec. 1592.
389. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 48, 12 febr. 1593.
390. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 67v, 2 juni 1593.
391. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 122v, 27 mei 1594.
392. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 12 dec. 1594.
393. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 267v, 20 dec. 1596.
394. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 13v, 6 maart 1597.
395. NHA ORA Haarlem 76.32 fol. 61v, 18 febr. 1598.
396. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 124v, 18 febr. 1598.
397. NHA ORA Haarlem 76.32 fol.86v, 13 april 1598.
398. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, auctiën en andere stipulatiën), fol. 54v 25 mei 1598, fol. 55 27 mei 1598.
399. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 113v, 12 aug. 1598.
400. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 131v, 31 dec. 1598.
401. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 151, 3 aug. 1599.
402. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 119, 27 maart 1600.
403. NHA ONA Haarlem 15 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 210, 29 dec. 1600.
404. NHA ONA Haarlem 16 (notaris Michiel van Woerden) fol. 77v, 8 mei 1601.
405. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 86, 30 maart 1605.
406. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 188v, 24 okt. 1607.
407. NHA ORA Haarlem 76.37 fol. 101, 7 maart 1709.
408. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 95, 10 aug. 1610.
409. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 102v, 16 sept. 1610.
410. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 136, 16 april 1611.
411. RAA ORA Egmond-Binnen 2099 1e deel fol. 81v, 8 mei 1611.
412. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 146v, 28 mei 1611.
413. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 148v, 3 aug. 1611.
414. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 171v, 17 aug. 1611.
415. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 184, 24 okt. 1611.
416. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 139v, 29 nov. 1611.
417. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 222v, 11 mei 1612.
418. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 253, 1 aug. 1622.
419. NHA ONA Haarlem 84 (notaris Willem van Triere) fol. 28, 23 maart 1613.
420. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven), fol. 71v 4 okt. 1613, fol. 67v, 9 nov. 1613.
421. NHA ONA Haarlem 85 (notaris Willem van Triere) fol. 74v, 14 juni 1614.
422. NHA ONA Haarlem 26 (notaris Michiel Jansz van Woerden) akte 61, 6 april 1618.
423. NHA ONA Haarlem 29 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 61, 2 aug. 1578: getuigenis door o.a. Willem Engbertsz van Paenderen, eertijds conventueel in het Reguliersconvent, oud omtrent 24 jaren.
424. NHA ONA Haarlem 90 (notaris Willem van Triere) fol. 66, 3 mei 1618: Popias van Paenderen oud omtrent 50 jaren, Styntgen Vredericxdr oud omtrent 32 jaren.
425. NHA ONA Haarlem 11 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 77v, 7 april 1595: Popius van Paenderen, oud omtrent 23 jaren, schutter en poorter te Haarlem.
426. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 103v, 2 april 1571.
427. NHA ONA Haarlem 29 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 3v, 26 okt. 1577.
428. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 269v, 6 mei 1579.
429. SRM ORA Koudekerk 1 fol. 83, 30 maart 1587.
430. NHA ONA Haarlem 8 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 29, 23 febr. 1589.
431. NHA ONA Haarlem 8 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 50, 7 april 1589.

432. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 16 sept. 1589.
433. NHA ONA Haarlem 8 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 403v, 31 dec. 1590.
434. NHA ONA Haarlem 21 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 161, 6 nov. 1607.
435. NA Hof van Holland 2263 (Dingtalen), 11 febr. 1626.
436. Het is onduidelijk of dit huwelijk door overlijden van Claes Jansz Verwer of door echtscheiding ontbonden is (voor dit laatste was overigens gerede aanleiding).
437. Jb CBG 24 (1970), De oorsprong van het geslacht Gael, blz. 34-64, door M. Thierry de Bye Dólleman.
438. Memoriaelbouck. Dagboek van gebeurtenissen te Haarlem van 1572-1581, door Willem Janszoon Verwer (ed. J.J. Temminck), Haarlem, 1973.
439. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 226v, okt. 1567.
440. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 431, 24 april 1578.
441. NA Hof van Holland 2034, 15 nov. 1578.
442. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 518, 30 juli 1580.
443. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 173, 11 sept. 1581.
444. NHA ORA Haarlem 76.29, fol. 1v vóór 12 april 1591, fol. 64 4 nov. 1591.
445. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven), fol. 42v 22 dec. 1592, fol. 43 29 dec. 1592.
446. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 59, 27 nov. 1597.
447. NHA ORA Haarlem 76.32 fol. 88, 14 april 1598.
448. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 65, 25 jan. 1624.
449. NHA ONA Haarlem 54 (notaris Egbert van Bosvelt) 17 november 1605: Johan de Witte, eertijds rentmeester des Grafelijkheids Wildernisse.
450. NHA Stadsarch. Haarlem 572 fol. 88, april 1543: Aecht Jansdr weduwe van Jan de Witte.
451. NHA Stadsarch. Haarlem 577 (= ORA 76.24) fol. 214, 1 april 1567.
452. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 63, 12 febr. 1568.
453. NHA ONA Haarlem 30 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 9, 23 mei 1580.
454. NA Hof van Holland 2044, 27 okt. 1581.
455. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 174v, 6 nov. 1581.
456. NHA ONA Haarlem 31 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef), fol 28v 11 aug. 1582, fol.30 13 aug. 1582.
457. NHA ONA Haarlem 28 (notaris Henric Quirijnsz Talesius) fol. 57v, 16 febr. 1583.
458. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 200v, 1 dec. 1586.
459. NHA ORA Haarlem 76.29 fol. 198, 31 dec. 1592.
460. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 10 mei 1593.
461. NA Hof van Holland 585 (Civiele sententiën) nr 294, 22 dec. 1593.
462. NHA ONA Haarlem 10 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 487v, 1 aug. 1594.
463. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 2 jan. 1596.
464. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 22 april 1596.
465. RNH ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 254v, 1 juni 1602.
466. NHA ONA Haarlem 21 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 21, 12 febr. 1607.
467. NHA ONA Haarlem 56 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 89v, 1 febr. 1613.
468. NHA ONA Haarlem 24 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 39, 13 maart 1613.
469. NHA ONA Haarlem 4 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 289, 15 nov. 1582.
470. NHA ORA Haarlem 76.27 fol. 89, 19 april 1584.
471. NHA ORA Haarlem 76.30, fol. 279v en fol. 301v, 31 dec. 1594.

472. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 18, 30 mei 1597.
473. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, auctiën en andere stipulatiën) fol. 53, 7 mei 1598.
474. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 177v, 23 juli 1602.
475. NHA ORA Haarlem 76.36 fol. 103v, 2 september 1607.
476. NHA ORA Haarlem 76.36 fol. 203, 18 febr. 1608.
477. NHA ORA Haarlem 76.37 fol. 86v, 24 febr. 1609.
478. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 17, 24 febr. 1609.
479. NHA ORA Haarlem 78.8. (Belastbrieven) fol. 23, 13 mei 1609.
480. NHA ORA Haarlem 76.39 fol. 20v, 11 jan. 1611.
481. NHA ORA Haarlem 76.39 fol. 176, 22 april 1611.
482. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 188, 8 nov. 1611.
483. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 238, 31 mei 1612.
484. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 238, 1 juni 1612.
485. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 118, 10 aug. 1613.
486. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 131v, 8 febr. 1614.
487. NHA ONA Haarlem 56 (notaris Egbert van Bosvelt), fol. 155 12 mei 1614, fol. 195 10 april 1615.
488. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 170, 1 aug. 1615.
489. NHA ONA Haarlem 87 (notaris Willem van Triere) fol. 113, 7 sept. 1616.
490. NHA ONA Haarlem 89 (notaris Willem van Triere) fol. 172, 26 nov. 1618.
491. NHA ONA Haarlem 90 (notaris Willem van Triere) fol. 88, 2 juli 1619.
492. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 269, 14 juli 1620.
493. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), fol. 139v, 12 febr. 1626.
494. NA Hof van Holland 2274 (Dingtalen), 6 dec. 1627.
495. NA Hof van Holland 2280 (Dingtalen), 23 nov. 1628.
496. NA Hof van Holland 2280 (Dingtalen), 24 nov. 1628.
497. NA Hof van Holland 698 (Civiele sententies) nr 77, 7 mei 1632.
498. NA Hof van Holland 698 (Civiele sententiën) nr 78, 7 mei 1632.
499. NHA ONA Haarlem 31 (notaris Adriaen willemsz Suyderhoef) fol. 138v, 11 nov. 1583.
500. Jb CBG 22 (1968), Het Haarlems Geslacht van der Laen, blz. 119.
501. NL 60 (1942), Het geslacht van Teijlingen, kolommen 57, 58 en 135.
502. NHA ORA Haarlem 76.39 fol. 200, 7 juni 1611.
503. NHA ONA Haarlem 96 (notaris Willem van Triere) fol. 160, 23 aug. 1625.
504. NHA ONA Haarlem 92 (notaris Willem van Triere) fol. 144, 23 aug. 1621: Willem Jansz van Langevelt, oud omtrent 66 jaren, schipper, wonende buiten de Scalckwyckerpoort binnen de vrijheid van Haarlem.
505. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 296v, 12 april 1608.
506. NHA ONA Haarlem 47 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 97v, 28 april 1609.
507. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 163, 23 maart 1615.
508. NHA ONA Haarlem 123 (notaris Jacob Schoudt) fol. 178, 5 jan. 1624.
509. NHA ONA Haarlem 7 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 17v, 11 jan. 1587.

510. Register van Holland en Westvriesland, van den jaare 1602 en 1603, blz. 177.
511. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 409, 21 nov. 1577.
512. NHA ORA Haarlem 78.3 (Belastbrieven) fol. 70v, 1 sept. 1578.
513. NA Hof van Holland 2036, 27 april 1579.
514. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 98v, 31 dec. 1581.
515. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 260v, 9 juli 1590.
516. NHA ORA Haarlem 47.2 (Procuratiën, cautiën en acten van appel), 14 nov. 1591.
517. NHA ORA Haarlem 76.30 fol. 22v, 29 jan. 1593.
518. NHA ORA Haarlem 76.32 fol. 102v, 18 aug. 1598.
519. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 122v, 19 mei 1600.
520. NHA ONA Haarlem 44 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 48, 27 nov. 1604.
521. NHA ORA Haarlem 76.35 fol. 132, 20 dec. 1605.
522. NHA ONA Haarlem 54 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 364v, 2 maart 1606.
523. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 135, 11 juli 1606.
524. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 302, 11 juli 1608.
525. NA Familiearchief Pots 6 fol. 77v, 14 nov. 1611.
526. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 78v, 10 dec. 1604.
527. NHA ORA Haarlem 78.7 (Belastbrieven) fol. 132, 27 jan. 1606.
528. NHA ONA Haarlem 79 (notaris Willem van Triere) fol. 22v, 13 febr. 1608.
529. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 9, 2 mei 1609.
530. NHA ONA Haarlem 54 (notaris Egbert van Bosvelt) fol. 210, 11 dec. 1604.
531. NHA ONA Haarlem 78 (notaris Willem van Triere) fol. 120, 3 juli 1607.
532. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 64, 31 dec. 1580.
533. NHA ORA Assendelft 1993 fol. 207, 13 jan. 1581.
534. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 221, 31 jan. 1582.
535. NHA ONA Haarlem 285 (notaris Willem van Kittensteyn) fol. 185, 24 okt. 1659.
536. NHA ONA Haarlem 286 (notaris Willem van Kittensteyn) fol. 153, 13 april 1660.
537. NHA ONA Haarlem 286 (notaris Willem van Kittensteyn) fol. 259, 9 juni 1660.
538. NHA ONA Haarlem 9 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 265, 31 jan. 1592.
539. NHA ONA Haarlem 16 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 46, 2 maart 1601.
540. NHA ONA Haarlem 21 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 20, 31 jan. 1607.
541. NHA ORA Haarlem 76.36 fol. 127, 20 dec. 1607.
542. NHA ORA Haarlem 76.36 fol. 194, 9 febr. 1608.
543. Het Kerstmisgilde te Haarlem, door F.A.O. Sasse van Ysselt, blz. 181.
544. NHA ONA Haarlem 161 (notaris Jacob Steyn) fol. 81, 20 maart 1643.
545. NHA ONA Haarlem 230 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 190, 16 maart 1648).
546. NHA ONA Haarlem 65 (notaris Egbert van Bosvelt), 6 jan. 1640.
547. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 223, 12 dec. 1628.
548. NHA ONA Haarlem 65 (notaris Egbert van Bosvelt), 17 en 19 februari 1640.
549. Archief voor Nederlandsche Kunstgeschiedenis, door Frederik Daniel Otto Obreen (redacteur), deel 7, Rotterdam 1890, blz. 272, onder 'Losse aantekeningen omtrent Hollandsche Plaatsnijders, medegedeeld door Dr A. Bredius'.
550. NNBW deel 5, Leiden 1921, kolom 437, onder 'PANDEREN'.
551. NHA ONA Haarlem 104 (notaris Willem van Triere) fol. 94v, 4 juli 1633: Maritgen Philipsdr van Paenderen oud omtrent 51 jaren.
552. NHA ONA Haarlem 84 (notaris Willem van Triere) fol. 56, 25 mei 1613.

553. NHA ONA Haarlem 234 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 35v, 6 maart 1655.
554. NHA ONA Haarlem 234 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 61, 8 april 1655.
555. NHA ONA Haarlem 234 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 338v, 27 juli 1657.
556. NHA ONA Haarlem 342 (notaris Maximiliaen Bardoel) akte 28, 29 dec. 1658.
557. NHA ONA Haarlem 290 (notaris Willem van Kittensteijn) fol. 103, 25 febr. 1662.
558. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 9 jan. 1635.
559. NHA ONA Haarlem 193 (notaris Vechter Hasewindius) fol. 4v, 30 april 1650.
560. NHA ONA Haarlem 233 (notaris Jan Colterman) fol. 341, 18 juni 1654.
561. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 285, 17 jan. 1575.
562. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 323, 27 sept. 1575.
563. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 347, 12 mei 1576.
564. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 392, 2 aug. 1577.
565. NHA Stadsarch. Haarlem 578 (= ORA 76.25) fol. 252v, 12 febr. 1579.
566. NHA ORA Haarlem 47.1 (Procuratiën, cautiën en acten van appel) blz. 475, 18 april 1579.
567. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 139, 30 dec. 1581.
568. NHA ORA Haarlem 76.26 fol. 181, 30 april 1582.
569. NHA ORA Haarlem 78-3 (Belastbrieven) fol. 189, 30 april 1582.
570. SRM ORA Alphen 1 fol. 41v, 25 aug. 1583.
571. NHA ORA Haarlem 78.4 (Belastbrieven) fol. 278v, 20 nov. 1591.
572. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 138v, 2 april 1599.
573. NHA ORA Haarlem 76.39 fol. 217, 31 aug. 1611.
574. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 124v, 6 nov. 1613.
575. NHA ONA Haarlem 44 (notaris Adriaen Willemsz Suyderhoef) fol. 6v, 4 sept. 1604.
576. NHA ONA Haarlem 285 (notaris Willem Kittensteijn) fol. 266, 6 dec. 1659.
577. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 1 nov. 1630.
578. SRM ORA Alphen 1 fol. 41, 25 aug. 1583.
579. NHA ONA Haarlem 9 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 329, 5 mei 1592.
580. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 36v, 22 okt. 1592.
581. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 178v, 17 juli 1595.
582. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 180v, 22 juli 1595.
583. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 231, 30 mei 1596.
584. NHA ORA Haarlem 78.5 (Belastbrieven) fol. 262, 20 okt. 1596.
585. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven), fol. 71v en 72, 14 jan. 1598.
586. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 88, 2 april 1598.
587. NHA ORA Haarlem 78.6 (belastbrieven) fol. 105v, 7 juli 1598.
588. NHA ORA Haarlem 78.6 (Belastbrieven) fol. 185, 28 sept. 1600.
589. RAA ORA Egmond-Binnen 2098 fol. 3v, 6 juni 1602.
590. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 36, 13 aug. 1609.
591. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 37, 20 aug. 1609.
592. NHA ORA Haarlem 78.8 (Belastbrieven) fol. 120, 8 jan. 1611.
593. NHA ORA Haarlem 78.8. (Belastbrieven) fol. 147, 27 mei 1611.
594. NHA ONA Haarlem 25 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 45, 11 mei 1615.
595. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven) fol. 219, 25 nov. 1615.
596. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven) fol. 224, 10 dec. 1615.
597. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven), fol. 237 29 febr, 1616, fol. 239 17 maart 1616.

598. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven) fol. 234, 13 febr. 1616.
599. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven), fol. 240v 29 maart 1616, fol. 244 21 april 1616, fol. 249 11 mei 1616.
600. NHA ORA Haarlem 78.9 (Belastbrieven), fol. 250 13 mei 1616, fol. 254v 10 juni 1616.
601. NHA ONA Haarlem 93 (notaris Willem van Triere) fol. 48v, 24 maart 1622.
602. NHA ONA Haarlem 124 (notaris Jacob Schoudt) fol. 243v, 4 nov. 1624.
603. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 104v, 7 maart 1625.
604. NHA ONA Haarlem 99 (notaris Willem van Triere) fol. 30, 29 febr. 1628.
605. NHA ONA Haarlem 99 (notaris Willem van Triere) fol. 74, 16 mei 1628.
606. NHA ONA Haarlem 130 (notaris Jacob Schoudt) fol. 276v, 7 sept. 1628.
607. NHA ONA Haarlem 100 (notaris Willem van Triere) fol. 125v, 31 aug. 1629.
608. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 26 sept. 1629.
609. NA Hof van Holland 2286 (Dingtalen), 17 dec. 1629.
610. NHA ONA Haarlem 101 (notaris Willem van Triere) fol. 117, 1^o9 juni 1630.
611. NHA ONA Haarlem 25 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 434, 13 okt. 1617.
612. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 214v, 24 aug. 1628.
613. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 218v, 20 okt. 1628.
614. NHA ORA Haarlem 76.62 fol. 44, 20 febr. 1642.
615. NHA ONA Haarlem 141 (notaris Jacob Schoudt) fol. 30v, 1 maart 1647.
616. NHA ONA Haarlem 140 (notaris Jacob Schoudt) fol. 198, 22 mei 1647.
617. NHA ONA Haarlem 180 (notaris Salomon Coesaert) fol. 496, 8 nov. 1649.
618. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 218v, 27 april 1604.
619. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 36v, 1 sept. 1610.
620. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 47, 7 febr. 1611.
621. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 27 sept. 1635.
622. NHA ORA Haarlem 76.60 fol. 157, 24 mei 1640.
623. NHA ONA Haarlem 185 (notaris B. J. Deteringh) fol. 152, 10 febr. 1643.
624. NHA ORA Haarlem 47.3 (Procuratiën, auctiën en andere stipulatiën) fol. 55v, 3 juni 1598.
625. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 114v, 21 juni 1625.
626. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 123, 29 aug. 1625.
627. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 210v, 14 juli 1628.
628. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 10 jan. 1631.
629. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 4 maart 1631.
630. NHA ORA Haarlem 47.5 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 193, 23 nov. 1627.
631. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 21 juni 1630.
632. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 2 en 4 juni 1631.
633. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 17 sept. 1635.
634. SAA Arch. van schepenen, Kwijtscheldingsreg. 40 fol. 143v, 6 juni 1644.
635. UtrArch Notarissen in de stad Utrecht 53 (notaris Cornelis van Vechten) akte 148, 23

april 1646.

636. NHA ONA Haarlem 181 (notaris Cornelis Kittensteyn) akte 46, 14 maart 1647.

637. NHA ONA Haarlem 180 (notaris Salomon Coesaert) fol. 210, 18 juli 1648.

638. NHA ONA Haarlem 280 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 239v, 25 aug. 1648.

639. NHA ORA Haarlem 47.7 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 224v, 28 sept. 1648.

640. NHA ONA Haarlem 180 (notaris Salomon Coesaert) fol. 516, 6 dec. 1649.

641. NHA ORA Haarlem 47.7 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 243, 10 dec. 1649.

642. Dr. A. Bredius, *Kunstler-Inventare III*, Haag 1917, Seite 760.

643. NA Hof van Holland 2459 (Dingtalen), 29 maart 1666.

644. SAA Arch. van schepenen 2170 (Kwijtschelding bij executie) fol. 281v, 22 jan. 1667.

645. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 47v, 14 febr. 1611.

646. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 200, 26 jan. 1617.

647. NHA ONA Haarlem 26 (notaris Michiel Jansz van Woerden) fol. 341, 14 sept. 1619.

648. NA Hof van Holland 691 (Civiele sententies) nr 157, 31 juli 1630.

649. NHA ORA Haarlem 76.35 fol. 95v, 18 aug. 1605.

650. NHA ORA Haarlem 47.4 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën) fol. 217, 11 dec. 1617.

651. NHA ONA Haarlem 100 (notaris Willem van Triere) fol. 192, 12 dec. 1629.

652. NHA ONA Haarlem 135 (notaris Jacob Schoudt) fol. 58, 2 aug. 1638.

653. NHA ONA Haarlem 24 (notaris Michiel van Woerden) akte 7, 18 aug. 1612.

654. NHA ONA Haarlem 25 (notaris Michiel van Woerden), 18 sept. 1612.

655. NHA ONA Haarlem 150 (notaris Jacob Schoudt) fol. 304, 18 jan. 1649.

656. NHA ONA Haarlem 230 (notaris Jan Davitse Colterman), fol. 436 31 jan. 1650, fol. 454 18 febr. 1650.

657. NHA ONA Haarlem 235 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 188, 18 febr. 1650.

658. NHA ONA Haarlem 234 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 107, 17 juni 1655.

659. NHA ONA Haarlem 235 (notaris Jan Davitse Colterman) fol. 72, 7 aug. 1647.

660. NHA ONA Haarlem 131 (notaris Jacob Schoudt) fol. 68v, 14 dec. 1628.

661. NA Hof van Holland 2281 (Dingtalen), 18 dec. 1628.

662. NA Hof van Holland 2282 (Dingtalen), 10 mei 1629.

663. NA Hof van Holland 2283 (Dingtalen), 3 juli 1629.

664. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 2 nov. 1630.

665. NHA ORA Haarlem 47.6 (Procuratiën, cautiën en andere stipulatiën), 16 jan. en 19 febr. 1631.

666. RAL ONA Leiden 433 (notaris Kaerl Outerma) akte 233, 21 dec. 1640.

667. KITLV inventaris 17 (Collectie geslacht Van Swieten).